

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DLIII. ad annum DLXXVII.

Parisiis, 1644

Qvinta Synodvs Generalis Constantinopolitana II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15324

QVINTA SYNODVS GENERALIS
CONSTANTINOPOLITANA II.

CONSESSIO SEV COLLATIO PRIMA.

IMPERII Domini Iustiniani perpetui Augusti anno
XVII. post consulatum Basilii anno XII. die IV. No-
nas Maias, indiçtione I. confidentibus in secretario ve-
nerabilibus episcopis huius regiæ ciuitatis,

Eutychio sanctissimo patriarcha regiæ Constantinopolis nouæ
Romæ,

Apollinario sanctissimo archiepiscopo Alexandrinæ magnæ ci-
uitatis,

* Domnino sanctissimo patriarcha * Theopolitanæ magnæ ciui-
tatis, * Dom-
no

Stephano religiosissimo episcopo Raphiæ, &

Georgio religiosissimo episcopo Tiberiadis, &

Damiano religiosissimo episcopo * Sozuzæ, vicem agentibus Eu-
stochii sanctissimi episcopi Hierosolymitani, * id est,
Sozyta-
næ,

Benigno religiosissimo episcopo Heracleæ * Pelagoniæ, vicem
agente Eliæ beatissimi episcopi Thessalonicensis, * id est,
Macedo-
niæ, alibi,

Theodoro religiosissimo episcopo Cæsareæ primæ Cappadociæ
prouinciæ, Paphla-
goniæ,

Andrea religiosissimo episcopo Ephesi,

Sextiliano religiosissimo episcopo Tunicensi, vicem agente Pri-
mofi religiosissimi episcopi Carthaginis,

Megethio religiosissimo episcopo Heracleæ Thraciæ,

Anastasio religiosissimo episcopo Tabiæ, vicem agente Dorothei
religiosissimi episcopi Ancyræ,

Ioanne religiosissimo episcopo Ilienfi, vicem agente Euprepî re-
ligiosissimi episcopi Cyziceniæ ciuitatis,

Eusebio religiosissimo episcopo Tyri,

Ioanne religiosissimo episcopo Nicomediæ,

Stephano religiosissimo episcopo Nicææ,

Constantino religiosissimo episcopo Calchedonensi,

Petro religiosissimo episcopo Tarsi,

Ioanne religiosissimo episcopo Cucuforum, vicem agente Palla-
dii religiosissimi episcopi Melitenæ,

Ioanne religiosissimo episcopo Cæsareæ Palæstinæ,

Pompeiano religiosissimo episcopo Byzacii,

Amazonio religiosissimo episcopo Edessæ,

Alexandro religiosissimo episcopo Gangrorum,

Thoma religiosissimo episcopo Apameæ Syriæ,

Euphranta

ANNO
CHRISTI
553.*Theo-
doto

Euphranta religiosissimo episcopo Tyanorum,
 Theodoro religiosissimo episcopo Hierapolis Syriae,
 Bosphorio religiosissimo episcopo Neocæsareæ,
 Ioanne religiosissimo episcopo Bostræ,
 Philippo religiosissimo episcopo Myrorum,
 *Theodoro religiosissimo episcopo Seleusiæ Isauriæ,
 Iuliano religiosissimo episcopo Sardiensi,
 Theodoro religiosissimo episcopo Gortynæ,
 Eustathio religiosissimo episcopo Damasci,
 Theodosio religiosissimo episcopo Rhodi,
 Firmo religiosissimo episcopo Tipason Africanæ prouinciæ,
 Theodoro religiosissimo episcopo Antiochiæ Pisidiæ.
 Phoca religiosissimo episcopo Staliensi,
 Eulogio religiosissimo episcopo Pergæ,
 Seueriano religiosissimo episcopo Aphrodisiadis,
 Cyriaco religiosissimo episcopo Amidæ,
 Seuero religiosissimo episcopo Synnadorum,
 Petro religiosissimo episcopo Sidæ,
 Abraamio religiosissimo episcopo Sergiopolitano,
 Asignio reuerendissimo episcopo Traianopolitano, vicem agen-
 te Ioannis religiosissimi episcopi Laodiceæ Phrygiæ Pacatianæ,
 Ioanne religiosissimo episcopo Adrianopolitano Thraciæ,
 Cresconio religiosissimo episcopo Cuiculi,
 Theodosio religiosissimo episcopo Iustinianopolitano secundæ
 Cappadociæ,
 Stephano religiosissimo episcopo Laodiceæ, siue Theodoriadis,
 Auxanone religiosissimo episcopo Hierapolis Phrygiæ,
 Eustathio religiosissimo episcopo Maximianopolitano,
 Ætherio religiosissimo episcopo Anazarbi,
 Dometio religiosissimo episcopo Chalcididis,
 Valeriano religiosissimo episcopo Obbæ Africanæ prouinciæ,
 Dionysio religiosissimo episcopo Seleuciæ Syriae,
 Theodoro religiosissimo episcopo Dryziparorum,
 Seuero religiosissimo episcopo Pompeiopolitano Paphlagoniæ,
 Georgio religiosissimo episcopo Iustinianæ Cypselitanorum,
 Romano reuerendissimo episcopo Gabalorum,
 Gregorio reuerendissimo episcopo Iustinianopolitano Armeniæ,
 Ioanne reuerendissimo episcopo Nyssæ,
 Basilio reuerendissimo episc. Iustinianopolitano Camulianorum,
 Ioanne reuerendissimo episcopo Barculorum,
 Cresconio reuerendissimo episc. Zatarensi, prouinciæ Numidiæ,
 Sergio reuerendissimo episcopo *Cynon secundæ Ægypti,
 Christophoro reuerendissimo episcopo Arcadiopolitano Asiæ,
 Theodosio reuerendissimo episcopo Bybli,
 Leontio reuerendissimo episcopo Arcæ,
 Ioanne reuerendissimo episcopo Myrinæ,
 Alexandro reuerendissimo episcopo Amphipolitano,

Concil. Tom. 12.

B

* id est,
nouæ Iu-
stinianæ
secundæ

Stephano reuerendissimo episcopo Clysmatis,
 Thoma reuerendissimo episcopo Berisæ,
 Aristodemo reuerendissimo episcopo Philomelii,
 Thalelæo reuerendissimo episcopo Adrianopolis Pifidiæ,
 Theoctisto reuerendissimo episcopo Erythrorum,
 Diogeniano reuerendissimo episcopo Sozopolitano,
 Basio reuerendissimo episcopo Thamiatenfi,
 Anatolio reuerendissimo episcopo Cymæ,
 Diogene reuerendissimo episcopo Cratiæ,
 Restituto reuerendissimo episcopo Mileon Africanæ prouinciæ,
 Theodoro reuerendissimo episcopo Leontopolitano Ægypti,
 Æmiliano reuerendissimo episcopo Antipyrgi,
 Conone reuerendissimo episcopo Magoedenfi,
 Theoctisto reuerendissimo episcopo Prusæ,
 Georgio religiosissimo episcopo Ptolemaidis,
 Sotero reuerendissimo episcopo Aulonis,
 Zosimo reuerendissimo episcopo Antandri,
 Cypriano reuerendissimo episcopo Coryci,
 Elia reuerendissimo episcopo Diocletianopolitano,
 Theona reuerendissimo episcopo * Cysson,
 Theodoro reuerendissimo episcopo Lymirorum,
 Gennadio reuerendissimo episcopo Zenopolitano,
 Asyncretio reuerendissimo episcopo Aradi,
 Stephano reuerendissimo episcopo Botryon,
 Philippo reuerendissimo episcopo Phelli,
 Mena reuerendissimo episcopo Demyriangelis,
 Genethlio reuerendissimo episcopo Dorylæi,
 Thoma reuerendissimo episcopo Constantinæ,
 Theodoro reuerendissimo episcopo * Leontopolitano,
 Seuro reuerendissimo episcopo Taborum,
 Theoctisto reuerendissimo episcopo Halicarnassi,
 Cosma reuerendissimo episcopo Malli,
 Dionysio reuerendissimo episcopo Megarenfi,
 Callinico reuerendissimo episcopo Opuntis,
 Paschasio reuerendissimo episcopo Ægii,
 Erasmo reuerendissimo episcopo Cibyræ,
 Ioanne reuerendissimo episcopo Neocæsareæ Euphratenfis,
 Nonno reuerendissimo episcopo * Daufarorum,
 Stephano reuerendissimo episcopo Balaneon,
 Thoma reuerendissimo episcopo Circesii,
 Anatolio reuerendissimo episcopo Sebastæ,
 Constantino reuerendissimo episcopo Midaii,
 Macario reuerendissimo episcopo Prymnesiæ,
 Megalo reuerendissimo episcopo Myrenorum,
 Thalelæo reuerendissimo episcopo Isindorum,
 Niceta reuerendissimo episcopo Epiphaniæ,
 Alexandro reuerendissimo episcopo Dionysii,

* id est,
Cussita-
norum

* id est,
Heleno-
polita-
no,

* Dau-
ron,

ANNO
CHRISTI
533.

* id est,
Antinoi,

* id est,
Colone-
sium,

* id est,
Cæsare-
notum,

* Dabo-
rum,

Pelagio reuerendissimo episcopo Azanorum,
Hierone reuerendissimo episcopo Anastasiopolitano Phrygiæ,
Glaucio reuerendissimo episcopo Alionorum,
Procopio reuerendissimo episcopo * Antenon,
Petro reuerendissimo episcopo Domitiopolitano,
Ioanne reuerendissimo episcopo * Coloniae,
Vranio reuerendissimo episcopo Trallienfi,
Ioanne reuerendissimo episcopo * Cerasuntis,
Phronymo reuerendissimo episcopo Sinnai,
Macedonio reuerendissimo episc. Iustinianopolitano Bithyniæ,
Ecdicio reuerendissimo episcopo Teni insulæ,
Eulogio reuerendissimo episcopo * Danaborum,
Theodoro reuerendissimo episcopo Coradensium,
Elpidophoro reuerendissimo episcopo Anastasiopolitano Cariæ,
Cyrione reuerendissimo episcopo Dadimorum,
Theodoro reuerendissimo episcopo Laodiceæ,
Sila reuerendissimo episcopo Tiberiopolitano,
Diogene reuerendissimo episcopo Augustopolitano,
Theodoro reuerendissimo episcopo Ingelon,
Iuliano reuerendissimo episcopo Zeugmatis,
Dorymenio reuerendissimo episcopo Adraon,
Ioanne reuerendissimo episcopo Lari,
Theodoro reuerendissimo episcopo Gargaron,
Theodoro reuerendissimo episcopo Comanorum,
Rufino reuerendissimo episcopo Sebastie Armeniæ,
Conone reuerendissimo episcopo Semneon,
Cyraco reuerendissimo episcopo Casatanorum,
Sifinnio reuerendissimo episcopo Præneti,
Iuliano reuerendissimo episcopo Batnon,
Anastasio reuerendissimo episcopo Rachlæ,
Theodoro reuerendissimo episcopo Porthmi,
Paulo reuerendissimo episcopo Stectorii,
Stephano reuerendissimo episcopo Amasiæ,
Paulo reuerendissimo episcopo Adrassi,
Euandro reuerendissimo episcopo Gnidi,
Mena reuerendissimo episcopo Carpathii,

Diodorus archidiaconus & primicerius reuerendif-
simorum notariorum dixit: Theodorus vir spectabilis
filentarius ante religiosissimum vestrum secretum est,
missus a piissimo & Christianissimo imperatore, & sug-
gerimus ad quod placuerit. Sanctissimus archiepisco-
pus & patriarcha Euty chius dixit: Ingrediatur. Quo
facto, sanctissimus archiepiscopus & patriarcha Apolli-
narius dixit: Pro qua causa vestra magnitudo ad nos ve-
nit? Theodorus vir spectabilis filentarius dixit: Piissi-

Concil. Tom. 12.

B ij

mus & Christianissimus noster Dominus misit me ad vestram beatitudinem dare vobis piissimam formam legendam ante sanctam vestram Synodum. Sanctissimus archiepiscopus & patriarcha Dominus dixit: Piissima forma, cuius mentionem fecit Theodorus magnificus, competenter suscepta recitetur. Et cum suscepisset Stephanus diaconus & notarius & instrumentarius, recitauit.

IN NOMINE DOMINI DEI NOSTRI IESU CHRISTI.

Imperator Caesar Flavius Justinianus, Alemanicus, Gothicus, Francicus, Germanicus, Anticus, Alanicus, Vandalicus, Africanus, Pius, Felix, Inclytus, Victor, ac Triumphator, semper Augustus, beatissimis episcopis & patriarchis, Eutychio Constantinopolitano, Apollinario Alexandrino, Dominino Theopolitano, Stephano, Georgio & Damiano religiosissimis episcopis vicem agentibus Eustochii viri beatissimi archiepiscopi Hierosolymitani & patriarchæ, & reliquis religiosissimis episcopis ex diuersis prouinciis in hac regia urbe degentibus.

SEMPER studium fuit orthodoxis & piis imperatoribus patribus nostris, pro tempore exortas hæreses per congregationem religiosissimorum episcoporum amputare, & recta fide sincere prædicata, in pace sanctam Dei ecclesiam custodire. Quapropter & Constantinus piæ recordationis Ario blasphemante & dicente, non esse Filium consubstantialem Deo Patri, sed creaturam, & ex non extantibus factum esse, congregauit Nicææ ex diuersis diocæsesibus trecentos decem & octo sanctos patres: & cum ipse etiam Concilio interfuisset, & adiuuisset eos qui consubstantialem Filium Patri confessi sunt, condemnata Ariana impietate, studium habuit rectam fidem obtinere. Exposito itaque sancto symbolo, vel mathemate fidei, per hoc sancti patres confessi sunt consubstantialem esse Filium Deo Patri, quod usque tunc apud plurimos dubitabatur. Sed & Theodosius senior piæ recordationis, Macedonio negante deitatem sancti Spiritus, & Apollinario vel Magno eius discipulo in dispensatione incarnati Dei Verbi blasphemantibus & dicentibus, sensum humanum non recepisse

ANNO
CHRISTI
553.

Deum Verbum, sed carni vnitum esse animam irrationabilem habenti : congregatis in regia vrbe centum quinquaginta sanctis patribus, cum & ipse particeps fuisset Concilii, damnatis prædictis hæreticis vna cum impiis eorum dogmatibus, fecit rectam prædicare fidem. Secuti enim iidem sancti patres expositam rectam fidem a trecentis decem & octo sanctis patribus, explanauerunt de deitate sancti Spiritus, & perfecte de dispensatione incarnati Dei Verbi docuerunt. Iterum Nestorio impio alium dicente Deum Verbum, & alium Christum, & hunc quidem natura Filium Dei Patris, illum autem gratia filium impie introducente, & sanctam gloriosam semper Virginem Dei genitricem esse negante, cum pene omnes orientales partes sua impietate adimpleffet idem Nestorius, Theodosius iunior piæ recordationis congregauit priorem Ephesinam sanctam Synodum, cui præsidebant Cælestinus & Cyrillus sancti patres, & directis iudicibus, qui deberent Concilio interesse, compulit & ipsum Nestorium ibi peruenire, & iudicium propter eum procedere : & tali examinatione facta, secuti iidem sancti patres per omnia ea quæ de fide definita sunt ab anterioribus sanctis patribus, condemnauerunt Nestorium vna cum eius impietate. His ita subsecutis, cum insurrexissent contra Cyrillum sequaces Nestorii impii, festinauerunt (quantum in ipsis fuit) refutare condemnationem contra Nestorium factam : sed prædictus piæ recordationis Theodosius, vindicans ea quæ ita recte contra Nestorium & eius impietatem fuerant iudicata, fecit firmiter obtinere contra eum factam condemnationem. Et post hæc iterum cum Eutyches demens emerisset, negando consubstantialem nobis esse carnem Domini, multis interea motis, tam Constantinopoli, quam Ephesi, tanta pro illo facta est hæreticorum circumuentio, vt etiam eiiceretur propter eum Flauianus religiosæ memoriæ regis vrbis episcopus. Piæ autem recordationis Marcianus congregauit Calchedone sanctos patres, & magna contentione inter episcopos facta, non solum per suos iudices, sed etiam per seipsum in Concilium peruenit, & ad concordiam omnes perduxit. Qui sancti patres in omnibus secuti ea quæ pro fide definita sunt a prædictis tribus

sanctis Conciliis, & quæ iudicata sunt de hæreticorum damnatione & impietate eorum, damnauerunt & anathematizauerunt Eutychem dementem, & impia eius dogmata, nec non & Nestorium cum impiis eius dogmatibus, quoniam tunc festinauerunt quidam defendere Nestorium & impia eius dogmata. Super hæc autem iidem in Calchedone sancti patres anathematizauerunt eos qui aliud symbolum tradiderunt aut tradunt, præter hoc quod expositum est a trecentis decem & octo sanctis patribus, & explanatum a centum quinquaginta sanctis patribus. His itaque omnibus per diuersa tempora subsecutis, prædicti piæ recordationis nostri patres ea quæ in vnoquoque Concilio iudicata sunt, legibus suis corroborauerunt & confirmauerunt, & hæreticos qui definitionibus prædictorum sanctorum quatuor Conciliorum resistere, & ecclesias conturbare conati sunt, expulerunt. Defuncto autem Marciano diuæ recordationis, cum contentio esset per diuersa loca de Calchedonensi sancto Concilio, Leo piæ recordationis ad omnes vbique sacerdotes scripsit, vt vnusquisque eorum propriam sententiam manifestaret de eodem sancto Concilio, & cum alius alium episcopum non expectasset, ad hoc quod interrogati sunt, responderunt. Exiguo autem tempore transacto, iterum insurrexerunt Nestorii & Eutythis sequaces, & tantas turbas in sanctis Dei ecclesiis fecerunt, vt diuisiones & schismata in eis fierent, & nullam communionem ad se inuicem ecclesiæ haberent. Nec enim præsumebat aliquis de ciuitate ad ciuitatem veniens communicare, nec clericus ex alia ciuitate in aliam ciuitatem veniens in ecclesiam procedere. Cum autem secundum suam misericordiam Dominus Deus reipublicæ gubernationem nobis credidit, initium & fundamentum nostri imperii fecimus, coniungere diuisos sacerdotes sanctarum Dei ecclesiarum ab oriente vsque occidentem, & omnem contentionem amputantes quæ contra Calchedonensem sanctam Synodum ab Eutythis & Nestorii impiorum sequacibus mouebatur, fecimus prædicare eandem sanctam Synodum cum prædictis aliis sanctis tribus Conciliis in Dei ecclesiis, certe scientes, quod ea, quæ ab ea de fide exposita sunt, consonant per omnia aliis tribus

ANNO
CHRISTI
553.

sanctis Conciliis: & multis quidem ad eandem sanctam Synodum contradicentibus satisfecimus; alios autem qui perseverauerunt eidem sancto Concilio contradicentes, expulimus sic a sanctis Dei ecclesiis & venerabilibus monasteriis, ut concordia & pace sanctarum ecclesiarum & earum sacerdotum firmiter custodita, una & eadem fides, quam sancta quatuor Synodi confessae sunt, in sanctis Dei ecclesiis praedicetur. His ita pro firmitate sanctarum quatuor Synodorum Deo propitio per nos factis & obtinentibus in sancta Dei ecclesia, Nestorii sequaces propriam impietatem applicare volentes sanctae Dei ecclesiae, & non potentes hoc per Nestorium facere, festinauerunt eam introducere per Theodorum Mopsuestenum doctorem Nestorii, qui multo peiora Nestorio blasphemavit, & super alias innumerabiles suas blasphemias contra Christum Deum nostrum factas, alium dixit Deum Verbum, alium Christum, nec non & per impia conscripta Theodoretum, quae contra rectam fidem & Ephesinam primam sanctam Synodum, & contra sanctae memoriae Cyrillum & duodecim eius capitula exposuit, & insuper sceleratam epistolam, quam dicitur Ibas ad Marin Persam scripsisse, quae plena est omni impietate Theodori & Nestorii. Per hanc etenim impiam epistolam non solum impietatem, sed etiam ipsas personas Theodori & Nestorii, quas maxime laudat & iudicat, eadem impia epistola festinauerunt condemnationem liberare, dicentes eam susceptam esse a sancta Calchedonensi Synodo. Hoc autem dicunt non pro defensione sanctae Synodi, sed nomine eius, sicut putant, suam impietatem confirmare festinantes. Certum autem est, quod impia intentio est ista vindicantium, ut si eis euenerit, non praedicetur Deus Verbum homo factus esse, nec sancta gloriosa semper virgo Maria Dei genitrix praedicetur. Haec enim Theodorus & Nestorius in suis conscriptis impie exposuerunt, & qui epistolam scripsit, in ea blasphemavit. Nos igitur sequentes sanctos patres, & volentes rectam fidem sine * quodam macula in Dei ecclesiis praedicari, & impiorum conatum refecare, primum quidem & in vestris vos degentes ecclesiis interrogauimus de praedictis impiis tribus capitulis, & vestram nobis voluntatem ma-

*for. ali-
qua

nifestam fecistis, pro qua & comprobauius vos, quod indubitanter & cum omni alacritate rectam fidem confessi estis, & impiam condemnastis. Quoniam vero & post condemnationem a vobis factam, in eisdem ipsis permanent quidam, eadem impia tria capitula vindicantes, ideo vocauimus vos ad regiam urbem, hortantes communiter conuenientes, quam habetis pro his voluntatem, iterum manifestare. Et Vigilio enim religiosissimo papæ antiquioris Romæ, cum peruenisset ad hanc regiam ciuitatem, de tribus capitulis subtiliter omnia manifestauimus, & interrogauimus eum quid sapit de hoc: & ipse non semel nec bis, sed etiam sæpius in scriptis & sine scriptis anathematizauit impia tria capitula. Quod vero eiusdem voluntatis semper fuit de condemnatione trium capitulorū, & per plurima alia declarauit, & per condemnationem Rustici & Sebastiani aliquando diaconorum antiquioris Romæ, qui cum primum suscepissent factum ab eo iudicatum, in quo anathematizauit eadem impia capitula, postea susceperunt & defenderunt eorum impietatem. Sed etiam Valentiniano episcopo Scythiæ, & Aureliano Arelati, quæ est prima sanctissimarum Galliarum ecclesiarum, scripsit & manifestauit de condemnatione istorum capitulorum, & præcepit eis nihil suscipere quod a condemnatis diaconis scribitur contrarium prædicto iudicato: & compendiose dicere, semper in eadem voluntate perseuerauit. Et hæc omnia per suum tempus vobis manifesta faciemus. Quomodo vero postea, cum peruenissetis, sicut dictum est, ad hanc regiam ciuitatem, scripta facta sunt adinuicem a vestra sanctitate, & a Vigilio religiosissimo papa antiquioris Romæ, vt omnes vos vniti conueniatis, & propter illos qui siue ex ignorantia, siue scientia impietatem capitulorum defendunt, congruum iudicium eis quæ a sanctis quatuor Synodis pro fide definita sunt, proferatis; mandauimus illi etiam per nostros iudices, & per quosdam ex vobis, vt vna cum omnibus conueniret, & communiter disceptaret de prædictis capitulis, vt forma daretur rectæ fidei conueniens, & quod & ipsum & vestram sanctitatem in scriptis interrogauimus de hoc, vt aut tamquam impia capitula ab omnibus condemnarentur, aut si putat recta esse, aperte suam manifestaret

ANNO
CHRISTI
555

nifestaret voluntatem. Alienum enim est Christianorum, cum recta fide impia suscipere, & non a malis recta discernere. Illa vero nobis mandauit, quod de prædictis tribus capitulis per semetipsum faciens, porriget nobis. Adhortamur igitur etiam vos de his disceptare. Scire etenim vos volumus, quod nos ea quæ a sanctis quatuor Conciliis, Nicæno, Constantinopolitano, Ephesino primo, & Calchedonensi, de vna eademque fide exposita & definita sunt, & de ecclesiastico statu regulariter disposita seruamus, & defendimus, & ea sequimur, & omnia quæ consonant istis suscipimus & amplectimur. Quidquid autem non consonat istis, vel a quacumque persona scriptum inueniatur contra ea quæ de vna eademque fide a sanctis quatuor Conciliis vel vno ex his definita sunt, hoc tamquam alienum omnino pietatis execramur: sequimur autem in omnibus sanctos patres & doctores sanctæ Dei ecclesiæ, id est, Athanasium, Hilarium, Basilium, Gregorium theologum, & Gregorium Nyssenum, Ambrosium, Theophilum, Ioannem Constantinopolitanum, Cyrillum, Augustinum, Proculum, Leonem, & omnia quæ ab his de fide recta & ad condemnationem hæreticorum conscripta & exposita sunt suscipimus. In prædictis igitur omnibus permanentes, illos patres & sacerdotes suscipimus, qui ea quæ a sanctis quatuor Conciliis de fide exposita sunt, & a prædictis sanctis patribus prædicata sunt, seruant & prædicant in sancta Dei ecclesia. Quando vero hæretici per omnia Theodorum & Nestorium & eorum impietatem vindicare volentes, sicut prædictum est, & susceptam esse dicunt a sancto Calchedonensi Concilio impiam epistolam quæ ad Marim Persam ab Iba scripta esse dicitur; hortamur vos considerare ea quæ a Theodoro impie tam in aliis scripta sunt, quam in Iudaico symbolo, quod & Ephesi & Calchedone prolatum, anathematizatum est ab vtraque Synodo cum his qui ita sapuerunt, vel sapiunt: considerare autem & quæ de ipso & eius blasphemii sancti patres conscripserunt, & antecessores nostri promulgauerunt, nec non & quæ ecclesiasticarum historiarum scriptores de eo exposuerunt. Ex his etenim omnibus cognoscetis, quod ab illo tempore condemnatus est tam ipse, quam blasphemix eius a sanctis patribus, &

Concil. Tom. 12.

C

quod propter istas superioribus temporibus deletum est & nomen eius a sacris diptychis ecclesie, cuius fuit episcopus. Hortamur autem etiam illud disceptare, quod vane profertur ab eis qui dicunt non oportere post mortem hæreticos anathematizari; & sequi in hoc doctrinam sanctorum patrum, qui non solum viuentes hæreticos condemnauerunt, sed & post mortem, vtpote in sua impietate mortuos, anathematizauerunt, sicut eos qui iniuste condemnati sunt, reuocauerunt post mortem, & in sacris diptychis scripserunt: quod factum est & in Ioanne, & in Flauiano religiosæ memoriæ episcopis Constantinopolitanis. Scit enim vestra reuerentia, quod positum est a Domino in euangelio de ipso: *Quod qui credit in eum, non iudicatur: qui autem non credit in eum, iam iudicatus est, quod non credit in nomine unigeniti Filii Dei.* Manifestum autem est, quod hoc non tantum de viuis, sed etiam de his dictum est qui in sua impietate mortui sunt. Insuper autem hortamur vos inspicere & quæ impie scripta sunt a Theodoro contra rectam fidem & Ephesinam primam sanctam Synodum, & contra sanctæ memoriæ Cyrillum, & contra duodecim eius capitula, & quæ impie idem Theodoretus conscripsit pro Theodoro & Nestorio & blasphemis eorum contra sanctæ memoriæ Cyrillum. Examinare autem & de impia epistola, quæ dicitur ab Iba ad Marim Persam scripta esse: in qua scriptor eius abnegat, Deum Verbum hominem factum esse: & sanctam gloriosam semper virginem Mariam Deigenitricem esse. Condemnat autem eadem impia epistola & Ephesinam primam sanctam Synodum, tamquam sine iudicio & quæstione Nestorio condemnato: & sanctæ quidem memoriæ Cyrillum ecclesie doctorem, hæreticum vocat, & impia dicit duodecim eius capitula; Theodorum autem & Nestorium & eorum impietatem defendit & laudat. Et quoniam, sicut dictum est, presumunt quidam dicere, & epistolam quæ prædictam impietatem continet susceptam esse a Calchedonensi sancto Concilio, hortamur vos conferre ea quæ dicta sunt ab eodem sancto Concilio in definitione pro fide exposita, cum his quæ in impia epistola continentur, vt vndique recta quidem confirmentur, impia autem condemnentur.

Chryso-
stomum intel-
ligit.

Ioa. 3.

ANNO
CHRISTI
555.

Omnia igitur prædicta cū omni subtilitate disceptantes, sicut sacerdotes decet, in mente habentes Dei timorem & futurum iudicium, & nihil pietati & rectæ fidei & veritati & Dei gloriæ & honori præponentes, in mente autem habentes & apostolicam pronuntiationem, quæ contra eos qui contraria rectæ fidei tradunt, prolata est, manifeste dicentem, *quod licet nos vel angelus de cælo euangelizauerit vobis præterquam quod euangelizauimus vobis, anathema sit. Sicut prædiximus, & modo iterum dico: Siquis vobis euangelizauerit præterquam accepistis, anathema sit:* Scientes autem & Petri apostoli præceptum dicentis: *Parati semper estote ad satisfactionem omni petenti vos rationem de spe quæ in vobis est;* celeriter de his quæ interrogauimus, vestram manifestate voluntatem. Cum enim qui de recta fide interrogatur, diu protrahit, nihil aliud est nisi abnegatio rectæ confessionis. In interrogationibus enim & responsis quæ de fide sunt, non est primus vel secundus, sed qui in recta confessione paratior inuenitur, acceptabilis apud Deum est. Diuinitas vos seruet per multos annos, sancti ac religiosissimi patres. Datum *iv. Nonas Maias, Constantino- poli, imperii Domini Iustiniani perpetui Augusti anno xxvii. post consulatum Basilii viri clarissimi anno xii.*

Stephanus & Georgius & Damianus religiosissimi episcopi, vicem agentes Eustochii sanctissimi patriarchæ Hierosolymitani, per vnum ex ipsis, Stephanum religiosissimum episcopum Raphiæ, dixerunt: Theodorus vir magnificus exeat, cum satisfecerit piissimi imperatoris iussioni. Et cum exisset vir spectabilis silentarius, sancta Synodus dixit: Certis constitutis, quæ lecta imperiali forma continentur, quoniam inter nos & Vigilium sanctissimum antiquioris Romæ papam scripta quædam facta sunt ad præsentem causam respicientia, necessarium esse putamus ante alia omnia hæc lectione manifestari. Et cum suscepisset Stephanus notarius & instrumentarius, recitauit.

Sanctissimo & beatissimo Domino & confacerdoti Vigilio Eutychiis.

SCIENTES quantorum bonorum causa est pax Dei, custodiens corda & sensus fidelium, & colligens eos
Concil. Tom. 12. C ij

vt vnum idemque sapiant in recta fidei confessione, & ad perficienda diuina mandata, & propitium Deum faciens in his quæ recta sunt concordantibus: ideo festinantes vnitatem conseruare ad apostolicam sedem vestrae beatitudinis manifestum facimus, quod nos semper & seruauimus & seruamus fidem ab initio traditam a magno Deo & saluatore nostro Iesu Christo sanctis apostolis, & ab illis in omni mundo prædicatam, & a sanctis patribus explanatam, & maxime ab his qui in sanctis quatuor Synodis congregati sunt, quos per omnia & in omnibus amplectimur & suscipimus: id est, trecentos decem & octo sanctos patres qui Nicææ congregati sunt, & sanctum symbolum siue mathema fidei exposuerunt, & Arianam impietatem anathematizauerunt, & eos qui similia eis sapuerunt vel sapiunt. Suscipimus autem & centum quinquaginta sanctos patres Constantinopoli congregatos, qui idem sanctum mathema explanauerunt, & de deitate sancti Spiritus dilucidauerunt, & hæresim Macedonianam, sanctum Spiritum impugnantem, & impium Apollinariū condemnauerunt, cum his qui similia illis sapuerunt vel sapiunt. Suscipimus autem & sanctos ducentos patres in Ephesina prima Synodo congregatos, qui per omnia secuti sunt idem sanctum symbolum siue mathema, & condemnauerunt Nestorium impium, & impia eius dogmata, & eos qui similia ei aliquando sapuerunt vel sapiunt. Ad hæc autem suscipimus & sexcentos triginta sanctos patres Calchedone congregatos, qui etiam ipsi per omnia consenserunt prædictis tribus Synodis, & secuti sunt prædictum symbolum siue mathema a trecentis decem & octo sanctis patribus expositum, & a centum quinquaginta sanctis patribus explanatum, & anathematizauerunt eos qui aliud præter prædictum symbolum præsumunt docere, aut exponere, aut tradere sanctis ecclesiis Dei. Condemnauerunt autem & anathematizauerunt & Eutychem, & Nestorium, & impia eorum dogmata, & eos qui similia eis sapuerunt vel sapiunt. His ita se habentibus, certum facimus, quod omnia quæ a prædictis sanctis quatuor Synodis iudicata & definita sunt, & seruauimus, & seruamus: quia etfi per diuersa tempora prædictæ sanctæ quatuor Synodi fa-

ANNO
CHRISTI
553

Et sunt, tamen vnam eandemque confessionē fidei seruauerunt, & prædicauerunt. Suscipimus autem & amplectimur & epistolas præfulum Romanæ sedis apostolicæ, tam aliorum, quam Leonis sanctæ memoriæ de recta fide scriptas, & de quatuor sanctis Conciliis, vel vno eorum. Cum igitur prædicta omnia & seruauimus & seruamus, & in his nobisipsis inuicem consentimus, necessarium est conferri de tribus capitulis, vnde quibusdā quaestio nata est. Et ideo petimus, præfidente nobis vestra beatitudine, sub tranquillitate & sacerdotali mansuetudine propositis sanctis euangelis, communi tractatu eadem capitula in medio proponenda, quæri & conferri, & finem quaestioni imponi Deo placitum, & conuenientem his quæ a sanctis quatuor Conciliis definita sunt: quoniam ad augmentum pacis & concordiam ecclesiarum pertinet, vt omni de medio dissensione sublata, quæ a prædictis quatuor sanctis Conciliis definita sunt, inconcussa seruentur, sanctarum Synodorum reuerentia in omnibus custodita. His autem & subscripsi incolumis in Domino. Ora pro nobis, sanctissime & beatissime frater.

Ego Eutyechius misericordia Dei episcopus Constantinopolis nouæ Romæ omnibus superscriptis subscripsi.

Item reuerendissimus Stephanus recitauit.

*Dilectissimo fratri Eutychio & episcopis sub te constitutis,
Vigilius.*

REPLETVM est gaudio os nostrum, & lingua nostra exultatione, quod discordiæ confusione submota, pacem Deus suæ reformauit ecclesiæ, vt impleretur quod dictum est: *Ecce quam bonum & quam iucundum habitare fratres in vnum.* Valde enim nos in Domino exultare conuenit, quod caritatis vestræ scripto nobis est oblata professio, cuius tenor ita sese habet: *Scientes quantorum bonorum causa est pax Dei, custodiens corda & sensus fidelium, & colligans eos vt vnum idemque sapiant in recta fidei confessione, &c.*

His autem & subscripsimus, huius professionis orthodoxæ claritatem libenter amplexi, eadem nos per omnia & in omnibus approbantes, custodituros atque inuio-

Reliqua vt
in epistola
Eutychii ad
Vigilium,
de præsub-
scriptione,
quæ hic a-
liis verbis
sequitur.

biliter seruaturos Deo nostro profiteamur auctore. Omnibus igitur, quæ professio vestra continet, in sua perenniter firmitate durantibus, poposcit vestra fraternitas, vt nobis præsentibus de tribus capitulis, ex quibus quæstio nata est, sub tranquillitate & sacerdotali mansuetudine sanctis propositis euangelis conferatur, & finis quæstioni ipsi Deo placitus, & conueniens iis quæ a memoratis sanctis quatuor Conciliis definita sunt, imponatur: vt omni de medio diffensione sublata, quæ ab eisdem quatuor sanctis Synodis definita sunt, inconcussa seruentur, earumdem Synodorum reuerentia in omnibus custodita. Quam professionem paternarum traditionum memorem & sequacem, tam in fraternitate vestra, quam in omnibus similia confessis atque confitentibus, omni laude plenissimam iudicauimus, & nostros ex ea re vere fratres agnoscimus. Vnde diuinæ clementiæ supplicamus, vt omnes nos in hac confessione & paternis traditionibus permanentes, nostro digni reperiamur officio, & in die diuini iudicii nulli præuaricationi paternarum constitutionum inueniamur obnoxii. Quibus ita prædictis postulationibus vestrum desiderium cognoscentes annuimus, vt de tribus capitulis, ex quibus quæstio nata est, facto regulari Conuentu, seruata æquitate, mediis sacrosanctis euangelis, Collationem cum vnitis fratribus * habeamus, & finis detur placitus Deo, & conueniens his quæ a sanctis quatuor sunt definita Conciliis: scientes vtique, sicut & communis professionis testimonio declaratur, memoratarum Synodorum in omnibus reuerentiam custodiri. Deus te incolumem custodiat, frater carissime. Datum VIII. Idus Ianuarias, imperii domini Iustiniani perpetui Augusti anno XXVII. post consulatum Basilii viri clarissimi anno XII.

* for. ha-
beat,

Sancta Synodus dixit: Licet sæpius, gloriosissimi iudices, & quidam ex nobis, sicut imperialibus literis continetur, adhortati sunt Vigilium religiosissimum papam antiquioris Romæ communiter conuenire pro his quæ mouentur de tribus capitulis, rationabile tamen & Deo amabile arbitramur esse & nunc conuenire nobiscum, & de iisdem tribus capitulis disceptare, & formam vna nobiscum imponere rectæ fidei conuenientem. Hoc igitur

ANNO
CHRISTI
553.

iam nunc procedat. Et cum accessissent ex petitione sanctæ Synodi sanctissimi patriarchæ, Euty chius Constantinopolitanus, Apollinarius Alexandrinus, Dominus Theopolitanus, Benignus Heracleæ Pelagoniensis, vicem agens Eliæ episcopi Theffalonicensis, Theodorus episcopus Cæsareæ Cappadociæ, Andreas Ephesi, Megethius Heracleæ Thraciæ, Ioannes Nicomediæ, Stephanus Nicææ, Constantinus Calchedonensis, Eusebius Tyri, Ioannes Cæsareæ Palæstina, Amazonius Edessa, Thomas Apameæ Syriæ, Pompeianus de Byzacio, Phocas Stalienfis prouinciæ Præualiensis, Theodorus Leontopolitanus, Stephanus de Clysmate, Æmilianus Antipyrgi religiosissimi episcopi, ex nomine totius Concilii ad sanctissimum papam Vigilium, aliis episcopis in eodem venerabili episcopio relictis, & redissent iidem sanctissimi patriarchæ vna cum religiosissimis episcopis, sanctissimi patriarchæ & qui cum eis peruenerunt ad sanctissimum papam religiosissimi episcopi dixerunt: Sicut nobis omnibus visum est, peruientes ad sanctissimum papam antiquioris Romæ Vigilium, petiuimus eius beatitudinem conuenire, & disceptare vna nobiscum de tribus capitulis secundum scripta quæ inter nos & ipsum facta sunt, manifestantes eius beatitudini, quod serenissimus noster imperator pijs literas ad nos direxit, adhortans nos de eisdem tribus capitulis respondere: qui modo quidem propter corporis infirmitatem dixit non posse ad hanc petitionem respondere: in postero autem die pollicitus est manifestare quod ei de tali Conuentu placuerit. Oportet igitur præsentem differre diem.

COLLATIO SECVNDA.

IMPERII domini Iustiniani perpetui Augusti anno **IXXXVII.** post consulatum Basilii viri clarissimi anno **XII.** die **VIII.** Idus Maias, indictione **I.** confidentibus in secretario venerabilibus episcopis huius regiæ ciuitatis,

Eutychio sanctissimo patriarcha regiæ Constantinopolis nouæ Romæ,

Apollinario sanctissimo archiepiscopo Alexandriæ magnæ ciuitatis,

Domnino sanctissimo patriarcha Theopolitanæ magnæ ciuitatis,

Stephano religiosissimo episcopo Raphiæ, &
 Georgio religiosissimo episcopo Tiberiadis, & ceteris *ut supra*
Collatione I.

ANNO
 CHRISTI
 555.

* Diodorus archidiaconus & primicerius reuerendissimorum notariorum dixit: Meminit sancta vestra Synodus gestorum quæ apud vos habita sunt pro insinuatione sacrorum apicum, quos inuictus noster imperator direxit ad vestram beatitudinem, & quod ante duos istos dies iterum conuenistis ad B. papam antiquioris Romæ, tam Eutychius, quam Apollinarius, & Dominus sanctissimi patriarchæ, & religiosissimi episcopi Benignus Heracleæ Pelagoniæ, vicem agens Eliæ religiosissimi episcopi Thessalonicensis, Theodorus Cæsareæ Cappadociæ, Andreas Ephesi, Megethius Heracleæ Thraciæ, Ioannes Nicomediæ, Stephanus Nicææ, Constantinus Calchedonensis, Eusebius Tyri, Ioannes Cæsareæ Palæstina, Amazonius Edeßæ, Theodotus Seleuciæ, Thomas Apameæ Syriæ, Pompeianus Byzacii, Phocas Staliensis, Theodorus Leontopoleos, Stephanus de Clysmate, Æmilianus Antipyrgi, quatenus idem religiosissimus papa secundum promissâ suâ de suo Conuentu manifestet. Sancta Synodus dixit: Ordinis gratia, ea quæ acta sunt in isto sancto Concilio, manifestentur. Et lecta sunt. Diodorus archidiaconus & primicerius reuerendissimorum notariorum dixit: Petunt omnes alii religiosissimi episcopi, & vos sanctissimos patriarchas, & religiosissimos episcopos qui vobiscum fuerunt ad sanctissimum papam Vigilium, explanare quæ subsécuta sunt.

Sanctissimi patriarchæ & religiosissimi episcopi, qui cum illis conuenerunt ad sanctissimum papam Vigilium, dixerunt: Secundum promissionem hesternæ die factam a B. papa antiquioris Romæ Vigilio, peruenimus ad eum sexto die instantis Maii mensis, id est, ante duos dies, commonentes quidem eius beatitudinem quæ inter nos in scriptis complacuerunt; adhortantes vero eum conuenire vna nobiscum, & tractare & disponere de tribus capitulis, de quibus piissimus imperator nos eiusque beatitudinem in scriptis interrogauit. Ille vero respondit, non posse vna nobiscum conuenire, eo quod plurimi quidem hic sunt orientales episcopi, pauci vero cum eo: facere autem

ANNO
CHRISTI
553.

autem per semetipsum in scriptis suam sententiam, & offerre piissimo domino. Ideo enim & inducias postulasse ab eius serenitate, vt intra eas suam voluntatem manifestaret. Nos vero dicebamus: Scit vestra beatitudo, quod in his quæ inter nos in scriptis facta sunt promisistis vna cum episcopis qui nobiscum & communicant & vniti sunt conuenire, & requirere de his tribus capitulis. Nos vero & communicamus & vniti vobiscum sumus, & non decet omnium nostrorum Conuentum differri propter occidentales episcopos. Nec enim in sanctis quatuor Synodis multitudo occidentalium episcoporum inuenta est vnquam, sed duo vel tres episcopi, & certi clerici. Nunc vero adest quidem vestra beatitudo, multi etiam alii ex Italia præsto sunt episcopi, sunt etiam ex Africa episcopi, & ab Illyrico, & nihil est quod prohibeat conuenire vos vna nobiscum secundum ea quæ inter nos in scriptis facta sunt: & melius est cum caritate decente sacerdotes conuenire, & vnã pro causã sententiam statuere, vt tunc quæstio communem in scriptis definitionem suscipiat. Hoc enim cognoscens & piissimus imperator, inducias dabit omni modo, cum promissio communis a nobis omnibus ei data fuerit pro causã definitione. Si vero non vultis, secundum ea quæ in scriptis nobis placuerunt, conuenire, cognoscat vestra beatitudo, quod oportet & nos in vnum conuenientes nostram manifestare voluntatem. Nec enim iustum est, vel tam Christianissimum imperatorem, vel fidelem populum scandalizari ex dilatione, quæ in medio circa responsionem efficitur. Et his dictis, promisimus omnia suggerere piissimo domino. Quo a nobis factõ, promisit eius serenitas transmittere quosdam gloriosissimos iudices vna cum religiosissimis episcopis ad eundem beatissimum virum, vt de eisdem etiam iterum eum adhortarentur.

Diodorus archidiaconus & primicerius reuerendissimorum notariorum dixit: Quoniam sicut promisit piissimus imperator, hesterno die destinavit ad religiosissimum papam Vigilium, Petrum patriciũ & Constantinum viros gloriosissimos, missi autem sunt & a vestro sancto Concilio Theodorus Cæsareæ Cappadociæ, Benignus Heracleæ Pelagoniæ, Andreas Ephesi, Megethius He-

Concil. Tom. 12.

D

raclæ Thraciæ, Constantinus Calchedonenſis, Eufebius Tyri, Ioannes Cæſaræ Palæſtinæ, Amazonius Edeſſæ, Theodotus Seleuciæ, Phocas Stalienſis, Theodorus Leōtopoleos, Æmilianus Antipyrgi religioſiſſimi epiſcopi, & præſto ſunt prædicti glorioſiſſimi iudices, iuſſi a piſſimo imperatore dicere ante ſanctam Synodum quæ præſentibus eis ſubſecuta ſunt: hoc ipſum ſuggerimus.

Sancta Synodus dixit: Prædicti glorioſiſſimi viri, ſecundum quod iuſſum eſt a piſſimo imperatore, dignentur dicere quæ ipſis præſentibus ſubſecuta ſunt. Liberius glorioſiſſimus patricius, Petrus glorioſiſſimus patricius & magiſter officiorum, Patricius glorioſiſſimus patricius, & Constantinus glorioſiſſimus quæſtor ſacri palatii, per glorioſiſſimum quæſtorem Constantinum dixerunt: Et primo die instantis Maii menſis ſecundum iuſſionem pii domini peruenimus ad beatiffimum papam Vigilium, vna cum glorioſiſſimis patriciis, Belifario, Cethego & Ruſtico; & ſeptimo die instantis Maii menſis peruenimus iterum ad eundem beatiffimum virum vna cum Theodoro Cæſaræ Cappadociæ, Benigno Heraclæ Pelagoniæ, Andrea Epheſi, Megethio Heraclæ Thraciæ, Constantino Calchedonis, Eufebio Tyri, Ioanne Cæſaræ Palæſtinæ, Amazonio Edeſſæ, Theodoro Seleuciæ, Phoca Stalienſis ciuitatis, Theodoro Leontopoleos, & Æmiliano Antipyrgi religioſiſſimis epiſcopis. In vtroque autem die eandem reſponſionem diximus a piſſimo domino, id eſt, & vt conueniret vna nobiſcum omnibus, & tractaret de tribus capitulis, hiſ qui volunt fiduciam habentibus contradicendi, vt per communem conſenſum omnium finem ſuſciperet cauſa trium capitulorū. Et plurimis de hoc motis, poſtulauit inducias accipere vt ſolus reſpondeat. Nos vero ad eum diximus, quod ſolus quidem ſæpius in ſcriptis & ſine ſcriptis condemnaſti iſta tria capitula: piſſimus autem dominus in communi vult te vna cum aliis conuenire, & ſic de hiſ iudiciū fieri. De induciis vero & per alios ſuggeſſit tua beatitudo piſſimo Domino, & reſpondit eius maietas, quod ſi quidem conueniatis vna cum beatiffimis patriarchis & religioſiſſimis epiſcopis ſecundū quod inter vos viſum eſt, debentes tractare & cōmuniter de tribus capitulis diſponere, præbeo

ANNO
CHRISTI
533.

non solum quantas nunc dicitis inducias, sed etiam longiores: sin autem per semetipsam vult tua beatitudo suam manifestare voluntatem, necesse est nos etiam ab his qui propter hoc vocati sunt religiosissimi sacerdotes, & tantum tempus hic commorati sunt, synodice discere quam de his habent voluntatem. Nos enim non possumus Dei ecclesiam ulterius in tanta confusione relinquere, maxime hareticis calumniantibus eius sacerdotes tamquam Nestorii sequaces. Et iterum promisit solus facere & transmittere piissimo Domino.

Sancta Synodus dixit: Et religiosissimi episcopi, qui vna cum gloriosissimis iudicibus ad sanctissimum papam Vigilium fuerunt, quæ subsecuta sunt dicant. Religiosissimi episcopi dixerunt: Secundum iussionem piissimi imperatoris & præceptum vestræ sanctitatis fuimus vna cum Liberio gloriosissimo patricio, Petro gloriosissimo patricio & magistro officiorum, & Patricio gloriosissimo patricio, & Constantino gloriosissimo quæstore sacri palatii, ad sanctissimum papam Vigilium, & ingressis nobis gloriosissimus magister & gloriosissimus quæstor propofuerunt presentibus nobis iussionem piissimi imperatoris sanctissimo papæ, & multa dicta sunt similia illis, quæ & ante a vestra sanctitate precedenti die apud eundem sanctissimum papam mota sunt, & quæ nunc exposuerunt gloriosissimi iudices, scimus & nos mota esse apud ipsius sanctitatem. Gloriosissimi iudices dixerunt: Nos quidem hoc quod iussi sumus a piissimo imperatore, impleuimus, & imus ad sacrum eius palatium, in eius obsequium permanfuri: vos autem Dei timorem præ oculis habentes, celerem finem imponere causæ dignamini conuenientem his quæ a sanctis quatuor Conciliis de fide recta definita sunt: scientes quod piissimus imperator specialiter iussit nobis dicere vestræ sanctitati, quod ipse quæ a sanctis quatuor Conciliis de vna eademque fide definita & iudicata sunt, & seruauit & seruat, & vindicauit & vindicat: & omnia quidem quæ conueniunt his quæ ab iisdem sanctis Conciliis pro recta fide definita sunt, & suscipit & seruat: omnia autem contraria his quæ ab ipsis de fide recta iudicata sunt, & reiecit, & aliena de ecclesia iudicat esse. Nam & sanctas quatuor Synodos maiestas ipsius sacris ecclesie diptychis

inferi & prædicari fecit: quod ante imperium diuinitus ei datum, in sancta ecclesia non procedebat.

ANNO
CHRISTI
553.

Et cum recessissent gloriosissimi iudices, sancta Synodus dixit: Certis constitutis, quæ & nunc apud beatissimum papam Vigilium subsecuta sunt per expositionem gloriosissimorum iudicum & religiosissimorum episcoporum, cum nos per omnia quod decet & seruauimus & seruamus, & sapius petiuimus sanctissimum papam Vigilium vna nobiscum conuenire, & definitionem vna nobiscum his quæ mouentur imponere, quoniam ex religiosissimis episcopis qui in hac regia ciuitate degere noscuntur, non sunt in nostro Concilio præsentis, de Africanis quidem Primasius reuerendissimus vnus Byzacenæ parocciæ episcopus, de Illyrico autem Sabinianus, & Proiectus, & Paulus religiosissimi episcopi: Theodorus reuerendissimus episcopus Lymiron, Anatolius reuerendissimus episcopus Cymæ, Diogenianus reuerendissimus episcopus Sozopolitanus, vna cum Ammonio, Petro & Theodoro reuerendissimis presbyteris, & ecclesiæ huius regiae vrbs defensoribus, pergant, & adhortentur eos venire, & partem fieri huius sancti Concilii. Et cum issent destinati reuerendissimi viri ad prædictos religiosissimos episcopos, & reuersi sunt, Theodorus episcopus Lymiron dixit: Pro iussione vestræ beatitudinis fuimustam ego, quam Ammonius reuerendissimus presbyter & huius sanctæ magnæ ecclesiæ defensor, in domum Marinæ ad Primasium reuerendissimū episcopum Afrum, & adhortati sumus eum vt veniret, & consideret vestræ sanctitati. Ille autem dixit: Papa non præsentis, non venio. Ammonius presbyter & defensor ecclesiæ dixit: Vera docuit Theodorus reuerendissimus episcopus Lymiron: ita enim diximus, & audiuius ab eo. Anatolius episcopus Cymæ dixit: Secundum iussionem beatitudinis vestræ fuimustam ego, quam Petrus reuerendissimus presbyter & defensor huius sanctæ magnæ ecclesiæ in loco qui dicitur Palea, in domo piissimi & tranquillissimi imperatoris, ad Sabinianum reuerendissimum episcopum Zaparenæ ciuitatis Illyricianæ dioceseos, & adhortati sumus eum vt conueniret, & consideret vestræ sanctissimæ Synodo: qui dixit non posse venire eo quod

ANNO
CHRISTI
553.

non præsto est archiepiscopus eius Benenatus: dixit autem quod ego illi respondeo. Petrus presbyter & defensor ecclesiæ dixit: Vera dixit Anatolius reuerendissimus episcopus Cymæ: sic etenim & diximus, & audiuius ab eo. Diogenianus episcopus Sozopolitanus Pisidiæ dixit: Secundum iussionem vestræ beatitudinis perueni vna cum Theodoro reuerendissimo presbytero & defensore huius sanctæ ecclesiæ ad Proiectum reuerendissimū episcopum Naifitanū Illyricæ diœcesos, qui habitat in domo Maxentiani, & diximus ei tale responsum, quod hortantur vos sanctissimi patriarchæ & reliqui omnes fratres vestri religiosissimi episcopi venire in sanctam Synodum, & dixit quod ad archiepiscopum Benenatum accedo, & ad eum respondeo. Cum autem peruenissemus ad Paulum religiosissimum episcopum secundæ Iustinianæ, qui habitat in domo Germani prope portum Casarii, & dixissemus ei quæ vestra sanctitas iussit, respondit, quod archiepiscopum habeo, & ei respondeo. Theodorus presbyter & defensor ecclesiæ dixit: Secundum iussionem vestræ beatitudinis cum peruenissem vna cum Diogeniano reuerendissimo episcopo Sozopolitano ad prædictos reuerendissimos episcopos Proiectum Naifitanum, & Paulum secundæ Iustinianæ, adhortati sumus eos venire in isto sancto Concilio: responderunt illa quæ edocuit prædictus reuerendissimus episcopus Diogenianus.

Sancta Synodus dixit: Oportebat quidem Primasium, & Sabinianum, & Proiectum, & Paulum religiosissimos episcopos, conuocatos ab hoc sancto Concilio, aduenire, & participes fieri omnium quæ mouentur, maxime cum & piissimus imperator & nos ipsi licentiam dedimus vnicuique suam voluntatem, quam pro his quæ mouentur, habet, facere manifestam: quoniam vero hoc non fecerunt, de Primasio quidem secundum ecclesiasticam traditionem opportuno tempore quæ oportet disponantur: Sabiniano autem, & Proiecto, & Paulo reuerendissimis episcopis licebit, secundum quod petierunt, ad Benenatum religiosissimum episcopum accedere, qui communicat nobis, & consentit his quæ ab ista Synodo aguntur, sicut ostendunt ea quæ sæpius scripsit & fecit: & quod Phocas religiosissimus episcopus sub eius diœcesi constitutus,

D iij

præsto est huic sancto Concilio, & eius vices agit: & hæc quidem sic ordinentur. Incongruum autem sacerdotibus esse putantes protrahere dandum a nobis responsum Christianissimo imperatori, apostolo maxime Petro dicente: *Oportet nos paratos esse ad satisfactionem omni poscenti nos rationem de nostra salute*; Deo iuuante, futuro die convenientes, quæ oportet agemus.

1. Petr. 3.

ANNO
CHRISTI
533.

COLLATIO TERTIA.

IMPERII domini Iustiniani perpetui Augusti anno LXXVII. post consulatum Basilii viri clarissimi anno XII. die VII. Idus Maias, indictione I. confidentibus in secretario venerabilibus episcopis huius regie ciuitatis,

Eutychio sanctissimo patriarcha regie Constantinopolis nouæ Romæ,

Apollinario sanctissimo archiepiscopo Alexandrinæ magnæ ciuitatis,

* Domino sanctissimo patriarcha * Theopolitanæ magnæ ciuitatis,

Stephano religiosissimo episcopo Raphiæ,
Georgio religiosissimo episcopo Tiberiadis, & ceteris vt supra Collatione I.

*Dom-
no
*Antio-
chene

Diodorus archidiaconus & primicerius reuerendissimorum notariorum dixit: Hesterno die Conuentione facta, interlocuta est vestra sanctitas, vt hodierno die sancta vestra Synodus colligatur, & suggerimus ad quod placuerit. Sancta Synodus dixit: Ordinis gratia omnia quæ gesta sunt recitentur. Quo facto, sancta Synodus dixit: Omnibus proponentes, & sacerdotibus conuenire putantes initium facere gestorum, quæ apud nos habentur, de tribus capitulis, de quibus in scriptis interrogatumus a piissimo & tranquillissimo imperatore, & manifestum omnibus facere de fide recta, & sanctis patribus & doctoribus, qui per diuersa tempora in sancta Dei ecclesia splenduerunt: Confitemur fidem tenere & predicare ab initio donatam a magno Deo & saluatore nostro Iesu Christo sanctis apostolis, & ab illis in vniuerso mundo prædicatam, quam & sancti patres confessi sunt, & explanauerunt, & sanctis ecclesiis tradiderunt, & maxime qui in sanctis quatuor Synodis conuenerunt; quos per omnia & in omnibus * sequuntur, & suscipimus cum aliis san-

* for. e-
quimur.

ANNO
CHRISTI
553

ctis patribus: & sanctas quatuor Synodos, id est, trecentos decem & octo sanctos patres Nicææ congregatos, & centum quinquaginta qui Constantinopoli conuenerunt, & Ephesi prima ducentos, & Calchedone sexcentos triginta: & omnia quæ a prædictis sanctis quatuor Conciliis pro vna eademque fide definita sunt, suscipimus: & omnes condemnatos a prædictis sanctis quatuor Conciliis, tamquam condemnatos & anathematizatos habemus vna cum aliis hæreticis. His ita se habentibus, certum facimus, quod omnia quæ a prædictis sanctis quatuor Conciliis, sicut prædictum est, pro recta fide definita sunt, & de statu ecclesiastico regulariter disposita, & seruauimus, & seruamus. Licet enim per diuersa tempora contra exortos hæreticos prædictæ sanctæ quatuor Synodi factæ sint, tamen vnam eandemque confessionem rectæ fidei seruauerunt & prædicauerunt, & ideo omnia quidem consonantia his quæ a memoratis sanctis quatuor Conciliis pro recta fide definita sunt, suscipimus; omnia vero quæ non consonant his quæ definita sunt ab iisdem quatuor sanctis Conciliis pro recta fide, vel ad iniuriam, vel ad contrarietatem earundem quatuor Synodorum, vel vnus ex his, & ad defensionem hæreticorum & eorum impietatis scripta sunt, aliena pietatis iudicantes, condemnamus & anathematizamus. Super hæc sequimur per omnia & sanctos patres & doctores ecclesiæ, Athanasium, Hilarium, Basilium, Gregorium theologum, & Gregorium Nyssenum, Ambrosium, Augustinum, Theophilum, Ioannem Constantinopolitanum, Cyrillum, Leonem, Proculum; & suscipimus omnia quæ de recta fide & condemnatione hæreticorum exposuerunt. Suscipimus autem & alios sanctos & orthodoxos patres, qui in sancta Dei ecclesia rectam fidem irreprehensibiliter vsque ad finem suæ vitæ prædicauerunt. Hac igitur recta confessione in sancta Dei catholica & apostolica ecclesia seruanda & prædicanda, si quis semetipsum ab eius communione separet, contraria ei sapiens, talis semetipsum alienans rectæ fidei, & hæreticis connumerans, iuste a sancta Dei ecclesia condemnatur & anathematizatur. De disceptatione autem trium capitulorum, hoc est, de Theodoro Mopsuesteno & scriptis eius, & de epi-

stola quæ dicitur Iba ad Marin Persam scripta, & de conscriptis Theodreti, quæ contra rectam fidem & sanctæ memoriæ Cyrillum, & contra duodecim eius capitula exposita sunt, pro quibus & interrogauit nos piissimus & tranquillissimus imperator, quoniam speciali indigent Conuentu, alio die, Deo adiuuante, conueniamus.

COLLATIO QVARTA.

IMPERII domini Iustiniani perpetui Augusti anno **XXVII.** post consulatum Basilii viri clarissimi anno **XII.** die **IV.** Idus Maias, indictione **I.** confidentibus in secretario venerabilibus episcopis huius regiæ ciuitatis,

Eutychio sanctissimo patriarcha regiæ Constantinopolis nouæ Romæ,

Apollinario sanctissimo archiepiscopo Alexandrinæ magnæ ciuitatis,

Domnino sanctissimo patriarcha Theopolitanæ magnæ ciuitatis, Stephano religiosissimo episcopo Raphiæ,

Georgio religiosissimo episcopo Tiberiadis, & ceteris ut supra Collatione *I.*

Diodorus archidiaconus & primicerius reuerendissimorum notariorum dixit: Anteriore die cum conuenisset vestrum sanctum Concilium, & quædã lecta fuissent, interlocuti estis ut alio die de exortis tribus capitulis quæstio procedat. Nunc igitur collecta vestra sancta Synodo, suggerimus ad quod placuerit. Sancta Synodus dixit: Quæ iam gesta sunt, recitentur. Quo factò, sancta Synodus dixit: Ad longum tempus extensis quæ de Theodoro mouentur qui Mopsuestenæ sanctæ ecclesiæ fuit episcopus, & epistola quæ dicitur Iba, nec non Theodreti conscriptis, neminem quidem omnium latuit quæ ipse Theodorus in diuersis codicibus exposuit, & quæ ad aliorum duorum capitulorum examinationem pertinent. Necessario autem constituto quæstionem de his communiter procedere, notarii nostri prima vice scripta ex Theodori codicibus in medio proferant, quorum gratia & a sanctis patribus scimus eum accusatum esse. Notarii dixerunt: Habemus præ manibus scripta quæ ex Theodori codicibus collegistis. Sancta Synodus dixit: Legantur. Et cum accepisset Callonymus diaconus & notarius, recitauit.

THEO-

ANNO
CHRISTI
553.THEODORI MOPSVESTENI
ex tertio libro contra impium Apollinarium.

I.

QUOMODO igitur tu, cui super omnes maxime decet mentium
 regimen, illum qui ex virgine natus est, Deum esse, & ex Deo
 consubstantialem Patri existimari dicis, nisi forte sancto Spiritui
 imputare illius creationem nos iubes? Sed quis est Deus ex Deo, &
 consubstantialis Patri? is idem qui ex virgine natus erat, o miran-
 dum! & qui per Spiritum sanctum secundum diuinas scripturas
 plasmatus est, & confictionem in muliebri accepit ventre? Inerat
 forsitan, quia mox quam plasmatus est, & ut templum Dei esset
 accepit: non tamen existimandum nobis est Deum de virgine natum
 esse: nisi forte idem existimandum nobis est, & quod natum est, &
 quod est in nato templo, & qui in templo est Deus Verbum: non ta-
 men nec secundum tuam vocem pronuntiandum est, omnino ex
 Virgine Deum natum esse, & ex Deo consubstantialem Patri.
 Nam si non homo est, sicut dicis, assumptus, qui natus est ex Vir-
 gine, Deus vero incarnatus, quomodo qui natus est, Deus ex
 Deo, & consubstantialis dicitur Patri, carne non potente hanc vo-
 cem suscipere? Nam est quidem dementia, Deum ex virgine na-
 tum esse dicere. Hoc enim nihil aliud est, quam ex semine eum dicere
 Dauid de substantia virginis genitum, & in ipsa plasmatum: quia
 quod ex semine Dauid & de substantia virginis est, in materno ven-
 tre constitit, & sancti Spiritus plasmatum virtute, natum fuisse dici-
 mus de virgine. Vt autem aliquis ex hoc concedat dicere ipsis, quod
 Deus ex Deo & consubstantialis Patri natus est ex virgine, eo quod
 est in templo nato, sed non per se natus est Deus Verbum, incarnatus
 vero, sicut dicit iste sapiens. Si igitur cum carne eum natum esse dicunt,
 quod autem natum est, Deus ex Deo, & consubstantialis Patri est, ne-
 cesse est hoc & carnem dicere. Quod si non idcirco caro est, quoniam nec
 Deus ex Deo, nec consubstantialis Patri, sed ex semine Dauid, & co-
 substantialis ei, cuius semen est, & non id quod natum est ex virgine,
 Deus est ex Deo, & consubstantialis Patri: nisi forte pars nati, prout
 ipse in inferioribus partem Christi nominat deitatem, sed non diuina
 natura ex virgine nata est. Natus autem est ex virgine, qui ex sub-
 stantia virginis constat, non Deus Verbum ex Maria natus est. Na-
 tus autem est ex Maria qui ex semine est Dauid. Non Deus Verbum
 ex muliere natus est, sed natus ex muliere, qui virtute sancti Spi-
 ritus plasmatus est in ea. Non ex matre natus, est consubstantialis

Concil. Tom. 12.

E

Patri; sine matre enim est, secundum beati Pauli vocem; sed qui in posterioribus temporibus in materno ventre sancti Spiritus virtute plasmatus est, utpote sine patre propterea dictus.

Et post alia.

II.

Mox autem in ipso plasmato Deus Verbum factus est: nec enim in caelum ascendenti solum inerat, sed etiam ex mortuis resurgenti, utpote & resuscitans eum secundum suam promissionem. Nec resurgenti ex mortuis solum inerat, sed etiam crucifixo, & baptizato, & euangelicam post baptismum conuersionem peragenti, nec non etiam ante baptismum legale adimplenti constitutionem, & praesentato secundum legem, & circumciso, & partus pannis obuoluto. Erat autem forte in ipso & nascente, & cum in materno utero esset a prima statim plasmatione: dispensationi enim quae circa eum erat, ordinem imponebat, utpote & particulatim ipsum ad perfectionem perducens.

Et post alia.

III.

Et per tempus quidem ad baptismum ducens, post illud autem ad mortem: deinde secundum suam pronuntiationem resuscitans, ducens in caelum, collocans eum ad dexteram Dei per suam coniunctionem, ex qua sedet & adoratur ab omnibus, & omnes iudicabit. Istorum autem omnium finem apud se habebat Deus Verbum, cum in eo erat, & omnia per ordinem complebat, quem ordinem ipse arbitratur bene habere praesinitione quidem & voluntate, quam antea statuit pro his quae euentura erant, & bona voluntate quam circa eum habebat, ab initio similiter inerat ei: per ordinem autem sibi placitum ad perfectionem ducebat ipsum.

Ex eodem libro.

IV.

Suam autem cooperationem ad proposita opera praestabat ei qui assumptus est: ubi hoc facit, in loco sensus fuisse deitatem illi qui assumptus est. Nec enim eis, quibuscumque suam donauit cooperationem, sensus locum eius obtinebat. Si autem & modo praecipuam quamdam cooperationem donauit illi qui assumptus est, non hoc faciebat locum sensus deitatem obtinere. Sed si deitas pro sensu fiebat illi qui assumptus est, secundum vestra verba, quomodo timorem in passione suscipiebat? quid vehementioribus orationibus ad

Matth. 26.

ANNO
CHRISTI
535.

imminentem necessitatem indigebat, quas cum magna quidem & clamosa voce, cum plurimis autem lacrymis (secundum beatum Paulum) referebat Deo? quomodo timore tanto detinebatur, ut ex immensa trepidatione fontes sudoris dimitteret, euangelista aperte dicente, quod globis sanguinis similis sudor descendebat? Quid autem & angeli aduentu & visitatione egebat, animam rescientis in experimento malorum, confortantis eius alacritatem, excitantis eum ad imminentem passionis necessitatem, tolerare fortiter mala suadentis, urgentis ad patientiam & tolerantiam malorum, ostendentis presentium malorum fructum ex passione, mutationem in gloriam bonam circa eum post passionem futuram? Qui enim (secundum euangelistæ vocem) confortabat eum, angelus scilicet, verbis istis fortem eum faciebat, & infirmitati naturæ superiorem fieri cohortabatur, & corroborando cogitationes eius, fortem eum faciebat.

Et post alia, in eodem libro idem Theodorus ex persona Christi quasi respondentis ad Petrum dicentem Christo de passione crucis, Propitius tibi Domine, non erit tibi istud; ita intulit.

V.

Vade post me satana, scandalum mihi es, quod non facis ea quæ Dei sunt, sed ea quæ hominum. Non est confusio mihi mors, non fugiam ipsam ut indecentem, ad humanam gloriam respiciens: sustinebo autem meliore animo experimentum mortis pro plurimis bonis futuris, in quibus & ipse fuero, & per me omnes: ne mihi animum lædas, neque turbes, tamquam confusione dignum fugere admonens mortis experimentum.

Et post alia.

VI.

Quod enim dictum est: Ducebatur a spiritu, aperte hoc significat, quod ab eo regebatur, ab eo ad virtutem propositorum confortabatur; ab eo ad hæc quæ oportebat ducebatur; ab eo, quod decebat, docebatur; ab eo cogitationibus corroborabatur, ut ad tantum certamen sufficeret, sicut & beatus dicit Paulus: Quicumque enim spiritu Dei aguntur, hi sunt filii Dei: duci spiritu dicens illos, qui ab eo gubernantur, ab eo docentur, ab eo ad melius constituuntur, ab eo competentium doctrinam accipiunt. Cum dixisset autem euangelista, quod Spiritu sancto plenus regressus est a Iordane,

Concil. Tom. 12.

E ij

aperte demonstravit, quod huius causa Spiritus sancti habitacionem in baptisate suscepit, ut inde propositam caperet virtutem. Unde & ad certamen illud, quod pro nobis erat ad diabolum effecturus, spiritu ducebatur.

Et post alia.

VII.

Dicant igitur nobis omnium sapientissimi: Si pro sensu Domino Christo qui est secundum carnem, deitas facta esset, sicut dicunt, quid sancti Spiritus cooperatione ad hæc Christus indigebat? nec enim unigeniti deitas spiritu indigebat ad iustificationem, spiritu indigebat ad vincendum diabolum, spiritu indigebat ad operanda miracula, spiritu indigebat ut doceretur ea quæ decebat peragere, spiritu indigebat ut immaculatus appareret. Si enim pro sensu quidem deitas, sufficiebat autem ad omnia eius virtus, necesse erat inde omnia fieri, ut superflua esset sancti Spiritus habitatio. Sed nunc unctum esse dicit ipsum spiritu, & habitasse in eo spiritum, & ad omnia adiuvasse proposita, & doctrinam inde ipsum accepisse & virtutem, & inde impetrasse iustificationem, & inde immaculatum factum esse.

Eiusdem Theodori ex quarto libro contra impium Apollinarium.

VIII.

Hoc quod ante sæcula erat, dicit in ultimis factum esse temporibus, ut pote quibusdam hoc consentientibus, cum nemo ex his qui pietatis curam habent, istum patitur morbum habere dementiae, ut dicat eum qui ante sæcula est, in ultimis factum esse. Et ex his infert, quod necesse est & hoc quod in ultimis est, ante sæcula esse, & accusat eos qui non omnia similiter cum obuersione dicunt, quasi his qui unum esse Filium consentitur, necessitatem habentibus cum obuersione omnia dicere. Et quis non beatificet vestram dementiae? Quis autem non optet tales impetrare doctores, tantam confusionem rationi pietatis introducentes, ut dicerent, quod hoc quod ante sæcula est, factum est in ultimis, & hoc alienarent sua natura, & ad deterius deducerent? Deinde obuertent, quod & hoc quod est in ultimis, ante sæcula est: cum oporteret forte dicere, quod qui ante sæcula erat, assumpsit hunc qui in ultimis erat, secundum beati Pauli vocem. Vestras igitur leges sequentes, & a tua sapientia constitutam obuersionem, imo magis subuersionem, suscipientes, age omnia simul confundamus, & nulla iam sit discretio nec Dei formæ nec serui formæ, nec

ANNO
CHRISTI
535.

Dei templi nec eius qui in templo habitavit, nec eius qui solutus est nec eius qui suscitavit, nec eius qui perfectus est in passionibus nec eius qui perfecit, nec eius qui memoriam meritus est nec eius qui memor factus est, nec eius qui visitatus est nec eius qui visitavit, nec eius qui paulo minus ab angelis minoratus est nec eius qui minoravit, nec eius qui gloria & honore coronatus est nec eius qui coronavit, nec eius qui constitutus est supra opera manuum Dei nec eius qui constituit, nec eius qui accepit ista ad sublevationem nec eius qui dedit sublevationem. Psal. 8.

Eiusdem Theodori ex tertio libro contra impium Apollinarium.

IX.

Istum igitur virum, in quo statuit omnium facere iudicium, ad fidem futurorum, cum resuscitasset eum ex mortuis, & iudicem omnium demonstrasset, secundum beati Pauli vocem, merito unitate ad seipsum dignatus est, & per coniunctionem ad se factam, talium participem fecit, ut & adorationis communionem haberet: omnibus quidem diuinæ naturæ debitam adorationem reddentibus, comprehendentibus autem adoratione & illum quem inseparabiliter scit sibi coniunctum; ex quo manifestum est, quod ad maiora eum perduxit. Act. 17.

Et post alia.

X.

Ego quidem quem videtis, nihil quidem facere possum secundum meam naturam, cum homo sim; operor autem, quia in me manens Pater omnia facit. Quoniam enim & ego in Patre, & Pater in me, Deus autem Verbum unigenitus in me est, certum est, quod & Pater cum ipso in me manet, & opera facit. *Et non est mirandum de Christo hæc existimari, cum euidenter ipse de ceteris hominibus dicat: Qui diligit me, verbum meum obseruabit, & Pater meus diliget eum, & ad eum veniemus, & mansionem apud eum faciemus. Si enim apud unumquemque huiusmodi hominum & Pater & Filius mansionem faciunt, quid mirandum est si in Domino secundum carnem Christo ambo simul putarentur manere, communionem eorum secundum substantiam, communionem etiam mansionis forsitan suscipiente?* Iohan. 14. Ibidem.

E iij

Et post alia.

XI.

*Ita & animam, utpote humanam, & immortalem constitu-
tam, & sensus participem prius accipiens, & per resurrectionem
in immutabilitatem constituens, sic & nobis eorundem istorum per
resurrectionem præbuit communionem. Ideo ante resurrectionem ex
mortuis increpat quidem Petrum ut suis eum vocibus scandaliz an-
tem, & in magna trepidatione per tempus passionis constitutus,
apparitione angeli indiget, confortantis eum ad patientiam &
tolerantiam imminentium malorum: post resurrectionem autem ex
mortuis, & in caelos ascensum, impassibilis factus & immutabi-
lis omnino, & ad dexteram sedens Dei, iudex est uniuersi orbis ter-
rarum, utpote in eo diuina natura faciente iudicium.*

Et post alia.

XII.

*Sic igitur & hic sapientissime omnium habere nos doces Christi
sensus, ut sanctum Spiritum habentes, illum qui sensus Christo ali-
quam virtutem adimplebat, prudentiam ei præstans ad omnia
quæ agenda erant, sicut & in præcedentibus demonstraui-
mus, quod ab ipso quidem in cremum ad certamina quæ contra diabo-
lum erant, ducebatur, vnctione autem illius & scientiam, & vim
eorum quæ agenda erant, accipiebat, & illius particeps factus,
non solum miracula faciebat, sed etiam quomodo uti oportebat
miraculis, sciebat subtiliter, ut notam quidem faceret gentibus
pietatem, pateretur autem laborantium infirmitates, & sic ad
effectum suam voluntatem educeret: & iustificabatur inde, &
immaculatus ostendebatur, siue *separatione peiorum, siue custo-
dia meliorum, siue etiam paulatim ad meliora profectibus.*

*repara-
tione

Eiusdem ex interpretatione euangelii secundum
Ioannem, libro sexto.

XIII.

*Hoc quidem quod est, Ad Patrem meum & Patrem ve-
strum, & Deum meum & Deum vestrum, nemo sic demens
est, ut alii cuidam conuenire diceret, nisi templo Dei Verbi, assum-
pto pro nostra salute homini; qui & mortuus est, & resurrexit, &
ascensurus esset in caelos, & Patrem sibi adscripsit cum discipulis
* Domini, & ipse gratia adoptionem meritis, & Deum suum ap-
pellat, quia cum ceteris hominibus similiter ut esset accepit. Vnde*

* suis
Deum.

ANNO
CHRISTI
533.
* ipse
principium

propter communitatem quidem naturæ, Patrem meum & Patrem vestrum dicit, & Deum meum & Deum vestrum: diuisit autem iterum suam personam* ab ipsis; præcipuum gratiæ significans, propter quam ad Deum Verbum coniunctione in loco veri filii ab omnibus honoratur hominibus.

Eiusdem Theodori ex eodem libro commenti secundum Ioannem: quibus dicit, quod dementia est dicere, quod post resurrectionem insufflans Dominus suis discipulis, dedit illis Spiritum sanctum. Ioan. 20.

XIV.

Hoc quod dictum est, Accipite, pro accipietis, dicit. Si enim cum insufflasset, Spiritum dedisset discipulis, quod valde quidam stulte existimauerunt, superfluum erat dicere postea his, & maxime in tempore ascensus ad cælos, non separari ab Ierusalem, sed expectare promissionem Spiritus. Et in sequentibus: Sed accipietis virtutem superueniente Spiritu sancto in vos. Et aduentum autem ipsum sancti Spiritus super discipulos, aperte Lucas factum esse dicit quinquagesimo die resurrectionis post ascensum. Et illud* autem animaduertendum est, quod si ab insufflatu suscepissent Spiritum, non diceret, Accipite, sed, Quoniam accepistis. Hoc enim quod dictum est, Accipite, his conuenit qui nondum acceperunt. Luc. 24. Act. 1. Act. 2.

Eiusdem Theodori ex commento secundum Ioannem euangelii, vbi dicit: quod cum palpasset Thomas post resurrectionem Dominum, & dixisset, Dominus meus & Deus meus, non dixit hoc de Christo tamquam Domino & Deo, sed quasi de puro homine, stupefactus quod resuscitauit eum Deus, & propter hoc glorificationem obtulit Thomas Deo. Ioan. 20.

XV.

Dicit ad Thomam: Infer digitum tuum huc, & vide manus meas, & porrige manum tuam, & mitte in latus meum, & noli esse incredulus, sed fidelis. Quoniam, dicit, non credis, & tactum solum sufficere tibi ad credendum putas, (hæc enim dicens, non me latuisti) tange manu, & cape experimentum, & discite credere, & non dissidere. Thomas quidem cum sic credidisset, Dominus meus & Deus meus dicit, non ipsum Dominum & Deum dicens, (non enim resurrectionis scientia docebat & Deum ef-

se eum qui resurrexit) sed quasi pro miraculoso facto Deū collaudat. ANNO CHRISTI 553.

Eiusdem Theodori ex commento quod est in Actus apostolorum, libro primo, in quo dicit, quod baptizari in nomine Iesu Christi, simile est scripto illi, quod baptizati sunt in Moyse: & vocari Christianos, simile est illi, quod vocantur Platonici, & Epicuræi, & Manichæi, & Marcionistæ ab inuentoribus dogmatum.

XVI.

Ille autem dixit, oportere pœnitentiam agentes eos pro crucis iniquitate, & agnoscentes saluatorem & Dominum & omnium auctorem bonorum Iesum Christum, * quomodo propter ista peruenit & assumptus est de diuina natura, in ipsum quidem fidem suscipere, & eius discipulos fieri ante omnia ad baptismum accedentes, quod & ipse tradidit nobis, præformationem quidem habens sperationis futurorum, in nomine autem celebrandum Patris & Filii & sancti Spiritus. Hoc enim quod est, Vt baptizetur vnusquisque in nomine Iesu Christi, non hoc dicit, vt vocationem quæ in nomine Patris & Filii & sancti Spiritus est, relinquentes, Iesum Christum in baptisate vocent: sed quale est hoc, quod in Moyse baptizati sunt in nube & in mari, vt diceret, quia sub nube & mari AEgyptiorum separati sunt, liberati eorum seruitute, vt Moysis leges attenderent; tale est: Et baptizetur vnusquisque in nomine Iesu Christi, vt cum ad ipsum accessissent tamquam saluatorem & omnium bonorum auctorem, & doctorem veritatis, ab ipso, utpote auctore bonorum & doctore veritatis, vocarentur: sicut omnibus hominibus quamcumque sectam sequentibus, consuetudo est ab ipso dogmatis inuentore vocari, vt Platonici & Epicuræi, Manichæi & Marcionistæ, & si quidam tales dicuntur. Eodem enim modo & nos nominari Christianos iudicauerunt apostoli, tamquam per hoc certum facientes, quod istius doctrinam oportet attendere: sic quod & ab ipso datum est, susciperent baptismum, in ipso quidem primo constitutum, qui & primus baptizatus est: ab ipso autem & ceteris traditum, vt secundum præformationem futurorum celebretur.

Eiusdem Theodori ex libro quartodecimo de incarnatione, vbi dicit, quod imago erat Christus Dei Verbi, & sicut imago imperialis adorabatur ab omnibus.

XVII.

Et secundum duas rationes locum imaginis obtinet. Qui enim amant

ANNO
CHRISTI
537

amant quosdam, post mortem eorum sæpius imagines statuentes, hoc sufficiens mortis solatium habere arbitrantur, & eum qui non videtur, nec præsens est, tamquam in imagine aspicientes putant videre, ita flammam desiderii & vigorem placantes. Sed etiam illi, qui per ciuitates habent imperatorum imagines, tamquam præsentibus & videndos honorare videntur eos qui non sunt præsentibus, cultu & adoratione imaginum. Ista autem utraque per illum adimplentur. omnes enim qui cum illo sunt, & virtutem sequuntur, & debitorum Dei parati redditores, diligunt eum, & valde honorant: & caritatem quidem ei diuina natura, licet non aspiciatur, adimplet in illo qui ab omnibus videtur, sic omnibus existimantibus, ut ipsum videntibus per illum, & illi semper præsentibus: & honorem vero omnem sic attribuunt, tamquam imagini imperiali, cum quasi in ipso sit diuina natura, & in ipso spectetur. Si enim & Filius est qui inhabitare dicitur, sed cum eo est etiam Pater, & inseparabiliter omnimodo ad Filium esse ab omni creditur creatura; & Spiritus autem non abest, ut pote etiam in loco unctionis factus ei, & cum eo est semper qui assumptus est; & non mirandum est, cum etiam in quibuslibet hominibus virtutem sequentibus cum Filio & Pater esse dicitur: Veniemus enim & ego & Pater, & mansionem apud ipsum Ioan. 14. faciemus. Quod autem & spiritus eiusmodi hominum inseparabilis est, certum est omnibus.

Eiusdem Theodori Mopsuesteni de commento
secundum Lucam euangelii.

XVIII.

* sed non
compara-
tione

Hoc enim, quod, Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi Luc. 3. complacuit, in baptisate adoptionem demonstrat * secundum Luc. 3. comparationem Iudaicæ adoptionis, quia & ad illos dictum erat: Ego dixi, dii estis, & filii excelsi omnes. & : Filios genui & psal. 81. exaltaui: eius adoptionis præcipuum, eo quod dixit, dilectus, & Ier. 1. in quo mihi complacuit, ostendens. Propter hoc & vox Patris fiebat adoptionem confirmans, & Filii nominatione per adoptionem secundum gratiam eum qui vere filius est, demonstrabat: cuius coniunctio ad veram & firmam adoptionem istum constituabat: & Spiritus sanctus in specie columbæ descendens, permanfit Luc. 3. super eum, quatenus in coniunctione ad eum qui vere Filius est, eius cooperationi intentus maneat, firmam adoptionis habens dignitatem: per omnia autem in quo primo adoptionis præformabatur baptisate, dico autem Domini Christi, ex Patre & Filio & Spiritu sancto hoc quod fiebat, complebatur.

Concil. Tom. 12.

F

Eiusdem ex interpretatione octavi psalmi.

XIX.

Ideo ergo differentiam quidem Dei Verbi & recepti hominis tantam nobis ostendit psalmus: diuisa vero hæc in nouo testamento inueniuntur, Domino quidem in se accipiente primordia psalmi, in quibus factorem eum dicit esse creaturæ, & eleuatam habere super cælos magnificentiam, & mirificari in omni terra; Apostolo autem secunda, quæ de homine sunt, qui tantū beneficiū meruit, in Jesu accipiente; quomodo non manifestum, quod alterum quidem nos diuina scriptura docet euidenter esse Deum Verbum, alterum vero hominem, & multam eorum esse nobis ostendit differentiam? Nam iste quidem memorat, ille autem memoriam meretur: & iste quidem visitat, alter autem cum visitationem meretur, beatus dicitur: & iste quidem beneficium dando minuit paulo minus ab angelis, ille autem & per talem minutionem beneficium accepit: & iste quidem gloria & honore coronat, alter autem coronatur, & pro his beatus dicitur: & iste quidem constituit ipsum supra omnia opera manuum eius, & omnia subiecit sub pedibus eius, alter autem meritus est dominari eis, quorum antea non habebat potestatem.

Eiusdem ex principio commenti quod in duodecim prophetas scripsit, abnegans prophetias de Christo esse prædictas.

XX.

Sed non volentes ista considerare, voces omnes trahere ad Dominum tentant Christum, ut & quæ de populo facta sunt, simili modo intelligerent, & risum præstarent Iudæis, quando ex scriptorum sequentia nihil ad Dominum Christum pertinentes ostendunt voces.

Et post alia infert.

XXI.

*Psal. 15.
Al. 2. & 15.*

Tale est, Et quod non derelicta est anima eius in inferno, nec caro eius vidit corruptionem. Nam propheta quidem supra modum ipsam ponit circa populum prouidentia, volens dicere, quoniam inextentabiles eos ab omnibus conseruauit malis. Quoniam autem hoc verum & ex ipsis rebus euentum accepit in Domino Christo, frequentissime de eo loquens beatus Petrus, utitur voce, * ostendens quoniam quod de populo supra modum dictum est, ex quadam ratione utente voce propheta, hoc verum euentum in ipsis rebus accepit nunc in Domino Christo.

Et post alia infert.

XXII.

Eundem intellectum habet & illud: Diuiferunt sibi vestimenta mea, & supra vestimentum meum miserunt sortem. Quod enim psalmus nullatenus conuenit Domino certum est. Neque enim erat Domini Christi, qui peccatum non fecit, nec inuentus est dolus in ore eius, dicere: Longe a salute mea verba delictorum meorum. Sed & ipse Dominus dum secundum communem hominum legem in passione opprimeretur, Deus meus, Deus meus, quare me dereliquisti? emisit vocem: & apostoli: Diuiferunt sibi vestimenta mea, & super vestimentum meum miserunt sortem, ad eum traxerunt manifeste: quoniam quod supra modum dictum fuerat prius a Dauid propter illata ei mala, hoc ex operibus euenit in Domino Christo, cuius & vestimenta diuiferunt, & sorti tunicam subiecerunt.

Eiusdem in psalmo vigesimoprimum.

XXIII.

Foderunt manus meas & pedes, & omnia perscrutabantur, & quæ agebã, & quæ conabar. Nam Foderunt, ex translatione dixit eorum, qui per effossionem scrutari quæ in profundo sunt tentant. Dinumerauerunt omnia ossa mea, totius meæ fortitudinis & totius meæ substantiæ detentores facti sunt, ut etiam numero mea subiicerent. Istud autem ex consuetudine quam habent hostes, dixit: qui quando obtinuerint, numero & talis subtilem notitiam inuentorum faciunt. Propterea & sequenter dicens: Ipsi vero considerauerunt & conspexerunt me, intulit: Diuiferunt sibi vestimenta mea, & supra vestimentum meum miserunt sortem. Considerantes autem me, ait, & conspicientes quod omnia eis euenerunt in me desiderata, (conspicere enim ita ut apud nos, dicitur pro eo quod est, Vidit in eum quæ volebat pati eum) iam tamquam me omnino malis dedito, sicut hostes mea post vastationem & captiuitatem diuiferunt, sorte diuisionem eorum facientes. Et euangelista quidem in Domino verba ex rebus assumens, eis usus est, sicut & in aliis diximus. Nam quod non pertineat ad Dominum psalmus, in superioribus euidenter ostendimus. At vero beatus Dauid supra modum ista magis ex his quæ ab Absalom facta sunt, dixit, quoniam dum recessisset Dauid iure belli metropolim ingressus, omnes

Concil. Tom. 12.

F ij

quidem obtinuit res regales, non piguit autem patris cubile inquinare.

ANNO CHRISTI 553.

Psal. 68. Eiusdem de interpretatione sexagesimi octavi psalmi, in verbo illo: *Dederunt in escam meam fel, & in siti mea potauerunt me aceto.*

XXIV.

Ioan. 2. *Rom. 11.* *Act. 1.* *Psal. 68.* Quomodo cibi & potus suaves quidem fiunt in tempore gaudii, insuavia autem & amara in tristitia, talia erant, inquit, quæ ab illis fiebant, ut ex tristitia & ira esset quidem mihi in locum fellis cibus, esset autem & potio aceto nihil differens. Maxime autem hoc fit in iracundiis quæ in tribulatione fiunt, quod verisimile erat pati eos contra suos. *Vsus autem est euangelista hoc testimonio in Domino, & ipse autem Dominus, Zelus domus tuæ comedit me, de seipso dicens; & beatus Paulus de Iudæis loquens, Fiat mensa eorum, &c. & beatus Petrus de Iuda, Fiat habitatio eius deserta. Et certe diuersis constitutis rebus, non quasi psalmo modo quidem pro his dicto, iterum autem de illo, & iterum de alio: sed quia de Iudæis dicta sunt plura, qui se separauerunt de Deo & lege, conuincencia illorum in deuotionem, necessarius est testimoniorum vsus simul & ex rebus captus, qualis est, Dederunt in escam meam fel, & in siti mea potauerunt me aceto.*

Matth. 16. Eiusdem Theodori ex libro primo de incarnatione, interpretationem facientis de confessione Petri, in qua dicit: *Tu es Christus filius Dei viui.*

XXV.

Ioan. 1. *Ioan. 11.* *Matth. 16.* Sicut igitur per huiusmodi confessionem non deitatis Nathanael habens scientiam ostenditur, (Iudæi & Samaritæ talia sperantes plurimum, quantum Dei Verbi a scientia longe erant?) sic & Martha per confessionem illam, non deitatis habens tunc scientiam probatur, manifeste autem nec beatus Petrus. Adhuc etenim ipsis sufficiebat tunc, reuelationem illam suscipientibus, præcipuum aliquid & maius de ipso præter ceterorum hominum phantasiam accipere. Post resurrectionem autem spiritu perducti ad scientiam, tunc reuelationis perfectam scientiam suscipiebant, ut scirent, quia præcipuum ipsi præter ceteros homines non aliquo puro honore ex Deo peruenit, sicut in ceteris hominibus, sed per unitatem ad Deum Verbum, per quam omnis honoris ei particeps est post in cælos ascensum.

Eiusdem de interpretatione euangelii, libro primo.

XXVI.

Matthæus quidem euangelista post tentationes dicit, quod ^{Matth. 4.} accedentes angeli ministrabant ei: scilicet cum eo constituti, & cooperantes, & omnibus circa eum Deo ministrantes, quod iam per certamina ad diabolum ostensus est clarior. Sed & quod passuro ei aderant angeli, ex euangeliiis discimus: & cum resur- ^{Luc. 22.} ^{Matth. 28.} rexit, in monumento visi sunt. Per omnia etenim ista monstrabatur dignitas Christi, quod inseparate ei angeli aderant, & omnibus circa eum ministrabant. Sicut enim a peccantibus separantur, sic & per meritum honoratis subueniunt. Propter quod bene Dominus ait: Quod maius videbitis, & quod cælum aperie- ^{Ioan. 1.} tur omnibus per me, & omnes angeli semper mecum erunt, nunc quidem ascendentes, nunc vero descendentes, sicut ad domesticum Dei & amicum.

Eiusdem Theodori ex libris de incarnatione.

XXVII.

Plus inquietabatur Dominus, & certamen habebat ad animæ passiones, quam corporis, & meliore animo libidines vincebat, meditante deitate ad perfectionem. Vnde & Dominus ad hæc maxime instituens videtur certamen. Cupiditate enim pecuniarum non deceptus, & gloriæ desiderio non tentus, carni quidem præbuit nihil, (nec enim illius erat talibus vinci) animam autem si non recepisset, * sed deitas est quæ ea vicerat, nullatenus eorum quæ facta sunt, ad nos respicit lucrum. (quæ enim ad conuersationis perfectionem, similitudo deitatis & animæ humanæ?) Et videntur Domini certamina non ad nos respiciens habere lucrum, sed ostentationis cuiusdam gratia fuisse. Quod si hoc dicere non est possibile, (certum etenim est quod illa propter nos facta sunt) & maius certamen instituit ad animæ passiones, minus autem ad carnis; quanto & amplius & magis inquietare illas contingebat, & magis illa erat quæ & amplioris indigebat medicinæ, videlicet quod & carnem & animam assumens, per utraque pro utrisque certabat: mortificans quidem in carne peccatum, & mansuetans eius libidines, & facile capiendas meliore ratione animæ faciens; erudiens autem animam, & exercitans & suas passiones vincere, & carnis refrenare libidines. Hæc enim deitas inhabitans operabatur, hæc inhabitans medebatur utrique eorum.

Et dum recitabantur blasphemiae Theodori, sancta Synodus exclamavit: Hæc iam condemnauimus, Hæc iam anathematizauimus: Anathema Theodoro Mopsuesteno, Anathema Theodoro, & conscriptis eius. Hæc aliena ecclesiae sunt: Hæc aliena orthodoxis sunt: Hæc aliena patribus sunt: Hæc impietate plena sunt: Hæc aliena Synodis sunt: Hæc diuinas scripturas impugnant, Vnus Theodorus, Vnus Iudas.

Idem reuerendissimus diaconus & notarius de eadem charta sequentia recitauit:

Eiusdem ex libro contra Synusiastas vel Apollinaristas, quæ & proposuit beatus Cyrillus, & refutauit.

XXVIII.

Matth. 27. Sed si caro erat, inquit, crucifixa, quomodo sol radios auertit, & tenebræ occupauerunt terram omnem, & terræ motus, & petra dirumpebantur, & mortui surrexerunt? Quid igitur dicunt & de tenebris in Aegypto factis in temporibus Moysis, non per tres horas, sed per tres dies? Quid autem propter alia per Moysen facta miracula, & quæ per Iesum Naue, qui solem stare fecit? *Exod. 10.* qui sol & in temporibus Ezechiae regis & contra naturam retrouersus est? & de Elisæi reliquiis, quæ mortuum suscitauerunt? *Iosue 10.* Si enim Verbum Deum passum demonstrant quæ in cruce facta sunt, & propter hominem non concedunt hæc facta esse, & quæ in temporibus Moysis, propter genus Abraham non erant, & quæ in temporibus Iesu Naue, & quæ in Ezechiae regis. Quod si illa propter Iudæorum populum mirabiliter facta sunt, quomodo non magis quæ in cruce facta sunt, propter Dei Verbi templum?

Eiusdem ex libro octauo de incarnatione.

XXIX.

Genes. 2. Manifestum autem est, quod unitas conuenit. Per eam enim collectæ naturæ unam personam secundum unitatem effecerunt. Sicut enim de viro & muliere dicitur, quod iam non sūt duo, sed una caro, dicamus & nos rationabiliter secundum unitatis rationem, quoniam non sunt duæ personæ, sed una, scilicet naturis discretis. Sicut enim ibi non nocet numero duorum unam dici carnem: certum est enim, secundum quod una dicitur: ita & hic non nocet naturarum differentie personæ unitas. *Matth. 19.* Quando etenim naturas discernimus, perfectam naturam Dei Verbi dicimus & perfectam personam: nec

ANNO CHRISTI 533. enim sine persona est, subsistentiam dicere perfectam: perfectam autem & hominis naturam, & personam similiter. Quando autem ad coniunctionem respicimus, unam personam tunc dicimus.

Eiusdem ex septimo libro de incarnatione, in quibus dicit, nec secundum substantiam, nec secundum operationem unitatem Dei Verbi factam esse, sed secundum bonam voluntatem.

XXX.

Neque igitur substantia dicere neque operatione possibile est, habitationem Deum Verbum facere. Quid itaque superest, qua utamur ratione, quæ in his propria videbitur seruari? Certum igitur est, quod bona voluntate oportet dicere inhabitationem factam esse. Bona autem voluntas, dicitur bona & optima Dei voluntas, quam faciat illis placitus, qui ei adhærere festinant, eo quod visa sunt ei de ipsis.

Et post alia.

Cognosci autem personæ unitatem, eo quod omnia per eum perficit: quæ unitas facta est ex inhabitatione quæ est secundum bonam voluntatem. Vnde dicentes Filium Dei iudicem venturum esse de cælis, simul hominis & Dei Verbi aduentum intelligimus: non quod similiter ei Deus Verbum traducitur secundum naturam, sed quod bona voluntate unitas omni modo cum eo erit ubicumque fuerit, eo quod & omnia perficit per eum.

Eiusdem de interpretatione symboli trecentorum decem & octo sanctorum patrum.

XXXI.

Sed Christum quidem secundum carnem & assumptam serui formam, eum autem qui eam assumpsit, super omnia nominans Deum, intulit tamen hoc secundum coniunctionem, ut per significationem nominum naturarum, manifestam & diuisionem faciat. Nemo igitur neque eum qui secundum carnem ex Iudæis est, dicat Deum: nec iterum Deum qui est super omnia, secundum carnem ex Iudæis.

Eiusdem ex commento epistolæ ad Hebræos.

XXXII.

Ab. 10. Iesum enim dicit a Nazareth, quem vnxit Deus Spiritu sancto & virtute. *Qui autem de spiritu vnctus est, omnimodo aliquid inde assumpsit. Quis autem furens dicat de spiritu aliquid assumpsisse diuinam naturam, nec non & participum? Participes enim eius videlicet vocat, qui & ipsi vncti sunt. Qui autem vncti sunt, & in hoc participes eius iuste facti, non aliter vnctionis communicare dicantur, nisi ei qui assumptus est. Et hoc ipsum*
Epist. 44. *autem demonstratur, quod mercedem iustam accepit. Pro hoc enim, inquit, quod dilexisti iustitiam, & odisti iniquitatem, pro his præcipuam vnctionem meruisti.*

Eiusdem Theodori de interpretatione secundum Ioannem euangelii, de libro primo.

XXXIII.

Iann. 1. Rabbi, tu es Filius Dei, tu es rex Israel: hoc est: Tu es ille qui de longe prædicatus est Christus. Hoc enim scilicet de Christo sperabat, sicut domestico constituto præter omnes Deo.

Et post alia.

XXXIV.

Certus quidem & ipse erat, Filium Dei non secundum deitatis dicens natiuitatem, sed secundum quod domesticus Deo erat: per quod Filii Dei, qui per virtutem domestici Deo constituti homines, interim vocabantur.

Eiusdem Theodori ex libro ad baptizandos.

XXXV.

Rom. 1. *Quando enim dicit: De Filio suo, qui factus est ex semine Dauid secundum carnem, certum quidem quod filium hic eum qui ex semine Dauid factus est secundum carnem, non Deum dicit Verbum, sed assumptam serui formam. Nec enim Deus secundum carnem, nec Deus ex semine factus est Dauid, sed sumptus pro nobis*
Ibidem. *homo, quem filium beatus Apostolus manifeste vocat.*

Eiusdem Theodori ex eodem libro.

XXXVI.

Renatus, alter factus es pro altero, non iam pars Adam mutabilis

ANNO
CHRISTI
553. *bilis & peccatis circumfusi, sed Christi qui omnino inculpabilis per resurrectionem factus est.*

Eiusdem ex eodem libro.

XXXVII.

Ut multam quidem eius faceret diligentiam, omnia autem illius propria faceret & toleraret, per omnes eo ducto passiones, per quas eum secundum suam virtutē perfectum fecit, nec a mortuis secundum suæ naturæ legem recedens, sed sua præsentia & operatione & gratia liberans quidem eum de morte, & malis quæ inde sunt; resuscitans autem eum de mortuis, & ad meliorem finem perducens.

Eiusdem Theodori ex eodem libro.

XXXVIII.

Deinde ostendens cuius gratia passus est, diminutionem infert: Quatenus circa Deum pro omnibus gustaret mortem: ^{Heb. 1.} quia, diuina natura ita volente, separata illa, ipse per se pro omnium utilitate gustauit mortem; & ostendens quod deitas separata quidem erat ab illo qui passus est secundum mortis experimentum, quia nec possibile erat illam mortis experimentum accipere, non tamen illi qui passus est, absuerat secundum diligentiam.

Eiusdem ex eodem libro.

XXXIX.

Iesum enim, ait, de Nazareth, quem vnxit Deus Spiritu & virtute, cuius vnctionem meritis, & immaculatus effectus est per omnia, & ad diuinam naturam meruit coniunctionem. Neque enim coniunctionem suscepisset illam, nisi prius immaculatus factus fuisset, ut sic condeceat illius vnitatem. ^{Mat. 10.}

Eiusdem Theodori ex interpretatione secundum Matthæum euangelii.

XL.

Nam & illud: Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi complacuit, ^{Mat. 3.} insania euidentis est de Deo Verbo putare dicere eum. Qui enim dixit: Hic est Filius meus dilectus; & intulit: In quo mihi complacuit, significauit quod aperte ad comparationem hoc dicit aliorum filiorum, qui nec dilecti ei facti sunt, nec placere nimis potuerunt ei.

Eiusdem ex libro ad baptizandos.

XLI.

Permanens autem, donec secundum suam creaturam & virtutem soluens mortis dolores, liberauit eum ineffabilibus illis vinculis, & de mortuis resuscitans, traſtulit quidem in immortalem vitam; incorruptum autem eum & immortalem & immutabilem efficiens, in cælum duxit.

Et post alia.

XLII.

1. Tim. 3.
Hebr. 9.

Christum iustificatum & immaculatum factum virtute sancti Spiritus, sicut beatus Paulus modo quidem dicit: Quod iustificatus est in spiritu: modo vero: Qui per Spiritum æternum, immaculatum se obtulit Deo, mori quidem fecit secundum legem hominum, utpote autem impeccabilem virtute sancti Spiritus factum, resuscitauit de mortuis, & ad vitam constituit meliorem: immutabilem quidem animæ cogitationibus, incorruptum autem & indissolutum & carne faciens.

Et post alia.

1. Cor. 15.

Deo autem gratias, qui nobis dedit victoriam per Dominum nostrum Iesum Christum; istorum causam fuisse nobis dicens Deum, qui contra omnes aduersarios nobis dedit victoriam, siue mortis, siue peccati, siue cuiuscumque hinc nascendi mali: qui Dominum nostrum Iesum Christum pro nobis hominem sumens, & ipsum per resurrectionem de mortuis ad meliorem tranſtulit finem, & in dextera sua sedere fecit, & nobis ad eum donauit communionem.

Eiusdem ex libro duodecimo de incarnatione.

XLIII.

Cum ergo interrogent: Hominis genitrix, aut Dei genitrix Maria? Dicatur a nobis: Vtraque: vnum quidem natura rei, alterum autem relatione. Hominis enim genitrix natura, quia homo erat & in ventre Mariæ, qui & processit inde: Dei autem genitrix, quia Deus erat in homine nato; non in illo circumscriptus secundum naturam, sed quod in eo erat affectu voluntatis.

ANNO
CHRISTI
553.Eiusdem Theodori, quæ proposuit sanctus Cyrillus
& refutauit.

XLIV.

Gratia filius qui ex Maria est homo, natura autem Deus Verbum. Quod autem secundum gratiam, non natura: & quod secundum naturam, non gratia. Non duo filii. Sufficiat corpori quod ex nobis est, secundum gratiam filiatio, gloria, & immortalitas, quia templum Dei Verbi factum est. Non supra naturam eleuetur, & Deus Verbum pro debita a nobis gratiarum actione non iniurietur. Et quæ est iniuria? Componere eum cum corpore, & putare indigere corporis ad perfectam filiationem. Nec ipse Deus Verbum vult se Dauid filium esse, sed Dominum: corpus autem hoc vocari Dauid filium, non solum non inuidit, sed & propter hoc adfuit.

Eiusdem Theodori ex his quæ refutauit sanctus Cyrillus.

XLV.

Quando erit quæstio de natiuitatibus secundum naturam, ne Mariæ filius Deus Verbum existimetur: mortalis enim mortalem generat secundum naturam, & corpus simile sibi. Et duas natiuitates Deus Verbum non sustinuit, vnâ quidem ante sæcula, alteram autem in posterioribus temporibus.

Eiusdem ex interpretatione epistolæ ad Hebræos.

XLVI.

Ergo iam cessabunt ab impudente pugna; desistent autem a vana contentione, erubescents euidentiâ prædictorum. Plurimos enim, dicit, filios in gloriam ducentem. Ecce igitur in filiationis ratione Apostolus apparet assumptum hominem ceteris connumerans, non secundum quod illis similiter filiationis particeps est, sed secundum quod similiter gratia filiationem assumpsit, deitate sola naturalem filiationem possidente.

Eiusdem ex libro duodecimo de incarnatione.

XLVII.

Sed ad hoc dicunt, quod Iesus nomen, saluatorem significat. Saluator autem, dicit, quomodo ille homo dicatur? obliuiscunt quod Iesus dicebatur etiam filius Naue: & quod mirandum est, * qui ante sic vocatus est, fortuito in generatione, sed transnominatus a

* quia nõ
fit voca-
tus for.

Concil. Tom. 12.

G ij

Mose. Certum autem est quod non hoc imponere homini patiebatur, si diuinam naturam omnimodo significabat.

Eiusdem ex eodem libro.

XLVIII.

Itaque non solum Filium ipsum vocat a Deo Verbo separans, sed etiam secundum filiationis rationem connumerans ceteris participibus filiationis conuincitur: quoniam gratia & ipse particeps fuit filiationis, non naturaliter ex Patre natus, habens tamen ad ceteros excellentiam; quia unitate ad ipsum filiationem possidet, quod ei firmiorem ipsius rei donat participationem.

Theodori ex libro secundo de incarnatione.

XLIX.

Homo Iesus similiter omnibus hominibus, nihil differens connaturalibus hominibus, * quamque ipsi gratiam dedit: gratia autem * quam data naturam non immutat: sed post mortis destructionem donauit ei Deus nomen supra omne nomen.

Philipp. 2.

Eiusdem ex eodem libro.

L.

Sed mei fratres, qui eiusdem mihi matris filii, dicunt mihi: Non separa hominem & Deum, sed unum eundemque dic hominem. Dico connaturalem mihi, dico Deum. Si dicam connaturalem Deo, dico, quomodo homo & Deus unum est? Numquid una natura hominis & Dei, Domini & serui, factoris & facturae? Homo homini consubstantialis est, Deus autem Deo consubstantialis est. Quomodo igitur homo & Deus unum per unitatem esse potest, qui saluificat & saluificatur, qui ante saecula est, & qui ex Maria apparuit?

Eiusdem ex quarto libro commenti secundum Matthæum * de hecatontarcho.

LI.

Bene intulit, Namque & ego homo sum: ut dicat, Nihil mirandum si hoc potes, cum sis homo accipiens a Deo: quoniam & ego cum hoc sim, accipio obediens, * semel habens iubendi potestatem propter datoris indulgentiam.

Math. 8.

* id est
centu-
rione.

Eiusdem ex eodem libro.

LII.

Quapropter nec incongruum est, & te accepta ista a Deo potestate, verbo solo iubentem abigere passiones. Nec enim tamquam Filio Dei & ante uniuersam creaturam existenti, & creatori eorum quæ sunt, accessit centurio.

Eiusdem ex libro decimotertio de incarnatione.

LIII.

Consonantia & Apostolus dicit: Et manifeste magnum est pietatis mysterium: qui manifestatus est in carne, iustificatus est in spiritu: iustificatum esse in spiritu dicens ipsum, siue quod ante baptismum cum subtilitate competente legem custodit, siue quod etiam post illud gratiæ conuersionem cooperatione spiritus cum magna compleuit subtilitate.

Eiusdem Theodori ex quartodecimo libro eiusdem opusculi.

LIV.

Idem hoc dicemus iuste & de Domino, quod Deus Verbum sciens eius virtutem, & secundum præscientiam, statim in ipso initio complasmationis inhabitare bene voluit, & uniens eum sibi affectu voluntatis, maiorem quamdam præstabat ei gratiam, utpote gratia quæ in eum est, & in omnes homines diuidenda. Vnde & circa bona voluntatem integram ei custodiebat. Non enim hoc docemus, quod ille homo voluntatem habebat nullam, sed quod volebat quidem bonum, magis autem ei voluntarie plurimum aderat & boni desiderium, & contrarii odium. Conseruabatur vero a diuina gratia illi voluntas integra ab initio, Deo, qualis erit, subtiliter sciente: qui & ad confirmandum eum magnam illi cooperationem habitatione sua præstabat pro omnium nostrum salute. Vnde nec iniustum dicat aliquis esse, quod præter omnes præcipuum aliquid datum est illi homini, qui a Domino assumptus est.

Eiusdem Theodori ex his quæ sunt in euangelium secundum Matthæum, in quibus dixit: quod Deus creauit contraria, id est, bona & mala.

LV.

Nam rationalis quidem proprium est, discretio bonorum & ma-

lorum. Cum vero non essent contraria, non erat ei possibile aliquid discernere. Primum igitur in his quæ creata sunt, magnam contrarietatem fecit. ANNO CHRISTI 535

Eiusdem ex libro, quod Deus peccatum docuit,
& mortem introduxit.

LVI.

Quoniam autem non obaudiit Adam, deinde subditus est morti: & factum est hoc propter inobedientiam, quod & citra inobedientiam propter utilitatem nostram a creatore factum est, edocti sumus omnes peccatum.

Eiusdem Theodori ex libro quinto cōmenti de creatura, in quibus & bona & mala a Deo esse facta dicit.

LVII.

Nec igitur mortem non sponte & præter iudicium suum intulit hominibus, neque peccato aditum ad nullam utilitatem dedit: nec enim hoc fieri nolens non poterat: sed quoniam sciebat utile esse nobis, magis autem omnibus rationabilibus, prius quidem malorum & deteriorum fieri aditum, postea autem deleri quidem hæc, introduci autem meliora: ideo in duos status diuisit Deus creaturam, præsentem & futurum, in illo quidem ad immortalitatem & immutabilitatem omnia ducturus, in præsentem vero creaturam in mortem & mutabilitatem interim nos dimittens. Nam si quidem statim ab initio immortales nos fecerit & immutabiles, nullam differentiam ad irrationabilia haberemus, proprium nescientes bonum. Ignorantes enim mutabilitatem, immutabilitatis ignorabamus bonum: nescientes mortem, immortalitatis lucrum nesciebamus: ignorantes corruptionem, non laudabamus incorruptionem: nescientes passionum grauamen, impassibilitatem non mirabamur. Compendiose dicere, ne longum sermonem faciam: nescientes malorum experimentum, bonorum illorum non poteramus scientiam mereri.

Eiusdem de eisdem, & angelos, & homines, & dæmones similiter malos esse dicentis.

Neesse est autem, omnia simul rationabilia, inuisibilia dico, & nos ipsos, quibus mortale quidem est corpus, anima autem per omnia* eiusdem inuisibilibus & rationalibus substantiis, hic quidem præsentem mutabilitatem pati, ut optima erudiamur doctrina religiositatis, & ad beneuolentiam constituamur. * for. immortalis, cum eis dero

ANNO
CHRISTI
555.

Eiusdem interimentis iudicium, & dicentis quod mutabilia & mortalia omnia facta sunt, & iterum omnia immutabilia & immortalia statim post resurrectionem erunt secundum similitudinem Christi.

LIX.

Quod quidem placuit Deo, hoc erat in duos status diuidere creaturam: unum quidem qui praesens est, in quo mutabilia omnia fecit: alterum autem qui futurus est, cum renouans omnia ad immutabilitatem transferet: quorum principium nobis ostendit in dispensatione Domini Christi, quem ex nobis existentem resuscitauit ex mortuis, & immortalem corpore, & immutabilem fecit* animam: per quod demonstrauit, quia circa uniuersam creaturam hoc futurum est.

Eiusdem ex quarto libro de creatura.

LX.

Illo certo constituto, quod quemadmodum nobis per resurrectionem & corpus incorruptum & immutabilis anima erit, eodem modo & inuisibilibus & rationabilibus naturis immutabilem mereri contiget, nunc quidem accipientibus conuersionem, sicut uersa multoties decem millia daemorum ostendunt, tunc autem in immutabilitatem nobiscum futuris.

Eiusdem ex quinto libro, quod sciens Deus expedire hominibus peccatum, hoc fieri disposuit.

LXI.

Nam sciebat quidem quod peccabunt omnimodo, concedebat uero hoc fieri, expedire eis cognoscens: quoniam nec erat possibile eum, qui cum fecerit non extantes, & tantorum quidem demonstrauerit dominos, tanta uero bona proposuerit ut eis fruantur, non prohibere peccati aditum, si expedire eis hoc cognosceret. Sed enim non erat possibile, nos aliter discere peccatum, & passionum molestiam, & deteriora, & nostram infirmitatem in his demonstrandam, ad ostendendam magnitudinem immutabilitatis, quam postea nobis esset donaturus, nisi sic ab initio haec fuissent a Deo dispensata, ut collatione & experimento infinitorum illorum bonorum possemus scire magnitudinem: & huius gratia, utpote profuturum nobis, peccatum intrare dimittens, magnum in eius bello auxilium inuenit.

Genes. 3.

Eiusdem Theodori detrahentis quæ sunt de flammea
framea & de Cherubim dicta.

LXII.

Nam flammeam quidem frameam dicunt, ut dicat quia ignis est terribilis coruscans, in habitu gladii extensus, ut bifariam terribilis quidam visus esset videntium, & ex natura & ex habitu eius quod ostendebatur: quam & verti dixit, ut assiduitate motus coruscans, terribilem & maiorem videnti timorem faceret. Cherubim vero animalium dicit quasdam formas terribiles, & potentes tremefacere videntem. Sicut enim nos animalia quædam forsitan ianuis constituimus, sic Deus flammeam frameam constituit & Cherubim, ut per ea Adam cum timore, quæ est terribilis de visu, prohibitus introitu paradisi, merito castigaretur. Non enim inuisibiles quasdam virtutes dicit Cherubim hic, sicut quidam arbitrantur: quoniam non aliquid valebat inuisibilis natura ibi, cum sensibilis visus esse deberet, & quæ Adam castigaret. Nec igitur flammea framea natura erat ignis, sed talis visus: nec Cherubim animalia, sed visus talis.

Eiusdem Theodori reprobantis & librum Iob, & contra conscriptorem eius, id est, sanctum Spiritum, dicentis quod pagana sapiens hunc librum conscripsit.

LXIII.

1. Cor. 12.

His quæ pro doctrina hominum scripta sunt, & Salomonis libri connumerandi sunt, id est, Prouerbia & Ecclesiasta, quæ ipse ex sua persona ad aliorum utilitatem composuit, cum prophetiæ quidem gratiam non accepisset, prudentiæ vero gratiam, quæ euidenter altera est præter illam, secundum beati Pauli vocem.

Et post alia.

LXIV.

Erat igitur satis idoneum, superuacua quidem omnia verba auferre scripturæ: quæ autem ad significationem vitæ eius necessaria erant exponere, quæ omnia sufficiebant quemlibet ad meliora conuertere, & æmulatorem facere boni. Nunc vero cum hoc non fecisset, ad vani honoris amorem non necessarium respiciens, non in minimis existimationi iusti nocuit apud eos, qui diuinas scripturas non cum debita deuotione iudicare solent, & ex hoc multos fecit scripta inculpate, & ad accusationem ea trahere beati Iob.

Et

Et post alia.

LXV.

Ipsa statim verba, ex quibus incipere eum dicit conscriptor, cum Iob. 3: peruenissent amici, quis consideranter omnia videns, omnia vel dicens, putet aut dicat iusti unquam menti conuenire? Maledicta enim tam multa colligere statim ab initio, & rebus ea imponere quæ maledictum suscipere non possunt, quia nec subsistere creduntur, quis existimet viro conuenire, qui cum tanta sapientia & virtute & reuerentia suam vitam gubernasset?

Et per omnia reprobans scripturam Iob, & conscriptori maledicens, (idem autem est dicere sancto Spiritui) in fine interpretationis blasphemiam suam ita dicit.

LXVI.

Paruum autem & istud flagitium ad hoc quod in fine positum Iob. 42: est. Hoc enim quod dixit, tertiam filiam suam Amaltheæ cornu eum vocasse, nihil aliud est, quam ostendere eum paganis fabulis assentientem, & idololatriæ figmenta diligentem, certo quidem constituto, quod nec scire quidem de Ioue & Saturno & Iunone paganicas fabulas poterat Iob beatus, homo barbarus & Edomitanus genere. Quod si & sciret, sed non filiam suam mirabiliter diuinitus natam, ex idololatriæ paganis fabulis nomen imponeret, decorare eam existimans si ita nominata fuisset. Hoc enim erat paganis fabulis consentientis, & idololatriæ diligentis figmenta, & filiam decorare per ea volentis, & desiderantis & sibi & filiam suam ad fabularum figmenta communionem esse videri. Sed quod omne hoc figmentum est, omnibus certum est.

Et post alia.

LXVII.

Et conscriptor quidem manifestus est, ex amore magno & importuno vani honoris hoc passus. Vt enim semetipsum ostenderet & extranea eruditum esse doctrina, & paganorum fabularum scientiam habuisse, quas de illis quos deos putabant, firmas habebant, minimum existimauit nominationem istam inde acceptam iusto imponere, quasi per eam filiam suam decorare volenti. Mihi vero ex tota libri conscriptione certus est conscriptor paganicam scientiam esse eruditus, ad cuius imitationem presentem volens scripturam componere, nocuit historiæ pulcritudini. Qui enim apud illos tragæ-

Concil. Tom. 12.

H

*diſas componunt, cauſas quidem accipiunt ab his quæ multi loquuntur, quando etiam eas contigerit quodammodo apud plurimos opinionem veritatis habere: pura autem cauſa vtentes, ſuam artem & ſapientiam in compoſitione fabularum oſtendere feſtinant, & perſonas introducentes ſibi placitas, & voces circumponentes eis, a quibus clarioreſ fieri arbitrantur & decorari, vt & querimoniam & laudem quæ a ſcriptis infertur, ſiue per intellectum, ſiue per ipſa verba ſcriptor peccauerit, non ad perſonas quarum verba conſingit, legentes referant, ſed ad fabulæ conſcriptorem. Et iſte autem cum inueniſſet & de beato Job hiftoriam maximam & claram, quæ in ore omnium ſimiliter ferebatur non ſolum Iſraelitici generis, ſed & aliorum, quem etiam clariorem Dei teſtimonium faciebat quod factum eſt ad prophetam, gloriæ ex magnitudine cauſæ volens ſuſcipere, hanc ſcripturam compoſuit, non cogitans quod multa differentia eſt inter hiftoriam iuſti ſecundum diuinæ ſcripturæ & ſimplicitatem & ſubtilitatem propoſitam, & inter verba ſuperflua, & ad probationem conſicta. Inde & illas plasmationes fecit, in quibus certantem ad Deum fecit diabolum, & voces ſicut voluit circumpoſuit, alias quidem iuſto, alias vero amicis: in quibus vocibus quantum competentem exceſſit, dictum eſt etiam in ſuperioribus. Illum autem Elium in poſtremo introduxit tantæ iniuriæ plena dicentem aduerſus iuſtum, & in fine perſonæ magnitudinis diuinæ naturæ circumpoſuit talem dictionem, in qua non piguit etiam figmentum * cetus addere. * cxi
 Ex hoc autem importuno vani honoris amore, & nominationem hanc ex fabulis paganis arreptam, beato Job applicauit.*

*Job 32. &
ſeqq.*

Job 40.

Ad hæc autem deſpernit idem Theodorus & canticum canticorum, & ſicut ad amatam ſibi hæc Salomonem ſcripſiſſe dicit, infanda Chriſtianorum auribus de hoc exponens. Habet autem ſic:

LXVIII.

Cum me piguiſſet cantica canticorum perlegere, quoniam neque ſecundum propheticam ſpeciem expoſita ſunt, neque ſecundum hiftoriarum traditionem, ſicut ſcriptura Regnorum, neque demonſtratiua admonitione ſtudii vtuntur, neſcio quomodo tuarum literarum præceptum de cantico canticorum exigens a nobis irrecuſabiliter cauſam, fecit me circa eam diligentioſiorem, violenter quidem. Et ſic nec enim ceſſaui, & initio ipſo lectionis quaſi ſtudioſa alacritate oſcitans frequenter & dormitans, ſicut conuiuio codicis nuptiali, & hoc regali, percantatus.

Et post pauca.

LXIX.

Sed sic per sapientiam Gentibus & Iudæis prædicabilem & terribilem existentem ut solertem. Vnde & pax ei firmior, quam in anterioribus temporibus erat, timore summæ circa ea prudentiæ frenatis gentibus bella amantibus, Aegyptiacum conuiuium facit, Salomonem apud Iudæos vitiosum, tamquam legum paternarum præuicatore, abdicantium alienigenas nuptias, & ad puellæ conuiuium * cecidit fugiendæ quidem etiam ipso patrio deformi colore (nocturnorum enim colorum Aegyptus genitrix) magis vero sugiendæ, quoniam qui genus habebat ex Cham, qui heres fuit anti- quæ maledictionis Noe, ex quibus passus est aliquid Salomon circa coniugis desiderium, & opprobrio præuicacionis irritatus, componit canticam excusationem, ut gratior etiam uxori sit, canticis delectatus pro ea factis: & improperantes sapienter percussit, tamquam conscripti causam illi dantes lætitiarum, & non penitentiæ propter nuptias tamquam prauas. Vnde ab osculis nuptialibus statim ei & initium est, tamquam sistenti nouam nuptiam reclamantem vituperantibus: Osculetur me sponsus ab osculis oris eius, & vestrum mihi cura nulla opprobrium latrantium. Et iterum irritatio ad vituperationes pro sponsa sua calidior: Nigra sum & bona, filia Ierusalem, sicut tabernacula Cedar, sicut pellis Salomonis. Ne mihi, dicit, colorem ad vituperationem proponite, nisi forte etiam bene compositarum ædificationum ex nigro lapide Arabiæ miraculum, vituperationem esse putatis: quorum lapidum mihi membra similia sunt, sicut quidam lapides preciosi. Cæruleo enim ipso coloris, quod vituperantes canitis, similitudo est talium lapidum, & regalis purpuræ, & regalis non simpliciter, sed qualem Salomon circumdatur, qui plus omnibus regibus ornamenta amat. Sed & ceteri cantici expositio, irritatio est vituperationum tamquam insipientium, & sine causa alienigena uocantium ea quæ cognita sunt.

Et post alia.

LXX.

Qui enim canit omnem cantationem, se delectat: ego uero quidem cano propositam cantationem: quibus uero cano, non cum illis me delectans cano: nolebam enim mearum nuptiarum detractionis

Concil. Tom. 12.

H ij

esse in sæcula conscriptor. Necessitate autem excusationis volens canere, quorum non volo, cantationem canere cogor, ut sit mihi canticum super morem cantici. Canere enim modo cum sponsa cogor, quæ vituperant publicam excusationem, & clamare ea quæ abscondere nubentibus decet. Quoniam enim conflagrare nos vituperationibus putant, & reprehensionum opprobriis diuidere, audiant nos nostros amplexus canentes calidius, & nuptialium nostrorum unguentorum amplius odorem accipiant: circumsonent canticis tragicis nostrorum osculorum: clama tuam nigritudinem sponsa purpuream, gratiosam clama: tuum genus vituperatur laudabilis originis, Israel congenitile. Incipe initio responsionis ad eos: Ex calidis osculis meis cognoscant, quod amatorius sermonibus adinuicem fruimur: discant percutientes vituperationibus tacitam citharam nuptias amantem: cognoscant maledictionibus, quod saltare in meis nuptiis a nobis putati sunt. Non maledicere sciant, quod excitauerunt amorem resonantem iucundiora vituperatoribus: intret aures eorum amarus aliquis in corde stimulus nostrorum osculorum. Sed intellectus quidem conscriptori eiusmodi est, hebetat vero intellectum, eo quod sine nomine conscriptionem fecit, tantummodo non clamans ad Israel, quod non ipsius Salomonis est conscriptor, sed necessitate æmulationis.

Et post pauca.

LXXI.

Quæ omnia oportet legentes librum cogitando, nec ad impudicitie hortationem putare esse conscriptionem sapientissimi, & propter hoc odisse: (qualis enim esset utilitas Salomoni festinare ad conscriptionem impudicitie, cui & sine conscriptione potestas erat impudicitie?) nec collaudare codicem, sicut habentem prophetica dictationem bonorum ecclesie. Si enim prophetica gratiam meruisset, mentionem alicubi Dei fecisset: (in nulla enim prophetica scriptura Deus non memoratur) sed scire debent omnes, æmulationis nuptialis codicem mensale canticum esse, sicut & de amore postea conuiuium Plato conscripsit. Vnde nec Iudæis, nec nobis publica lectio unquam cantici canticorum facta est, tamquam domesticus & nuptialis Salomonis conuiuii cantus opprobria sponsæ sonans.

Isti sunt thesauri impietatis Theodori.

Sceleratum symbolum impii Theodori.

Habetur in
act. 6. Cōc.
Ephes.

EOS qui nunc primum erudiuntur ecclesiasticorum dogmatum subtilitatem, seu ab aliquo hæretico errore transire volunt ad

ANNO
CHRISTI
511

veritatem, doceri oportet & confiteri, quod credimus in unum Deū Patrem sempiternum, qui non postea cœpit esse, sed supra constitutum sempiternum: sed neque postremo factum Patrem, quia semper & Deus erat & Pater. Credimus autem & in unum Filium Dei unigenitum, qui est de substantia Patris, ut vere Filiū, qui & eiusdem substantiæ est, cuius & est & creditur Filius. Et in Spiritum autē sanctum, qui ex Dei est substantia, qui non Filius, Deus autem est secundum substantiam, quia illius est substantiæ, cuius est Deus & Pater, ex quo secundum substantiam est. Nos enim, inquit, non ^{1. Cor. 2.} spiritum huius mundi accepimus, sed Spiritum qui ex Deo est, a creatura quidem ipsum segregans omni, Deo autem coniungens, ex quo secundum substantiam est, propria autem ratione præter omnem creaturam, quam non secundum substantiam, sed causa opificationis ex Deo esse putamus: & neque Filium putantes, neque per Filium essentiam accipientem. Confitemur autem Patrem unum perfectum persona, & Filium similiter, & Spiritum sanctum eodē modo. Salua autem ratione pietatis nobis, Patrem & Filium & Spiritum sanctum non tres aliquas substantias diuersas putare, sed unam eandem naturam deitatis cognoscentes. Oportet autem & de dispensatione, quam pro nostra salute in ea dispensatione quæ est circa Dominum Christum, Dominus effecit Deus, scire quod Deus verum hominem assumpsit perfectum, a semine constitutum Abra- ^{Matth. 1.} ^{Rom. 1.} ham & David, secundum declarationem scripturarum diuinarum, hoc constitutum natura, quod erant illi quorum de semine erat: hominem perfectum secundum naturam, & ex anima intellectuali & carne consistentem humana: quem hominem constitutum secundum nostram naturam Spiritus sancti virtute in Virgine factum, & ^{Galat. 4.} natum ex muliere, & factum sub lege, ut omnes nos redimeret a legis seruitute, quam longe ante statuit, adoptionē recipientes ineffabiliter coniunxit sibi: qui mortem quidem eum secundū legem hominum sustinere fecit, resuscitauit autem ex mortuis, & eduxit in cælum, & sedere fecit in dextera Dei, unde super omnem consti- ^{Ephes. 1.} tutus principatum, & potestatem, & dominationem, & virtutē, & omne nomen quod nominatur non solum in hoc sæculo, sed etiam in futuro, ab omni creatura suscipit venerationem, ut inseparabilem ad diuinam naturam habens coniunctionem, relatione Dei & intellectu, omni ei creatura venerationem attribuyente. Et neque duos dicimus filios, neque duos dominos, quoniam unus Filius secundum substantiam Deus Verbum, unigenitus Filius Patris, cui iste coniunctus, & particeps, communionem habet Filii nomine & hono-

ris: & Dominus secundum substantiam Deus Verbum, cui coniunctus iste communionem habet honoris. Et ideo nec duos dicimus filios, nec duos dominos: quoniam certo constituto secundum naturam Domino & Filio, inseparabilem habens ad eum coniunctionem, qui pro nostra assumptus est salute, cum illo honorem & nominationem filii & Domini habet, non tamquam nostrum unusquisque per seipsum subsistens Filius, (unde & filii multi secundum beatum dicimur Paulum) sed solus praeipuum habens hoc, ut in coniunctione ad Deum Verbum, tam filiationis quam dominationis particeps sit, amputans omnem intellectum dualitatis filiorum & dominorum. Praebet autem nobis in coniunctione ad Deum Verbum, omnem habere eius & fidem, & intellectum, & visionem, pro quibus & venerationem relatione Dei ab omni suscipit creatura. Vnum ergo Filium dicimus & Dominum Iesum Christum, per quem omnia facta sunt: principaliter quidem Deum Verbum intelligentes, qui secundum substantiam & Filius Dei, & Dominus est. Deinde simul mente accipientes sumptum Iesum, qui est de Nazareth, quem unxit Deus Spiritu & virtute, ut coniunctione ad Deum Verbum, filiationis & dominationis participem constitutum, qui secundus Adam a beato vocatur Paulo, eiusdem quidem naturae constitutus Adam, & ostendens nobis futurum statum, & tantam habens ad illum differentiam, quantafiet eius qui ineffabilia praebet futuri status bona, ad eum qui praesentium tristium dedit initium. Simili autem modo & secundus homo vocatur, ut statum secundum manifestans: quia prioris quidem initium dedit Adam mortalis & passibilis & multorum pleni dolorum, in quo & demonstravit ad eum habere similitudinem: secundum autem ostendit Dominus Christus. Iste de caelis in futuro visus, omnes nos in communionem educet suam. Nam primus, dicit, homo de terra terrenus, secundus homo Dominus de caelo, id est, inde in futuro appariturus, ut omnes ad imitationem adducat sui. Vnde addit: Qualis terrenus, tales & terreni; & qualis caelestis, tales & caelestes. Et quomodo induimus imaginem terreni, induamus & imaginem eius qui de caelo est. In eo apparente, & eum omnibus videntibus qui iudicandi sunt, in occulto constituta diuina natura faciet iudicium. Tempora enim ignorantiae nostrae despiciens Deus, nunc annuntiat hominibus, ut omnes ubique poenitentiam agant: quoniam statuit diem, quo iudicet de orbe terrarum in aequitate, in viro, cui constituit fidem praestare, suscitans eum

Galat. 3.

Act. 10.

1. Cor. 15.

Ibidem.

Ibidem.

Act. 17.

ANNO
CHRISTE
513-
de mortuis. *Ista ecclesiasticorum dogmatum doctrina: & omnis
qui contraria ei sapit anathema sit.*

Et postquam lectæ sunt blasphemix Theodori Mopsuesteni, & impium eius symbolum, sancta Synodus exclamavit: Hoc symbolum satanas composuit. Anathema ei qui hoc symbolum composuit. Hoc symbolum Ephesina prima Synodus vna cum auctore eius anathematizavit. Vnum tantummodo fidei symbolum scimus, quod Nicæni sancti patres exposuerunt & tradiderunt. Hoc & sanctæ tres Synodi tradiderunt: in hoc omnes baptizati sumus, & nos in hoc baptizamus. Anathema Theodoro Mopsuesteno. Iste euangelia reprobavit, iste dispensationem iniuriauit. Anathema illis qui non anathematizant eum. Defensores eius, Iudæi sunt: sequaces eius, pagani sunt. Multis annis imperatorem: Orthodoxum imperatorem multis annis: Christianum imperatorem multis annis. Et hoc bonum tibi seruabatur. Zizania tu eiecisti: Ecclesias tu emundasti. Theodorum Mopsuestenum omnes anathematizamus. Theodorum & conscripta eius omnes anathematizamus.

Et post acclamationes sancta Synodus dixit: Multitudo lectarum blasphemiarum, quas contra magnum Deum & saluatorem nostrum Iesum Christum, imo magis contra suam animam Theodorus Mopsuestenus euomuit, iustam eius facit condemnationem. Vnde oportebat quidem nos nihil aliud expectantes, & per Synodum sententiam anathemati subiicere. Verumtamen licet manifesta sint, quæ sancti patres, & leges imperiales, & historiæ conscriptores contra eum dixerunt, tamen quia oportet in examinatione quæ contra eum prouenit, nihil prætermitti subtilitatis, alio die etiam cetera audiamus.

COLLATIO QUINTA.

*Legg. 111.
Idus. nam
Diodorus
archidia-
conus pau-
le infra di-
ctis. Theo-
dori bla-
sphemias
illas sus-
cit. antero-
re die, qui
erat xv.
Idus, vt
initio præ-
cedenti
collationis
ponitur.

IMPERII domini Iustiniani perpetui Augusti anno
XVII. post consulatum Basilii viri clarissimi anno XII.
die *VIII. Idus Maias, indictione I. confidentibus in se-
cretario venerabilibus episcopis huius regis ciuitatis,

Eutychio sanctissimo patriarcha regis Constantinopolis nouæ
Romæ,

Apollinario sanctissimo archiepiscopo Alexandrinæ magnæ ciuitatis,

Domnino sanctissimo patriarcha Theopolitanæ magnæ ciuitatis,

Stephano religiosissimo episcopo Raphiæ,

Georgio religiosissimo episcopo Tiberiadis, & ceteris ut supra Collatione I.

ANNO
CHRISTI
553.

Diodorus archidiaconus & primicerius reuerendissimorum notariorum dixit: Scit vestra sancta Synodus, quod anteriore die lectis blasphemis Theodori Mopsuesteni, interlocutionem fecistis, ostendentem quidem impietatem ipsius Theodori & eius conscriptorum, iubentem autem altero die recitari quæ de ipso sancti patres dixerunt, & imperialibus legibus & historicis conscriptis continentur. Quoniam igitur hæc præ manibus habemus, suggerimus ad quod placuerit. Sancta Synodus dixit: Ea quæ iam gesta sunt recitentur. Quo facto sancta Synodus dixit: Sicut & antea interlocuti sumus, recitentur ea quæ contra Theodorum Mopsuestenum & eius blasphemias sancti patres scripserunt, & quæ imperialibus legibus & historicis conscriptis continentur. Et cum suscepisset * Theodorus reuerendissimus diaconus & notarius, recitauit.

* Diodo-
rus

Sanctæ memoriæ Cyrilli ex primo libro eorum quæ contra Theodorum scripsit.

THEODORVS.

Si quis velit abusue & Filium Dei Deum Verbum filium Dauid nominare, propter Dei Verbi templum quod ex Dauid est, nominet, & illum qui est ex semine Dauid, filium Dei, gratia non natura appellet, naturales patres non ignorans, neque ordinem subuertens: neque eum qui incorporealis est, etiam corpus dicens: & ante sæcula ex Deo, & ex Dauid: & passum, & impassibile: corpus, non est incorporeale: quod est deorsum, non est desursum: quod est ante sæcula, non est ex semine Dauid: quod passum est, non est impassibile: nec enim ista ad eundem intellectum obuertuntur: quæ sunt corporis, non sunt Dei Verbi: & quæ sunt Dei Verbi, propria non habet corpus. Naturas consiteamur, & dispensationes non abnegemus.

CYRILLVS.

Qui dicit oportere non abnegari dispensationes, humanitatis mysterium omnino eradicat. Præsumit enim dicere, quod neque factus est homo Unigenitus Dei Verbum, neque ex semine apparuit sancti Dauid: sed filiorum introducit aperte dualitatem, inæqualem naturam & falsam nomine. Hoc enim quod abusiue dicitur, omnimodo ostendit utique quod vere non est hoc quod dicitur: mutuatur enim alterius appellationem. Ergo si abusiue Dei Verbum vocatur homo, non est factus homo manifeste. Si abusiue Filius & Deus ille qui ex semine est Dauid, neque Deus neque Filius natura & veritate est. Falsa igitur in utroque hæc appellatio, & ipsa res esse merito intelligitur: vterque enim hoc nominatur, quod non est.

Ex eodem libro.

THEODORVS.

Et conuenit eos qui bene aspiciunt, quandoquidem naturales patres querimus, neque Deum Verbum, Dauid vel Abrahamæ filium nominare, sed factorem: neque corpus ante sæcula ex patre, sed semen Abrahamæ & Dauid ex Maria natum. Et cum de naturalibus natiuitatibus sit ratio, neque Mariæ filius Deus esse Verbum existimetur. Mortalis enim mortalem generat secundum naturam, & corpus, quod sibi simile est. Duas natiuitates Deus Verbum non sustinuit, unam quidem ante sæcula, alteram autem in ultimis temporibus: sed ex Patre quidem natura genitus est, templum vero quod ex Maria natum est, ex ipso utero sibi fabricauit.

CYRILLVS.

Deinde breue procedens, & quibusdam per medium interpositis iterum dixit.

THEODORVS.

Cum vero de salutari dispensatione ratio mouetur, & Deus vocetur homo: non quod hoc factus est, sed quod hoc assumpsit: & homo Deus, non tamquam incircumscriptibilis factus, nec ubique existens, corpus enim erat & post resurrectionem palpabile, & tale receptum est in cælum, & sic veniet sicut receptum est.

CYRILLVS.

Ecce plane & euidenter contra diuinam quidem fertur scripturam, reprobatur vero Christi mysterium, & quasi increpat Deum Verbum, quod propter nos exinanitione pati voluit; & quod factus est homo, contristare videtur. Interimit enim omnino humanationem, & aduersus ineffabilem sapientiam extollit se, pene dicens Iudaice omnium nostrum saluatori Christo: *De bono opere non te lapidamus, sed de blasphemia, quod tu cum sis homo, facis te Deum.* Audiat igitur dicentem aperte: *Si igitur non facio opera Patris mei, ne mihi credite: si vero facio, licet mihi non credatis, operibus meis credite.* Cum enim sciret quod diuina virtute & potestate utebatur, & cum apparuisset homo Dei Verbum, abnegat ipsum esse Deum, & in homine magis habitasse dicit eum, vt Dei Verbum nobis hominem ostenderet adorandum, & pura deitatis nominatione honoratum. Conuictus igitur est ignorasse omnino virtutem mysterii Christi.

Ex eodem libro.

THEODORVS.

Sed si caro, dicit, erat quæ crucifixæ est, quomodo sol radios auertit, & tenebræ occupauerunt totam terram, & terræ motus, & petreæ dirumpebantur, & mortui resurgebant? Quid igitur dicunt & de tenebris in Aegypto factis sub tempore Mosis: non in tribus horis, sed in tribus diebus? Quid vero de aliis per Mosen factis miraculis, & per Iesum Naue, qui solem stare fecit, qui sol sub rege Ezechia & præter naturam retrouersus est? & de Elisæi reliquiis, quæ mortuum resuscitauerunt? Si enim Deum Verbum passum esse ostendunt, quæ in tempore crucis facta sunt, & propter hominem non concedant ea facta esse: & quæ sub tempore Mosis propter genus Abrahæ, & quæ sub tempore Iesu Naue & Ezechia regis non erunt. Si vero illa propter Iudæorum populum miracula facta sunt, multo magis quæ in cruce propter Dei Verbi templum.

CYRILLVS.

Stupefactum est cælum super hoc, & contremuit amplius vehementer, dicit Dominus. O intolerabilem malignitatem! O linguam loquentem iniquitatem aduersus Deum, & mentem in altitudinem cornu extollentem! Parum esse tibi videtur, affixum esse ligno Dominum gloriæ? quem

ANNO
 CHRISTI
 533.

tu quidem neque Filium verum, neque Deum esse dicis: nos autem credimus, quod est vere Filius & Deus, creator & opifex omnium. Neque enim erat homo simpliciter, sed in specie humana, qui est ex Deo Patre Deus Verbum: non translationem vel mutationem, quæ est in carne, passus, vnitus vero magis ei secundum fidem sacram literarum. Ille qui in carne passus, & suspensus in ligno est, miracula fecit in Ægypto, in omnibus per sapientem Mosen suam gloriam manifestans.

Ex eodem libro.

THEODORVS.

Gratia Filius, qui ex Maria est homo; natura vero Deus Verbum. Quod vero est gratia, non natura est: & quod est natura, non gratia, non duo filii. Sufficiat corpori quod ex nobis est, secundum gratiam filiatio, gloria, immortalitas, quod templum Dei Verbi factum est: non supra naturam eleuetur, & Deus Verbum pro debita a nobis gratiarum actione non iniurietur. Et quæ est iniuria? Componere ipsum cum corpore, & putare eum ad perfectam filiationem corporis indigere. Neque ipse Deus Verbum vult seipsum filium David esse, sed Dominus: corpus vero vocari filium David, non solum non inuidit, sed etiam propter hoc peruenit.

CYRILLVS.

Ergo quoniam quod est gratia, non natura, & quod est natura, non gratia; non sunt filii duo secundum tuam rationem. Qui gratia quidem & non natura Filius est, non est vere filius, superest autem, vt staret veræ filiationis gloria in eo qui est natura & non gratia, id est, in Deo Verbo, qui est ex Deo Patre. Expulsus est igitur, sicut dixi, esse & dici Filius Dei Christus Iesus, per quem & saluificati sumus, mortem eius annuntiantes, & confitentes resurrectionem. Verbum enim fidei quod prædicamus, ad istam nos confessionem producit. Ergo in hominem fides est, & non in eum qui & natura & vere Dei Filius est. Si enim verum est, qui dicit gratia filiationem sortitum esse ipsum, multitudini filiorum connumerabitur, id est nobis, quibus superna gratia filiationem donat, *ad quam* Rom. 1. *vocati sumus per Iesum Christum, qui ex semine David est secundum carnem.* Et certum te faciat dicens diuinus euangelista:

Concil. Tom. 12.

I ij

Qui vero acceperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri, cre-
dentibus in nomine eius. Deinde quomodo qui ab altero da-
tam dignitatem filiationis sortitus est, & nobis ipsis dona-
re non suam magis, sed acquisitam ei extrinsecus gratiam?

ANNO
CHRISTI
553.

Et post pauca.

Dedit seipsum in examinationem Filius, & cum in om-
nibus esset perfectus, voluit pati humilitatem, & secun-
dum carnem ex muliere sustinere natiuitatem, & appella-
tus est filius Abrahæ & Dauid. Non miratus es tam bo-
num dispensationis artificium, magis vero reprehendis
mysterium: iniuriam esse dicens incarnationem Vnigeni-
ti, increpas consilium Dei & Patris: inclamas vero etiam
ipsum Filium, qui pati voluit propter te exinanitionem.
Cum igitur audieris dicentem ad caelestem Patrem &
Deum: *Sacrificium & oblationem noluisti, holocausta & pro de-
licto non postulasti, corpus autem perfecisti mihi: tum dixi: Ecce ve-
nio: in capite libri scriptum est de me, ut faciam voluntatem tuam
Deus, volui: non recta cogitare forsitan Filiū de sua gloria
dices. Elegit enim corporis perfectionem, & non alii ma-
gis factam, sed sibi secundum verba ipsius. Corpus enim perfe-
cisti, dicit: licet audieris Paulū dicentem de Deo Verbo: Er-
go quia filii participes sunt sanguinis & carnis, & ipse similiter par-
ticeps factus est eorumdem. Et sic sapiens Ioannes scribit: Et Ver-
bum caro factum est, & habitauit in nobis: surge contra eos cla-
mans: Non pro debita gratiarum actione a nobis iniurietur. Deus
Verbum non factus est caro, Deus Verbum non particeps fuit vere
sanguinis & carnis: similiter nobis non natus est secundum carnem
ex muliere, non appellatus est filius Dauid. Hoc enim quod & no-
minari eum iniurium est, & non secundum voluntatem ipsius, quo-
modo pati voluisset? Sed nos, o sapiens, glorificare consueui-
mus Deum & Patrem, quia corpus perfecit Filio: & ip-
sum vero dicimus Filium factum carnem, id est homi-
nem, passum quidem esse propter nos exinanitionem, &
nostræ paupertatis subisse humilitatem, permanisse vero
& sic Deum, & Filium verum Dei & Patris. Quomodo
igitur non voluit Filius nominari Dauid, si humanatus est,
& hoc non inuitus?*

Psal. 39.

Heb. 1.

Ioon. 1.

Ex secundo libro Cyrilli.

THEODORVS.

Quid est homo quod memor es eius? aut filius hominis, ^{Psal. 8.}
quod visitas eum? Consideremus igitur, quis homo sit, de quo stu-
pescit & miratur, quod Unigenitus dignatus est eius memoriam vi-
sitationemque facere. Sed quod quidem non dictum est de omni, in
superioribus demonstratum est: quod autem non de uno quolibet, &
hoc certum est. Vt autem omnia prætermittamus, quod omnibus
credibilis est, apostolicum testimonium excipiamus. Scribit igitur
Apostolus ad Hebræos, narrans de Christo, personamque suam non ^{Hebr. 2.}
acceptabilem apud eos confirmans, ita dicit: Testificatus est ve-
ro alicubi quidam dicens: Quid est homo quod memor es ^{Psal. 8.}
eius? aut filius hominis, quod visitas eum? Minorasti eum
paulo minus ab angelis, gloria & honore coronasti eum,
& constituisti eum supra opera manuum tuarum: omnia
subiecisti sub pedibus eius. Et cum testimonium dixisset, inter-
pretans ipsum intulit: Subiiciendo autem omnia, nihil dimisit non
subiectum. Modo autem nondum videmus omnia ei subiecta. Et
quis homo est, docens nos, quoniam dubium erat a voce posita apud
beatorum David, intulit: Paulo autem minus ab angelis minoratum
videmus Jesum, propter passionem mortis gloria & honore corona-
tum. Si igitur ex euangelis quidem erudimur, ad Dominum dixisse
beatum David omnia quæ sunt psalmi, & cetera, & quod me-
mor es, & visitas, & minorasti, & subiecisti, ex Apostolo vero
Jesum esse discimus, de quo loquens David dicit, quod eius memor
est, & quod eum visitavit, sed etiam quod omnia subiecit ei, cum
paulo minus ab angelis minorasset eum, cessate vel vix aliquando a
vestra impudentia, cognoscentes quod oportet. Videris enim homi-
num sceleratissimi, quanta naturarum est differentia, quod hic qui-
dem stupefactus est, quia & memor esse hominis dignatur, & visita-
re eum, ceterorumque participem facere, quorum eum participem fe-
cit: ille vero e contrario miratur, quod tantorum particeps esse su-
pra suam naturam meruit: & hic quidem tamquam beneficium
dans mirificatur, & magna præstans, & supra naturam eius qui
consequitur beneficium: ille vero tamquam beneficium consequens,
& maiora, quam est, ab eo suscipiens.

Sobrii estote ebrii ex vino eorum, declamet aliquis sic ^{1. Petr. 5.}
errantibus. Impone homo tuæ linguæ ostium & seram: cessa cornu ^{Psal. 140.}
^{Psal. 74.}

in altitudinem extollens, & loquens iniquitatem aduersum Deum. Quousque insultas patienti Christo? In mente habe quod scriptum est a diuino Paulo: Sic vero peccantes in fratres, & percutientes eorum infirmam conscientiam, in Christum peccatis. Et vt

aliquid etiam ex prophetis loquar codicibus: Iustificata sunt Sodoma ex te, superasti paganorum verbositates, quas fecerunt contra Christum, stultitiam existimantes crucem, nihil esse ostendisti Iudaicæ superbix crimina. Minorare præsumis, & quod ad te pertinet, detrahis ad infamiam eum qui supernas sedes condecet, & vna cum Deo & Patre eandem sedem habet. Eum enim qui ex mortuis resurrexit, in sedibus deitatis sedere dicit sapientissimus Paulus. Dixit enim,

quod talem habemus principem sacerdotum, qui sedet in dextera sedis maiestatis in excelsis, qui est super omnem principatum, & potestatem, & dominationem, & nomen, quod nominatur non solum in hoc sæculo, sed & in futuro. Flectitur enim ei omne genu, & omnis lingua confitetur, quod Dominus Iesus Christus in gloria est Dei Patris. Et quis est qui in his est tamquam Deus? Iterum idem ipse explanauit, qui eius mysteriorum sacerdos est.

Dixit enim, quod exinaniuit seipsum, in similitudine hominis factus est, & in habitu inuentus tamquam homo: & humiliavit seipsum, factus obediens usque ad mortem; mortem autem crucis. Flectitur igitur omne genu caelestium & terrestrium & inferorum ei qui crucem sustinuit: quem puris & solis humanitatis mensuris iniiciens aduersarius, memoriam & visitationem meruisse dicit a Deo Verbo, cum certe oportet scire & sapere, quod non alter Deus Verbum erat præter ipsum Filius separatim & per partem, qui ex semine Dauid, sicut dicit, homo: sed erat ipse ex Deo Patre Deus Verbum, factus secundum nos, homo videlicet, & non alium quemdam magis quam seipsum visitatione & memoria dignans.

Et ex eodem libro.

THEODORVS.

Cessabuntne iam ab impudente pugna? desistent vero vana contentione, erubescents dictorum euidentiam? Multos enim, dicit, filios in gloriam ducentem. Ecce igitur in ratione filiationis connumerans Apostolus apparet assumptum hominem ceteris, non secundum

ANNO
CHRISTI
553.

quod similiter illis filiationis particeps est, sed secundum quod similiter gratiam assumpsit filiationis, deitate sola naturalem filiationem possidente. Certum enim est illud, quod filiationis gloria præter ceteros homines inest ei præcipue per unitatem quæ est ad illum. Vnde & in ipsa voce significante Filium, similiter etiam ille comprehenditur. Sed sermocinantur ad nos: Si duo perfecta dicitis omni modo, & duos filios dicemus. Sed ecce & Filius dictus est in diuina scriptura per se ipsum, diuinitate excepta, ceteris hominibus connumeratus, & non iam duos dicimus filios. Vnus vero Filius in confessione est iuste, quoniam naturarum diuisio necessario debet permanere, & personæ unitio indissipabilis custodiri.

CYRILLVS.

Papæ insaniam! Ignorauit omnifariam altitudinem mysterii Christi, qui ita frigidis & puerilibus verbis confusus est. Quod autem & prolatus scripti virtutem minime intelligit, rectam vero semitam declinat, & transfertur iterum in sceleratam sibi propositam intentionem, statim docemus. Quod enim ante omnia studium ei est, purum nobis hominem velle demonstrare confessorem Patri, & ab vniuersa creatura tamquam Deum adorandum, ipse testis ingrediatur. His enim qui secundum gratiam Filii sunt, & humanæ multitudini connumerans eum, Verbi deitatem solam veræ filiationis gloriam habere contendit, pene etiam increpans eum qui propter nos ex inanitionem pati voluit: vel forsitan etiam obiiciens inhonestam suam dementiam discipulo dicenti: *Et Verbum caro factum est.* Sciendum igitur, quod licet vnum alicubi dicat, & non magis duos filios, eiiciens omnino esse Deum & Filium eum, qui, sicut ipse dicit, de semine est Dauid; ad solum refert Deum Verbum, qui ex Deo Patre est, veræ filiationis gloriam. Hoc vero nihil aliud est, sicut dixi, quam non suscipere modum humanitatis: omnino autem interimere dispensationem, per quam & salui facti sumus, & mortem & peccatum transiuimus, & diabolicæ auaritiæ iugum deposuimus.

Ioan. 1.

Ex eodem libro.

THEODORVS.

Hebr. 12. Nemo artificio interrogationum decipiatur. Flagitiosum enim est, deponere quidem tantam testium nubem, secundum quod Apostolus dixit, astutis autem interrogationibus deceptos, aduersariorum parti coniungi. Quæ vero sunt, quæ cum arte interrogant? Hominis genitrix Maria, an Dei genitrix? Et, Qui crucifixus est, utrum Deus, an homo? Sed istorum quidem certa est absolutio & ex his quæ prædiximus in responsis, quæ ad interrogationes fuerunt: tamen vero dicatur & iam nunc, quæ compendiose respondere oportet, ut nulla eis occasio astutiæ relinquatur. Cum igitur interrogant, Hominis genitrix, an Dei genitrix est Maria? dicatur a nobis, Vtraque: unum quidem natura rei, alterum vero relatione. Hominis enim genitrix est naturaliter, quoniam homo erat in utero Mariae, qui & inde processit: Dei autem genitrix, quoniam Deus erat in homine nato, non in eo circumscriptus secundum naturam, sed quod in eo est secundum affectum voluntatis. Itaque utraque quidem dici iustum est, non autem secundum similem rationem. Nec enim sicut homo in utero ut esset suscepit initium, sic & Deus Verbum. Erat enim ante omnem creaturam. Itaque & utraque dici iustum est, & utrumque eorum secundum propriam rationem. Idem autem respondendum & si interrogant, Deus crucifixus est, an homo? quod utraque quidem, non autem secundum similem rationem. Nam hic quidem crucifixus est, utpote & passionem suscipiens, & ligno affixus, & ab Iudæis detentus: ille autem, quod erat cum ipso secundum prædictam causam.

CYRILLVS.

Insuper autem his infert statim procedens, quod crucifixus homo erat habens Deum inhabitantem.

Iterum Cyrilli.

Sap. 7. Quid dicis, o fortis? Dei genitrix erat sancta Virgo, quod nato ex ipsa Deus inerat, habitans secundum solum affectum voluntatis? Istam esse affirmas vnitatem? Ergo cum etiam in nobis ipsis mansionem faciat Deus existens Verbum, (inhabitat enim animabus sanctorum per sanctum Spiritum) confitearisne secundum similem modum

ANNO
CHRISTI
533

dum etiam nos ipsos ad ipsum habere unitatem? Vbi igitur miraculum mysterii Christi aspiciat aliquis? Nam quandoquidem creditur secundum nos homo fieri Deus Verbum, mirabile est vere mysterium, & miretur utique aliquis hoc merito & vehementer. Si autem in homine habitare dicatur secundum affectum voluntatis, aliam habet rationem res dispensationis. Meruimus enim, sicut dixit, eiusmodi gratiam, qui fide, quæ in ipsum est, splendimus. Non enim aliquis utique dicat, quod non voluntarie inest nobis: magis vero voluntarie siue secundum voluntatem in vitam ei ad nos affectum fecerat. Sed nec a carne sanctæ Virginis initium essentiae habuisse dicimus Deum Verbum, qui consubstantialis est Patri: erat enim semper vna cum eo subsistens: magis autem scimus secundum nos factum esse hominem. Itaque * iuste Dei genitrix dicatur a nobis sancta Virgo, quam hominis genitrix, cum certe secundum carnem Christum peperisset.

* tam iuste

Et post alia.

Cum enim ad explanationem hoc propositum est, quod est: *Cum introducit primogenitum in orbem terrarum, dicit: Et adorent eum uniuersi angeli Dei*, scribit iterum sic. Hebr. 1. Psal. 96.

THEODORVS.

* for. ac opt.

Quis est igitur qui in orbem terrarum introducit, & dominationem eius * incipit, de qua ei & adorari ab angelis acquiritur? Nec enim insaniens aliquis dicat, Deum Verbum esse introductum, qui omnia non extantia fecit, ineffabili eius virtute donans eis ut essent.

CYRILLVS.

Insaniam igitur esse dicis, velle sapere recte, & in mente habere veram & rectam & inadulteratam fidem? cum certe plenos sermones insaniam dicat aliquis esse, & valde merito, eos qui vnigenitum Dei Verbum abnegant introductum esse a Deo & Patre in orbem terrarum cum factus est homo. Qui enim secundum naturam & differentiam aliis omnibus superior est, quoniam est creator eorum, & tantum eis substantialiter superior & super-

Concil. Tom. 12.

K

positus est, quantum est minor factura factoré, ingressus
est in orbem terrarum quando appellatus est pars eius, se-
cundum quod homo apparuit.

Et post pauca.

Matth. 3.

Miror vero aduersarium scripsisse, quod nunquam
coniunctionem ad Deum Verbum meruisset & Iesus, nisi
prius immaculatus esset effectus per vnctionem. Nam
quidem primum disiungit manifeste & discernit, aperte
duos dicens filios. Deinde dicat, quando, sicut ait, im-
maculatus effectus est, & ad Deum Verbum coniunctio-
nem meruit, vtrum ex ipso vtero, aut cum tricesimo an-
no esset. Peruenit quidem ad Iordanem, quæ fuit vero
etiam Ioannis baptismum. Si quidem ex vtero sanctus ef-
set, quomodo dicit sanctum effici eum, & non magis ef-
se? Quod enim dicitur fieri, omnino necesse est intellige-
re quod non erat quod factum est. Sin autem erat sanctus
semper, & hoc non in tempore factus est, quomodo dicit
Spiritus super eum deuolasse, & coniunctione dignum
ipsum demonstrasse, & addidisse ei quod deerat? Et hoc
enim in aliis suis posuit libris. Quid enim erat, quod om-
nino ad sanctificationem deerat ei ex ipso vtero, magis
vero & ante secundum carnem natiuitatem sancto & im-
maculato, & sanctificanti creaturam? Cum igitur dicat,
quod non utique meruisset Iesus coniunctionem ad Deum
Verbum, nisi prius immaculatus effectus esset, plurimas
simul accusationes aduersus sua scribit vaniloquia. Nam
primum quidem indecenter dicit, meruisse: deinde dis-
iungit in alterum separatim filium, qui ex semine est Da-
uid, quem ipsum solum separatim Iesum nominare im-
pudenter contendit. Ad hæc, immaculatum effici eum
dicere, tamquam hoc aliquando non habentem, pluri-
mam hoc habet & blasphemiam. Vnitus enim Deus Ver-
bum ex ipso vtero carni suæ, vnus erat, & sic & immacu-
latus filius, sanctus sanctorum, & de sua plenitudine spi-
ritum dans non solum hominibus, sed etiam sursum & in
caelo rationabilibus virtutibus.

Et post pauca.

THEODORVS.

Multifarie multisque modis olim Deus locutus patri- *Hebr. 1.*
bus in prophetis, in nouissimis diebus his locutus est no-
bis in Filio. *Per Filium enim locutus est nobis: certum est uero,*
quod de assumpto homine. Cui enim dixit aliquando angelo- *Ibidem.*
rum: Filius meus es tu, ego hodie genui te? *Nullum, dicit,*
participem fecit dignitatis Filii. Hoc enim quod dixit, genui te,
quasi per hoc participationem filiationis dedit: omnino uero aperte
nullam habens ad Deum Verbum communionem, apparet hoc quod
dictum est.

CYRILLVS.

Certe & in allocutionibus, quas fecit ad baptizandos,
iterum dixit idem Theodorus: *Hoc uero non ex nobis ipsis in-*
uenimus testimonium, sed ex diuina edocti sumus scriptura, quo-
nam & beatus Paulus ita dicit: Ex quibus Christus secun- *Rom. 9.*
dum carnem, qui est super omnia Deus. non quod ex Indæis
& secundum carnem est, qui super omnia Deus est: sed hoc qui-
dem ad significandam humanam naturam dixit, quam ab Israe-
litico genere esse sciebat: illud autem ad ostendendam diuinam
naturam, quam supra omnia & omnibus dominantem sciebat. *O Isai. 42.*
surdi audite, & cæci videte, acclamauit aliquis sanctorum
eis qui fuerunt ex sanguine Israel. Ego autem arbitror, &
valde merito, hoc aptum esse non habentibus, vel non
volentibus recte intelligere Christi mysterium. Nam ob- *2. Cor. 4.*
cæcauit quidem Deus sæculi istius intelligentias infide-
lium, & lumen diuinum & intelligibile in mente & in cor-
de non habentes merito errauerunt. Si uero quidam sunt
illuminati, magis uero etiam doctoribus connumerati,
qui similibus morbis nescio quomodo detenti sunt, quid
aliud eis aliquis acclamet, quam hoc quod a Deo dictum
est per vnum sanctorum prophetarum, *Quod laqueus facti* *osee 5.*
estis speculæ in uisitatione, & sicut retia extensa in statumine, quæ
qui uenantur, confixerunt? Qui enim quamplurimam utilita-
tem subiectis magis facere debent, isti fuerunt & laqueus,
& rete, & scandali occasio, & petaurum inferni. Et ista dico
miratus valde, & videre non potes ad quid respicit inten-
tio aduersarii. Nam confessus est quidem euidenter, quod

Concil. Tom. 12.

K ij

per Filium locutus est nobis Deus & Pater: esse vero istum dicit assumptum hominem, nullam habente Deo Verbo ad hoc dictum communionem. Quomodo igitur non omnibus manifesta est aduersus beatum Paulum calumnia, magis vero ipsius veritatis accusatio? nec enim sic intellexit Spiritum sanctum habens Apostolus. Iterum vero deriuat dogmatum rectitudinem ad suam placentiam aduersarius.

EX LIBELLIS PORRECTIS A PRESBYTERIS

& diaconis, qui transmissi sunt ab episcopis & clericis & monachis, & ceteris magnæ Armeniæ, & Persidis, & aliis gentibus, Proclo sanctissimo episcopo Constantinopolitane ciuitatis.

FVIT aliquis pestifer homo, magis autem fera, hominis habens formam diabolicam, mentito nomine Theodorus, qui schema & nomen episcopi habuit, in angulo & ignobili loco orbis terrarum latitans, in Mopsuesteno secunda Ciliciæ vili opido, vere quidem & principaliter a Paulo Samosateno descendens, licet Photino & ceteris hæresiarchis in libro de incarnatione Domini nostri Iesu Christi, in toto suo proposito ipsis verbis inueniatur vsus, & si quid peius. Iste per machinationem & audaciam & errorem diaboli volebat omnes homines acuta sua sicut colubri lingua, & veneno quod sub lingua aspidis est, deperire. Et interim quidem retinebatur suo latibulo, timens potestatem eorum qui a magno Deo & saluatore nostro Iesu Christo acceperunt calcare supra colubros, & scorprios, & omnes vires inimici: dico autem sanctos apostolos, & qui consequenter ab his susceperunt, martyres, & confessores, & episcopos, & ceteros sanctos. Inuento autem, nescio quomodo, tempore, cœpit reperere, & extra fines suos, fiduciam gerens & in parécia ad eum non pertinente, tamquam eruditus sermocinator, & in Antiochia Syriæ in ecclesia alloquens, sic dixit: *Homo Iesus*. Quid est enim homo, quod memor es eius? *Apostolus autem, de Iesu dictum fuisse hoc, dixit: Eum enim, qui paulo minus ab angelis minoratus est, videmus, inquit, Iesum. Quid ergo? Homo Iesus similiter omnibus*

Luc. 10.

*Psal. 8.
Hebr. 2.*

hominibus, nullam habens differentiam ad homines eiusdem generis, præter ea quæ gratia ei dedit: gratia autem data, naturam non immutat: sed post mortis destructionem donauit ei Deus nomen supra omne nomen. *Qui donauit, Deus est: cui donauit,* *Philip. 2. Colof. 2. Apoc. 1.* homo Iesus Christus, primitiæ resurgentium. Est enim primogenitus ex mortuis. Ascendit ergo, & ad dexteram Patris sedet, & est supra omnia. O gratia, quæ super omnia data est Iesu. O gratia, quæ superauit omnium naturam. Qui est eiusdem mihi naturæ, super cælum demonstratus est, in dextera Patris sedet, & dico ad eum: Non una natura mea & tua? & tu quidem in cælo, ego autem in passionibus: & tu quidem supra omnem principatum & potestatem, ego autem in cæno. Sed audiam ad ea, quod bene complacuit in me Patri. Numquid dicit figmentum ei qui se finxit: *Rom. 9.* Quare sic me fecisti? Nihil habeo ad hoc quod dicam: sed mei fratres, qui eiusdem mihi matris filii sunt, dicunt mihi: Ne disiungas hominem & Deum, sed unum eundemque dic hominem. Dico connaturalem mihi, dico Deum. Si dixero connaturalem Deo, dico: Quomodo homo & Deus unum? Numquid una natura hominis & Dei, Domini & serui, factoris & facturæ? Homo homini consubstantialis, Deus autem Deo consubstantialis. Quomodo ergo Deus & homo unum per unitatem esse possunt? saluans, & qui saluatur? qui ante secula, & qui ex Maria apparuit? Sed uehementer doleo, quia mei fratres hæc mihi dicunt, ut loquar in ecclesia, quæ non est possibile dicere bene sapientes. Hæc ab impio Theodoro dicta posuerunt, & inferunt sic: Non qualemcumque autem tumultum ex impiissimis suis verbis ecclesiæ mouens, cognitus est huc atque illuc a rectitudine dogmatum declinans: nec enim recta via eius, qui peruersus est. Vnde multi clericorum fiduciam habuerunt eum conuincentes: & miserum autem Nestorium moueri, & rudiose, quæ ab eo dicta sunt, suscepisse: & alia multa perturbatio a populo facta est ex dissonantibus Christianorū ecclesiæ verbis eius, sicut continet epistola Ioannis Antiochiæ ad Nestorium. Multo autem tempore scilicet perseuerans Theodorus, persuasit multis & Nestorio, quod Christus Filius Dei uiui, qui de sancta virgine Maria natus est, non est qui ex Patre natus Deus Verbum, consubstantialis genitori, sed homo pro quantitate suæ voluntatis ex Deo Verbo cooperationem suscipiens, & non prius meritis coniunctionem Dei Verbi, antequam im-

maculatus fieret, vt particeps fiat immaculationis, solius
 nominis filiationis & dominationis. *Quomodo enim, inquit,*
homo & Deus vnū per vnitatē esse potest? qui saluat, & qui salua-
tur? qui ante secula, & qui ex Maria apparuit? Dominus & ser-
uus? factor & factura? Ita & talia ipse Christi impugnator
 Theodorus ausus est dicere, & in suis conscriptis inseri fe-
 cit, fingens quasi contradicere Ario, & Eunomio, & Apol-
 linario, & non penitus Deo Verbo de substantia Dei Pa-
 tris genito dans aut secundum carnem de sancta virgine
 Maria natiuitatem, aut aliud aliquid de incarnatione &
 humanatione: sed Iesu Christo, qui & vnctus est, & par-
 ticipatur honorem, cuius particeps est propter ex Deo
 Verbo & vero & consubstantiali Filio preparationem si-
 bi factam, vt conuerteretur bene. Persuaso autem impio
 Nestorio vna cum aliis, gaudebat iam diabolus, quod per
 filium suum Theodorum persuasit multis & Nestorio er-
 roris seruire. Non est autem contentus quorundam in lo-
 cis Syriae perditione, sed volebat multo amplius terram
 comprehendere. Contigit autem istam ecclesiam viduam
 fieri, & nescimus ex quibus peccatis, aut quomodo obti-
 nuit episcopatū Nestorius quorundam circumuentione
 non habentium nec ex Deo accipientium gratiam: & po-
 testate abutens, exultabat sua impietate superare aucto-
 rem suum Theodorum. Miseratus autem Deus ecclesias,
 suscitauit multa contra eum, in quibus & humiles consti-
 tuti, nihil pretermisimus vsque ad mortem pro veritate
 certantes, sicut & in nostris contra Theodorum & scripta
 eius libellis ad Alexandrinum religiosissimum episcopum
 Cyrillum diximus, & in his quæ ad vestram dicimus bea-
 titudinem: & petimus, postquam isti perlecti fuerint,
 & illos perlegere, quatenus fiat vnitas vestra contra Theo-
 dorum, & sacrilega capitula & dogmata eius, & eorum
 qui similia sapiunt vel docent: & sicut Domino placuit
 condemnari manifeste & nominatim in Epheso ab vni-
 uersali Synodo sacrilegum Nestorium, sic per vos etiam
 antea condemnatum sine nomine, sacrilegiorem in varia
 impietate Theodorum nominatim condemnari, & eos
 qui secundum impiissimam eius expositionem hactenus
 in Syria & Cilicia sapiunt & docent.

Porrecta sunt autem & impia capitula ex Theodori

ANNO CHRISTI 553
 codicibus sanctæ memoriæ Proclo ab Armeniis, quorum multa in antelatis continentur. Ad tales igitur libellos Armeniorum rescribens sanctæ memoriæ Proclus, inter alia dogmata, de Theodoro & eius impietate dicit.

PROCLI SANCTÆ MEMORIÆ A TOMO
 ad Armenios scripto.

FUGIAMVS turbulentos & cœnosos fallaciæ riuos, sectas Deum impugnantes: dico Arii furorem diuidentem indiuiduam trinitatem, Eunomii audaciam circumcludentem scientia incomprehensibilem naturam, Macedonii rabiem separantem a deitate inseparabiliter procedentem Spiritum, & nouam istam & recentem blasphemiam, quæ Iudæorum multo amplius blasphemiam superat. Nam illi quidem cum qui est Filius, denegant, fraudantes ramo radicem: isti vero ei qui est, alterum introducunt, detrahentes sinceram naturam, utpote multa generantem. Dicamus ergo cum Paulo: *Christus est pax nostra, qui fecit utraque vnum.* Nam Iudæum & paganum per baptismum in vnum nouum creauit hominem, virtute veniens conuersatione distantia. Terreantur condemnatione nouæ impietatis inuentores: siquidem ea quæ distant, in consonantiam vnita sunt: qui autem vniuit, in dualitatem, quantum ad ipsos, diuisus est.

Habetur integer Gr. & Lat. in tomo 6. Concil. post Conc. Ephesinâ.

Ephes. 2.

Idem sanctus Proclus in eodem tomo ad Armenios scripto, aduersus eundem impium Theodorum.

Ista autem ad vestram direximus caritatem, ex vestris inuitati libellis, quos ad nos transmisistis, dicentes quosdam pestiferos & monstriloquos homines inuasisse provinciam vestram, volentes per malitiosa conscripta & obiectiones falsæ scientiæ, peruertere simplicem & sine machinatione orthodoxæ fidei pulcritudinem. Sed quæ sunt beati Pauli, iterum dico vobis: *Videte ne quis sit qui vos decipiat per philosophiam & inanem fallaciam, secundum traditionem vani consilii hominum, & non secundum Christum. Fundamentum enim aliud ponere nemo potest præter positum, quod est Christus Iesus.*

Colos. 2.

1. Cor. 3.

SANCTI CYRILLI AD CLERICOS
ET LAMPONEM PRESBYTERVM.ANNO
CHRISTI
535.

CVM apud Æliam commorarer, vir aliquis ex his qui
nobiliter militant in palatio, epistolam multorum
versuum & grandem obtulit mihi signatam, quam se dice-
bat accepisse ab Antiochenis orthodoxis. Subscriptiones
autem erant in ea plurimorum clericorum, & monacho-
rum, & laicorum. Accusabant autem orientales episco-
pos, quasi tacentes quidem Nestorii nomen, & dissimu-
lantes eum auersari, transilientes autem ad Theodori co-
dices de incarnatione factos, in quibus multo peiores Ne-
storii blasphemis positæ sunt. Pater enim fuit Nestorii
perfidia, & illius mala locutus, impius in his factus est in
quibus modo est. Et scripsi quidem reuerendissimo epi-
scopo Antiocheno, vt Theodori impia dogmata in eccle-
sia nemo loquatur: accedens autem ad Alexandriam
reuerendissimus diaconus & archimandrita Maximus,
plurima in clamauit in orientales, dicens orthodoxos nul-
lum ibi locum habere, nec fiduciam loquendi de recta fi-
de. Dixit vero, quod confingunt quidem confiteri sym-
bolum expositum Nicææ a sanctis patribus, male autem
illud interpretantur: & adhortatus est me omnem expo-
sitionem Nicææ Synodi interpretari plane, vt non subri-
pian quidam alia pro aliis exponentes, quod & feci. Ha-
bet igitur tomos, vt offerantur & piissimis reginis, &
Christianissimo & piissimo domino. Feci enim in mem-
branis scribi tomos. Cum consilio igitur eius sicut bene
habere perspiciatis, opportune offerte. Oportet enim nos
vndique pro recta fide certare, & exortam aduersus Chri-
stum impietatem, quantum possibile est, e medio expel-
lere festinare.

Est in 3.
part. Conc.
Ephes.EIVSDEM SANCTI CYRILLI EPISTOLA
AD ACACIVM EPISCOPVM MELITENÆ.

*Scripsit vero eandem ad Theodotum Ancyrae, & ad Firmum
Casareæ Cappadociae.*

NON oportebat latere sanctitatem tuam, aut forsitan
& cognouit, quod omnes orientales religiosissimi epi-

ANNO CHRISTI 533.
 episcopi in Antiochia conuenerunt, cum transmisisset eis
 tomum dominus meus sanctissimus episcopus Proclus,
 bonorum plenum intellectuum, & rectorum dogmatum.
 Erat enim ratio multa & longa de dispensatione Domini
 nostri Iesu Christi: supposuit vero etiam capitula quædam
 collecta a Theodori codicibus, quæ consonantem Nesto-
 rii perfidiis intellectum habent, & adhortatus est etiam
 illa anathematizare. Illi vero non passi sunt, & scripserunt
 ad me, quod si contigerit anathematizari ea quæ sunt
 Theodori, perueniet omnimodo macula etiam ad san-
 ctos nostros patres, Athanasium dico, & Basilium, & Gre-
 gorios, & Theophilum, & ceteros. Nam scripserunt & ipsi
 quædam consonantia eis quæ sunt Theodori. Et erat ne-
 cessarium etiam me ad eos rescribere, quæ & nota faciet
 tuæ sanctitati religiosissimus episcopus Daniel, qui Ale-
 xandriæ inuentus est, & in singula eorum quæ mota sunt,
 subtiliter cognoscit.

EPISTOLA CYRILLI AD RABBVLAM
 EPISCOPVM EDESSÆ.

AD incomparabilem quamdam alacritatem & ad inex-
 pugnablem confidentiam nostras excitat animas sa-
 pientissimus Paulus sic scribens: *Quis nos separabit a caritate Rom. 8.*
Christi? Tribulatio? an angustia? an persecutio? an fames? an nudita-
tas? an periculum? an gladius? Nihil enim intolerabile est eis
 qui firmiter apud se statuunt certamen fidei certare, cur-
 sum perficere, fidem seruare, vt & incorruptionis me-
 reantur coronam. Sicut vero sollicitos optime governa- *1. Tim. 4.*
 re, non in serenitate nauigare, sed in tempestate posse
 nauem seruare, probatissimos declarat: sic etiam sortitos
 ecclesiis præsidere, non omnimodo rerum serenitas claros
 demonstrat; magis vero solertia in tribulationibus, &
 fortitudo, & patientia, & fortiter resistere instabilibus
 hæreticorum sermonibus. Semper quidem tua splen-
 dit sanctitas, præcipue autem modo, facta omnibus
 orientalibus columna & fundamentum veritatis, & sic-
 ut quemdam pestiferum expellens morbum, nouæ &
 abominandæ hæreseos Nestorii blasphemiam. Nam
 procedit quidem ex altera radice (illius dico qui de Ci- *Theodorus Mopsueste-
 nus.*
 licia erat) ista impietas: arbitratus vero est, quod tenebit

Concil. Tom. 12.

L

Apost. 12.

orbem terrarum propter potentiam nescio quomodo illi datam. Rapuit enim sedem fortissimam, & factus est ci- bus draconi multa capita habenti: sperauit vero etiam ip- se sanctas Dei ecclesias deuorare, & omnes apprehende- re: & nisi nos saluasset Deus omnipotens, praeualuisset uti- que, quantum ad potentiam conatum pertinet eius, sce- leratasque concursiones illorum qui eum continent.

EPISTOLA CYRILLI AD MONACHOS.

Clarissimis & desideratissimis Anastasio, Alexandro, Martinia- no, Ioanni, Pargorio presbyteris, & Maximino diacono, & ceteris orthodoxis patribus monachorum, & eis qui vobiscum so- litariam vitam exercent, & in fide Dei confirmati sunt, Cyril- lus in Domino gaudere.

Habetur
Graeco &
Latine in 3.
parte Conc.
Ephes. c. 3.

DESIDERIVM studiumque, quod circa doctrinam ve- stra caritas habet etiamnum, non mediocriter col- laudari dignumque esse dico omni ratione. Nam diuinas desiderare doctrinas, sacrorumque dogmatum solere de- fendere rectitudinem, quomodo non aliquis miretur? Hac enim res vitae infinitae & beatae prouisor est, & stu- dium quod in his est, non sine mercede existit.

Et post alia.

Quoniam vero scripsit vestra reuerentia, quod deri- uant quidam ad quod non conuenit, vim verborum quae in symbolo sunt aut non intelligentes recte, aut diligen- tes quorundam conscripta, in reprobum sensum abdu- cti; ideo scripsistis, quod propter hoc oportet me de his ipsis ad vos facere doctrinam, & plane interpretari ex- positionis fidei tenorem; arbitratus sum oportere, quae in mentem veniunt meam, breuiter dicere. Sequamur vero ubique sanctorum patrum confessiones & dogmata, recte & indeclinabiliter discutiendo quae ab eis dicta sunt. Nam iam quidem & sancta Synodus Ephesi collecta Dei voluntate, contra Nestorii perfidiam iustam & sub- tilem sententiam proferens, & aliorum vaniloquia, quae post ipsum erunt, aut ante ipsum fuerunt, aequalia sa- pientes ei, & dicere aut scribere praesumpserunt, cum illo condemnauit, similem eis condemnationem imponens.

ANNO
CHRISTI
533

Consequens enim erat, vno semel propter tam profana vaniloquia inculcato, non contra vnum magis peruenire, sed, vt sic dicam, contra omnem eorum sectã, siue calumniam quam fecerunt aduersus pia ecclesiæ dogmata, duos colentes filios, & diuidentes indiuiduum, & crimen adscribentes calo & terræ, tamquam homini seruientibus. Adorat enim nobiscum supernorum spirituum sancta multitudo vnum Dominum Iesum Christum. Ne autem tenor apud quosdam symboli ignoretur, quod in vniuersis sanctis Dei ecclesiis & tenet & prædicatur, sanctorum patrum dogmata siue expositiones gestis inserui ibi confectis, vt scirent legentes, quem debet intelligi ad modum sanctorum patrum expositio, siue sincerum rectæ fidei symbolum. Arbitror caritatem vestram & legisse librum quem de his ipsis conscripsimus. Ipsum vero etiam nunc, sicut dixi, ipsis verbis apponens symbolum, ad hoc conuertar Deo iuuante, vt singula plane interpreter quæ in ipso posita sunt. Scripsisse enim scio prædicabilem Petrum: *Parati semper ad satisfactionem omni petenti vos rationem de spe quæ in vobis est.* 1. Petr. 3

EX EPISTOLA RABVLA BEATÆ MEMORIÆ,
*scripta ad sanctum Cyrillum contra impium
Theodorum.*

IAM vero quidam vnitatem secundum subsistentiam omnibus modis abdicant. Morbus enim aliquis sublatens inueterauit orienti, immedicabilis modo vulneris depascens ecclesiæ corpus, & plurimos quidem latens, apud autem quasi studiosos, & supercilia extollentes eruditione, latenter honoratus. Episcopus enim quidam provincie Cilicum Theodorus, vir verisimilis dicendi, & potens persuadere, alia quidem super tribunali ecclesiæ statim dicebat ad populi placentiam, alios autem laqueos perditionis in scriptis ponebat, qui in principiis quorundam eius codicum anathemate circumcludebat inspicientem non manifestare aliis scripta ista. Primum exposuit, non esse vere Dei genitricem sanctam Virginem, tamquam Deo Verbo non suscipiente secundum nos natiuitatem. Hoc vsque adhuc latens, ne tempore ampliore confirmatum fortius putaretur, secundum iudiciũ

Concil. Tom. 12.

L ij

Dei oblitus Nestorius nouæ incisionis auctor publicauit. Sequitur autem hoc & quod est de humanatione: nec enim dicunt secundum substantiam, vel secundum substantiam vnitum esse Deo Verbo hominem; sed bona voluntate quadam, tamquam diuina natura non suscipiente alterum modum vnitatis propter non circumscriptibile. Iste & Dominum nostrum Iesum Christum dixit non oportere adorare sicut Dominum, sed relatione Dei honorari sicut imaginem quamdam; magis autem manifestius secundum eos dicere, sicut instar aliquid relatione assidentis dæmonis. Iste & carnem Domini pronuntiauit nihil omnino prodesse, dissipans Domini vocem, quæ est: *Caro nihil prodest.* Iste & Apostolum dicit non cognouisse Christum quod Deus erat, sed supra fidem quæ est in homine, ædificatam esse ecclesiam. De gehenna hic ratiocinationes eorum non est tutum per literas significare. Isti sunt thesauri impietatis eorum, quibus iam dudum latenter fruebantur, & volunt, si possibile est, vsque ad finem obumbrare timentes pias aures populi.

Iohn. 6.

Matth. 16.

AB ECCLESIASTICA HISTORIA HESTCHII
presbyteri Hierosolymorum, de Theodoro.

ITA Photinum multis & aliis apud eos sæculis, Theodorus quidam præcipue imitatus est: malitiosus quidem loquendi, & lingua paratissimus, & ipse tamen instabilis voluntate, qui huc & illuc inclinans ferebatur. Clericatu enim Antiocheno a prima ætate connumeratus, & bene conuersari pollicitus, ad sæculares libidines reuersus, iterum delectabatur. In omnibus autem bonis imitabilis & beatus vir Ioannes Constantinopolitanus episcopus scripsit epistolam, quæ vsque adhuc in codicibus legitur, & a peiore ad meliorem pœnitentiam eum transferre præualuit: & iterum bene conuersari, iterum in clericatu esse cœpit, & Antiochia relicta in Tarsum transmigravit, ex qua in Mopsuestiam transiit, ordinatus in ea episcopus, nondum Deo volente manifestam impietatis illius prædicationem fieri. Prima autem elementa suæ doctrinæ ex Iudaico vaniloquio incipiens, codicem in prophetiam psalmorum conscripsit, omnes de Domino prædicationes abnegantē. Culpatus vero & periclitatus,

Epist. ad
Theodorū
lapsum.

ANNO
CHRISTI
535

contraria sibi dixit, non ex voluntate, sed compulsus omnium querimoniis, & codicem ipsum delere pollicitus, latenter conseruabat Iudaicæ impietatis viaticum. Igni enim sua commentaria simulans tradere, malitiose abscondere illecebram conabatur. Tempus quidem plurimum in exiguo loco praua loquens, qui esset merito, latebat. Quoniam vero loquens constitutus, vana solitus loqui; doctoris famam consecutus est, paucis quibusdam apud eum studentibus, qui veneno dictionum decipiebantur, calicem bibentes verbis quidem bene compositis coloratum, blasphemis vero intellectibus & veneno plenum. Senectute iam cana debilitatus, sed minima pietatis scintilla, si qua forte in eo fuisset, inueterata, libros componere aduersus Domini Dei apparitionem præsumpsit, quorum multitudinem prætermittentes (nec enim fas est impios reuoluere sermones) vnus in præsentem memoriam faciamus. Christum enim Iesum, generis nostri saluatorem & Dominum, quem splendorem paternæ gloriæ & imaginem substantiæ Paulus vocat, ferre eum omnia dicens verbo suæ virtutis, qui purificationem nostrorum fecit peccatorum, & ad dexteram paternæ maiestatis consedit, de quo ad Colossenses scripsit epistolam, *quod in eo omnia sunt creata, quæ sunt & in caelis & in terra, visibilia & inuisibilia, quod per eum & in eum creata sunt omnia, & ipse est ante omnia*: hunc non incarnatum Verbum, sicut euangelicis vocibus edocti sumus, sed hominem per vitæ profectionem & passionum perfectionem coniunctum Deo Verbo scripsit stultus in omnibus, & hæc in mysticis sermonibus ausus est: & ille quidem talia. Sed & sequaces eius extollebantur, de quibus dicere conuenit, *dicentes se sapientes, stulti facti sunt: mutauerunt enim vere & isti gloriam incorruptibilis Dei in similitudinem corruptibilis hominis*, Christum non sicut Deum incarnatum glorificantes, sed sicut vnum similem nobis hominem iniuriantes. Nos vero ad cetera orationis procedimus. Non enim multum tempus superuiuens Theodorus, prædictis contra mysterium blasphemis & nouæ Ierusalem iniuriam addidit, minorare & eam tamquam patriam incarnationis mysterii properans.

LEX DIVINÆ RECORDATIONIS
*Theodosii & Valentimiani.*ANNO
CHRISTI
558.Habetur
Græce & La-
tine in Cō-
cilio Ephe-
sino part. 3.
cap. 45.

DEBITAM a nobis venerationem piissimæ doctrinæ reddentes, eos qui ausi sunt contra Deum impie conscribere, debitæ condemnationi subiicere, & nominibus dignis vocari oportere existimauimus. Iustum igitur circumdare eos confusione suorum peccatorum, & in tali vocabulo permanere in aeternum, quatenus nec viuiliberentur, vt post mortem permaneant contempti & condemnati. Iterum igitur doctrina Diodori & Theodori & Nestorii impiorum & pestiferorum visa est nobis abominanda esse: similiter autem & omnes qui sequuntur eorum errorem, & consentiunt eorum impietati, iustum & ipsos eandem nominationem mereri, & confusionem indui: ne, dum nominantur Christiani, ex ipso inueniantur decorati vocabulo, longe constituti a Christianorum proposito, & alienati a recta & immaculata fide. Quapropter per hanc nostram legem sancimus, eos qui in omni terra vbique inueniuntur impiissimo & instabili Nestorii & Theodori proposito consentientes, Simonianos a præfenti nominari. Oportet enim eos qui antea in diuina doctrina creuerunt, postea vero ad illorum impietatem inclinatos, & illorum imitatos errorem, eadem nominatione Simonianos probari, ad similitudinem Arii per sanctionem diuinæ recordationis mirabilis & prædicabilis Constantini, qui constituit Porphyrianos nominari Arianos: qui propter similitudinem impietatis, nominationem Porphyrii imposuit ei qui ausus est & existimauit veram fidem humanorum potentia verborum circumscribere, & codices pestilentes & ineruditos ad memoriam relinquere posterorum. Nemo igitur audeat sacrilegos codices ab eis expositos, & maxime a Theodoro & Nestorio, & contrarios veræ doctrinæ & expositioni venerabilium episcoporum qui Ephesi collecti sunt, legere, aut possidere, aut scribere. Oportere enim eos codices cum omni diligentia requiri, & inuentos publice coram omnibus comburi. Per hoc enim radix impietatis amputabitur, ne in posterum erroris semina generentur ad errorem simplicium, qui facile ad illius laqueos collaban-

ANNO
CHRISTI
528*for. fa-
cilitatē.

tur. Neque de cetero inueniatur prædictorum hominum memoria, vel alia appellatio præter Simonis: sed neque in loco, vel in domo, vel in vico, aut agro, aut in ciuitate, vel in eius suburbanis Conuenticulum eorum fiat, nec in manifesto, nec in occulto. Tales enim iubemus omni priuari Conuenticulo viuentes. Et hoc certum omnibus sit, quod si quis præterierit præsentem nostram sanctionem, & Theodoro & Nestorio assenserit, illorum socios imitans, eius per gladii ultionem omnis substantia fisco addicetur. Tua igitur illustris eminentia præsentem a nobis expositam legem manifestam faciat per omnem terram habitantibus, & proponi per singulas ciuitates dignetur: quatenus per huius legis recitationem cognoscant omnes qui in quacumque prouincia sunt, quæ super his a nobis disposita sunt. Eandem autem legem nostram Græcis & Latinis scripsimus verbis ad recitantium * felicitatem.

*LEX THEODOSII ET VALENTINIANI,
piæ recordationis imperatorum, aduersus Nestorium
& Theodorum, & eos qui similia eis sapiunt.*

IAM prius quidem Nestorius, qui Constantinopolitana ciuitatis fuit episcopus, noua & monstrosa dogmata pertentās introducere sinceræ & orthodoxæ fidei Christianorum, eiectus est a sancta Synodo quæ per sanctionem imperialem ex omni orbe terrarum Ephesi congregata est: quæ eadem sancta Synodus simul etiam confirmauit expositam a Nicanis trecentis decem & octo episcopis orthodoxam fidem. Et nos corroborantes ea quæ pie decreta sunt ab eodem sancto Concilio Ephesi congregato, generalem constitutionem protulimus, condemnantem eundem Nestorium, eosque qui similia illi sapiunt, vt non mereantur nominationem Christianorum, sed magis vocentur Simoniani, quoniam Simonis blasphemiam dilexerunt: & statuimus certas aduersus eos pœnas, quæ præsentī constitutione continentur. Sed nec habeat aliquis, aut legat, aut scribat, aut proferat Nestorium, seu illius libros, vel codices omnino nocibiles, vel ipsius Nestorii, vel alterius, & maxime Nestorii aduersus solos Christianos conscripta, aut Diodori, & Theo-

dori, & Theodoreticonscripta: sed vnusquisque habens tales codices, illos publice proferat, & in conspectu omnium igni tradat. Et nemo eos qui talem sectam colunt, vel illorum doctores, aut in ciuitate, aut in agro, aut in suburbano suscipiat, aut vna cum eis conueniat. Quod si quicumque tale aliquid perperrauerit, publicatus perpetuo tradetur exilio: qui autem habet codices continentes abdicatam fidem Nestorii & Theodori, vel illorum interpretationes, & allocutiones, & traditiones, eisdem subiiciuntur suppliciis, licet * lumen aliorum videantur, quæ ab illis composita sunt.

Et sancti vero Theophilus Alexandrinus, & Gregorius Nyssenus, susceptis querimoniis aduersus Theodorum adhuc viuentem, & aduersus impia eius conscripta, scripserunt aduersus eum epistolas, quarum pars est.

*SANCTÆ MEMORIÆ THEOPHILI
ad Porphyrium Antiochiæ episcopum.*

QUOD enim non patieris illos qui occasione aduentus saluatoris nostri Iesu Christi præsumunt renouare Samosatani Pauli dementiam, manifestum est, quoniam & qui in Nicæa conuenerunt patres nostri, & istam sectam cum Arianorum prauitate anathematizauerunt, qui nec baptismum sequacium Pauli comprobauerunt, sicut scriptæ ab eis definitiones continent. Et ipse hic beatorum memoriæ episcopus Athanasius vltimam prædicti Pauli Samosatani impietatem condemnauit in tomo quem dictauit.

Et post alia.

Quoniam autem accusant quosdam, tamquam scribentes ea quæ pertinent ad renouationem sceleratæ sectæ Pauli Samosatani a patribus condemnati, & propter hanc occasionem * commouendam porrexisse tuæ reuerentiæ affirmant, cuius exemplum literis ad me directis a tua reuerentia supposuisti, inspiciens tua bonitas vna cum conuenientibus religiosissimis episcopis ea quæ ab ipsis ostenduntur, (dicunt enim probationes habere se) si inuenerit scripta contraria apostolicis dogmatibus, dignetur apostolicum

ANNO
 CHRISTI
 553.

stolicum amplecti zelum aduersus talia innouantes. Iustum enim est, ea quæ impie scripta sunt, pie amputari, & nusquam inemendabiles permanere eos qui qualiacumque incaute per inscientiam & vanam gloriam scribere præsumpserunt.

Porrecta autem sunt & ipsi sanctæ memoriæ Theophilo impia capitula ex codicibus Theodori.

SANCTI GREGORII AD THEOPHILVM.

*for. inii-
 ciet

QVI Apollinarii dogmata defendunt, per querimoniam, quam aduersus nos faciunt, sua confirmare conantur, carnale Verbum, & Dominum sæculorum hominis filium, & mortalem Filii deitatem construentes. Proferunt enim quod aliqui quasi catholicæ ecclesiæ existentes, duos colunt filios in dogmate: vnum quidem secundum naturam, alterum autem secundum adoptionem postea acquisitam; nescio a quo talia audientes, & ad quam personam contendentes: nondum enim noui eum qui hæc subloquitur. Verumtamen quoniam hanc proponentes aduersus nos causam, per hoc quod videntur huic flagitioso negotio repugnare, suas opiniones corroborant, bonum est tuam in Christo perfectionem, secundum quod in mente tibi * iniiciat sanctus Spiritus, excindere occasiones eorum qui quærunt aduersus nos occasiones, & persuadere eis qui ista calumnialiter adscribunt Dei ecclesiæ, quod est dogma tale in Christianis nullum, neque prædicatur.

EX HIS QUÆ THEODORITVS DEFENDENS

Theodorum, contra Cyrillum scripsit, per quæ testimonium præbet idem Theodoritus, quod Theodori sunt istæ impietates, contra quas sanctæ memoriæ Cyrillus scripsit.

POSTEA interpretationem accusat octauæ psalmi, & inculcat hæc verba diuini Theodori: Consideremus igitur, quis est homo de quo stupescit & miratur quod Vnigenitus dignatus est eius memoriam & visitationem facere. Sed quod quidem non dictum est de omni homine, in superioribus demonstratum est: quod autem nec de vno quolibet, & hoc dictum est.

Concil. Tom. 12.

M

Et post pauca, eiusdem Theodori posuit memoratus Theodoritus sic habentia.

ANNO
CHRISTI
551

Cessate vel nunc vix aliquando a vestra impudentia, agnoscentes quod oportet. Videte enim omnium hominum sceleratissimi, quanta naturarum est differentia, quod iste quidem stupescit quia & memoriam facere hominis dignatur, & visitare eum, & ceterorum participem facere, quorum participem iam fecit ipsum: ille autem e contrario miratur, quod tantorum particeps fieri super suam naturam meruit. Et ille quidem, utpote beneficium dans, mirificatur magna praestans, & super naturam beneficium accipientis: ille autem, utpote beneficium accipiens, & maiora, quam est ipse dignus, accipiens.

Post hæc Theodoritus intulit ista.

Cum posuisset Cyrillus ex his quæ diuinus Theodorus contra Apollinarium scripsit, statim iniurias infert, & contumelias, & vituperationes, & dicit: Sobrii estote ebrii ex vino vestro. Et clamet aliquis ita errantibus: Impone homo tuæ linguæ ostium & seram: cessa cornu in altitudinem extollens, & loquens contra Deum iniquitatem. Quousque insultas contra patientem Christum? In mente habe scriptum a diuino Paulo: Ita vero peccantes in fratres, & percutientes eorum ægrotantem conscientiam, in Christum peccatis. Et ut aliquid ex prophetis loquar codicibus: Iustificata est Sodoma a te, superasti paganorum verborum, quas fecerunt contra Christum, stultitiam existimantes crucem: nihil esse ostendisti Iudaicæ superbiae crimina.

Et cum hæc posuisset verba Cyrilli contra Theodorum dicta Theodoritus, sic intulit.

Quid tibi zelum intantum inflāmauit veritatis defensor, ut hanc & talem aduersus eum pompā faceres, & paganis simul & Iudæis & Sodomitanis ostenderes magis impium, & positas contra impios a diuina scriptura voces adscriberes pietatis propugnatori? Nonne Dominus Christus in sacris euangeliis in seipsum traxit Dauid diuinationem? Nonne pueris clamantibus, Hosanna filio Dauid, ipse dixit Iudæis: Non legistis: Ab ore infantium & lactentium perfecisti laudem? Non diuinus Apostolus ex his deductum verbum ei adaptauit & cetera psalmi? Quid igiturnouum dixit

ANNO
CHRISTI
553.

Theodorus, quod tantis eum blasphemis lapidasti, & iubens illi frenare linguam, ipse percurrere istam effrenatam dimisisti? Vide ne quis te callidiorum existimet his aduersus Theodorum uti iniuriis, quod & ille Apollinarium, & qui ea quæ sunt illius sapiunt, sceleratissimos vocauit. Si hoc non est, quo absono dicto sicut crapulam, quantas huiusmodi aduersus eum blasphemias effudisti? Quid autem nouum præter veteres illos doctores * dixerit? Illorum enim vnusquisque humanam naturam & uisitatum, & assumptam, & unctam esse a sancto Spiritu, & crucifixam, & mortuam esse, & resurrexisse, & in caelos receptam esse, & sedem mereri quæ ad dexteram est, aperte & dilucide docuerunt. Tu uero cum ineffabilia, ut uidetur, uerba audisses, quæ Paulus audiuit, magis hic alia quæ- 2. Cor. 12. dam & diuina, (alias uero nobis introducis præter Pauli doctrinas) sic Paulum interpretaris, & dicis: Sed erat ipsum ex Deo Patre Verbum, factus certe secundum hominem, & non alium quemdam, sed seipsum uisitatione & memoria dignans. Quid his uerbis magis ridiculum? Cuius enim Deus Verbum uisitationis indigeret? Atqui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est æqualis esse Deo, sed semetipsum exinaniuit, formam serui accipiens: & angelicam quidem naturam non assumpsit, semen autem Abraham assumpsit. Merito igitur Theodorus dixit, eum qui accepit, uisitare, assumptum autem, uisitatum esse. Ita autem & Propheta docens, Dominum quidem eum qui uisitauit, uocat; hominem uero eum qui uisitationem meruit.

EX EPISTOLA THEODORITI AD HIERENATVM
digamum, testimonium præbentis quod sub
accusatione erat Theodorus, &
dubitabatur de eo.

QUONIAM uero inculpatis me, quod sanctum & beatum reliqui patrem Theodorum in connumeratione doctorum, necessarium existimaui & de hoc breuiter dicere. Primum etenim, amantissimum mihi caput, multos & alios nobiles uiros & nimis claros factos tacuimus. Deinde illud oportet considerare, quod qui accusatur, indubitabiles testes debet producere, quos neque accusatorum aliquis inculpate potest. Si autem a persecutoribus accusatos, qui accusatus est, ad testimonium uocet, nec ipse qui iudex est, patiatursuscipere. Nam si laudes patrum conscribens, istum sanctum prætermisi, iniquum fecisse confiteor, & circa doctores ingratus fuisse.

Concil. Tom. 12.

M ij

Si vero accusatus satisfactionem obtuli, & indubitabiles produxi testes: quid sine causa, qui horum nihil volunt videre, inculpant? Quomodo autem veneror virum, testis est qui a nobis pro illo codex conscriptus est, in quo aduersus eum factam inscriptionem dissoluimus, non timentes accusatorum potentiam, nec futuras contra nos insidias.

Diodorus archidiaconus & primicerius reuerendissimorum notariorum dixit: Quoniam quidam dicunt, quod sanctæ memoriæ Cyrillus laudauit Theodorum Mopsuestenum in quodam suo scripto, in quo dicunt quod scriptum est, bono Theodoro: & super hæc, quod & sanctæ memoriæ Gregorius Nazianzenus literis vsus est ad Theodorum Mopsuestenum, laudans eum. Qui autem ita hæc dicunt, & hoc adiiciunt, quod non oportet post mortem hæreticos anathematizari: hoc hic & ad scientiam venit sancti vestri Concilii. Ne quid eorum indiscussum relinquatur, necessarium putauimus & hæc vestræ sanctitati suggerere.

Sancta Synodus dixit: Quoniam proferunt quidam, quod dictum est a sancto Cyrillo, hoc est, quod scriptum est, bono Theodoro, recitentur tam quæ antea, quam quæ postea per sequentia dicta sunt, ad perfectiorem rei scientiam. Et cum suscepisset Theodulus reuerendissimus diaconus & notarius, recitauit.

*EX SECVNDO LIBRO CYRILLI EPISCOPI
Alexandriæ, de eo quod vnus est Christus, contra Theodorum.*

QUOD tamen voluit impius Nestorius dogmata Theodori sequi, non absolutionem ei accusationum facit; magis vero grandiolem aduersus eum * in damnationem operabitur. Dum enim liceret ei sanctorum patrum rectis verbis & immaculatis de deitate sermonibus potiri, præposuisse dignoscitur veritati mendacium. Prætermisit enim quæ illorum sunt; magis vero elegit turpibus adhærere, & tam distortis latificare sermonibus. Hunc vero qui talem habet voluntatem & dementiam, in hoc desiluisse inculpet aliquis, arbitror & valde merito. Oportebat enim memoriam habere sanctissimi Pauli, plane scribentis nobis: *Estote prudentes nummularii: omnia probate, quod bonum est tenete: ab omni specie mala abstinete vos.*

* for. cō-
demna-
tionem

1. Theff. 5.

ANNO
CHRISTI
553

*for. Scri-
pti sunt
igitur a
bono

Quod & agere soliti, nos & solidorum probatores imitari festinantes, illa quidem quæ sunt turpia & reproba dogmata reprobamus, suscipimus vero & valde libenter omnia quæ resplendent clara veritatis pulcritudine. Iterum vero nobis ratio conuertetur ad decentem ei & propositam viam. * Scriptum est igitur bono Theodoro aduersus hæresim Arianorum & Eunomianorum viginti pene numero vel ampliores libri, nec non etiam alii, interpretantes euangelicos & apostolicos libros: quos quidem labores nollet aliquis increpare, magis autem decreto studium honoraret, si inesset eis dogmatum rectitudo. Si vero quidam extra destinatum ambulet, & rectam viam veritatis relinquens, per semitam eat distortam, simpliciorumque corda vulneret, adulteratorum eis iniiciens intellectuum semina, tunc requiescere non sine damno erit eis qui populis præsentent, mercedem vero habebunt & lucrum, si resistent. Ergo quoniam in his libris siue memorati viri conscriptis quæ modo nominauimus, inuenta sunt quædam vltimæ impietatis plena, quomodo erat consequens velle tacere? Diuidit enim indiuiduum Christum, & pro vno Filio dualitatem colit a veritate excidentem, & quasi falsis nominibus coloratam. Nam Deum Verbum, qui ex Deo Patre est, hominem vocari dicit, non tamen & hoc factum esse secundum veritatem; hominem vero eum qui ex Maria est, sicut dicit, quem & carnem astute nobis nominat in multis locis, Deum quidem dicit & Filium Dei, non autem hoc esse secundum veritatem.

Sancta Synodus dixit: Ostenderunt ea quæ recitata sunt, quod arguens magis Theodorum & impia eius conscripta Cyrillus religiosæ memoriæ, non tamen laudem quamdam faciens de eo, huiusmodi verbis vsus est. Recitentur & epistolæ Gregorii sanctæ memoriæ, quas quidem dicunt ad Theodorum Mopsuestenum scriptas esse.

Et cum suscepisset idem reuerendissimus diaconus & notarius * Theodulus, recitauit.

Theodoro Gregorius, commendans quosdam adiuuicem litigantes, & significans quod tam sub sua, quam il-
lius gubernatione sunt. dicit autem sic.

Greg. Nazianz. epist. 89. ad Theodor. Tyann.

Quæ a Dominis meis carissimis episcopis scripta sunt ad tuam reuerentiam, hæc etiam a nobis ad te scripta esse existimans, da obsecro manum mulieribus nec despicias eas tyrannicam violentiam patientes sub viri potentia, contra quem interpellauerunt.

Et post alia.

Duos qui in hac re grauentur, cognosco, id est, tuam reuerentiam, & nos, si quod iustum est, despiciatur. Sub amborum enim gubernatione sunt qui iudicantur, & timor est, ne veritas verisimilibus verbis superetur. Quapropter & iudica, & pro nostra infirmitate pugnare festina.

Iterum aliam epistolam proferunt, quasi ad Theodorû Mopsuestenum scriptam a prædicto sancto Gregorio. Ex ipsa vero maxime conuincuntur mentientes. Adhortatur enim magis Tyanensem episcopum ad martyrum festiuitatem peruenire, quæ in Arianzis, prædio eiusdem sancti Gregorii, celebratur in mense, quem ipse Cappadocum lingua Dathusa nominat. Arianza vero prædium est sub Nazianzo. Nazianzus autem videlicet sub Tyanensi ciuitate tunc erat. Habet autem epistola sic:

Epist. 50.
ad eumdẽ.

Debes quidem nobis vt infirmis remedium, cum vnum est a mandatis ægrotantium visitatio. Debes autem etiam sanctis martyribus annualem honorem, quem in tuis Arianzis solenniter celebramus die vigesimo secundo nostri mensis Dathusæ: & non pauca ecclesiasticorum communis indigent disceptationis. Propter omnia igitur impigre peruenire digneris: licet enim nimius sit labor, sed æqualis est merces.

Alia epistola ad eundem Theodorum scripta, per quam rogat de pauperibus, & ptochotrophis suæ parœciæ, qui peccauerunt. Initium vero epistolæ sic est:

Epist. 51.

Audio te grauiter ferre factas * vobis a monachis & * nobis pauperibus iniurias.

Et in fine.

Nunc puta omnes quidem ante pedes tuos cadere, & pauperes, & ptochotrophos, omnes vero monachos & virgines pro eis supplicantes: da omnibus pro his gratiam,

ANNO
CHRISTI
557.
* nos ab
illis esse
exhono-
ratos.

quoniam profligati sunt satis, sicut certum est, ex quibus nos rogauerunt: & ante omnes da nobis, qui pro his precamur. Et si tibi graue esse videtur * ab illis esse exhonoratum, multo peius esse appareat, si te admonentes hæc nos non audiamur.

Vtuntur autem & alia epistola eiusdem sancti Gregorii ad eundem Theodorum, habente laudes eiusdem Theodori. Ostenditur autem etiam ista magis ad Tyanensem episcopum scripta, per quam meminit monasterii adhuc constituti in prædio, quod dicitur Pasa, sub Tyanensium positum ciuitate. Habet autem sic:

Deus te donauit ecclesiis ad gloriam nostram, multorumque ad vtilitatem, cum ita sis subtilis cautusque circa spiritalia, vt etiam nos facias cautiore, qui plus aliquid habere per ætatem putamur. Quoniam igitur voluisti participes nos spiritalis habere disceptationis, (dico autem propter iuramentum, quod Georgius Passenus iurasse apparet) quod placuit nobis, tuæ reuerentiæ demonstremus, & cetera.

Et alia epistola ad eundem, ex qua maxime ostenditur, quod ad episcopum Tyanensem omnes sunt scriptæ. Rogat enim eum dare episcopum Nazianzo, tamquam primum prouinciæ. Habet enim sic:

Tempus est mihi dicere quod habet scriptura: *Ad quem clamabo, patiens iniquitatem? Quis porriget mihi manum tribulato?* in quem grauamen ecclesiæ perueniet, male sic habentis & desolatæ? Obtestor coram Deo & electis angelis, quod non iusta patitur grex Dei, sine pastore & sine visitatione constitutus propter nostram infirmitatem. Me enim morbus detinet, citiusque abduxit ecclesiæ, & nunc omnino vltima expirantem, & amplius contribulatum difficultatibus. Et si quidem aliud caput haberet prouincia, ad illud clamare oportebat & testificari. Tua vero superposita reuerentia, ad te respicere necesse est. Procura tuam ecclesiam per quemuis modum, nec eam despicias * indigna agentem. Vt enim alia prætermittam, qualia nunc aduenientes Apollinaris sequaces aliqua quidem commiserunt, aliqua vero interminantur, a dominis meis presbyteris cognosces, Eulalio chorepiscopo & Eleusio, quos studiose ad tuam reuerentiam direximus. Et

Epist. 88.
Habac. 1.

hæc compefcere non eft noſtræ ætatis & infirmitatis, fed tuæ ſolertiæ & virtutis: quoniam tibi cum aliis etiam præualere Deus præbuit ad commune patrocinium eccleſiæ. Sin autem hæc dicens & ſcribens non audiar, quod reliquum eſt, ſolum hoc fiet, publice prædicare omnibus & notum conſtituere, quoniam epiſcopo indiget eccleſia, ne a noſtra infirmitate lædatur: vos autem hoc quod ſequetur, cognoſcetis.

Et aliam epiſtolam ſcripſit ad eundem Tyanenſem epiſcopum, per quam inculpauit eos qui trahere eum volebant ad epiſcopatum Saſimorum, & maxime Hellaſium Cæſaræ: & cum multa de eo dixiſſet, rogat & de Boſphorio Doharon epiſcopo, qui ad Tyanenſem tunc epiſcopum accuſatus eſt, & iudicabatur apud eum. Habet autem ſic.

Addetur autem etiam illud literis, dominum meum religioſiſſimum comminiſtrum Boſphorium, ſi quidem veſtra ex damnatione circa fidem inuenerit malum, quod nec dicere fas eſt, vt relinquam longum tempus noſtrumque teſtimonium, ipſi hoc iudicate. Si vero parœciarum cauſa perfidiam illi inferunt, nouumque crimen, ne criminationibus ſubtrahamini, neque fortioreſ eas veritate faciatis, obſecro, ne multis triſtitiã iniiciatis bene agere volentibus.

Et cum ſurrexiſſet Euphranta vir religioſiſſimus epiſcopus Tyanenſis, dixit: Doceo veſtram ſanctam Synodum, quæ & ante verba mea cognoſcitis, quod ſine cauſa ſemetipſos decipiunt qui putant quod Gregorius ſanctæ memoriæ ad Theodorum Mopſueſtenum ſcripſit recitatas epiſtolas. Ego enim, vt & Tyanenſis eccleſiæ epiſcopus conſtitutus, & ex ipſa ortus prouincia, veritatem expono. Theodorus epiſcopus fuit in mea ciuitate temporibus Gregorii ſanctæ memoriæ. Prædicatur enim in ſacris diptychis ita, Pro Eupſychio, Anthemio, Ætherio, Deodato, Calliopio, Longino, Theodoro. In illo autem tempore ſub Tyanenſi ciuitate erat & Dohara, & Nazianzus, vſque ad tempora huius pii imperii. Piſſimus autem imperator cum metropolitana iura dediſſet ciuitati, quæ quondam quidem Mucifſos, nunc vero Iuſtinianopolis nuncupatur, cum aliis ciuitatibus & Dohara & Nazianzum

zum

ANNO
CHRISTI
555al. Paf-
fenum
*millia-
cis

zum subiecit ei. Et Arianus quidem prædium est unde ortus fuit idem sanctæ memoriæ Gregorius sub Nazianzo constitutus, in quo prædio festiuitatem adhortatus est facere beatum Theodorum: & mensis autem apud Cappadocas prouinciali vocabulo Dathusa adiicitur, cuius & ipsius vna ex epistolis memoriam facit. Prædium autem, quod dicitur Pasa, in quo & monasterium positum est, cui tunc præsidebat Georgius monachus, quem epistola * Pafinum vocat, duodecim * milliis Tyanensis distat metropoleos, & sub eadem ciuitate est vsque hodie. Sed & Dohara ciuitas, sicut dixi, sub gubernatione eiusdem Tyanensis metropoleos tunc erat, & ordinationem episcoporum Tyanensis episcopus faciebat. Vnde & hortatur eundem beatum Theodorum tamquam metropolitanum prædictarum ciuitatum, ipse iam senectute fatigatus, ordinare episcopum in Nazianzo pro se ipso. Secunda vero Cilicia, sub qua Mopsuestia constituta est, nullam communionem nec vnquam habuit, nec habet ad secundam Cappadociam, aut ad prædia, vel ciuitates eius, cum media sit prima Cilicia, & diuidat Cappadociam & secundam Ciliciam. Secundæ autem Ciliciæ pars Mopsuestia est. Nec possibile erat sanctæ memoriæ Gregorium pro gubernatione ecclesiarum secundæ Cappadociæ, & pro ordinatione episcoporum scribere episcopo opidi, & eius sub alia parœcia constituti, & sub metropolitano alio, vt nec ius creandi haberet episcopum.

His ita dictis ab Euphranta reuerendissimo episcopo metropolitano Tyanensi, surrexit & Theodosius reuerendissimus episcopus ciuitatis, quæ olim quidem Mucifos, nunc vero Iustinianopolis nuncupatur, & hæc dixit: Vere omnia docuit vestram sanctam Synodum Euphranta religiosissimus. Et ego enim hæc scio, qui & de illa prouincia sum, & sub mea gubernatione modo est & Dohara & Nazianus, sub qua Nazianzo & Arianos prædium constitutum est: & nullam communionem vnquam habuit ad prædicta prædia vel ciuitates secunda Cilicia, vel eius episcopi.

Sancta Synodus dixit: Et ipsæ quidem per se epistolæ sancti Gregorii demonstrant, quod ad Theodorum

Concil. Tom. 12.

N

religiosæ memoriæ Tyanensem episcopum, quæ secundæ Cappadociæ metropolis est, scriptæ sunt, non * tamen ad impium Theodorum Mopsuestenum. Adiectæ sunt autem & reuerendissimorum episcoporum depositiones. De eo autem, quod oportet & post mortem hæreticos anathematizari, iam quidem aliqua lecta sunt: verumtamen & si quid aliud ad hoc pertinet, recitetur.

Diodorus archidiaconus & primicerius reuerendissimorum notariorum dixit: Sunt nobis præ manibus quæ electa sunt ad præsentem quæstionem pertinentia, eo quod oportet hæreticos & post mortem condemnari.

Sancta Synodus dixit: Recitentur. Et cum suscepisset Photinus reuerendissimus diaconus & notarius, recitauit.

EX PRIMO LIBRO SANCTÆ MEMORIÆ CYRILLI,
de eo quod vnus est Christus, contra Theodorum.

SUNT enim, sunt qui redemptorem & Dominum suum negant, & Filium quidem verum Dei Patris non dicunt eum esse, qui in vltimis sæculi temporibus ex muliere secundum carnem natiuitatem propter nos sustinuit: apparuisse autem magis orbi terrarum Deum recentem & posterum, filiationis gloriam extrinsecus acquisitam habentem sicut & nos, & quasi quibusdam adulterinis gloriantem honoribus, vt iam anthropolatris & nihil aliud esset, & adoretur homo aliquis cum sancta trinitate tam a nobis, quam a sanctis angelis. Hæc quidam valde superbi, & magna sapientes in diuinarum scripturarum scientia, suis scriptis inseruerunt: & sicut dicit omnium Dominus per vnum sanctorum prophetarum, *laqueum statuit ad corrumpendos homines*. Quid enim aliud sit, quam laqueus & scandalum, lingua loquens distorta, & sacris literis abhorrentia, & traditioni sanctorum apostolorum & euangelistarum impudenter resistentia? Recusandum igitur eos, qui tam malis culpis obnoxii sunt, siue in vitis sunt, siue non. Ab illo enim quod nocet, recedere necessarium est; & non ad personam respicere, sed id quod Deo placet, oportet considerare.

Quod sanctæ memoriæ Cyrillus apostolica verba secutus, quæ dicunt: *Hæreticum hominem post vnā & secundam*

*Psal. 56. 118.
139. 140.
141.*

Ti. 3.

ANNO
CHRISTI
533

correctionem recusa, sciens quia peruersus est eiusmodi, & peccat, & est a semetipso damnatus, vltus est verbo quod est: & recusandos nobis tales esse, siue in viujs sint, siue non.

Sed etiam in epistola ad Martinianum & alios monachos scripta, idem sanctæ memoriæ Cyrillus ita dicit:

Habetur in
Conc. E.
phel. p. 3.
c. 43.

Nam iam quidem & sancta Synodus Ephesi collecta Dei voluntate, contra Nestorii perfidiam iustam & subtilem sententiam proferens, & aliorum vaniloquia qui post ipsum erunt, aut ante ipsum fuerunt, æqualia sapientes ei, & dicere aut scribere præsumpserunt, cum illo condemnauit, similem eis condemnationem imponens. Consequens enim erat, vno semel propter tam profana vaniloquia inculpatos, non contra vnum magis peruenire, sed, vt sic dicam, contra omnem eorum sectam, siue calumniam quam fecerunt aduersus pia ecclesiæ dogmata, duos colentes filios, & diuidentes indiuiduum, & crimen adscribentes cælo & terræ tamquam homini seruientibus. Adorat enim nobiscum supernorum spirituum sancta multitudo omnium Dominum Iesum Christum.

Et his recitatis, surrexit Sextilianus reuerendissimus episcopus de Africana prouincia, vicem agens Primosi religiosissimi episcopi Carthaginensis, & in medio stans, hæc dixit: Quoniam proposita sunt sancta euangelia, & oportet vnumquemque ea quæ sunt suæ scientiæ, ad propositam quæstionem pertinentia, facere manifesta, doceo sanctum vestrum Concilium, quod anterioribus temporibus in nostra prouincia multi episcopi congregati, & quædam de diuersis causis ad ecclesiasticum statum pertinentibus disponentes, statuerunt de episcopis defunctis, qui hæreticis suas facultates relinquunt, ita vt post mortem anathemati subiiciantur. Sunt vero etiam Augustini sanctæ memoriæ epistolæ dicentes, quod si qui in vita sua non recte sapuerunt, licet non condemnati fuissent adhuc viuentes, vt demonstrato peccato, isti & post mortem anathemati subiiciantur. Et si placet vobis, hæc ad lectionem porrigo.

Sancta Synodus dixit: Recitentur. Et cum suscepisset idem diaconus & notarius oblatam chartam, recitauit.

Sancti Augustini ad Bonifacium comitem de quibusdam Donatistis accusantibus Cæcilianum episcopum,

Epist. 50.
tom. 1.

Concil. Tom. 12.

N ij

quod in vita sua codices Christianicos ad concremandum tradidit, qui propter hanc causam semetipsos separabant ab ecclesia: cuius principium sic habet:

Laudo, & gratulor, & admiror, fili dilectissime Bonifaci, quod inter curas armorum & bellorum, vehementer desideras ea nosse quæ Dei sunt.

Et post alia.

Aut hæc ex alio Augustini libro accepta sūt, aut si ex hac epistola, non verba ipsius, sed sententia refertur. Psal. 2.

Et Cæcilianum nequaquam fuisse traditorem, sed a maioribus istorum falsis criminationibus & calumniosis accusationibus appetitum: non quia in eo ecclesiæ causa consistat; nullius enim iniquitas obsistit promissionibus Dei, nec potest alicuius perire criminibus hereditas Christi, quam ei donavit Pater, dicens: *Pete a me, & dabo tibi gentes hereditatem tuam, & possessionem tuam terminos terræ.* Tamen qui propter ipsum occasionem inuenerunt schismatis perpetrandi, ostendendum est, purgatum fuisse in iudicio episcopali, & innocentem pronuntiatum non solum ab episcopis iudicibus, sed etiam ab ipso Constantino imperatore, apud quem calumniose ab istorum patribus accusatus est: ut agnoscant, quam iniuste ab ecclesia toto diffusâ orbe diuidantur propter eum, cuius nullum vnquam crimen non ipsi, non præcessores eorum ostendere potuerunt: quamuis (sicut etiam in memorata epistola diximus) etsi vera essent quæ ab eis obiecta sunt Cæciliano, & nobis possent aliquando monstrari, ipsum iam mortuum anathematizaremus: sed tamen ecclesiam Christi, quæ non litigiosis opinionibus fingitur, sed diuinis attestacionibus comprobatur, propter quemlibet hominem relinquere non debemus.

Epist. 50.

Collat. Carthagin. in cognit. 3. diei.

Eiusdem sancti Augustini, ex gestis quæ apud Marcellinum virum clarissimum tribunum & notarium acta sunt, capitulo centesimo octogesimo septimo.

Augustinus episcopus ecclesiæ catholicæ dixit: Non in hominibus spes ponenda est ecclesiæ, si boni sunt: neque si mali sunt, iudicanda est ecclesia Dei perisse. Sed tamen etiam istorum causam tamquam fratrum nostrorum suscipimus, & si nobis ostendi potuerint criminosi, hodie illos anathematizamus: non tamen propter illos

ANNO CHRISTI 553. ecclesiam a Deo promissam & exhibitam deserimus aut relinquimus.

Eiusdem epistola ad catholicos.

Si forte isti libri ita designant traditorem suum, sicut designauit Dominus Iudam, legant in eis nominatim & expresse vel Cæcilianum vel ordinatores, eorumdem librorum * fuisse traditores, & si non eos anathematizaue-
ro, ipse * eum iudicer tradidisse.

* futuros
* cum eis iudicer tradidisse.

In epist. de vnitae ecclesie contra Petilianum epistolam, cap. 3. tom. 7. & habetur 24. q. 2. c. Sanc.

Eiusdem ex opere aduersus Cresconium grammaticum Donatistam, libro tertio.

Ego in ecclesia sum, cuius membra sunt illæ omnes ecclesie, quas ex laboribus apostolorum natas atque firmatas simul in literis canonicis nouimus. Earum communionem, quantum me adiuuat Dominus, siue in Africa, siue vbiicumque, non deseram. In hac communionem si fuerunt, quos nescio, traditores, cum eos demonstraueris, & carne & corde mortuos detestabor, nequaquam tamen a viuis in eiusdem ecclesie sanctæ vnitae manentibus, propter mortuos alienabor.

Lib. 3. c. 35.

Et post pauca.

Sed dicis licere mihi etiam hodie de mortuis iudicare, quia iudicium non tantum de viuis, sed etiam de mortuis fieri potest. Ecce volo iudicare, sed vos causam ipsam non vultis agere.

Cap. 39.

Et cum surrexisset Benignus episcopus Heracleæ Pelagoniæ, vicem agens Eliæ viri reuerendissimi episcopi Thessalonici, ita dixit: Et quæ modo recitata sunt Augustini sanctæ memoriæ, conueniunt statui tenenti ab initio in ecclesia. Impium vero dogma iam * inculpatum & condemnatum est: & eos qui tali dogmati obnoxii sunt, anathematizari vult ecclesie traditio, licet mortui essent. Ideo & sanctæ memoriæ Augustinus dicit: Quod si modo
contuinceretur Cæcilianus de his quæ inferuntur ei, etiam post mortem eum anathematizo. Et hæc dicebat de Cæciliano episcopo Carthaginis, qui solus ex tota Africa peruenit ad Nicænum sanctum Concilium. Sed etiam Valentinum, & Marcionem, & Basilidem a nulla Synodo

* id est, valde culpatum

Epist. 50.

anathematizatos, tamen eo quod alienum pietatis erat dogma quod illi defendebant, etiam post mortem anathematizat ecclesia Dei. Hoc vero etiam in Eunomium & Apollinarium factum. Hanc vero ecclesiasticam traditionem custodiens & * Rambulas sanctæ memoriæ episcopus factus Edessenæ ciuitatis, qui in sacerdotibus explenduit, Theodorum istum Mopsuestenum etiam post mortem in ecclesia anathematizauit propter impia eius conscriptra, sicut testimonium præbet etiam epistola quæ ab Iba ad Marim hæreticum Persam scripta esse dicitur: nec non etiam illi qui cum Eusebio erant Nicomediæ episcopo, prius ea quæ sunt Arii sapientes, tunc vero consentientes fidei prædicatæ a sanctis patribus Nicææ congregatis, & subscribentes in ea, quoniam ad suum vomitum Arianicæ impietatis reuersi sunt, alii quidem viuentes, alii vero etiam post mortem anathematizati sunt, & ex ecclesia Dei expulsi sunt, sicut est a sancti Athanasii de hoc scriptis in historica narratione inuenire. Maxime vero fidem eis imponit Constantinus piæ recordationis per suam scriptionem ad Theodotum factam, significans per eam, quod & Eusebius & Theognis, illisque consentientes eiecti sunt de vniuersali ecclesia, tamquam contraria Nicæanæ sanctæ Synodo sapientes, cuius pars fuerunt. Sed etiam Romanorum ecclesia ante paucos annos Dioscorum, qui fuit papa eiusdem ecclesiæ, & post mortem anathematizauit, cum nec in fidem peccasset: & hoc sciunt omnes qui degunt Romæ, & maxime qui in dignitatibus existunt, qui etiam eidem Dioscoro communicatores permanserunt vsque ad eius mortem.

Et postquam dixisset Benignus religiosissimus episcopus propositam depositionem, surrexit Theodorus episcopus Cæsareæ Cappadociæ, Ioannes episcopus Nyssæ, Basilius episcopus nouæ Iustinianopoleos, quondam Camulianensium, & dixerunt: Iam quidem quam habet voluntatem sancta Synodus vestra de Theodoro Mopsuesteno, fecistis manifestum, secundum Deum decentem zelum excitati aduersus eum, & quæ ille blasphemauit contra magnum Deum & saluatorem nostrum Iesum Christum. Quoniam vero quidam diligentes Nestorii perfidiam, idem vero est dicere Theodori insaniam, non re-

Non fuit papa, sed electus in schismate contra Bonifacium secundum.

ANNO CHRISTI 553.

* Rabbulæ

ANNO
CHRISTI
533.

cusant confingere quædam, & vtuntur verbis tamquam in epistola positis scripta a sanctæ memoriæ Cyrillo ad Ioannem Antiochiæ episcopum, pro hoc quod non oportet quasi Theodoro insultare, eo quod iam defunctus est: vt nihil eorum quæ ab eis dicuntur vestram lateat beatitudinem, aut indiscussum permaneat, necessarium putauimus ista ad vos referre. Nusquam vero talis epistola scripta est a sanctæ memoriæ Cyrillo, nec in eius fertur codicibus, qualem diuulgant illi. Habet autem conficta epistola sic.

INSPEXI literas, quibus in vnum vestra religiositas congregata, tamquam ex communi Concilii voluntate ad me cõsa est. Et ^{* scribere} de epistolæ quidem primordiis aliquid dicere, vel etiam * eloqui superfluum existimaui valde merito. Cum enim aspexissem tamquã, vt aliquis dicat, vos spiritu excitatos, & nimis obstupissem, hoc quod necessarium est, facere festinaui. Quomodo enim non essem in mente habiturus tam mirandum sollicitumque vestrum studium, addam autem etiam agonem quem vniuersaliter suscepistis pro viro non tantummodo mirabili, sed etiam maximam gloriam apud vos consecuto, Theodoro dico, inclamantibus quibusdam, sicut videtur, ^{* cum} odium aduersum * habentibus, occasionemque facientibus impietatis, qua tenentur quædam praua capitula, sicut quidam dixerunt, de quibus etiam vestram reuerentiam perturbauerunt, exigentes illorum abdicationem. Hoc vero etiam nunc, sicut epistola significat vestra, ad regiam accedentes urbem perturbant, si forte eis contigerit persuadere cum circumuentione quorundam, per formas imperiales anathemati subiici ea quæ ab eis proferuntur, ad criminandos eorum defensores. Et propter hoc, sicut mihi videtur & omni mentem habenti, non est fas contristari, vel grauiter ferre eos qui recte sapiunt, sed etiam quam longissime relinquere eiusmodi habentes voluntatem, non dicam etiam in mente habere quod excogitauerunt, cum maxime nec certa est persona, quam supponit querimoniæ capitulorum * conuictio. Incerta autem constituta, etiam hi qui hoc egerunt, super incertum currentes, & aerem verberantes inueniuntur. Sed his prætermisissis, illud dicam, quod conuenit eos qui quocumque modo vel docere produntur, vel scribere volunt, sinceræ mentis oculo intueri diuinæ intellectum scripturæ, & ad eius intentionem recte pergere, & sic suos sermones disponere in iudicio, timentes ne forte aliter quam vt habet, e contrario docentes vel sapientes,

minimi vocentur in regno cælorum: cuius desiderium eos qui ad hoc respiciunt, declinare compellit errores viæ, quæ ad illud regnum perducit, & ad illam beatam vitam festinare. Dicam vero compendiose ad vos religiosissimos hoc, quod etiam ad reuerendissimum episcopum Constantinopolitanæ ciuitatis Proclum, vestris literis satisfaciens, scripsi ipsis verbis sic: Quod prolata apud Ephesinam sanctam Synodum expositione, tamquam a Theodoro exposita, sicut dicebant qui protulerunt, nihil sanum habente, reprobauit quidem eam sancta Synodus tamquam peruersis plenam intellectibus, condemnans autem eos qui ita sapiunt, dispensatiue nullam fecit viri mentionem, nec ipsum nominatim anathemati subiecit, nec vero alios propter dispensationem, sicut videtur, ne forte magnam estimationem viri, qua mirificatur, attendentes orientales, se ipsos separarent a coniunctione vniuersalis ecclesiæ corporis, & adderentur consortio odioso & execrando, & quamplurimis occasiones scandalorum generarent. Solet enim vulgus rumoribus quibuslibet cum plurima voluptate aures præstare, & dicto citius a competenti ratione recedere: sed iuste audient, licet non volunt, auctores istorum: Latetis vos ipsos, aduersus cinerem tendentes arcus: non enim superest qui a vobis accusatur. Ac me nemo inculpet in ista verba prolata; sed cedo existimantibus graue esse defunctis insultare, licet sæculares sint, quanto magis etiam eis qui in episcopatu a vita discesserunt? Prudentium enim est virorum, iustissime cedere prænoscenti vniuscuiusque voluntatem, & scienti qualis vnusquisque nostrum fiet. Bene valentes vos & orantes pro nobis conseruet Dominus, in omnibus religiosissimi.

Et ista quidem continet conficta epistola. Quis autem inspiciens eam, non statim inueniet alienam esse compositionem intellectuum & verborum, conferens ea cum aliis scriptis sanctæ memoriæ Cyrilli? Verumtamen aperte inde falsitas eius ostenditur. Ioannes enim Antiochiæ episcopus scripsit ad sanctæ memoriæ Cyrillum, dicens quædam de hoc, quod non oportet anathematizari neque Theodorum ipsum, neque conscripta eius, tamquam conuenientia dictis a sanctis patribus, & ad ea rescripsit sanctus Cyrillus, plane reiiciens Theodori conscripta, & increpans dicentes ista consonare illis quæ sancti patres exposuerunt: addens literis etiam hoc, quod non oportet Theodori scripta defendere tamquam consonantia in omnibus

ANNO CHRISTI 553.
 omnibus Nestorii vaniloquiis, & merito eiecta cum illis, utpote anathemate, quod aduersus Nestorium factum est, procedente etiam aduersus eos qui ante illum similia ei sa- puerunt. Habet igitur sic epistola sancti Cyrilli ad Ioan- nem rescripta:

NON requieuit draco apostata, pessima vere ac Deum impugnans bestia, nec cessabit vnquam ab insita si- bi prauitate: infinitam autem inuidiam aduersus sanctas ecclesias nutriens in seipso, linguas effrenatas scelerato- rum & profanorum hominum, cauteriatam habentium conscientiam, excitare ausus est aduersus dogmata veri- tatis. Sed captus vbique & victus est. Inefficacem enim eius prauitatem, inceptorumque potentiam, omnium nostrum saluator Christus demonstrauit.

Habetur in Concilio Ephesino part. 3. cap. 44. 1. Tim. 4.

Et post alia.

Erat igitur necessarium, claram nos propterea ducere festiuitatem, expulsa certe omni voce a quocumque di- cta, quæ consonat Nestorii blasphemiiis. Processit enim aduersus omnes eadem sequentes, vel iam secutos, quod absolute nos & vestra sanctitas dixit: Anathematizamus illos qui dicunt filios duos, & duos Christos. Vnus enim, ut dictum est, prædicatur a nobis & vobis Christus & Fi- lius & Dominus, vnigenitus Deus Verbum, *in similitudine hominum factus, & in habitu inuentus ut homo*, secundum vo- cem sapientissimi Pauli.

Et iterum.

Culpabiles vero sectas Diodori & Theodori, & aliorum quorundam, quos melius est non laudare, ne aliquid gra- ue dicam, eo quod * sicut velis omnibus deiecti sunt a glo- ria Christi, ne quis diuulget, rogamus, sanctis & ortho- doxis nostris patribus, Athanasio, Basilio, Gregoriis, & Theophilo, & aliis; ne quo modo scandali occasio res fieret quibusdam putantibus secundum veritatem sic sa- pere & docere eos, qui totius rectitudinis cultores fue- runt, & qui non Nestorii solius blasphemiiis codices repu- gnantes reliquerunt, sed etiam aliorum qui dogmata Ne- storii ante eum sauerunt & conscripserunt.

* plenis quodam modo ve- lis aduer- sus Chri- sti gloria ferantur.

Concil. Tom. 12.

○

Ista sunt quæ vere ad Ioannem Antiochenum scripsit sanctus Cyrillus. Quod autem nihil eorum quæ in conficta epistola continentur scriptum est ab ipso, ostenditur etiam ex * quibus scripsit ad Acacium Melitenæ episcopum, in quibus aperte narrat quæ ad Ioannem rescripsit. Habent autem de hoc verba epistolæ sic :

REVERENDISSIMVS & religiosissimus diaconus & Archimandrita Maximus ad me peruenit, & talem virum aspexi, sicut oportebat in longo tempore desiderantem videre. Vidi vero zelum eius & rectitudinem, & stimulum pietatis quem habebat in Christo. Contristatur vero ita, & plenum sollicitudinis animum habet, vt & omnem laborem subire velit, quatenus Nestorii perfidiam a patribus orientis radicitus perderet. Perlegi vero epistolam tuæ sanctitatis, scriptam ad religiosissimum & reuerendissimum episcopum Antiochiæ Ioannem, plurimæ plenam confidentiæ simul & amoris Dei. Scripsi autem & ego tales epistolas ad ipsum: sed vt videtur, peiora vincunt. Confringentes enim quæ Nestorii sunt odisse, alio iterum ea introducunt modo, quæ Theodori sunt admirantes, & certe æqualem, magis vero multo peiorem morbum impietatis habentia. Nec enim Theodorus Nestorii fuit discipulus, sed iste illius: & velut ex vno loquuntur ore, & vnum malæ doctrinæ ex suo corde euomunt venenum. Scripserunt ergo ad me orientales, quod non oportet quæ Theodori sunt accusari, ne, sicut dicunt, & beati Athanasii, & Theophili, & Basilii, & Gregorii dicta accusentur. Quæ enim locutus est Theodorus, eadē & illi. Ego vero scribentes ista non sustinui, sed fiducialiter dixi: quod Theodorus quidem blasphemam habuit linguam, & calamum ministrantem ei: illi autem fuerunt totius orthodoxiæ doctores, & splenderunt in ea. Persuaserunt vero ita orientalibus, vt exclamationes fierent in ecclesiis a populis: Crescat fides Theodori: Sic credimus, sicut Theodorus; cum eum aliquando lapidassent in sua ecclesia ausum aliquid subloqui breue. Sed sicut doctor vult, sic sapit grex. Ego quidem nec cessauī increpans ea quæ scripserunt, nec cessabo. Quoniam vero oportebat & contradictiones

ANNO CHRISTI 531. scriptas esse apud eos, inspectis Theodori & Diodori libris, quos scripserunt non de incarnatione Vnigeniti, sed magis contra incarnationem, posui aliqua capitulorum, & quo potui modo contradixi eis, declarans vbique abominationis plenam esse sectam eorum.

Sed etiam ad Theodosium piæ recordationis imperatorem consonantia antelatis scribens, ita dicit:

Theodorus quidam fuit, & ante eum Diodorus: hic quidem Tarfi ciuitatis, ille vero Mopsuestiæ. Isti Nestorii impietatis patres fuerunt. In suis enim libris, quos composuerunt, immaniter blasphemauerunt contra Christum omnium nostrum saluatorem, nescientes ipsius mysterium. Voluit igitur impius Nestorius, quæ sunt illorum, in medium proferre, & expulsus est a Deo de sacra aula. Cum vero anathemati subiecissent dicta Nestorii, aliqui orientis episcoporum alio modo iterum ea introducunt, admirantes scripta Theodori, & dicentes eum recta sapuisse & consonantia sanctis patribus nostris Athanasio & Gregorio & Basilio: mentiuntur vero contra sanctos viros: scripserunt enim quæ Theodori & Nestorii blasphemias impugnant. Quoniam igitur didici, quod & ad piissimas vestras aures quædam eorum referunt, rogo vt intactas & inuiolatas animas vestras conseruetis ab impietatibus Theodori & Diodori. Sicut enim iam dixi, Nestorius eorum verba locutus est, & propter hanc causam, vt impius condemnatus est ab vniuersali Synodo quæ collecta fuit in Epheso Dei voluntate.

Et ista quidem ad conuictionem epistolæ quæ a defensoribus Theodori falso composita est. Conantur autem etiam illud aliquid malignum peragere. Circumcidunt enim verba quædam dicta a sancto Cyrillo contra Synusiastas, per quæ etiam ipsa volunt ostendere illum dicentem, quod non oportet defunctis insultare. Omne vero contrarium continent ea quæ ab ipso in eodem libro dicta sunt. Dicit enim quod sine causa quidem ferri aduersus defunctos non oportet, ne inimicitia hoc esse videatur: dogmatica vero proposita questione, licet defuncti sint illi de quibus dicitur aliquid tale, non oportet tacere, sed conuincere ea quæ male illi dixerunt. Habet vero ita pars quæ de hoc est:

Concil. Tom. 12.

O ij

Longa nobis modo elaborata est expositio, pro dogmatibus veritatis certare volentibus. Vnum enim Dominum Iesum Christum declarat vbiq̄ue, qui ex Deo Patre diuine processit Deus Verbum, humaniter autem & secundum carnem ex muliere. Nec aliquis dicat, mentem habens circumspicere singulas res scientem, quod talem non habentibus fidem immaniter sumus inuecti, vocante ad hoc interdum quadam tristitia, quæ ad illos est quibus contradiximus. Habet enim inde res ipsa coniunctionem, nec ignauam satisfactionem. Nam illi quidem iam mortui sunt, & ab humanis rebus proficiscentes, ad aliam vitam migrauerunt: insipientia vero est, omnino non viuentibus, sed iam defunctis inimicabiliter insultare. Quoniam vero dogmaticæ rectitudinis amatoribus dilecta est veritas, & vera dicere eos necessario decet, & exercitatos esse, vt possint vana solentibus loqui resistere, arbitratus sum oportere, innumerabili multitudine fratrum non mediocriter iniquitatem passa, ex quibus scripserunt de omnium nostrum Domino & saluatore Christo Diodorus Tarsi ciuitatis, & qui Mopsuestiæ fuit episcopus, eloquentissimus Theodorus, pauca quædam dicere ad ea quæ illi dixerunt, & sectæ amborum deformitatem legentibus demonstrare.

Intentione igitur sancti Cyrilli, quæ in prolatis continetur, demonstrata, certum facimus, quod etiam alia videntur epistola scripta ad sanctum Proclum ab eodem sanctæ memoriæ Cyrillo, quædam de anathemate Theodori continente. Coactus autem est illa scribere ex literis scriptis ab Ioanne & aliis episcopis orientalibus pro Theodoro, cum exigerentur anathematizare capitula Theodori, directa ipsa Proclo sanctæ memoriæ.

Habet vero epistola ad sanctum Proclum a sanctæ memoriæ Cyrillo scripta sic.

VIX aliquando multisque sudoribus sanctitatis tuæ sanctique Concilii apud Ephesum congregati, Nestorii vaniloquia reiecerunt vbiq̄ue Dei ecclesiæ: nimium vero contristantur propter hoc quidam orientalium, non solum laicorum, sed etiam sacerdotum. Sicut enim diuturnæ passionibus difficiliore ad medicandum existunt,

ANNO
CHRISTI
551
* for. sic
&

vel forsitan etiam hoc omnino abnegant; * & anima aegrotans peruersorum intellectuum & dogmatum putredine, insanabilem habet passionem. Verumtamen Dei gratia, siue occasione, siue veritate vnum Christum & loquuntur & prædicant, & impias Nestorii verbositates anathematizauerunt: & interim multa tranquillitas ibi est, & in fide quotidie confirmantur etiam illi qui aliquando dubitabant. Nunc vero, sicut scripsit ad me dominus meus sanctissimus episcopus Antiochiæ Ioannes, initium apud ipsos alterius tempestatis surrexit, & plurimus est timor, ne forsitan quidam instabiles ad priora reuertantur. Dicunt enim quosdam ad magnam illam ciuitatem peruenisse, deinde interpellasse piissimos & Christianissimos imperatores, & postulasse per diuinam eorum sanctionem anathematizari libros Theodori Mopsuesteni, ipsumque memoratum virum: magnum vero eius nomen esse per orientem, & mirificari nimium conscripta eius: & sicut dicunt, contristantur omnes, quod vir nobilis & defunctus in communione ecclesiarum, anathematizatur. Nunc vero quod in conscriptis eius inuenimus quædam nefarie dicta, & nimiam plena blasphemiam, nulli dubium est recte sapientium. Sciat vero tua sanctitas, quod prolata apud sanctam Synodum expositione ab eo composita, sic- Actione 6. ut dicebant qui protulerunt, nihil sanum habente, reprobauit quidem eam sancta Synodus, utpote peruersis plenam intellectibus, & Nestorianam impietatem quasi effluentem: his vero condemnatis qui sic sapiunt, nullam viri memoriam fecerat dispensatiue, nec ipsum nominatim anathemati subiecit propter dispensationem, ne quidam ad existimationem viri respicientes, seipsos ab ecclesiis separent.

Et post alia.

Et per alium vero modum anathematizatis & eiectis Nestorii blasphemias, vna cum eis eiecta sunt & quæ illius sunt, plurimam habentia ad ista consonantiam. Et si quidem hoc agerent indubitanter per orientem, nullumque esset tumultum inde sperare, dicebam utique nullum esse impedimentum, nunc exigi eos etiam in scriptis hoc facere: si vero, sicut scribit dominus meus sanctissimus epi-

scopus Antiochiæ Ioannes, eligant utique magis comburi, quam aliquid eiusmodi peragere; quare flammam sopitam resuscitamus, sedatosque tumultus non opportune commouemus, ne forsitan vnquam vltima primis peiora inueniantur? Et hæc dico, vehementer quidem increpans quæ scripsit memoratus Theodorus, timens vero futuros a quibusdam propter eam rem tumultus, ne forsitan aliquo modo ea quæ Nestorii sunt, lugere quidem coloratim incipiant, secundum illud quod alicubi a poeta dictum est apud Græcos, quod occasione Patrocli suas calamitates vnaquæque lugebat.

*Homer. 19.
liad.*

Ista omnia demonstrant intentionem quam habuit sanctus Cyrillus de anathemate Theodori, relinquentes, illis vtuntur solis, quæ propter dispensationem dicta sunt, vt perfecte a Nestoriano errore illos abduceret adhuc in eo detentos, & compesceret tumultus, quos ab hæreticis fore suspicabantur. Proclus igitur sanctæ memoriæ, acceptis a sancto Cyrillo scriptis, acceptis vero etiam ab orientalibus plurimis deprecationibus, vt ne anathematizaretur Theodorus, nec impia eius conscripta, scribit adhortans eos vel Theodori blasphemias anathematizare, & liberos seipsos tali suspitione demonstrare. Quoniam vero eiusmodi dispensationem Cyrilli & Procli sanctæ memoriæ non susceperunt, econtrario vero permanserunt defendentes etiam ipsas blasphemias Theodori, & dicentes eas consonare scriptis a sanctis patribus, videns sanctus Cyrillus crescentem impietatem, & inde simpliciorum læsionem timens, coactus est libros conscribere aduersus Theodorum, & aduersus eius blasphemias, & post mortem eiusdem Theodori & hæreticum & impium, & super paganos & super Iudæos blasphemum eum ostendere his verbis:

Ier. 2.

Psal. 74.

Expauit cælum propter hoc, & contremuit amplius vehementer, dicit Dominus. O intolerabilem malignitatem! o linguam loquentem iniquitatem contra Deum, & mentem cornu in altitudinem extollentem. Parum ibi esse videtur, affixum esse ligno Dominum gloriæ, quem tu quidem neque Filium verum, neque * Dominum esse dicis? * Deum Nos autem credimus, quod vere est * & Deus, creator & * Filius opifex omnium. Nec enim erat homo simpliciter, sed in

specie humana ex Deo Patre Verbum, non translationem, nec mutationem in carnem passum, magis vero unitum ei secundum fidem sacrarum literarum. Ille qui carne passus est, & suspensus est in ligno, miracula fecit in Ægypto, per sapientem Mosen suam gloriam manifestans.

*Et iterum idem sanctus Cyrillus aduersus Theodorum
& eius blasphemias tradit.*

[Sobrii estote ebrii ex vino vestro, acclamet aliquis sic erantibus. *Impone homo tuæ linguæ ostium & seram: cessa cornu in altitudinem extollens, & loquens iniquitatem aduersus Deum.* Quousque insultas patienti Christo? In mente habe scriptum a diuino Paulo: *Sic vero peccantes in fratres, & percutientes eorum infirmam conscientiam, in Christum peccatis.* Et ut aliquid ex prophetis loquar codicibus, *iustificata est Sodoma ex te.* Superasti paganorum verbositates, quas contra Christum fecerunt, stultitiam existimantes crucem; nihil esse ostendisti Iudaicæ superbiæ crimina. Minorare præsumis, & quod ad te pertinet, detrahis ad infamiam eum qui supernas sedes concedet, & vna cum Patre & Deo eandem sedem habet. Illum enim, qui ex mortuis resurrexit, in deitatis sedibus sedere inquit sapientissimus Paulus.

1. Petr. 5.

Psal. 140.

Psal. 74.

1. Cor. 8.

Ezech. 16.

1. Cor. 2.

Hebr. 1.

*ET PROCLVS AVTEM SANCTÆ MEMORIÆ
aduersus Theodorum & eius impietatem in tomo
ad Armenios ita dicit:*

FVGIAMVS turbulentos & cœnosos fallaciæ riuos, Deum impugnantes dico sectas: Arii insaniam diuidentem indiuiduam trinitatem: Eunomii audaciam circumcludentem scientia inoccupabilem naturam: Macedonii rabiem separantem a deitate inseparabiliter procedentem Spiritum: & nouam istam & vanam blasphemiam quæ Iudæorum plurimum vincit blasphemiam. Illi enim eum qui est vere Filius reprobant, fraudantes ramo radicem: isti vero ei qui est & alterum superinducunt, diulgantes tamquam multa generantem incorruptibilem naturam. Dicamus igitur cum Paulo: *Christus est pax nostra, qui fecit vtraque vnum.* Iudæum enim & paganum per baptisma in vnum nouum hominem creauit, vniens virtute conuer-

Ephes. 2.

fatione distantia. Horreant condemnationem factores nouæ impietatis: siquidem distantia in conuentionem vnita sunt: ille autem qui vniit, in dualitatem (quantum est in eis) diuifuse est.

Et iterum idem ex epistola ad Ioannem Antiochenum episcopum, aduersus easdem blasphemias Theodori ita dicit.

Multi in clamant hic religiosissimum episcopum Edefsenorum Ibas, non solum clerici quidem Edefseni & monachi, sed etiam primates & clari militiæ, quibus rectæ fidei calidus zelus accenditur, quia tantum Nestorii dementiam diligit, vt & quædam capitula, quæ supposita scripto a nobis ad Armenios tomo direxi tuæ reuerentiæ, stulta ac profana constituta, & omni impietate plena, transferret Syrorum voce, & transmitteret vbique, vt multis simpliciorum inconsiderato auditu læsionem perniciosorum suscipientibus persuaderet ita sapere, sicut abdicatum est Dei ecclesiæ. Quæ quando post lectionem cognoueris, festinare digneris cum omni alacritate eum compellere tomo quidem scripto ad Armenios subscribere, vaniloquium vero, magis vero monstri loquium, vel, quod est verius dicere, Iudaicam impietatem capitulorum illorum condemnantem, viua voce & sana manu anathematizare dementiam.

Et post pauca.

Hic igitur est vnus Filius vnigenitus. Sed non ita quidam peruersa mente & cogitationis dementia istorum capitulorum genitores facti, impiorum abortiuorum & sibi perniciosorum patres apparuerunt. Deinde si memoratus comminister Ibas cognoscit ea quæ ad legendum & audientium destructionem euomita sunt capitula, sicut arbitror eum, cum sit prudens, & a pueritia in diuinis scripturis nutritus, abominari ea & reicere, confidenti voce & non erubescenti fronte quod in anima sapit ostendat, omnia supposita ad Armenios epistolæ capitula reiciens ac deculcans, vtpote diabolicæ infantiæ constituta, * inuentiones, & omnia anathemate digna iudicans.

Dicant igitur, qui vtuntur dictis sancti Cyrilli & Procli
quæ

ANNO
CHRISTI
533.

quæ de Theodoro scripta sunt, si non Iudæis, aut paganis, aut Sodomitanis, & hæreticis connumeratur: imo magis eorum omnium impietatem magnitudine suarum blasphemiarum superans, & peruersa mente & cogitationis dementia istarum blasphemiarum genitor factus, impiorum abortiuorum, & sibi perniciosorum pater apparens, & ad destructionem legentium & audientium euomens eiusmodi blasphemias, anathemati subiectus est. Certum enim est, quod qui impius demonstratus est, omnimodo separatus est a Deo: sicut etiam ille qui anathematizatus tamquam impius separatus est. Nihil enim aliud significat anathema, nisi a Deo separationem. Si vero & propter dispensationem aliquid patres dixerunt, vt separarent ab errore Nestorii tunc defensores eius, tamen quoniam nec susceperunt dicta illorum, & tempus quod dispensationis indigeret præterit, iam ad perfectum venerunt, & scripserunt quæ superius dicta sunt, & post mortem eius aduersus eum & impia eius conscripta: sicut etiam Paulus apostolus cum ad tempus concessisset circumcisionem Hebræis, nec non etiam ipse circumcidisset propter dispensationem Timotheum; postea vero quod est perfectum docens, in epistola ad Galatas inquit: *Ecce ego Galat. 5. Paulus dico vobis, quod si circumcidamini, Christus vobis nihil prodest. Testificor vero rursus omni homini circumcidenti se, quoniam debitor est legis faciendæ. Euacuati estis a Christo: qui in lege iustificamini: a gratia excidistis. Nos enim spiritu ex fide spem iustitiæ expectamus. Nam in Christo Iesu neque circumcisio aliquid valet, neque præputium; sed fides quæ per caritatem operatur. Et iterum: Ego vero, fratres, si circumcisionem prædico, quid adhuc persecutionem patior? Ergo euacuatum est scandalum crucis. Vtinam & abscendantur qui vos conturbant.*

Galat. 5.

Ibidem.

Act. 21.

Coloss. 2.

Ibidem.

Et propter dispensationem iterum quamdam castificatus in templo vna cum aliis, etiam statutas pro castificatione legales oblationes offerens, infirmisque condescendens, iterum *regit, dicens in epistola ad Colossenses: *Nemo ergo vos iudicet in cibo aut in potu, aut in parte diei festi, aut neomeniæ, aut sabbatorum, quæ sunt umbra futurorum. Et iterum: Si mortui estis cum Christo ab elementis mundi, quid adhuc tamquam viuentes in mundo, discernitis? Ne tetigeris,*

Concil. Tom. 12.

P

neque gustaueris, neque contrectaueris: quæ sunt omnia in corrupte-
lam ipso usu, secundum præcepta & doctrinas hominum. Per ista
vero Apostolus legalem dispositionem & quasi corpora-
lia legis recusans, docet quod interdum dispensatio per
congruum tempus prodest, & interdum efficit læsionem
ad temporis qualitatem. Cum enim opus est ignorantes
vel errantes docere, tunc maxima dispensationis utilitas
est. Quando vero in doctrina perfectionis tempus est,
tunc relinquentes patientiam, ad perfectionem dogma-
tum peruenimus. Verumtamen nihil prohibet, etiam
per alia exempla persuadere defendentibus Theodorum,
eiusque conscripta, quod nihil prodest impie agentibus,
si contigerit quosdam vel ignorantia, vel præsumptione,
vel etiam dispensatione quadam scripsisse aliquid pro eis.
Nam Basilius sanctus quædam scripsit de Apollinario, sed
non propter hoc eum condemnatione liberauit. Sunt ve-
ro quæ Basilius ad Patrophilum episcopum Megarum
scripsit ista:

Epist. 82.
post initiū.

Non multum autem tempus in medio & profectio vs-
que ad Cilicas, & inde reditus, & statim literæ abdicatio-
nem habentes nostræ communionis. Causa vero diru-
ptionis, quod Apollinario scripsimus, & compresbyter-
um nostrum Diodorum habemus nobis communican-
tem. Ego vero Apollinarium quidem inimicum nunquā
existimaui, sed sunt pro quibus hominem *erubescō: non
tamen sic meipsum homini coniunxi, ut illius crimina ipse
fufcipiam, cum habeo quædam etiam ego accusare eum,
inspectis quibusdam conscriptis eius.

* vene-
tor:

Et Athanasius diuersas epistolas ad Apollinarium scri-
bit, tamquam eadem in fide sapientem: & tamen postea
libros integros etiam post mortem Apollinarii scripsit ad-
uersus eum, cognitis illius in scripto blasphemis: & nihil
Apollinario profuerunt, quæ ante ad illum, tamquam ea-
dem in fide sapientem, scripta sunt. Sed etiam Leo sanctæ
memoriæ papa antiquioris Romæ & suscepit Eutychem,
& rescripsit, comprobans eum, & tamen postea con-
demnauit & anathematizauit eum tamquam hæreticum.
Et multos quidem etiam alios inuenimus post mortem
anathematizatos. Nec non etiam Origenem, & si ad
tempora Theophili sanctæ memoriæ vel superius aliquis

ANNO
CHRISTI
553.

recurrerit, post mortem inueniet anathematizatum: quod etiam nunc in ipso fecit & vestra sanctitas, & Vigilius religiosissimus papa antiquioris Romæ. Præsumperunt vero Theodori defensores etiam Ioannis sanctæ memoriæ episcopi Constantinopolitani literas proferre quasi ad Theodorum factas, laudes eiusdem Theodori continentes. Quod vero falsissima sunt, testimonium præbent qui ecclesiasticas historias studiose scripserunt, aperte narrantes quod ad Theodorum Mopsuestenum, cum a solitaria vita excidisset, scripta est epistola ab Ioanne multorum versuum & vtilissima. Sed etiam Theodoritus ipse in sua ecclesiastica historia mentionem fecerat conuersationis quam Ioannes & Theodorus simul in monasterio exercuerunt: quod aperte demonstrat eadem epistola, a sæculari conuersatione ad pudicam in monasterio vitam reuocans eum. Sin autem & aliquis concedat ad ipsum Theodorum scriptam eam, * quod non est: sed certum est, quod Ioannes, qui cum per totum suum pontificatum veritatis verbum recte tractasset, ignorans tales blasphemias conscripisse Theodorum, eiusmodi ad illum literas fecerat. Et quod dicitur a quibusdam, quod in communicatione & pace ecclesiarum defunctus est Theodorus, mendacium est, & calumnia magis aduersus ecclesiam. Ille enim in communicatione & pace ecclesiarum defunctus est, qui vsque ad mortem recta ecclesiæ dogmata & seruauit & prædicauit. Quod vero Theodorus non seruauit neque prædicauit recta ecclesiæ dogmata, certum est etiam ex eius blasphemias. Verumtamen testimonium præbet etiam Gregorius Nyssenus defensoribus impietatis Apollinarii, criminantibus ecclesiæ sacerdotes propter Theodorum Mopsuestenum, illiusque blasphemias proferentibus, in quibus aperte duos filios colens ostendebatur: dicit idem Gregorius in epistola ad Theophilum sic:

Apollinarium dogmatum defensores per querimoniam, quæ contra nos est, conantur sua confirmare, carnale Verbum, & Dominum sæculorum hominis filium, & mortalem Filii deitatem facientes. Dicunt enim tamquam quibusdam in catholica ecclesia duos filios colentibus in dogmate, vnum quidem secundum naturam, alterum

Origenes
in hac Synodo
dam-natus.

Lib. 5. c. vi.

Gregorius
Nyssenus.

autem secundum adoptionem postea assumptum. Nescio a quo tale audierunt, & ad quam personam reluctatur. Nondum enim cognoui eum qui talia loqui ausus est. Verumtamen quoniam istam proponentes aduersus nos causam, per hoc quod videntur tale flagitium impugnare, suas sectas confirmant, bonum est ut tua in gratia perfectio, sicut tibi in mentem ducet Spiritus sanctus, incidat occasiones, & persuadeat eis qui ista calumnialiter applicant Dei ecclesie, quod nullum est eiusmodi dogma apud Christianos, nec predicatur.

Gregorio igitur sancto clamante, apud Christianos nullum esse eiusmodi dogma colentium duos filios, Theodoro autem hoc colente per tota sua conscripta, quomodo conantur dicere, in communionem ecclesiarum talem impium & blasphemum mortuum esse, cum neque sancti patres susceperunt eos qui dixerunt aut scripserunt, quod consonantia Athanasio, & Basilio, & Gregoriis, & aliis impius Theodorus in suis libris exposuit? & merito. Qui enim talia scripserunt, aliena pie doctrine predicatorum sanctorum patrum sapuerunt, sicut licet, volenti cum scriptis memoratorum sanctorum patrum conferre ea que sunt Theodori, inuenire. Ille enim nimie blasphemie sue conscripta adimplens, ad perniciem legentium & consentientium illius impietati edidit: isti vero maxima lumina ecclesie, constituti super excelsa tecta suorum operum firmæ edificationis, pietatem cum plurimis periculis & omni fiducia predicauerunt. Decet igitur vestram sanctitatem ea quidem que dicta sunt pro hæreticis auerfari: traditionem autem ecclesie, quod certe facietis, in omnibus sequi, & ecclesiam liberare criminatione, que inferitur ei propter Theodorum & eius conscripta.

Diodorus archidiaconus & primicerius notariorum dixit: Præ manibus habemus & gesta que Mopsuestie confecta sunt apud religiosam Synodum provincie secundæ Cilicie, ex quibus manifestatur, quod ex anterioribus temporibus nomen Theodori sacris diptychis eiectum est. Sancta Synodus dixit: Recitentur. Et cum accepisset Theodulus reuerendissimus diaconus & notarius, recitauit.

ANNO
CHRISTI
535

EXEMPLVM SACRÆ EPISTOLÆ SCRIPTÆ
ad beatissimum Ioannem metropolitanum episcopum.

SIGNIFICAMVS tuæ sanctitati colligere omnes reli-
giosissimos episcopos, qui de tua Synodo sunt, & peruenire in Mopsuestenam ciuitatem, & requisitionem subtilem facere conuenientibus vniuersis ibi constitutis senioribus hominibus, siue clericis, siue laicis, & discere ab ipsis, si cognoscunt tempus ex quo ablatum est nomen Theodori a sacris diptychis. Si vero non meminerint ex quo hoc factum est, confiteantur hoc ipsum, quod non cognoscunt insertum aut prædicatum in sanctis diptychis nomen Theodori, & proferantur vobis & ipsa diptycha, vt cognoscatis quis pro illo insertus est: & tales confessiones gestis recipientes, & vestris suggestionibus coniungentes, subscribat & tua sanctitas in ipsis, & ceteri religiosissimi episcopi: & sic dirigite vnam quidem ad nos, alteram vero ad sanctissimum papam. Et hoc tamen manifestum fiat, & vnusquisque eorum qui confitentur, dicant & manifestent quot est annorum: & vos vero in propriis confessionibus significate de prædicto capitulo, & quem pro Theodoro insertum inuenistis. Scripsimus autem & Marthanio viro magnifico pro hoc, vt sine vlla dilatione ista agerentur, & nobis mitterentur. Legi.

Epistola Iustini-
aniani im-
peratoris.

Datum decimo Kalendas Iunias Constantinopoli, imperii domini nostri Iustiniani perpetuo Augusti anno vigesimoquarto, post consulatum Basilii viri clarissimi anno nono.

COSMÆ SANCTISSIMO EPISCOPO
Mopsuesticæ.

SIGNIFICAMVS tuæ sanctitati, quod iussimus Ioanni
beatissimo metropolitano * Anazarbenæ ciuitatis col-
ligere omnes prouinciæ episcopos, & peruenire in ve-
stram ciuitatem, & subtilem inquisitionem facere conue-
nientibus omnibus apud vos constitutis senioribus homi-
nibus, siue clericis, siue laicis, & discere ab illis, si cogno-
scunt ex quo ablatum est nomen Theodori a sanctis di-
ptychis: si vero non meminerint de tempore, & quan-
do hoc ipsum factum est, & hoc ipsum confiteantur, quod

Altera Iu-
stiniani epi-
stola.

* Iusti-
nianopo-
litane

non cognoscunt nomen Theodori in sanctis diptychis infertum, vel prædicatum ipsum in ecclesia. Oportet igitur proferri & ipsa sacra diptycha, ut omnes cognoscant religiosissimi episcopi, quo ordine nomina episcoporum in diptychis recitantur: & hoc ipsum manifestum vos facere per suggestionem vestram: & confessiones gestis interuenientibus recipientes, & vestris coniungentes suggestionibus, subscribite omnes collecti episcopi, & sic dirigite vnam quidem ad nos, alteram vero ad sanctissimum papam. Et hoc vero fiat manifestum in confessionibus eorum, ut vnusquisque dicat & manifestet, quot est annorum. Legi.

Datum vndecimo Kalendas Iunias Constantinopoli, imperii domini nostri Iustiniani perpetuo Augusti anno vigesimoquarto, post consulatum Basilii viri clarissimi anno nono.

SYNODVS MOPSVESTENA.

IMPERII diuini & piissimi nostri domini Flauii Iustiniani perpetuo Augusti & imperatoris anno * vigesimo tertio, post consulatum Flauii Basilii viri clarissimi anno nono, ante xv. Kalendas * Iunias, mensis Iunii 17. instantis 13. indictionis, in Mopsuestia colonia Christianissima præsidente in religiosissimo * secreto venerandi episcopi, Ioanne religiosissimo & sanctissimo metropolitano, confidentibus autem Thoma religiosissimo episcopo Ægæ ciuitatis, & Stephano religiosissimo episcopo Castabaleæ ciuitatis, & Niceta religiosissimo episcopo Epiphaniarum, & Andrea religiosissimo episcopo Flauideorum, & Procopio religiosissimo episcopo Irenopolitanorum, & Urbicio religiosissimo episcopo Alexandrini opidi, & Antonino religiosissimo episcopo Roseorum, & Cosma religiosissimo episcopo Mopsuestiæ ciuitatis, nec non etiam Marthanio viro magnifico, comite domesticorum, & omnibus religiosissimis presbyteris, præsentibus autem & omnibus religiosissimis diaconis, & subdiaconis, & lectoribus prædictæ Mopsuestenæ ciuitatis sanctissimæ ecclesiæ, insuper præsentibus Eumolpio & Theodoro clarissimis comitibus, & Hypatio & Paulo clarissimis tribunis, & Eusebona clarissimo palatino, & Pau-

* ser. vi. gelimo quarto, ut supra cedent. e. pistola. * ser. Iulias, * secreta- rio

ANNO
CHRISTI
553.

Io viro honesto defensore, & Stephano viro laudabili, & Paulo cognomine Neonis, aliisque laudabilibus habitatoribus eiusdem Mopsuestenæ ciuitatis, Iulianus diaconus & notarius dixit: Piissima iussio serenissimi & Christianissimi nostri Domini ad vestram peruenit sanctitatem, quædam de Theodoro facta olim istius Mopsuestenæ ciuitatis episcopo, dicens agere vosmetipfos & vestrum sanctum Concilium: & hanc Marthanius vir magnificus per metropolim degenti vestræ sanctitati transmisit, qua suscepta, competentibus præceptis prompto animo finem imponere festinans, statim vsa literis ad omnes sanctissimos prouinciæ episcopos, adhortando eos celeriter peruenire ad istam Mopsuestenam ciuitatem, & agere ea quæ pie iussa sunt. Similia vero & ad Cosmam religiosissimum huius Mopsuestenæ optimæ ciuitatis episcopum scripta sunt ab eius pietate. Cum ista igitur sic processissent, adsunt, sicut videtis, omnes sanctissimi prouinciæ episcopi, nec non etiam Marthanius vir magnificus, & ipse ex diuinis præceptis iussus ea quæ pie præcepta sunt ad effectum perducere. Adsunt nihilo minus ex vestra iussione & omnes religiosissimi clerici per istam ciuitatem sanctæ ecclesiæ, nec non etiam eius defensor honestus vir, insuper & clarissimi istius possessores & laudabiles habitatores, & illi quos seniores esse huius defensor putans, manifestos nobis fecit. Habemus præ manibus vtramque piam iussionem, & hoc ipsum per iussionem sanctitatis vestræ suggerimus.

Ioannes per misericordiam Dei episcopus Iustinianopolitanæ metropolis, & Thomas episcopus Ægon, & Stephanus episcopus Castabaleorum, & Nicetas episcopus Epiphaneorum, & Andreas episcopus Flauiae, & Procopius episcopus Irenopoleos, & Urbicius episcopus Alexandrini opidi, & Antoninus episcopus Roseorum, & Cosmas episcopus Mopsuestiæ, dixerunt: Primum omnium semper studium facit Christianissimus noster & serenissimus imperator circa Deum vigilantiam & inculpabilem venerationem. Cum igitur ad sanctarum ecclesiarum statum, quædam acciderit causa, solitam & Deo vere dilectam alacritatem ostendit. Et nos igitur piis & Deo placitis ab imperatore præceptis administrantes, omnia

diligenter agamus quæ iuste placita sunt eius imperio. Diuini igitur in medium prolatis scripturis, & his quæ aguntur testimonium præbentibus, manifestæ fiant piissimæ iussiones serenissimi imperatoris, & agendis antependantur.

Et prolata sunt in medium sancta euangelia, & recitata & anteposita sunt piissimæ iussiones.

Ioannes misericordia Dei episcopus, & ceteri reuerendissimi episcopi dixerunt: Illos ad explananda & probanda capitula, quæ a piissimo imperatore exquisita sunt, productos reuerendissimos viros, & ætate subtilem scientiam habentes, oportet sua explanare vocabula, & quem habendum sacerdotii gradum sortiti sunt. Prouectos igitur ætate reuerendissimus ecclesiæ defensor ab aliis separet. Eugenius diaconus & defensor Mopsuestenæ sanctæ ecclesiæ dixit: Secundum interlocutionem vestræ sanctitatis prouectos ætate reuerendissimos presbyteros & diaconos a ceteris separavi, & stant sicut videtis. Sanctissimi episcopi dixerunt: Agatur quod pronuntiatum est.

Martyrius dixit: Martyrius dicor, presbyter sum istius sanctæ ecclesiæ. Paulinus dixit: Paulinus dicor, presbyter sum istius sanctæ ecclesiæ. Stephanus dixit: Stephanus dicor, presbyter sum istius sanctissimæ ecclesiæ. Olympius dixit: Olympius dicor, presbyter sum istius sanctissimæ ecclesiæ. Ioannes dixit: Ioannes dicor, presbyter sum istius sanctæ ecclesiæ. Thomas dixit: Thomas dicor, presbyter sum istius sanctæ ecclesiæ. Theodorus dixit: Theodorus dicor, presbyter sum istius sanctæ ecclesiæ. Thomas dixit: Thomas dicor, presbyter sum istius sanctæ ecclesiæ. Eudoxius dixit: Eudoxius dicor, presbyter sum istius sanctæ ecclesiæ. Paulus dixit: Paulus dicor, presbyter sum istius sanctæ ecclesiæ. Theodorus dixit: Theodorus dicor, presbyter sum istius sanctæ ecclesiæ. Pargorius dixit: Pargorius dicor, archidiaconus sum istius sanctæ ecclesiæ. Ioannes dixit: Ioannes dicor, diaconus sum istius sanctæ ecclesiæ. Theodorus dixit: Theodorus dicor, diaconus sum in hac ciuitate natus. Paulus dixit: Paulus dicor, diaconus sum in hac ciuitate natus. Ioannes dixit: Ioannes dicor, diaconus sum in hac ciuitate natus. Thomas dixit: Thomas dicor, diaconus sum in hac ciuitate natus.

Sanctif-

ANNO
CHRISTI
533.

Sanctissimi episcopi dixerunt: Idem ipsum agant & clarissimi possessores & laudabiles huius habitatores, quos seniores istius ciuitatis honestus defensor demonstrauit, & ab aliis separati, sua dicant vocabula & status.

Eumolpius dixit: Eumolpius dicor, comes sum, in hac ciuitate natus. Theodorus dixit: Theodorus dicor, comes sum, in hac ciuitate natus. Eusebonas dixit: Eusebonas dicor, palatinus sum, in hac ciuitate natus. Stephanus dixit: Stephanus dicor, praefectianus sum, in hac ciuitate natus. Paulus dixit: Paulus dicor, cognomine Neonis, in hac ciuitate natus. Anatolius dixit: Anatolius dicor, principalis, * in hac ciuitate natus. Marinus dixit: Marinus dicor, in hac ciuitate natus. Eustachius dixit: Eustachius dicor, cognomine Rhoda, in hac ciuitate natus. Anatolius dixit: Anatolius dicor, in hac ciuitate natus. Rufinus dixit: Rufinus dicor, architectus, in hac ciuitate natus. Comitas dixit: Comitas dicor, agens in rebus, & pater istius ciuitatis. Theodorus dixit: Theodorus dicor, agens in rebus, in hac ciuitate natus. Ioannes dixit: Ioannes dicor, * tabularius, in hac ciuitate natus. Addæus dixit: Addæus dicor, ciuis sum. Marcus dixit: Marcus dicor, praefectianus, in hac ciuitate natus. Ioannes dixit: Ioannes dicor, lecticiarius, in hac ciuitate natus. Nicetas dixit: Nicetas dicor, tabularius sum, in hac ciuitate natus.

* tabularius,

Sanctissimi episcopi dixerunt: Quoniam adest honestus huius ciuitatis defensor, & quæ dicta sunt a nostris notariis audiuit, insuper planius nos per suam doceat uocem, si seniores de his uiris qui ab ipso in praesenti demonstrati sunt, non cognoscit per istam ciuitatem. Paulus praefectianus & defensor dixit: Iussus a uestra sanctitate, quos potui inuenire uere seniores in laicis constitutos, clarissimos & honestissimos uiros produxi, qui interrogati propositis scripturis de suo statu, manifestantes subtilius explanant & sua tempora, & quæ sciunt ipsi illi magis pro se metipsis cognoscentes.

Sanctissimi episcopi dixerunt: Reuerendissimus sacrorum custos uasorum istius sanctissimæ ecclesiae afferat ad considerationem nobis & recitationem huius * sacra diptycha, in quibus sanctæ memoriæ sacerdotum istius optimæ ciuitatis scripta continentur vocabula.

Concil. Tom. 12.

Q

Ioannes presbyter & cimiliarcha dixit: Secundum iussio-
nem vestrae sanctitatis, inter sacra vasa quae a me seruan-
tur, habentes diptycha ista protuli, & ad recitationem
porrigo. Habeo autem & alios duos membraneos quater-
niones veteriores istis, quae nunc sunt & recitantur, quos
& ipsos protuli sicut videtis.

Sanctissimi episcopi dixerunt: Ad auditum nostrae me-
diocritatis, sed etiam illorum qui ad testimonium produ-
cti sunt reuerendissimi & clarissimi & honestissimi viri, re-
citantur sacra diptycha, quae declarant sanctae memoriae
connumerationem sacerdotum istius Mopsuestenae ciui-
tatis, ex quo immaculata & orthodoxa fides praedicatur,
vsque ad hunc sacerdotem qui in praesenti tertiadecima
indictione defunctus est. Et recitati sunt, & habent sic:
Pro requiescentibus episcopis, Protogene, Zosimo, O-
lympio, Cyrillo, Thoma, Bassiano, Ioanne, Auxentio,
Palatino, Iacobo, Zosimo, Theodoro, Symeone. Ex
alio diptycho: Pro requiescentibus episcopis, Protogene,
Zosimo, Olympio, Cyrillo, Thoma, Bassiano, Ioanne,
Auxentio, Palatino, Iacobo, Zosimo, Theodoro, Sy-
meone. Et ex aliis diptychis: Pro requiescentibus episco-
pis, Protogene, Zosimo, Olympio, Cyrillo, Thoma, Bas-
siano, Ioanne, Auxentio, Palatino, Iacobo. Sanctissimi
episcopi dixerunt: Porrigantur & nobis ad recitationem
& considerationem quae manifeste facta sunt sacra dipty-
cha, vt vnusquisque nostrum perlegat & inspiciat. Obla-
ta sunt sanctissimis episcopis. Sanctissimi episcopi dixe-
runt: Sunt etiam alia prolatis veteriora apud tuam re-
uerentiam? Ioannes presbyter & cimiliarcha dixit: Ista
habeo, domine, quae & protuli. Sanctissimi episcopi dixe-
runt: Propositis diuinis scripturis hoc ipsum explana.
Ioannes presbyter & cimiliarcha dixit: Per istam virtu-
tem, non habeo alia diptycha istis veteriora, sed omnia
quae habeo, protuli.

Sanctissimi episcopi dixerunt: Cum ipsa causa quo-
niam ad animae respicit salutem, & reuerendissimus habi-
tus vester adhortatur vos nihil extra veritate dicere, cer-
tum est quod multam curam subtilitatis facietis. Vt vero
omnis cogitatio praua foras reiciatur ab his quae aguntur,
& venerabilibus vos oportet iuramentis confirmare quae

dicturi estis. Sed vnusquisque sanctas & inuiolatas tangens scripturas, per ipsas fidem præbeat nihil extra ea quæ cum veritate cognoscit, in his quæ aguntur, dicere. Ad eandem vero iuramenti fidem respicientes, etiam suam ætatem explanent, & piissimi domini rerum iussionem sequentes, dicant si tempus sciunt & retinent, per quod Theodorus olim episcopus factus istius ciuitatis, sacrorum prædicatione diptychorum eiectus est, & quis illius in iisdem sacris diptychis locum suppleuit.

Martyrius presbyter dixit: Per istam virtutem, quidquid scio, veritatem dicam. Sum annorum octoginta plus minus; habeo autem in clero ordinatus sexaginta plus, & neque scio, neque audiui, quod recitatus est Theodorus, olim factus istius ciuitatis episcopus, in sacris diptychis; sed audiui, quod sanctus Cyrillus Alexandria magnæ ciuitatis episcopus factus, pro Theodoro taxatus est in diptychis, quibus inscripti sunt defuncti sanctissimi episcopi, & vsque adhuc ipse inscriptus est, & prædicatur cum aliis episcopis. Episcopum enim in nostra ciuitate nomine Cyrillum neque scio, neque audiui factum. Qui autem nunc insertus est Theodorus, ante tres annos obiit, & de Galatia erat.

Paulinus presbyter dixit: Per istas sanctas scripturas, quod scio, cum veritate dico. Presbyter sum Mopsuestenæ sanctissimæ ecclesiæ, & sum annorum septuagintanovem: habeo autem quadragintanovem annos in clero, & neque scio, neque audiui Theodorum veterem, qui fuit episcopus in ista ciuitate, prædicari in sacris diptychis sanctissimæ nostræ ecclesiæ, aut quando ablatum est nomen ipsius ex diptychis. Audio vero cum diptycha leguntur in diuino ministerio, nomen Cyrilli in connumeratione requiescentium episcoporum. Factum vero episcopum Cyrillum in hac ciuitate neque scio, neque audiui.

Stephanus presbyter dixit: Per istam virtutem, quidquid scio, cum veritate dico. Sexagintanovem annorum plus minusve sum; factus vero sum presbyter ante hos tres annos, & nullatenus scio vel audiui Theodorum, qui olim in nostra ciuitate fuit episcopus, nominatum in sacris diptychis. Cognoui autem, ex quo venerabili huic connumeror clero, quod illo adempto ex ipsis aliquando,

Cyrillus Alexandrinæ ciuitatis episcopus in illius loco insertus est sacris diptychis requiescentium episcoporum, qui vsque nunc pro ipso prædicatur. Cyrillum vero factum nostræ ciuitatis episcopum neque scio, neque audiui. Theodorus vero qui inscriptus est sacris diptychis, ante tres annos defunctus est.

Olympius presbyter dixit: Per istas sanctas scripturas, quidquid scio, veritatem dico. Annorum sum sexagintaquinque, in clero vero connumeror quinquagintaquinque, & non scio inscriptum fuisse nomen Theodori sacris diptychis, qui antea fuit hic episcopus, neque audiui eum vnquam numerari: audiui vero ab illis qui ante me erant, quod pro ipso insertus est sanctus Cyrillus, qui fuit Alexandrinæ ciuitatis episcopus. Quando vero ademptum est nomen Theodori, & insertus est pro ipso Cyrillus, non memini. Factum vero episcopum in ista ciuitate Cyrillum, nunquam audiui. Iste enim qui nunc nominatur Theodorus in diptychis, ille est qui ante tres annos defunctus est Galata.

Ioannes presbyter dixit: Per istam virtutem, & Deum qui locutus est per istas scripturas, veritatem dico. Annorum sum sexagintaquinque plus minus, habeo vero in clero annos vigintiocto, & neque scio, nec cum essem laicus, nec postquam factus sum clericus, Theodorum, qui olim episcopus fuit istius ciuitatis, neque numerari in sacris diptychis, nec quando eiectus est: prædicari vero scio in diptychis in connumeratione requiescentium episcoporum nostræ ciuitatis sanctum Cyrillum archiepiscopum Alexandrinæ ciuitatis. Episcopum vero nomine Cyrillum non scio fuisse, nec audiui in nostra ciuitate. Ille enim qui nunc nominatur Theodorus in diptychis, ante tres annos obiit, & de Galatia erat.

Thomas presbyter dixit: Per istas sanctas scripturas, & Deum qui locutus est per ipsas, quidquid scio, veritatem dico. Sexaginta annorum sum, domine; habeo vero in clero, licet peccator sim, quinquagintaquinque annos; & non scio, neque audiui nomē veteris Theodori, qui hic episcopus fuit, prædicari in sacris diptychis, nec quando ablatum est, nec qui ipsum eiecit. Audiui vero a senioribus, quod Cyrillus, qui fuit Alexandrinæ ciuitatis episcopus,

ANNO
CHRISTI
533.

infectus est sacris diptychis pro Theodoro in connumeratione episcoporum nostræ ciuitatis, qui & vsque nunc prædicatur; Cyrillum autem episcopum fuisse hic, neque audiui, neque scio. Ille vero qui nunc nominatur cum mortuis episcopis, Theodorus de Galatia oriundus, ante tres annos defunctus est.

Theodorus presbyter dixit: Per istam virtutem, quidquid scio cum veritate dico. Sum annorum sexaginta-duorum plus minus; quinquaginta quinque autem annos habeo in venerabili clero istius sanctissimæ ecclesiæ, & nunquam audiui nomen Theodori veteris, qui fuit hic episcopus, neque infectum esse sacris diptychis, neque recitari. Audiui vero ab antiquioribus, quod pro Theodoro infectus est sanctus Cyrillus episcopus Alexandria in requiescentibus episcopis. Cyrillum vero fuisse nostræ ecclesiæ, neque scio, neque audiui. Ille vero qui nunc infectus est diptychis Theodorus, Galata fuit, & ante tres annos defunctus est.

Thomas presbyter dixit: Per istas sanctas scripturas, quidquid scio cum veritate dico. Sexaginta annorū sum plus minus; in clero autem quinquaginta annos habeo, & non scio, neque audiui infectum Theodorum, olim nostræ ciuitatis episcopum factum, neque audiui ipsum recitari cum requiescentibus sacerdotibus nostræ ciuitatis. Fuisse vero in nostra ciuitate episcopum nomine Cyrillum, neque scio, neque audiui per quodcumque tempus. Ille autem qui nunc recitatur Theodorus in sacris diptychis, ille qui est ante tres annos obiit, & de Galatia erat.

Eudoxius presbyter dixit: Per sanctas scripturas veritatem dico. Annos habeo in clero sanctissimæ ecclesiæ quadraginta duos; sum autem annorum sexagintatium, & nec cum essem laicus, nec clericus factus, scio hic infectum esse aut prædicari in sacris diptychis Theodorū veterem, qui fuit hic episcopus, nec quando vel quis deiecit ipsum ex sacris diptychis, scio. Audio vero prædicari in diptychis mortuorum episcoporum nostræ ciuitatis Cyrillum episcopum Alexandria. Episcopum enim fuisse in nostra ciuitate, nomine Cyrillum, neque audiui, neque scio. Ille vero qui prædicatur Theodorus in diptychis,

Q iij

qui ante tres annos obiit, de Galatia erat.

Paulus presbyter dixit: Per istam virtutem, quidquid scio, veritatem dico. Quinquaginta octo annorum sum, domine; habeo autem in clero viginti octo annos, & non scio Theodorum, qui olim fuit episcopus nostræ ciuitatis, prædicari in sacris diptychis, sed neque pro ipso quemquam insertum scio. Theodorus vero, qui nunc recitatur, de Galatia erat, qui ante tres annos defunctus est.

Theodorus presbyter dixit: Per istam virtutem, quidquid scio cum veritate dico. Sum plus minus annorum quinquaginta duorum; ex quo autem clericus sum, viginti octo anni sunt, & non scio neque audiui, nec cum laicus essem, nec ex quo clericus factus sum, Theodorum, qui olim fuit episcopus nostræ ciuitatis, recitari vel inscriptum esse sacris diptychis. Audiui vero a senioribus, quod sanctus Cyrillus episcopus Alexandria ipse pro illo insertus est sacris diptychis mortuorum episcoporum nostræ ciuitatis. Qui vero insertus est sacris diptychis Theodorus, ante tres annos defunctus, qui fuit noster episcopus, de Galatia erat.

Paregorius archidiaconus dixit: Per istam virtutem, veritatem dico. Annorum sum sexaginta sex; habeo vero connumeratus venerabili clero annos viginti octo, & non scio, nec cum laicus essem, nec postquam factus sum clericus, insertum sacris diptychis nomen Theodori, qui ante fuit hic episcopus, neque audiui ipsum recitari. Audiui vero a senioribus, quod pro ipso insertus est sanctus Cyrillus episcopus Alexandrinæ ciuitatis, qui & vsque nunc prædicatur. Hic vero fuisse Cyrillum episcopum, neque scio, neque audiui. Qui vero nunc recitatur Theodorus in sacris diptychis, Galata erat, qui ante tres annos defunctus est.

Ioannes diaconus dixit: Per istas sanctas scripturas, quidquid scio, cum veritate doceo. Annorum sum quinquaginta octo, habeo vero connumeratus venerabili clero annos quadraginta octo, & non scio neque audiui insertum nomen Theodori sacris diptychis, qui antea hic fuit episcopus, nec prædicari ipsum. Audiui vero aliquando, quod pro ipso insertus est sanctus Cyrillus Alexandrinæ ciuitatis, qui & vsque nunc prædicatur: neque scio, ne-

ANNO
CHRISTI
533.

que audiui hic fuisse Cyrillum episcopum. Iste vero qui nunc recitatur Theodorus in sacris diptychis, Galata erat, qui ante tres annos defunctus est.

Thomas diaconus dixit: Per istas sanctas scripturas, veritatem dico. Quinquagintaquinque annorum sum, quinquaginta novem habeo in clero, & non scio, neque audiui inscriptum esse sacris diptychis vel recitari eum, qui olim fuit nostrae civitatis episcopus Theodorus. Audiui vero a senioribus hominibus, quod beatus Cyrillus pro ipso insertus est, Alexandrinae civitatis pontifex, qui & usque nunc recitatur in sacris diptychis cum requiescentibus episcopis nostrae civitatis. Cyrillum vero episcopum fuisse in nostra civitate nescio, neque audiui. Iste vero qui nunc recitatur in sacris diptychis Theodorus, ante tres annos mortuus, de Galatia erat.

Ioannes diaconus dixit: Per istas sanctas scripturas, veritatem dico. Annorum sum sexagintaquinque plus minus; habeo vero in clero quinquaginta annos, & non audiui unquam Theodorum, qui olim fuit episcopus nostrae civitatis, in sacris diptychis: nescio quando insertus est Cyrillus pro memorato Theodoro: scio vero praedicari in diptychis in connumeratione requiescentium episcoporum nostrae civitatis Cyrillum pontificem Alexandriae, qui & usque nunc praedicatur. Episcopum nomine Cyrillum nec scio, nec audiui nostrae civitatis fuisse. Theodorus vero qui nunc recitatur in sacris diptychis, ante tres annos defunctus, de Galatia erat.

Paulus diaconus dixit: Per istam virtutem, quae scio, dico cum veritate. Sum annorum quinquaginta sex plus minus; habeo vero in clero connumeratus annos vigintitres, & nec cum laicus essem, nec postquam factus sum clericus, scio Theodorum veterem nostrae civitatis episcopum inscriptum esse sacris diptychis vel praedicari. Audiui vero, pro memorato Theodoro sanctum Cyrillum pontificem Alexandrinae civitatis insertum esse, & praedicari in diptychis in connumeratione requiescentium episcoporum nostrae civitatis, & usque nunc recitari. Cyrillum vero nomine nostrae fuisse civitatis episcopum nescio, nec audiui. Iste vero qui nunc recitatur in sacris diptychis Theodorus, ante tres annos defunctus, de Galatia erat.

Sanctissimi episcopi dixerunt: Ista quidem quæ reuerendissimorum clericorum scientiæ & memoriæ sunt, declarant robur eorum quæ mota sunt: superest vero, ut etiam præsentem rem testimonium consequatur eorum qui extra sacrum Concilium sunt. Singulatim igitur præfentes clarissimi & honestissimi & laudabiles viri introducti, qui etiam ætate priores demonstrati sunt, declarent tam vitæ tempus, quam ea quæcumque sciunt, propter causam quæ nunc mouetur, per præsentia diuina & venerabilia euangelia prius confirmantes ea quæ dicturi sunt.

Eumolpius comes dixit: Per istam virtutem, quidquid scio, veritatem dico. Sum annorum plus minus sexaginta: cognouit vero vestra sanctitas, quod militabam ministrans diuinis & maximis iussionibus, & cum peruenissem ad istam ciuitatem, communicans in sancta ecclesia, nunquam audiui prædicari in sanctis diptychis nomen Theodori, qui fuit, sicut dicitur a senioribus, episcopus huius ciuitatis. Iste enim qui nunc recitatur Theodorus, de Galatia erat, qui ante tres annos defunctus est.

Theodorus comes dixit: Per istas sanctas scripturas, quidquid scio, cum veritate dico. Quadragintaquinque annorum sum plus minus, & non scio nomen Theodori veteris, qui dicitur fuisse nostræ ciuitatis episcopus, recitari in sacris diptychis. Theodorus vero qui diptychis nunc inscriptus est, & prædicatur cum mortuis episcopis, de Galatia erat, & ante tres annos defunctus est.

Eusebonas Palatinus dixit: Per istam virtutem sanctorum euangeliorum, quidquid scio, cum veritate dico. Ex quo memini & conuenio in sanctam ecclesiam, non scio nomen Theodori veteris, quem dicunt huius ciuitatis episcopum fuisse, in sacris diptychis prædicatum: plus tamen sum annorum quinquaginta.

Stephanus præfectianus dixit: Per istas sanctas scripturas, quidquid scio, veritatem dico. Annorum sum sexaginta vnus: nomen Theodori veteris episcopi Mopsuestenæ ciuitatis non audiui in sacris diptychis recitari. Audio vero in connumeratione episcoporum nostræ ciuitatis prædicari Cyrillum, qui, sicut dicebant seniores, fuit episcopus Alexandriae magnæ ciuitatis, qui & vsque nunc cum

ANNO
CHRISTI
553.

cum requiescentibus episcopis nostræ Mopsuestenæ ciuitatis recitatur: quoniam simplicius magis quam curiosius accedens, diuina & inuiolata solitus sum mysteria suscipere. Ille enim qui nunc insertus est Theodorus, ante tres annos defunctus, de Galatia erat.

Paulus Neonis dixit: Per istas sanctas scripturas, quidquid scio, cum veritate dico. Annorum sum septuaginta, & neque scio, neque audiui prædicari Theodorum veterem in sacris diptychis, qui fuit episcopus nostræ ciuitatis, nec quando leuatus est, vel quis pro illo insertus est scio: nisi istum Theodorum de Galatia audio prædicari, qui ante tres annos defunctus est.

Anatolius principalis dixit: Per istam virtutem, veritatem dico. Sum annorum sexagintaquinque plus minusve, Theodorum veterem Antiochenum, nostræ ciuitatis episcopum nescio in sacris diptychis recitari, nisi Theodorum ante tres annos defunctum, qui de Galatia erat.

Marinus præfectianus dixit: Per istas sanctas scripturas, quidquid scio, veritatem dico. Annorum sum sexaginta trium plus minusve, & non scio vel insertum esse, vel prædicari in sacris diptychis nomen Theodori veteris, qui fuit episcopus istius ciuitatis. Theodorus vero qui nunc recitatur, de Galatia erat, & ante tres annos defunctus est.

Eustachius dixit: Per istam virtutem, quæ scio, cum veritate dico. Sum annorum septuaginta plus minusve, & non scio Theodorum, qui olim episcopus fuit Mopsuestenæ ciuitatis, insertum esse vel prædicari in sacris diptychis nostræ sanctissimæ ecclesiæ. Qui vero nunc recitatur in diptychis Theodorus, ante tres annos defunctus, de Galatia erat.

Anatolius dixit: Per istas sanctas scripturas, quidquid scio, cum veritate dico. Annorum sum septuaginta trium, & nescio vel taxatum in sacris diptychis sacrosanctæ ecclesiæ, vel prædicatum Theodorum veterem factum nostræ ciuitatis episcopum. Qui nunc vero nominatur, Theodorus est, qui ante tres annos defunctus est, Galata.

Rufinus architectus dixit: Per istam virtutem, quidquid scio, cum veritate dico. Septuaginta annorum sum,

Concil. Tom. 12.

R

& nec a parentibus meis audiui, nec scio, vel ex alio quodam audiui insertum esse vel prædicari in sacris diptychis nomen Theodori, qui olim fuit hic episcopus. Theodorus vero qui nunc prædicatur in sacris diptychis, ille est qui ante tres annos obiit.

Comitas agens in rebus, & pater ciuitatis, dixit: Per istas sanctas scripturas quidquid scio, veritatem dico. Nescio nec audiui recitari nomen Theodori, qui olim fuit, sicut dicunt, episcopus nostræ ciuitatis. Sum vero annorum quadraginta.

Theodorus agens in rebus dixit: Per istam virtutem, quidquid scio, veritatem dico. Sum annorum quinquaginta, & non scio vel audiui insertum esse sacris diptychis nomen Theodori veteris, qui fuit in hac ciuitate, sicut dicunt, episcopus.

Ioannes * tabularius dixit: Per istam virtutem sanctorum euangeliorum, quidquid scio, veritatem dico. Sum annorum sexagintaseptem plus minusve, & Theodorum veterem, qui fuit episcopus nostræ ciuitatis, non scio recitari. Iste vero qui nunc prædicatur Theodorus, est de Galatia, qui ante tres annos mortuus est, qui fuit noster episcopus.

Addæus dixit: Per istas sanctas scripturas, quidquid scio, cum veritate dico. Sum, domine, sexaginta annorum, & non scio, nec audiui vnquam prædicari in sacris diptychis nomen Theodori veteris, qui hic episcopus fuit. Ante tres autem annos defunctus est Theodorus de Galatia, qui hic episcopus fuit, & ipse prædicatur cum aliis episcopis mortuis.

Marcus præfectianus dixit: Per istam virtutem sanctorum euangeliorum, quidquid scio, cum veritate dico. Sum annorum quinquagintaquinque, & non scio, nec audiui in sacris diptychis recitari Theodorum veterem, qui hic episcopus fuit, nisi istum Theodorum Galatam, qui ante tres annos mortuus est.

Ioannes lecticiarius dixit: Per istas sanctas scripturas, quidquid scio, veritatem dico. Sum annorum septuaginta, & non scio, nec audiui prædicari in sacris diptychis nomen Theodori veteris, qui hic fuit episcopus, nisi istum Theodorum Galatam, qui ante tres annos mortuus est.

Nicetas tabularius dixit: Per istam virtutem, quidquid scio, cum veritate dico. Sum annorum quinquaginta quatuor, & non scio, nec audiui nomen Theodori veteris in sacris diptychis recitari sanctissimæ nostræ ecclesiæ: sed qui nunc recitatur, Theodorus est, qui ante tres annos mortuus est episcopus.

Ioannes misericordia Dei episcopus Iustinianopolitanae metropoleos, & Thomas episcopus Ægææ ciuitatis, & Stephanus episcopus Castabaleorum, & Nicetas episcopus Epiphaneorum, & Andreas episcopus Flauiae, & Procopius episcopus Irenopolitanorum, & Urbicius episcopus Alexandrinæ ciuitatis, & Antoninus episcopus Rofeorum, & Cosmas episcopus Mopsuestiæ, dixerunt: Ne ciuitatem in alto positam tegere aliquis nec abscondere poterit, nec veritatis lumen obumbrare semper aliquis valet. Splendet enim dilucide rectæ & immaculatæ fidei lumen, & sub nulla hæreseos nube tenebris cooperitur, & nunc veritatis reuelata est ratio, & valde euidenter declarata est, Theodorum veterem, qui per istam ciuitatem fuit episcopus, in antiquis temporibus extra prædicationem diuini mysterii fuisse, & sacris diptychis eiectum esse: & pro illo vero alterum constitutum esse, & in illius vocabulum, inscriptum esse Cyrillum sanctæ memoriæ. Ista enim demonstrat plane & sine dubio testimonium, quod cum iuramentis factum est, virorum religiosissimorum, & clarissimorum, & laudabilium, qui in præsentem in medium producti sunt. Sed etiam nos ipsi, sacra præ manibus gerentes diptycha eorum qui antecesserunt sanctorum huius ciuitatis episcoporum, inuenimus cum veritate, Theodori quidem veteris nullam penitus insertam esse memoriam, Cyrilli vero sanctæ memoriæ vocabulum insertum esse: & inadulterata esse sacra diptycha quæ prolata sunt, ex ipso considerauimus visu. Demonstrant vero euidenter, Cyrillum sanctæ memoriæ in alterius loco insertum esse, eo quod nullus per istam ciuitatem fuit pastor eiusdem vocabuli, secundum quod testimoniorum robor explanat. Manifestum vero & illud testium fecit assertio, Theodorum, qui in fine sacrorum diptychorum scriptus est, non esse illum veterem, sed eum qui

Pfal. 19.

ante tres annos mortuus est, qui ex Galatia erat, quem & nos nostræ connumerationis fuisse cognoscimus. His igitur pro veritate demonstratis, Christianissimo & piissimo nostro imperatori nota omnia, secundum quod placuit eius Christianæ serenitati, faciemus, & in omnibus sanctissimo & beatissimo antiquioris Romæ papæ. Sed & communi omnes voce cælestem supplicamus Deum: Solum fac Domine imperatorem, & exaudi eum in quacumque die te inuocauerit.

Ioannes misericordia Dei episcopus Iustinianopolitanæ metropoleos: apud me confecta sunt ante posita gesta, & subscripsi.

Thomas misericordia Dei episcopus Ægææ ciuitatis: in conspectu meo confecta sunt ante posita gesta, & subscripsi.

Stephanus misericordia Dei episcopus Castabaleorum ciuitatis: coram me confecta sunt ante posita gesta, & subscripsi.

Nicetas misericordia Dei episcopus Epiphaneorum ciuitatis: coram me confecta sunt ante posita gesta, & subscripsi.

Andreas misericordia Dei episcopus Flauideorum ciuitatis: coram me confecta sunt ante posita gesta, & subscripsi.

Procopius misericordia Dei episcopus Irenopolitanæ ciuitatis: coram me confecta sunt ante posita gesta, & subscripsi.

Vrbicius misericordia Dei episcopus Alexandrini opidi: coram me confecta sunt ante posita gesta, & subscripsi.

Antoninus misericordia Dei episcopus Roseorum ciuitatis: coram me confecta sunt ante posita gesta, & subscripsi.

Cosmas misericordia Dei episcopus Mopsuestenæ ciuitatis: coram me confecta sunt ante posita gesta, & subscripsi.

*PIISSIMO ET CHRISTIANISSIMO NOSTRO
principi, merito diuinitus honorato, Flauio Iustiniano Augusto
& imperatori, Ioannes, Thomas, Stephanus, Nicetas, Andreas,
Procopius, Vrbicius, Antoninus & Cosmas humiles episcopi
vestræ secundæ Cilicum prouinciæ.*

SEMPER quidem pro pietate ad Deum pertinente labores vestræ Christianitatis mirati sumus, & mercedem vobis studii, quod circa meliora & optima humanorum habetis, reddituram esse credimus cælestis regni participationem. Nihilominus autem & nunc festinantiam, piissime, vestram circa sanctam vniuersalis ecclesiæ pacem considerantes ex his quæ de Theodoro olim Mopsuestenæ ciuitatis episcopo pie nobis directæ sunt a ve-

ANNO
CHRISTI
535.

stra Christianissima serenitate, superlaudamus & miramur circa recta dogmata zelum, inuictissime, tuum. Accessimus enim ad Mopsuestenam ciuitatem vniuersi qui per vestram secundam Ciliciam sacerdotium sumus fortiti, Marthanio viro magnifico nobis ea quæ aguntur complente, cum hoc vestra pietas iussisset, & religiosissimos eius clericos aduocauimus, nec non etiam clarissimos & laudabiles huius habitatores, electis ab ipsis his qui ætate prouecti fuerunt, hoc quod iuste a Christianissimis vobis præceptum est, interrogabamus quando Theodorus prior sacris diptychis eiectus est, sed etiam quis loco illius inscriptus est. Ista vero eos dicere adhortabamur sanctis & adorandis propositis euangeliis. Illi vero nobis fidem eorum quæ dicenda erant, per venerabilia iuramenta affirmantes, & ætatem suam explanantes, ignorare dicebant ex quo Theodori vetusti vocabulum sacris diptychis deletum est. Cyrillus autem sanctæ memoriæ Alexandrinæ magnæ ciuitatis pontifex in illius loco insertus est. Istis consonare etiam ipsa præ manibus habentes sacra diptycha, teste Deo, inuenimus. Sanctæ enim memoriæ pontificum memoratæ Mopsuestenæ ciuitatis nomina recitantes, Theodori quidem nullam memoriæ insertam esse reperimus, Cyrillū vero vna cum sanctis, qui ad Deū ante abierunt, conscriptum, cum nullus Cyrillus Mopsuestenæ fuisset ciuitatis episcopus. In fine vero connumerationis Theodorum conscriptum esse iuniorem inuenimus, qui ex Galatia ortus, vnus nostri factus Concilii, ante tres annos defunctus est. Omnia igitur gestis inferentes, & humili huic suggestioni coniungentes, manifesta ea quæ mota sunt, vobis Christianissimis fecimus, orantes magnum & saluatorem Deum, vt nobis & paci sanctarum ecclesiarum te longæuum & vestram Christianissimam serenitatem custodiat.

Ioannes misericordia Dei episcopus vestræ Iustinianopolitanæ metropolis, subscripsi.

Thomas misericordia Dei episcopus vestræ Ægææ ciuitatis, suggerens subscripsi.

Stephanus misericordia Dei episcopus Castabaleæ ciuitatis, referens subscripsi.

Nicetas misericordia Dei episcopus Epiphaniæ ciuitatis, suggerens subscripsi.

R iij

Andreas misericordia Dei episcopus vestræ Flauideæ ciuitatis, ^{ANNO} suggerens subscripsi. ^{CHRISTI} 559

Procopius misericordia Dei episcopus vestræ Irenopolitanæ ciuitatis, subscripsi.

Urbicius misericordia Dei episcopus vestri Alexandrini opidi, suggerens subscripsi.

Antoninus misericordia Dei episcopus vestræ Roseæ ciuitatis, suggerens subscripsi.

Cosmas misericordia Dei episcopus vestræ Mopsuestenæ ciuitatis, suggerens subscripsi.

Facta est vero & suggestio ad sanctissimum papam antiquioris Romæ Vigilium ab iisdem episcopis, ita habens:

DECEBAT vere, cum primam ^{*for. in-} sacerdotum dignitatem ^{ter lac.} sortiti estis, sanctissimi, ea quæ ad sanctarum ecclesiarum statum respiciunt, manifesta vestræ diuinitus honoratæ beatitudini fieri. Hoc bene & Christianissimus noster imperator considerans, & ad vestram scientiam quædam, quæ de Theodoro quondam Mopsuestenæ ecclesiæ episcopo mota sunt, iussit referri. Piißimis enim ad nos literis vsus, hortatus est ad Mopsuestenam ciuitatem conuenire, quæ vna secundæ Ciliciæ est, & cum subtilitate perscrutari, quando Theodorus, qui olim prædictæ ciuitatis fuit episcopus, sacris diptychis eiectus est, & manifesta ea tam eius tranquillitati, quam vestræ diuinitus honoratæ facere beatitudini. Statim igitur Mopsuestiam accedentes, religiosissimum congregauimus clerum, & fidelem eius populum, eligentes eos qui seniores sunt, qui & retinere forsitan memoria possunt subtilitatem eius quod quærebatur: & diuina & adoranda eis proponentes euangelia, vt suspicionem sui testimonii emundarent, dicere inuitauimus, si sciunt quo tempore Theodori antiqui nomen sacris eiectum est diptychis. Illi vero multos annos, & suam excedentes memoriam esse iurauerunt, ex quo nulla eiusdem Theodori memoria sacris diptychis inferatur. Cyrillum autem religiosæ memoriæ Alexandrinæ ciuitatis pontificem in eius loco inscriptum esse: quæ ex patribus suis audisse asseruerunt. Sed eorum quæ dicebantur subtilitatem inuestigantes, & per ipsa venimus sacra diptycha, & mortuorum episcoporum connumerationem considerabamus: & Theodori quidem in antiquo-

ANNO CHRISTI 553.
 ribus temporibus nullam memoriam inuenimus, in ipso vero sine sacrorum diptychorum Theodorus scriptus est, quem omnes nuper quidem mortuum esse dixerunt, ex Galatia vero ortum esse prouincia. Hunc & nos omnes nostri Concilii partem factum, ante triennium mortuum esse cognoscimus. Hæc ita habere, ipsa gesta vobis sanctissimis manifestent: quæ humili suggestioni coniungentes, ad scientiam vestram destinauimus. Sed petimus diuinitus inspiratos vos religiosissimis & Deum placentibus vestris orationibus nos humiles suffulcire.

Et subscripserunt episcopi in ea.

Sancta Synodus dixit: Sufficiunt quidem quæ dicta & prolata sunt, ecclesiasticam traditionem demonstrare, eo quod oportet hæreticos & post mortem anathematizari. Et reliqua vero omnia quæ mota sunt, ostendunt quemadmodum ex prolixis temporibus Theodorus Mopsuestenus propter impia sua conscripta & post mortem a catholica ecclesia eiectus est. Sed de his quidem sententiam paulo post manifestemus: nunc vero & quæ collecta sunt ex Theodoriti conscriptis contra rectam fidem expositis, & contra sanctæ memoriæ Cyrillum & duodecim eius capitula, nec non pro Theodoro & Nestorio & eorum blasphemis, recitentur. Et cum suscepisset Photinus reuerendissimus diaconus & notarius, recitauit.

EX HIS QUÆ A THEODORITO SCRIPTA
 sunt aduersus duodecim capitula sancti Cyrilli.

Ex his quæ ad primum anathematismum scripsit.

CERTVM igitur est ex prædictis, quod Dei forma non immutata in serui formam, sed manens quod erat, sumpsit serui formam. Si igitur non factus est caro Deus Verbum, sed carnem viuam & rationabilem recepit, non ipse natura ex Virgine natus est, conceptus est, complasmatus & formatus, & initium inde ut esset accipiens, qui ante sæcula est, & Deus est, & ad Deum est, & cum Patre est, & cum Patre cognoscitur & adoratur: sed cum sibi templum in virginali utero complasmanit, cum illo erat qui complasmatus & conceptus & formatus & natus est. Quapropter & sanctam illam Virginem Dei genitricem appellamus, non quod Deum

Habentur in Concilio Ephesino, part. 3. cap. 3.

quod

natura genuit, sed quod hominem Deo unitum, qui eum compla-
smauit.

Eiusdem Theodoriti ex his quæ sunt aduersus
anathematismum secundum.

Vnum quidem Christum confitemur, diuinis doctrinis apostolo-
rum obediens, & eundem per unitatem Deum & hominem no-
minamus: unitatem vero quæ est secundum subsistentiam, omnino
ignoramus tamquam nouam & alienigenam diuinarum scriptura-
rum, & patrum qui eas interpretati sunt.

Eiusdem ex his quæ sunt contra quartum
anathematismum.

Matth. 27. Cui igitur adscribamus hoc quod est: Deus meus, Deus meus,
Matth. 26. quare me dereliquisti? & hoc quod est: Pater, si potest fieri,
Ioan. 12. transeat calix iste a me. & hoc quod est: Pater, saluum me
Marc. 13. fac ab ista hora. & hoc quod est: Horam illam nemo cogno-
uit, neque Filius hominis: & alia quæ humiliter ab ipso &
Matth. 4. a sacris apostolis de ipso dicta & scripta sunt? Cui esuritionem &
Ioan. 4. sitim applicemus? cui laborem & somnum? cui ignorantiam & for-
Luc. 22. midinem? Quis est qui angelico indiguit auxilio? Si Dei Verbi
hæc sunt, quomodo ignorauit sapientia?

Et post alia.

Non erat Dei Verbi ignorantia, sed serui formæ, quæ tanta in
illo tempore cognoscebat, quanta inhabitans deitas reuelauit.

Eiusdem ex iis quæ sunt aduersus decimum
anathematismum.

Hebr. 5. Quis est, qui laboribus virtutis perfectus est, & non natura per-
fectus existens? Quis est, qui experimento cognouit obedientiam, &
istam ignorans ante experimentum? Quis est, qui cum reuerentia
vixit, & cum labore forti & lacrymis supplicationes obtulit, &
saluum se facere non potens, sed obsecrans illum qui poterat saluum
facere, & mortis liberationem postulans? Non Deus Verbum, qui
immortalis est, qui impassibilis, qui incorporealis.

Et post alia.

Sed id quod ex semine Dauid sumptum ab ipso est, quod est mor-
tale, quod est passibile, quod timet mortem, licet postea destruxe-
rit

ANNO
CHRISTI
553

rit mortis potentiam propter unitatem Dei qui hoc recepit, quod per omnem ambulavit iustitiam, & ad Joannem dixit: Sine modo, *Matth. 3.* sic enim decet nos implere omnem iustitiam: hoc summi sacerdotii appellationem accepit secundum ordinem Melchisedec: illud enim habebat naturæ infirmitatem.

Eiusdem ex epistola quam ad monasteria contra sanctum Cyrillum scripsit.

Qui prope stant, derident nostram pugnam, & nostris fruuntur malis, & gaudent videntes nos a nobis ipsis consumptos. Causa vero istorum sunt, qui apostolicam corrumpere fidem contendunt, & euangelicis dogmatibus instabilem doctrinam imponere præsumunt, & impii Cyrilli capitula cum anathemate in regiam ciuitatem transmiserunt suscipientes, & suis scriptionibus, ut putauerunt, confirmantes, quæ manifeste ex amara Apollinarii radice exorta sunt: eandem vero habent Arii & Eunomii blasphemiam. quod si quis subtiliter perspicere voluerit, nec ab insania Valentini & Manæ & Marcionis aliena sunt. Nam in primo quidem capitulo dispensationem pro nobis factam eiecit, non recepisse Deam Verbum naturam humanam, sed ipsum in carnem mutatum esse docens, & suspicione & phantasia saluatoris nostri humanationem, sed non vere factam esse dogmatizans. Hæc vero ab impietate Marcionis & Manæ & Valentini generata sunt. In secundo autem & tertio capitulo quasi oblitus eorum quæ in principiis exposuit, unitatem quæ est secundum subsistentiam introducit, & conuentum per unitatem naturalem, temperationem quamdam & confusionem per hæc nomina factam esse docens diuinæ naturæ & serui formæ. Hoc vero ab Apollinarii hæretica insania natum est. In quarto vero capitulo euangelicarum & apostolicarum vocum diuisionem abdicat, & non permittit secundum orthodoxorum patrum doctrinas, eas quidem quæ Deo conueniunt voces in diuina excipere natura, humiliores vero & humaniter dictas recipi & applicari humanitati; & inde igitur est inuenire bene sapientes impietatis cognationem. Arius etenim & Eunomius creaturâ, & ex his quæ non sunt, & seruum unigenitum Dei Filium dicentes, humana, quæ a Domino Christo humaniter dicta sunt, deitati ipsius applicare ausi sunt, alienum paternæ substantiæ & dissimilem inde eum ostendere festinantes. Super hæc, ut compendiose dicam, ipsam impassibilem & non mutabilem Christi deitatem, & pati, & crucifigi, & mori dicit. Hoc vero & Arii & Eunomii* superat. Nec enim hi, qui creaturam au-

Concil. Tom. 12.

S

*for. de-
infirmitatem

dent dicere creatorem omnium & opificem, in istam excefferunt impietatem. Blasphemant vero & sanctum Spiritum, non ex Patre ipsum procedere dicens, secundum Domini vocem, sed ex Filio esse. Et iste vero Apollinarii seminum fructus est: propinquat vero & Macedonii malignæ culturæ. Tales sunt Aegyptii * partes ma- * partus ligni: patris vero peior progenies. Hæc cum oporteret vel abortiua facere in ipsa conceptione, aut statim nata corrumpere eos quibus animarum medicina commissa est, utpote perniciofa, & nostræ naturæ læsiones, nutriunt magnanimi, & multo digna esse studio iudicant, ad perniciem tam suam quam aliorum, qui aures eis partiuntur præstare.

ANNO CHRISTI 533

Ex allocutione Theodoriti dicta aduersus sanctum Cyrillum Calchedone, statim post Ephesinam primam Synodum, cum ab Epheso ascendisset ad Constantinopolim vna cum orientalibus, pro Nestorio quasi iniuste condemnato.

Vides quomodo & differentiam naturarum scio, & unitatem non soluo, o noue Christi impugnator, magis vero Dei impugnator? Hunc præscripto consilio & præscientia Dei traditum capientes, per manum iniquorum affigentes interfecistis, quem Deus resuscitauit ex mortuis, solutis vinculis inferni.

Altor. 2.

Ex alia allocutione dicta in eadem ciuitate contra sanctæ memoriæ Cyrillum.

Numquid soluo unitatem, o noue hæretice, neque tu confundis naturas? Dic inconfusam unitatem, & suscipio vocem. Sed quid dicis, quod vna natura duæ naturæ factæ sunt? Quis te hæc propheta erudiit? quis apostolorum primus, secundus, medius, ultimus, qui est post duodecim, Paulus, Barnabas? quis posterior illis doctor? Disce tuum doctorem. Hoc Asterius Ariannus genuit, & Apollinarius tuus pater. Te ipsum enim filium illius constituisti: cuius dogmatum heres factus es, sis & appellationis heres merito.

Eiusdem ex allocutione scripta in eadem ciuitate pro Nestorio.

Christus nobis præcedat sermonem: Christus, propter quem terribiles Propontidis contemnitis fluctus, ut nostram vocem exaudiretis, imaginem putantes esse eam vocis vestri pastoris. Desideratis enim audire incundos sibilos vestri pastoris, quem * compastores a- * pasto- res foci

Habetur in actis Conciliabuli orientalium, in Concilio Ephesino inferis.

Nestorium intelligit.

ANNO
CHRISTI
553
partus

*rundinibus occiderunt, sicut arbitrantur: at Deus per prophetam
clamat: Pastores plurimi corruerunt vineas meas, con- 1er. 12.
taminauerunt portionem meam, posuerunt portionem
meam amabilem in desertum inuium.*

EPISTOLA THEODORITI AD EPISCOPVM
Andream Samofatenum scripta ab Epheso.

AB Epheso scribens saluto tuam sanctitatem, quam beatifico
quidem infirmitatis, amabilem vero Deo existimo, quoniam
auditu, non experimento, cognouit mala quæ hic facta sunt, mala
omnem rationis vim superantia, & historicam uincencia narratio-
nem, continuisque lacrymis & perpetuis fletibus digna. Periclita-
tur enim ecclesiæ corpus dirumpi, magis id uero iam incisionem sus-
cepit, nisi ille sapiens medicus diuisa & putrefacta membra resice-
ret & coniungeret. Insanit iterum Aegyptus aduersus Deum, &
bellat cum Mose & Aaron & famulis eius, & plurima pars Is-
rael aduersariis consensit, nimis uero pauci sunt sani, qui & pro
pietate labores sponte sustinent. Deculcata sunt pietatis uenerabilia.
Illi qui depositi sunt, sacerdotalia ministeria peragunt: & qui de-
posuerunt, domi sedent gementes. Illi qui cum depositis excommuni-
cati sunt, depositos liberauerunt depositione, sicut arbitrati sunt.
Talem ludunt Synodum Aegyptii, & Palæstini, & Pontici, &
Asiani, & cum his Occasus. Plurima enim pars orbis terrarum mor-
bum suscepit. Quales mimi ridiculorum in tempore impietatis, sic
pietatem in comædia deluserunt? Qualis uero comædiæ scriptor ta-
lem unquam fabulam recitauerit? Qualis uero tragædiæ poeta di-
gne fletus eorum conscripserit? Tanta & talia Dei ecclesiæ mala
insultauerunt: magis uero breuissimam particulam narraui eorum
quæ præsumpta sunt.

EIVSDEM AD NESTORIVM, POST VNITATEM
inter orientales & sanctissimum Cyrillum factam.

Domino meo reuerendissimo, & religiosissimo, & sanctissimo
patri episcopo Nestorio, Theodoritus in Domino
gaudere.

QUOD non urbana conuersatione delector, nec seculari cura-
tione, nec gloria, nec altis sedibus sum alligatus, arbitror sci-
re tuam sanctitatem. Licet enim & nihil aliud, ipsa tamen solitu-
do ciuitatis quam gubernare sortitus sum, sufficit hanc me philoso-
Concil. Tom. 12.

phiam docere. Non solum enim solitudinem, sed etiam plurimos habet rerum tumultus, qui possunt facere pigros etiam eos qui valde eis gaudent. Nemo igitur persuadeat tuæ sanctitati, quod ego episcopalem sedem cupiens, cohibendo oculos meos, tamquam orthodoxas suscepi Aegyptiacas literas. Vt enim cum ipsa veritate dicam, sæpius eas perlegi, & subtiliter discussi, & hæretica illas amaritudine liberatas esse inueni, & timui quamdam maculam eis imponere: & certe in odio habens quam alius quidam, patrem illarum, tamquam auctorem tumultuum existentem orbis terrarum: & spero nullas pœnas sustinere huius gratia in die iudicii, quoniam intentionem iustus iudex exquirat. His vero quæ aduersus tuam sanctitatem iniuste & contra leges facta sunt, nec si ambas manus meas aliquis incidet, patiar consentire, diuina videlicet gratia me adiuuante, & infirmitatem animæ supportante. Et hoc certum etiam exigentibus per literas feci: direxi vero etiam tuæ sanctitati, quæ rescripsimus ad ea quæ scripsit nobis, ut cognoscas quod nullum nos tempus propter diuinam virtutem mutauit: nec multipedes vel versipelliones docuit, quorum hi quidem petras, illi folia per colorem imitantur. Vniuersam fraternitatem, quæ tecum est, in Domino ego & qui mecum sunt plurimum salutamus.

THEODORITI AD IOANNEM
episcopum Antiochia.

QVONIAM sapienter gubernat Deus, & nostræ prouidens concordie, & populorum procurans salutem, congregare nos in unum præparauit, & consonantes sibi omnium ostendit voluntates. Communiter enim perlegentes Aegyptiacas literas, & examinantes earum subtiliter sensum, inuenimus consonantes dictis a nobis eas quæ inde directæ sunt, & palam contrarias duodecim capitulis, quibus usque ad præsens, ut alienis a pietate, repugnantes permansimus. Nam illa quidem habebant, carnaliter carnem factum esse Dei Verbum, & per substantiam unitatem, & conuentum per unitatem naturalem, & Deum Verbum primogenitum factum ex mortuis. Abdicabant vero & uocum diuisionem quæ de Domino factæ sunt: & alia vero adhæc habebant apostolicis quidem aliena, hæreticorum vero germina rixantium. Quæ uero nunc directæ sunt, euangelica generositate decorantur.

ANNO CHRISTI 533.
 THEODORITI AD IOANNEM ARCHIEPISCOPVM
 Antiochia epistola scripta, cum mortuus esset
 Cyrillus archiepiscopus Alexandria.

SERO tandem & vix malus homo defunctus est. Boni enim & benigni ante tempus inde demigrant; mali vero in multo tempore vitam producant. Et arbitror omnium dispensatorem bonorum providentem, celerius quam tempus est, humanis tribulationibus eos abducere, & tamquam victores liberare luctationibus, & in meliorem vitam transducere: quæ vita præmium propositum est his qui pro virtute luctantur, sine & tristitia & sollicitudine libera. Malitiæ vero amatores & operatores diutius concedit præsentem vitam frui, ut aut satietatem caperent malignitatis, & virtutem postea discerent, aut pœnas darent & in hoc sæculo, pro molestia suorum morum longo tempore amaris & malis vitæ præsentis fluctibus æstuantes. Illum vero miserum nec ad similitudinem aliorum dimisit nostrarum animarum gubernator diutius eorum potiri quæ videntur esse delectabilia: sed crescentem quotidie viri malignitatē sciens & corpori ecclesiæ nocentem, quasi quamdam pestem amputavit, & abstulit opprobrium a filiis Israel. Lætificavit quidem superstites illius discessio: contristavit vero forsitan mortuos, & timor est ne prægrauati eius conuersatione iterum ad nos remittant: vel illos diffugiat qui eum abducunt, sicut ille tyrannus * Cyni Ciliiciam. Procurandum igitur est, & oportet tuam sanctitatem maxime hanc suscipere festinantiam, & iubere collegio mortuos abspontantium, lapidem aliquem maximum & grauissimum sepulcro imponere, ne iterum huc perueniret, & instabilem voluntatem iterum demonstraret. Infernis noua dogmata afferat: ibi diu noctuque sicut vult sermocinetur. Non enim timemus ne & illos diuideret, aduersus pietatem publice alloquens, & morte circumdans naturam immortalem. Lapidabunt enim eum non solum qui diuina eruditi sunt, sed etiam & Nemrod, & Pharao, & Sennacherib, & si quis eorum similis est Dei impugnator. Sed enim sine causa multa loquar: silet enim miser inuitus. Egredietur enim, dicit, spiritus eius, & reuertetur in puluerem suum: in illo die peribunt omnes cogitationes. Isle vero & aliud habet silentium. Nudata enim illius facta alligant linguam, obstruunt os, frenant sensum, silere faciunt, in terram inclinare cogunt. Ideo plango miserum & ploro: nec enim puram mihi delectationem fecit mortis eius nuntiatio, sed dolore permixtam. Lætor enim & iucundor,

Hæc epistola nō videtur esse Theodoriti, sed potius ab hæreticis conficta, & vel ex eo falsitatis conuincitur, quia Ioannes Antiochenus obiit ante B. Cyrillum: nam extat eius epistola ad Dominū Ioannis successorem, lecta in Concilio Calched. act. 14. qui Dominus suffectus fuit in locū prædicti Ioannis iā defuncti, vt habetur in seq. act.

*Locus corruptus. fer. scriptum erat, Cyni, ex dialogo Luciani, qui inscribitur, Tyrannus.

Genes. 10 & 11. Exod. 5. 4 Reg. 19. Psal. 145.

eiusmodi pestilentia commune ecclesie videns liberatum: contristor vero & ploro, cogitans quod nec requiem malorum miserabilis suscepit, sed maiora & peiora pertentans defunctus est. Somniauit enim, sicut dicunt, & regiam urbem perturbare, & piis iterum dogmatibus repugnare, & tuam sanctitatem accusare, utpote ea colentem. Sed videt Deus, & non despexit: immisit vero simum in os eius, & frenum in labia eius, & auertit eum in terra, ex qua sumptus est. Fiat vero orationibus tue sanctitatis, ut misericordiam & veniam consequatur, & vincat immensa Dei clementia illius malignitatem. Rogo vero tuam sanctitatem soluere nobis anime tumultus. Plurimæ enim & diuersæ famæ circumsonant, & nos perturbant, communes calamitates annuntiantes. Quidam vero & tuam reuerentiam proficisci dicunt ad Comitatum sine voluntate: & usque nunc despiciebam, utpote falsa, ista quæ diuulgantur. Quoniam vero vidi sola eademque omnes dicentes, necessarium existimaui veritatem a tua discere sanctitate, ut vel rideamus utpote falsa, aut ut vera merito lugeamus.

Et iterum post mortem beati Cyrilli idem Theodoritus in allocutione dicta Antiochiæ, præfente Domino, insultans morti eius, hæc dicit:

Nemo neminem iam cogit blasphemare. Vbi sunt dicentes, quod Deus est qui crucifixus est? Non crucifigitur Deus. Homo crucifixus est Iesus Christus, qui ex semine est Dauid, filius Abraham. Homo est qui mortuus est, Iesus Christus: Deus vero Verbum resuscitauit suum templum. Qui est ex Dauid, sicut Dauid est. Homo hominem generat: qui vero natura Filius Dei est, hic est Deus Verbum. Christus vero est filius Dauid, sed templum est Filii Dei. Non iam est contentio: Oriens & Aegyptus sub vno iugo est. Mortua est inuidia, & cum eo obruta est contentio: requiescant Theopathitæ.

Et iterum in alia allocutione sic dixit:

Palpauit Thomas eum qui resurrexit, & adorauit eum qui suscitauit.

Sancta Synodus dixit: Et ex his quæ Theodoritus impie conscripsit, miranda est subtilitas sancti Calchedonensis Concilii. Sciens enim eius blasphemias, prius quidem multis sæpius vsa est contra eum exclamationibus: postea vero non aliter eum suscepisset, nisi prius anathematizasset Nestorium & eius blasphemias, pro quibus an-

ANNO CHRISTI 553. rea scripsit defendens eas. Cum itaque & quæ de his proposita sunt finem acceperunt, alio die de reliquo capitulo nobis quæstio proponetur.

COLLATIO SEXTA.

IMPERII domini Iustiniani perpetui Augusti anno XXVII. post consulatum Basilii viri clarissimi anno XII. die XIV. Kalendas Iunias, indictione I. confidentibus in secretario venerabilibus episcopis huius regiae ciuitatis,

Eutychio sanctissimo patriarcha regiae Constantinopolis nouae Romae,

Apollinario sanctissimo archiepiscopo Alexandrinae magnae ciuitatis,

*Domino sanctissimo patriarcha Theopolitanae magnae ciuitatis,

Stephano religiosissimo episcopo Raphiae,

Georgio religiosissimo episcopo Tiberiadis, & ceteris ut supra Collatione I.

*Theodorus Diodorus archidiaconus & primicerius reuerendissimorum notariorum dixit: Scit vestra sancta Synodus, quod praecedenti die post quæstionem factam de Theodori conscriptis, promisistis alio die & quod superest examinare capitulum, id est, epistolam quæ dicitur Ibas. Hoc igitur ipsum suggerimus, ad quod placuerit.

Sancta Synodus dixit: Quæ iam gesta sunt, relegantur. Quo facto, sancta Synodus dixit:

Quoniam piissimus imperator his quæ ad nos scripsit, & hoc adiecit, quod vindicare quidam conantes epistolam quam Ibas scripsisse dicitur, præsumunt dicere susceptam eam esse a sancto Calchedonensi Concilio, verbis vni vel duorum religiosissimorum episcoporum, qui in eodem sancto Concilio conuenerunt, quasi pro eadem epistola dictis, cum alii omnes non eiusdem facti sint voluntatis; necessarium esse putamus, proposita quæstione, recitationem ad Marim scriptæ epistolæ fieri. Et cum suscepisset Theodorus reuerendissimus diaconus & notarius, recitauit.

INTERPRETATIO EPISTOLÆ
quæ dicitur ab Iba episcopo scripta esse
ad Marim Perlam.ANNO
CHRISTI
553.Concilium
Calched.
act. 10.

COMPENDIOSE vero sapientiæ tuæ lucidæ, quæ per pauca multa cognoscit, qualia ante hoc & nunc facta sunt, manifestare festinauimus: scientes quod hæc tuæ reuerentiæ scribentes, omnibus per tuum studiū, qui ibi sunt, fuerint manifesta quæ a nobis scribuntur, qui nullam immutationem a Deo datæ scripturæ acceperunt. Facio vero initium causæ ex verbis quæ & ipse cognoscis. Factum est certamen ex quo tua reuerentia hic fuit, duobus hominibus istis, Nestorio & Cyrillo, & conscripserunt contra se verba nocibilia, quæ scandala erant audientibus. Nestorius enim dixit in suis libris, sicut & tua reuerentia cognoscit, quod beata Maria Dei genitrix non est, ut putaretur pluribus de seclâ Pauli Samosateni esse, dicentis hominem purum esse Christum. Cyrillus vero volens verba Nestorii refutare, lubricauit, & inuentus est cecidisse in dogma Apollinarii. Conscripsit enim & iste similiter illi, quod ipse Deus Verbum factus est homo, ut non sit differentia inter templum & inhabitantem in eo. Conscripsit enim duodecim capitula, quæ puto & tuam reuerentiam cognouisse, quod una natura est deitatis & humanitatis Domini nostri Iesu Christi, & quod non oportet, inquit, diuidere voces dictas, quas aut ipse Dominus pro se dixit, aut euangelistæ de ipso. Omni vero impietate ea plena sunt & antequam nos dicamus, sicut & tua sanctitas cognoscit. Quomodo enim possibile est accipi Verbū, quod ab initio est, pro templo quod ex Maria natum est? aut illud, Minorasti eum paulo minus ab angelis, de deitate Vnigeniti dictum fuisse? Ecclesia enim sic dicit, sicut & tua reuerentia cognoscit, & ab initio edocta est, & firmata diuina doctrina ex verbis beatissimorum patrum: Duæ naturæ, una virtus, una persona, quod est vnus Filius Dominus Iesus Christus. Propter hoc certamē victores & pii imperatores iusserunt primates episcoporum in Ephesinam ciuitatem congregari, & sub omnibus libros Nestorii & Cyrilli iudicari. Antequam vero omnes episcopi, qui iusi sunt congregari, in Ephesum peruenirent, antecedens idem Cyrillus aures omnium veneno obcæcanti oculos sapientium obtinuit: inuenit vero ^{causam} clausas ex odio contra Nestorium. Et antequam in Synodum perueniret vir sanctissimus & reuerendissimus archiepiscopus Ioannes, de episcopatu Nestorium deiecerunt, iudicio & quæstione non facta. Post duos vero dies deiectionis eius venimus in Ephesum: & cum didicissemus quod

psal. 8.

ANNO
CHRISTI
553.

quod in deiectione Nestorii, quæ ab his facta est, duodecim capitula conscripta a Cyrillo contra constituta fidei veræ proposuerunt & confirmarunt, & eis consenserunt, utpote veræ fidei consonantibus, omnes orientis episcopi ipsum Cyrillum deiecerunt, & contra alios episcopos qui consenserunt capitulis, excommunicationem statuerunt. Et post hanc confusionem unusquisque in suam ciuitatem reuersus est. Nestorius vero, quoniam odio habebatur suæ ciuitati, & maioribus in ea constitutis, illuc reuerti non potuit. Et mansit Synodus orientalis non communicans episcopis communicantibus Cyrillo. Et propter hæc tribulatio multa inter eos facta est, & in certamine episcopi ad episcopos facti sunt, & populi ad populos, & quæ scripta sunt, opere impleta sunt, quod erunt inimici hominis Math. 10. domestici eius. Et ex hoc maleloquia multa contra nos facta sunt, tam paganorum, quam hæreticorum: nec enim audebat aliquis de ciuitate in ciuitatem, & a prouincia in prouinciam ire: sed unusquisque proximum ut inimicum persequebatur. Multi vero non habentes timorem Dei ante oculos, occasione zeli pro ecclesiis, quam habebant inimicitiam occultam in corde suo, ad effectum perducere festinauerunt. Quorum unus ex ipsis est nostræ ciuitatis tyrannus, quem & ipse non ignoras, qui occasione fidei non solum cum eo viuentes persequitur, sed etiam eos qui dudum ad Dominum abierunt. Qui unus ex ipsis est beatus Theodorus prædicator veritatis & doctor ecclesiæ, non solum in vita sua hæreticos percussit in veram suam fidem, sed etiam post mortem arma spiritalia in suis libris filiis ecclesiæ dereliquit, sicut & tua reuerentia cum eo collocuta cognouit, & ex his quæ ab eo conscripta sunt, credidit. Istum ausus est, qui omnia audet, in ecclesia manifeste anathematizare, qui propter zelum Dei non solum suam ciuitatem ab errore in veritatem conuertit, sed etiam longe ægrotantes ecclesias erudiuit sua doctrina. Et de codicibus autem eius multa ubique inuestigatio facta est, non quod fidei veræ alieni fuerant, (vidi enim quod illum viuentem frequenter laudabat, & in codicibus eius legebat) sed propter inimicitiam occultam, quam habebat ad eum, quoniam conuicit eum manifeste in Synodo. Istis vero malis inter eos tenentibus, & unoquoque ut volebat, sicut scriptum est, eunte, Deus noster adorandus, qui semper sua clementia curat ecclesiam, excitauit fidelissimi & victoris imperatoris cor, mittere virum magnum & cognitum de suo palatio, qui compelleret virum religiosissimum & sanctissimum archiepiscopum orientis domnum Ioannem conciliari Cyrillo: ab ipso enim episcopatu deiectus erat. Et postquam suscepit

T

Concil. Tom. 12.

Iudic. 17. &
21.

litteras imperatoris, direxit sanctissimum & reuerendissimum Paulum episcopum Emese, scribens per eum veram fidem, & mandans ei, quod si isti fidei consenserit Cyrillus, & anathematizauerit dicentes quod deitas passa est, & dicentes quod una natura est deitatis & humanitatis, ut ei communicet. Voluit autem Dominus, semper curans pro sua ecclesia sanguine suo redempta, & cor Aegyptii mollire, ut sine vexatione fidei consentiret, ut eam susciperet, & omnes extra eam credentes anathematizaret. Et cum communicassent inuicem, certamen de medio ablatum est, & pax in ecclesia facta est, & non iam de cetero in ea dissidium, sed pax sicut prius est. Quae vero sunt verba a viro sanctissimo & reuerendissimo archiepiscopo Ioanne scripta, & quae rescripta suscepit a Cyrillo, ipsas epistolas huic, quae ad tuam reuerentiam scripta est, coniungens, direxi tuae reuerentiae, ut legens cognoscas, & omnibus patribus nostris pacem amantibus annunties, quod certamen iam cessauit, & medius paries ablatum est inimicitiae, & qui inordinate contra viuentes & mortuos irruerunt, in confusione sunt, satisfacientes pro suis culpis, & contraria priori suae doctrinae docentes. Non enim praesumit aliquis dicere, quod una est natura deitatis & humanitatis; sed confitentur in templum & inhabitantem in eo, qui est vnus Filius Iesus Christus. Haec vero scripsi tuae reuerentiae ex multo affectu quem habeo ad te, confidens quod tua sanctitas noctu dieque in doctrina Dei te ipsum exerceas, ut & multis prodesse possis.

Sancta Synodus dixit: Scimus Proclum religiosae memoriae literis usum esse ad Ioannem reuerendissimae memoriae Antiochenum episcopum, in quibus scripsit apud se accusatum esse Ibam eo quod Nestorii dogmata diligit, & quaedam ex impiis Theodori capitulis in Syrorum transtulit linguam, & haec scripsit, & vbique transmisit. Relegatur igitur praedicta epistola, ad praesentem quaestionem respiciens. Et cum suscepisset Callonymus reuerendissimus diaconus & notarius, recitauit.

EPISTOLA PROCLI EPISCOPI
Constantinopolitani ad Ioannem episcopum
Antiochenum.

ARBITROR te cognoscere, religiosissime, magis vero certe scio, non quamlibet a Deo colligere mercedem eos qui indormitabili mentis oculo ecclesiasticis inuigilant necessitatibus, nocte dieque procurare & consulere

ANNO
CHRISTI
533.

quatenus bene quidem regatur omne, quantum populi familiariter coniunctum est, & a reprobis zizaniis pura sit orthodoxa fides: prouidentiam vero mereatur hoc, quod secundum præsumptionem interim aduersariorum habeat morbum, vt & in eundem sensum & obedientiam transferatur, maxime diuina clamante scriptura: *Qui eduxit dignum ab indigno, sicut os meum erit.* Si enim negligere proximos labentes ad deteriora, & socordia præpositi rapinam factos faucibus lupi voracis hominum, irrecusabilis damnationis experimentum minitatur dormitanti, mercenarium, non pastorem, desidiosum & dissolutum scriptura vocante: quomodo non per omnia iustum est, studiosum quidem in talibus persequi, desidiosum vero in vrgentibus effugitare? In eodem enim vtraque similia ad vituperationem existunt, & irrecusabilia ad condemnationem, & hoc quod ex quibus aliquis ipse negligenter viuit, videntes adhortatur in æmulationem deteriorum, & quod peccantes in fidem & delinquentes in vitam, non statim corrigit, licet despiciens, extra tale supplicium non est constitutus. Eiusmodi vero exemplum non ex me refingo, sed ex diuinis scripturis eruditus scribo. Heli ille ætate fatigatus, & in Silo pertinentia ad legem sacrificans, ipse quidem non operabatur quæ pueri audebant, cooperabatur vero illis, postquã non prohibebat peccantes: quoniam secundum veram rationem, non prohibere flagitia, agenti cognatum est. Et iterum pueri actionibus gradum iniuriantes, indignos se, per quæ peccabant, sacerdotio demonstrantes, non solum eis quibus operabantur, cadebant, sed enim & ad peccandum alios euocabant, imaginem peccati sese æmulantibus proponentes. Propter quod pariter illatum est supplicium & eis qui impia fecerunt, & ei qui non prohibuit. Patri enim ad virtutem nocuit socordia, filiis autem perniciem intulit inemendatio: & senex in iuuenum tempestate naufragium passus est, pro quibus affectum non gubernauit increpatione. Ita oportet, religiosissime, eum qui fortitus est præesse populo, & tenere habenas sacerdotii, non solum procurare quomodo ipse probus appareat, sed vt & hoc quod ab ipso dicitur, sit purum ab omni vituperatione. Hoc enim quod prius est, etsi mi-

Concil. Tom. 12.

T ij

randum, sed non tale, quale est hoc quod post illud dictum; quanto illud quidem in vnum solum perficientem ea quæ ad virtutem pertinent concludit, hoc vero multos prouidentia saluos faciens, per singulos pietatis induit confidentiam. Ad quid vero dico? Quod multi in clamant hic religiosissimum Edeffenorum episcopum Ibam, non solum quidam clerici Edeffeni & monachi, sed enim etiam primates & clari militia, quibus rectæ fidei calidus zelus accenditur, quod tantum diligit Nestorii insaniam, vt & quædam capitula, quæ supposui scripto a nobis ad Armenios tomo, & direxi tuæ reuerentiæ, quæ sunt stulta & profana, & omni plena impietate, transferret voce Syrorum, & transmitteret vbique, * & multis simpliciorum inconsiderato auditu læsionem perniciosorum suscipientibus, persuaderet sapere sicut abdicatum est Dei ecclesiæ. Quæ quando per lectionem cognoueris, festinare digneris cum omni alacritate eum compellere, tomo quidem scripto ad Armenios subscribere, vaniloquium vero, magis vere monstriloquium, vel quod est verius dicere, Iudaicam impietatem capitulorum illorum condemnantem, viua voce & * salua manu anathematizare dementiam. Flagitium enim est, virum non manifeste ostendi, qualis est. Siquidem enim capitulorum illorum, quod non credo, morbum habeat, defendat: si adest instabilibus cogitationibus fidei vel verborum tenor, quomodo duos dicit filios, vnum quidem ante sæcula, alterum vero in vltimis? Vel quomodo Christus alter præter Deum Verbum? Vel quomodo super terram visum, & hominibus conuersatum calumniatur purum aliquem, sicut vnum ex coitu natis, sed non ipsum, qui est sine principio & increabilis, *ad quem non æstimabitur alter*, secundum Prophetam? Si enim & visus est carne, sed ille erat incarnatus, qui omni quidem principio superior, omni vero passione liber, omni vero translatione & immutatione alienus, qui ex Patre splenduit super sensum, & ex Virgine ortus est super rationem, qui hoc quod est creabile, in deitate non admittit, & hoc quod est phantasia, in carne reicit: qui secundum veritatem & Deus est, & factus est homo, & illud quidem quod erat, permansit, hoc vero quod factus est, saluum fecit. Hic igitur est vnus Fi-

Baruch. 3.

lius vnigenitus. Sed non ita quidam peruersa mente & cogitationis dementia capitulorum istorum genitores facti, impiorum abortiuorum & sibi perniciosorum patres apparuerunt. Deinde si memoratus comminister Ibas cognoscit ea quæ ad destructionem legentium & audientium euomita sunt capitula, sicut & arbitror eum prudentem constitutum, & a pueritia diuinis scripturis nutritum, abominari ea & reicere, confidenti voce & non erubescente fronte quod in anima sapit ostendat, omnia subiecta ad Armenios epistolæ capitula abiiciens & calcans, utpote diabolicæ insanix inuentiones constituta, & omnia anathemate digna esse iudicans: ut de viro hoc verum scientes qui hic sunt omnes, iam indiscretam confidenter cogitationem ad illum habeant. Nec enim oportet, religiosissime, sicut & ipse nobis consenties, eos despiciere qui sine causâ lædentur, ad deteriora impetum habentes: sed plurimam facere rationem eorum qui scandalizantur, ut indiscretio extendatur in omnes cum concordia, horrescentes maxime terribilissimam illam in euangelis condemnationem, quæ pro vno humilium scandalizato infertur audentibus vel despicientibus. Si enim beatus Paulus exempla bonorum operum sacerdotes esse legitime statuit, quomodo non magis fidei auctores & doctores, sine qua placere impossibile est? Nam aliæ quædam virtutes, utpote ex moribus perfectionem accipientes, naturam habent ad emendationem doctricem: fides vero sola, quæ est natura & ratione superior, utpote huic propinquans quod semper est & natura intelligibile & inoccupabile, deprehensione & omni virtute melior est, per hoc solum cedens caritati, quod qui creditur Deus, propter solam caritatem homo factus est. Rogo igitur studium adsit effectum. Cognosce enim, religiosissime, quod non alii cuidam gratificabitur memoratus episcopus Ibas, obsecundans præsentis epistolæ, quantum sibi ipsi. Habebit enim non solum eos qui nunc de ipso dubitant, mirantes eum, sed enim etiam sanctissimum nostrum patrem presbyterum & archimandritam Dalmatium nimium honorantem & mirantem, si videat sapientem ea quæ piæ fidei sunt. Modo enim, utpote super aliis eo vulgato, memoratus sanctissimus propter caritatem non mediocriter lacera-

*Matth. 18.**1. Tim. 4. &
Tit. 2.**Hebr. 11.*

tur, quod ii qui debent in diuinioribus prædicare, in aduersis accusantur, siue zelo dicentium, siue inuidia criminantium. Propter quod & Theodotum reuerendissimum nostræ ecclesiæ diaconum ad tuam cum chartis reuerentiam direxi, vt cognoscas, religiosissime, quod non contemptibilem, sed studiosam existimo causæ perfectionem.

Sancta Synodus dixit: Omnibus manifestum esse putamus ex epistola a Proclo religiosæ memoriæ scripta, quod non libera est ab accusatione apud eum proposita ad Marim Persam epistola. Nam Nestorium vindicat, & impii Theodori conscripta per omnia comprobant, quæ sanctæ memoriæ Proclus præcepit eum anathematizare, vtpote duo per hæc colentem. Consequens vero & ceterorum examinationem procedere, quæ ad præsens capitulum pertinent.

Et cum surrexisset Theodorus Cæsareæ Cappadociæ episcopus, Andreas Ephesi, Megethius Heracleæ Thraciæ, Eusebius Tyri, dixerunt: Commonemus vestram sanctitatem, subtiliter scientem, quod antequam sancta Synodus Calchedone congregaretur, multis vicibus dignoscitur Ibas accusatus propter impia capitula & dogmata inserta epistolæ, quam ipse ad Marim Persam scripsisse dicitur. Et primo quidem aliqui clerici ecclesiæ Edeßensæ ciuitatis & militantes, cum ad regiam urbem peruenissent, interpellauerunt piæ recordationis Theodosium, & Proclum sanctæ memoriæ episcopum tunc Constantinopolitanæ urbis aduersus eundem Ibas, eo quod dicebatur Nestorii defendere impietatem, capitula impia Theodori transtulisse lingua Syrorum, & vbique transmisisse: de quibus etiam scripsit sanctæ memoriæ Proclus, sicut cognouistis, ad Ioannem episcopum Antiochiæ, vt compelleret Ibas recedere ab impietate Nestorii, capitulorumque Theodori, de qua accusabatur.

Cum vero a scriptis Procli religiosissimæ memoriæ nulla emendatio pro querimoniis accusatorum facta est, defuncto Ioanne, interpellauerunt Domnum eius successorem, iterum Ibas accusantes. * Quoniam vero non eos * Cum Domnus suscepisset, iterum iidem accusatores occupata regia vrbe, de iisdem interpellauerunt memoratum piæ

ANNO
CHRISTI
553.
* Eusta-
thio

recordationis Theodosium, & Flavianum sanctæ memo-
riæ tunc episcopum Constantinopolitanæ vrbis factum
post Proclum sanctæ memoriæ. Et precibus susceptis, tam
diuinæ recordationis Theodosius, quam Flavianus san-
ctæ memoriæ, delegauerunt examinationem, de quibus
Ibas accusabatur, Photio episcopo Tyri, & * Eutychio
episcopo Berytiorum ciuitatis, & deputati sunt execu-
tores causæ ab imperatore quidem diuinæ recordationis
Theodosio, Damascius tribunus, imperialibus literis hoc
ei permittentibus; a Flauiano vero sanctæ memoriæ, Eu-
logius diaconus Constantinopolitanæ sanctæ ecclesiæ,
cum eius literis factis ad Photium & Eustathium. Qui
executores cum ad Tyrum peruenissent, deduxerunt
Ibam & eius accusatores Photio & Eustathio episcopis.
Accusatores igitur Ibæ tam alias blasphemias, quam im-
piam epistolam ad criminandum eundem Ibam propo-
suerunt, quæ super aliis insertis ei blasphemias, sanctum
quidem Cyrillum hæreticum vocat, & impia eius duode-
cim capitula; primam vero Ephesinam sanctam Syno-
dum reprobat, tamquam sine examinatione & quæstio-
ne Nestorio ab ea condemnato. Ibas igitur propositam
super his accusationem effugiens, satisfaciens, inquit nihil
eiusmodi de sancto Cyrillo dixisse postquam orientalibus
vnitus esset. Impia vero epistola per illa quæ in ea conti-
nentur, post vnitatem scripta esse ostenditur. Apparet igi-
tur Ibas per hoc quod dicit, nihil aduersus Cyrillum post
vnitatem dixisse, abnegans epistolam. Photius vero &
Eustathius non eiusdem abnegatione contenti, perspexe-
runt per suam definitionem Ibam ad Edessam peruenire,
& manifeste in ecclesia anathematizare Nestorium, &
impia eius dogmata, quæ impia epistola vindicabat, &
Ephesinam primam Synodum ab eadem impia epistola
reprobata suscipere, tamquam a sancto Spiritu congregatam,
& æqualem eam habere sanctæ Synodo trecento-
rum decem & octo sanctorum patrum. Cum hæc ita iu-
dicata essent, & finem non suscepissent, sicut est inuenire
ex his quæ postea mota sunt, eiicitur Ibas ab episcopatu,
nec non etiam Domnus Antiochiæ episcopus, accusati
tamquam sanctum Cyrillum & ab eo prædicatam rectam
fidem iniuriantes & reprobantes. Et in loco quidem Do-

Vide Con-
cil. Calche-
don. act. 9.
& 10.

ANNO CHRISTI 555.

anni ordinatur Maximus, in loco vero Iba Nonnus Edeffena ecclesiae a Maximo ordinatur. Inde sanctissimis episcopis in vniuersalem sanctam Synodum Calchedone conuocatis, non vocatus est Ibas, sed Nonnus in sancta Synodo confedit vt Edeffena ecclesiae episcopus, qui etiam postea cum sua Osroena Synodo ad Leonem pia recordationis interrogantem de Calchedonenfi Concilio & aliis quibusdam rescribens, pars fuit eorum qui encyclicas epistolas scripserunt.

Habetur in 3. part. Concil. Calchedon. c. 35.

Post pronuntiatam igitur de fide definitionem a sancto Calchedonenfi Concilio, causa de Iba mouetur: & priori vice in his quae contra eum mouebantur, volens querimonias eorum de quibus accusabatur euitare, ipse quidem vsus est iudicio Photii & Eustathii, accusator vero gestis apud eos habitis, nec non impia epistola, etiam apud Calchedonensem Synodum recitata. Iterum effugiens Ibas de ea accusationem statim postea recitatum, nulla interlocutione de hoc facta, subsapiens idem Ibas dixit: Iubeat vestra clementia literas recitari clericorum

Conc. Calched. act. 10.

Edeffena ciuitatis, vt cognosceretis quod alienus sum eorum quae mihi inferuntur. Et vitur literis magis clericorum Edeffena ciuitatis, vbique timens pro impia epistola accusationem. Et quod veritatem docuimus, cognoscit vestra sancta Synodus, in memoria tenens etiam alia, & maxime gesta Calchedone confecta. Mirari igitur est, quomodo his ita subssecutis, & manifesta impietate constituta quae in epistola continetur, quam etiam ipse Ibas abnegauit, defendere istam aliqui conantur nomine sancti Calchedonenfis Concilii, non tamquam pro illa curam habentes, sed suam confirmantes impietatem. Astutia enim haeretica vtentes, ex interlocutionibus de Iba factis in gestis apud Calchedonensem sanctam Synodum habitis, vna quidem siue secunda vtuntur, prolata quasi pro epistola ad Marim Persam scripta, tentant vero etiam alias falsas interpretari. Necessarium igitur esse putauimus, vestrae beatitudini etiam haec scienti manifesta facere quae ad hoc pertinent: illo certo constituto, quod in Conciliis non vnus vel secundi interlocutionem attendere oportet, sed haec quae communiter ab omnibus vel amplioribus definiuntur. Verum etiam si aliquis subtiliter requi-

* cognoscatis

* id est, detectatus est.

ANNO
CHRISTI
553.

requiserit, & ea quæ ab vno vel secundo quasi pro eadem epistola dicta sunt, planissimam in ipsis inueniet epistola eiectionem. Cum enim etiam ipsi comprobassent iudicium Photii & Eustathii, nihil aliud est quam condemnare impiam epistolam. Nam aduersus eam & quæ in ea continentur, pronuntiatum est Photii & Eustathii iudicium, per quod iussus est Ibas suscipere Ephesinam primam sanctam Synodum ab impia epistola reprobata, & anathematizare auctorem malignæ impietatis Nestorium & sequaces eius, * quæ defendebat eadem impia epistola. Hoc vero iudicium Photii & Eustathii etiam omnes episcopi secuti, perspexerunt ipsum anathematizare Nestorium & impia eius dogmata. Iuuenalis vero Hierosolymitanæ ciuitatis episcopus, vt de hæresi pœnitentiam agentem Ibam, veniam & clementiam, maxime propter senectutem, meruisse interlocutus est, secundum ecclesiæ traditionem: quam interlocutionem ita aperte prolatam aduersus impiam epistolam, male interpretari non recusauerunt eius defensores. Thalassius Cæsareæ primæ Cappadociæ episcopus aperte ostendit in sua interlocutione, quod nunquam suscepisset Ibam, nisi pollicitus esset anathematizare ea quæ ab accusatoribus eius in scriptis aduersum eum deposita sunt. Certum vero est, quod accusatores Ibæ epistolam protulerunt ad Marim Persam scriptam, in eius accusationem. Ioannes vero Sebastia episcopus, & Seleucus Amasia, & Constantinus Melitena, & Patricius Tyanensium, & Petrus Gangrorum, & Atarbius Trapezuntensium, vicem agens Dorothei Neocæsareæ, omnes metropolitani, pariter simul interlocuti, eo quod abnegauit Ibas illa quæ ei inferebantur ab aduersariis eius, quorum pars magna est epistola, perspexerunt suscipi. Habet autem interlocutio: Definitio religiosissimorum episcoporum Photii & Eustathii innocentem ostendit reuerendissimum Ibam: similiter vero & abnegatio eius promptiores nos ad suscipiendū eum constituit. Placet enim semper * Christi misericordia. Si igitur & Iuuenalis tamquam ab aliqua hæresi pœnitentiam agentem Ibam suscipi perspexit, & Thalassius & nominati metropolitani tamquam in gestis apud Photium habitis abnegantem ea quæ ab aduersariis eius infereban-

tur, id est, prolatam ad accusationem eius epistolam ad Marim Persam scriptam, & omnes religiosissimi episcopi perspexerunt eum anathematizare Nestorium, qui ab epistola defenditur: quomodo præsumunt istius defensores calumniari interlocutionem Eunomii, quasi partem quidem condemnantem epistolæ, partem autem comprobantem, cum tota epistola impietatis plena est? Vnde & Ibas eam abnegavit, eo quod dicit, quod post vnitatem non inuenior dixisse aliquid aduersum sanctum Cyrillum: nec non etiam Photio & Eustathio ad eiusmodi abnegationem dicentibus, quod sufficit abnegatio hæreseos ad pietatem. Si vero aliquis concedat, prout illi dicunt, priora quidem epistolæ impia esse, vltima vero recta esse, nec sic epistola effugiet debitam sibi condemnationem. In omnibus enim hæresibus, licet contigerit quaedam hæreticos recta dicere, non ideo impia condemnatione liberantur. Hic vero nullam partem epistolæ apparet Eunomius comprobasse: contrarius enim utique per hoc ipse sibi inueniretur, eadem collaudans & vituperans. Habet autem interlocutio Eunomii sic: Ex recitatis ostenditur reuerendissimus Ibas innocens esse. De quibus enim visus est inculpari, tamquam maledixisset sancto Cyrillo, in posterioribus recte confessus recusauit illa de quibus inculpatus est. Vnde & ego, si anathematizet Nestorium & Eutychem, & impia eorum dogmata, & consentiat eis quæ a religiosissimo episcopo Leone scripta sūt, & huic vniuersali Synodo, dignum esse episcopatu iudico. Ex his Eunomius ostenditur, quod eiusmodi fecit interlocutionem, gesta apud Photium & Eustathium habita attendens, in quibus apparet Ibas confessus, quod ante vnitatem quidem factam inter beatū Cyrillum & orientales, cum aliis ei maledixit: post vnitatem vero non inueniuntur, sicut dicit, dixisse aliquid aduersus sanctum Cyrillum. Qui vero dicūt priora quidem epistolæ impia esse, vltima esse recta, calumniatores demonstrantur. Posteriora enim inserta epistolæ, maiori impietate plena sunt, sanctæ memoriæ Cyrillum & similia ei sapientes iniuriantia, & omnino impiam sectam Nestorii vindicantia. Propter hæc enim omnes simul episcopi consonanter post factas interlocutiones exclamauerunt: Nestoriū modo ana-

ANNO CHRISTI 553.
 thematizet: dogma eius modo anathematizet. Et sic Ibas, Nestorio anathematizato & Eutyche, & impiis eorum dogmatibus, nec non etiam anathematizatis omnibus non ita sapientibus sicut sapit sancta Synodus, susceptus est. Ostenditur igitur Ibas etiam inde, quod non solum abnegavit, sed etiam anathematizavit epistolam contrariam per omnia constitutam expositæ definitioni a sancto Calchedonensi Concilio, sicut & vestra beatitudo per inquisitionem inueniet.

Sancta Synodus dixit: Scimus & nos hæc ita subsecuta esse: tamen cautius æstimantes talia iudicare ex his quæ in antecedentibus sanctis Synodis disposita sunt, & scientes quod in Ephesina prima sancta Synodo de epistolis sancti Cyrilli, & in ipso Calchedonensi Concilio de epistola sanctæ memoriæ papæ Leonis quædam mota sunt, necessariū esse putauimus, ex his quæ in prædictis sanctis Synodis gesta sunt, partes illas, quæ hæc continent, manifestari, vt pro ampliore subtilitate & inde instructam sic propositorum disceptationem faciamus.

Et cum suscepisset Callonymus reuerendissimus diaconus & notarius, recitauit.

PARS GESTORVM QVÆ IN PRIMA AB. 1.

*Ephesina sancta Synodo habita sunt pro epistolis
 sanctæ memoriæ Cyrilli.*

*notatiorum

PETRVS presbyter Alexandria & primicerius * notarius dixit: Habemus præ manibus sanctissimi & reuerendissimi Cyrilli archiepiscopi epistolam scriptam ad reuerendissimum Nestorium, suasionis, & admonitionis plenam, vtpote non recte sapiente eo: quam si iusserit vestra sanctitas, legam. Acacius episcopus Melitenæ dixit: Quoniam religiosissimus & reuerendissimus presbyter Petrus, principium sermonis faciens, ait missa esse quædam a reuerendissimo & sanctissimo episcopo Cyrillo ad reuerendissimum Nestorium, vtpote non recta doctrina vtentem, consequens est & hæc legi. Et prolata est epistola sanctæ memoriæ Cyrilli in Epheso, ita habens:

Reuerendissimo & Dei cultori & confacerdoti Nestorio,
Cyrillus in Domino salutem.

ANNO
CHRISTI
535.

Habetur in
Concilio
Ephesino,
part. 1. cap.
8. & in Cal-
ched. act. 1.

Psal. 13.

Matth. 18.

1. Cor. 13.

OBLOQVNTVR quidam, sicut audio, de mea opi-
nionem apud tuam reuerentiam, & hoc frequentius,
Conuentus maxime nobilium obseruantes, vt puto dele-
ctare tuum æstimantes auditum, & inconsultas emittunt
voces, læsi quidem nihil, conuicti autem, & hoc vtiliter;
vnus quidem quod cæcos lædebat & pauperes, alter vero
quod contra matrem tetendit gladium, alius vero quod
cum ancilla aurum furatus sit alienum, & huiusmodi sem-
per habens opinionem, quam non optet aliquis continge-
re aliquibus etiam valde inimicis. Verumtamen non mihi
multus de talibus sermo est, vt non vltra Dominum & do-
ctorem, neque super patres existentis in me breuitatis ex-
tendam mensuram. Non enim possibile est prauorum im-
portunitates euitare, si quoquo modo quis eligat viuere.
Sed illi quidē maledictione & amaritudine plenū habentes
os, reddent omnium iudici rationem: conuertar vero
rurfus ego ad hoc, quod me magis condecet, & cōmone-
bo etiam nunc vt fratrem in Christo, doctrinæ verbum &
fidei sensum cum omni cautela facere ad populos: cogita-
re etiam, quod scandalizare vnum solum ex pusillis cre-
dentibus in Christum, intolerabilem habet indignatio-
nem: si vero multitudo sunt mœrentium, quomodo non
omni arte necesse est, vt oporteat prudentius auferre
scandala, & sanum fidei dilatare sermonem quarenti-
bus veritatem? Erit vero hoc & valde recte, si sancto-
rum patrum legentes libros, magni eos æstimare festine-
mus, & probantes nosmetipsos, si sumus in fide, secundum
quod scriptum est, illorum rectis & irreprehensibilibus
*sectis nostros intellectus optime coniungamus. Ait igi-
tur sancta & magna Synodus, ipsum ex Deo Patre natura-
liter genitum Filium vnigenitum, ex Deo vero Deum
verum, lumen de lumine, per quem omnia fecit Pater, de-
scendisse, incarnari, humanari, pati, resurgere tertia die,
& ascendere ad cælos. Hæc & nos sequi oportet verba &
dogmata, cogitantes quid incarnari & humanari signi-
ficet ex Deo Verbum. Non enim dicimus, quod Verbi
natura conuersa facta est caro, neque quod in totum ho-

* inlice-
tis

ANNO
CHRISTI
533

minem, qui est ex anima & corpore, translata est: illud vero magis, quod carnem animatam anima rationabili vniens Verbum sibi secundum subsistentiam, ineffabiliter & incomprehensibiliter factus est homo, & appellatus est filius hominis, non secundum voluntatem solam aut complacitum, sed neque vt in assumptione personæ solius: & quod differunt quæ ad vnitatem veram collatæ naturæ, vnus vero ex vtrisque Christus & Filius, non quasi differentia naturarum ablata propter adunationem, perfecerunt vero magis nobis vnum Dominum & Christum & Filium deitatis & humanitatis per ineffabilem & arcanum adunationis concursum. Sic etiam dicitur cum ante sæcula habeat essentiam, & genitus sit ex Patre, nasci etiam secundum carnem ex muliere: non quasi diuina eius natura in sancta Virgine initium vt esset acceperit, neque quod indiguerit necessario propter se secunda natiuitate post eam quæ ex Patre est: (est enim fatuum simul & indoctum, existentem ante omnia sæcula, & consempiternum Patri, dicere opus habere vt esset secundum initium) quoniam vero propter nos & propter nostram salutem vniens sibi secundum subsistentiam humanitatem, processit ex muliere, ob hoc dicitur nasci carnaliter. Non enim primum homo natus est communis de sancta Virgine, & sic descendit in eum Verbum: sed ex ipsa vulua adunitam sustinuisse dicitur natiuitatem carnalem, vtpote suæ carnis natiuitatem propriam faciens. Sic dicimus eum & pati & resurgere; non quasi quod Dei Verbū passum sit in sua natura, aut plagas, aut perforaturas clauorum, aut quæcumque alia vulnera, (impassibilis enim est deitas, quod & incorporea est) sed quoniam quod factum est eius proprium corpus, passum est, hæc iterum ipse dicitur pati pro nobis, erat enim impassibilis in corpore passibili. Secundum eum vero modum & in moriendo intelligimus immortalem: etenim secundum naturam & incorruptibile, & vita, & viuificans est Dei Verbum. Quoniam vero proprium eius iterum corpus gratia Dei, secundum *Hebr. 2.* quod ait Paulus, pro omnibus gustauit mortē, dicitur ipse pati pro nobis mortem: non quasi quod in experimentū mortis venit, quod attinet ad eius naturam, (* stuporis enim est istud dicere aut sentire) sed sicut nuper dixi, caro

eius gustauit mortem. Sic & resurgente carne eius, iterum resurrectio ipsius dicitur: non quasi quod ceciderit in corruptionem, (absit) sed quia eius iterum resurrexit corpus. Sic Christum vnum & Dominum confitemur, non quasi hominem coadorantes Verbo, * & non sectio-^{* fr. vi} nis phantasia introducatur, cum dicitur, con, sed vt vnum eundem adorantes, quod non alienum est a Verbo corpus eius, cum quo & ipsi confidet Patri: non vt duobus iterum confidentibus filiis, sed vt vno secundum vnitionem cum propria carne. Si autem secundum subsistentiam vnitionem vel quasi impossibilem aut indecoram recusamus, incidimus vt duos dicamus filios. Omnino enim necesse est distinguere & dicere, hominem quidem specialiter Filii vocatione honoratum, specialiter autem iterum Dei Verbum filiationis nomen & rem naturaliter habentem. Non ergo diuidendus est in duos filios vnus Dominus Iesus Christus. Proderit autem nullo modo recta fidei rationi ita dicere, licet personarum vnitionem diuulgent quidam. Non enim dixit scriptura, quod Verbum hominis personam aduniuit sibi, sed quia factum est caro. Quod vero *caro factum est Verbum*, nihil aliud est, nisi quod similiter nobis participauit sanguinem & carnem, propriumque corpus nostrum fecit, & processit homo ex muliere, non abiiciens esse Deus, & ex Deo nasci Patre, sed in assumptione carnis permanens quod erat. Hoc annuntiat vbique integræ fidei ratio: ita reperimus sanctos sapuisse Patres: sic præsumpserunt Dei genitricem sanctam Virginem, non quod Verbi natura aut deitatis eius initium esset accepta a sancta Virgine, sed vt nato ex ipsa sancto corpore, animato etiam rationabiliter, cui & secundum subsistentiam adunitum Verbum, nasci dicitur secundum carnem. Hæc & nunc ex dilectione, quæ in Christo est, scribo, petens vt fratrem, & contestans coram Deo & electis angelis, hæc nobiscum & sapere & docere, vt custodiatur ecclesiarum pax, & concordia & dilectionis vinculum indisruptum permaneat sacerdotibus Dei.

Ioan. 1.
Hebr. 2.

Conc. Ephes. act. 1.
& Chalced. act. 1.

Cyrillus episcopus Alexandria dicit: Audiuit sancta & magna hæc Synodus quæ scripsi reuerendissimo Nestorio, defendens rectam fidem. Certus vero sum, quod nullo modo egressus inuenior a recta fidei ratione, aut præter-

gressus expositum a sancta & magna Synodo, quæ illo tempore in Nicæa congregata est, symbolum: & peto vestram sanctitatem dicere, vtrum recte & irreprehensibiliter, & consonanter sanctæ illi Synodo talia scripserim, an non.

Iuuenalis episcopus Hierosolymorum dixit: Perlecta sancta fide quæ in Nicæa, & epistola sanctissimi & reuerendissimi episcopi Cyrilli, & quæ a sancta Synodo exposita sunt, consona inueniuntur: & his piis dogmatibus consentio, & hæc probo.

Firmus episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: Compendiose & capitulariter dicta a sancta Synodo, quæ in Nicæa est, exponens tua reuerentia, subtiliter & ante pedes manifestam rem nobis & liquidiorum comprehensionem expositæ fidei fecit, vt nihil sit in dictis ambiguum, omnibus sibi inuicem consonantibus & fidei firmatæ. His igitur integre se habentibus & inconuertibiliter, & nullam inuolutionem inferentibus, & ego consentio, eandem fidem a sanctissimis episcopis meis patribus suscipiens.

Memnon episcopus Ephesi metropoleos dixit: Fidei expositæ a sanctis patribus trecentis decem & octo Nicææ congregatis, consona & epistola quæ lecta est, sanctissimi & reuerendissimi patris Cyrilli continet, quibus consentimus atque probamus, nihil minus inuenientes neque dissonans.

Et postquam dixerunt centum viginti quatuor episcopi consonanter, in fine ita scriptum est: Et omnes qui supra scripti sunt episcopi, eadem deponunt, & sic credunt sicut patres exposuerunt, & epistola sanctissimi archiepiscopi Cyrilli scripta ad Nestorium episcopum manifestat.

Palladius episcopus Amasææ dixit: Consequens est & epistolam reuerendissimi Nestorii relegi, cuius mentionem fecit in initio religiosissimus presbyter Petrus: vt cognoscamus, si & illa consonans est his quæ exposita sunt a sanctis patribus in Nicæa. Et relecta est.

Venerabili & reuerendissimo comministro Cyrillo, Nestorius
in Domino salutem.

ANNO
CHRISTI
533.

In Concilio
Ephesi part
1. 132. 9.

INIVRIAS quidem, quæ contra nos sunt, mirandarum
tuarum literarum, dimitto, vtpote medicinali patien-
tia dignas, dilata rerum ipsarum responsione vsque ad
tempus idoneum. Quod vero taciturnitatem non pati-
tur, quasi magnum ferat, si taceatur, periculum, hoc vt
possibile est, non ad multiloquium tendens, compendio-
sam narrationem facere tentabo, obscuræ & indigestæ lo-
quacitatis cauens fastidium. Incipiam vero a sapientissi-
mis tuæ dilectionis vocibus, ipsas iisdem sermonibus ap-
ponens. Quæ sunt igitur admirandæ tuarum literarum
doctrinæ voces? Sancta (* inquit) & magna Synodus, ip-
sum ex Deo & Patre secundum naturam genitum Filium
Vnigenitum, ex Deo vero Deum verum, lumen de lu-
mine, per quem omnia fecit Pater, descendisse, incarna-
ri, humanari, pati, resurgere. Hæc sunt tuæ reuerentiæ
verba, & cognoscis forte tua: audi vero & a nobis frater-
nam pro pietate admonitionem, & quam magnus ille
Paulus amato a se Timotheo contestatus est: *Attende le-
ctioni, consolationi, doctrinæ: hoc enim faciens, & te ipsum sal-
uum facies, & audientes te.* Quid vero vult hoc quod dico,
Attende? Quia sanctorum transitorie legens traditionem,
venia dignam ignorantiam ignorasti, eos passibilem dixif-
se arbitratus Patri consempiternum Verbum. Inspice au-
tem, si placet, dicta diligentius, & diuinum illum repe-
ries patrum chorum non consubstantialem deitatem pas-
sibilem dicentes, nec recens natam Patri consempiter-
nam, nec resurrexisse eam quæ solum templum susci-
tauit. Et si mihi aures in fraternam medelam præbue-
ris, ipsas tibi sanctorum patrum voces apponens, a ca-
lumnia quæ contra illos est, liberabo, & ab illa quæ con-
tra diuinas scripturas per illos est. Credo igitur & in Do-
minum nostrum Iesum Christum Filium eius vnigeni-
tum. Considera quomodo Dominus, & Iesus Christus, &
Vnigenitus, & Filius, primum ponentes communia dei-
tatis & humanitatis, vt fundamenta, nomina, tunc hu-
manationis & passionis & resurrectionis superædificant
traditionem, vt nominibus naturæ vtriusque communi-
bus,

1. Tim. 4.

ANNO
CHRISTI
553.

bus quibusdam significatiuis propositis, neque filiationis proprietates fecentur, neque ea, quæ naturarum sunt, in filiationis singularitate confutionis exterminatione periclitentur. In hoc enim eis eruditor Paulus factus est, qui humanationis diuinæ mentionē faciens, & ea quæ passionis sunt illaturus, prius ponens, Christus, commune (sicut paulo ante dixi) naturarum nomen, infert dictū vtrisque condecens naturis. Quid enim dixit? *Hoc sapiatis in vobis, Philip. 2. quod & in Christo Iesu, qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est esse æqualis Deo: sed (ne per singula discurram) obediens factus est usque ad mortem, mortem autem crucis.* Quoniā enim memoriam mortis facturus erat, ne Deum Verbum ex hoc quisquam passibile suspicetur, ponit Christū, tamquam impassibilis & passibilis substantiæ in singulari persona appellationē significatiuam, quatenus & impassibilis Christus & passibilis sine periculo vocetur: impassibilis quidem deitate, passibilis autē corporis natura. Multa de hoc potens dicere, & primum quidem, non natiuitatem in dispensatione, sed humanationē sanctos illos patres commemorasse; promissionem breuiloquii a me in principiis factam, refrenantem sentio sermonem, & ad secundum tuæ dilectionis pergentem capitulum: in quo naturarum quidem laudabam diuisionem, secundum humanationis & deitatis rationem, & earum in vnius personæ coniunctionē, & Deum Verbum secunda ex muliere dicere non eguisse natiuitate, & passionis incapabilem profiteri deitatem. Orthodoxa enim, vt veritas habet, hæc huiusmodi sunt, & omnium hæresum malis sectis circa dominicas naturas contraria. Reliqua vero si quidem aliquam sapientiam occultam inferebant legentium auribus incomprehensibilem, tuæ est diligentia scire: mihi enim videbantur prima peruertere. In primis enim impassibilem prædicatum, & secundæ natiuitatis incapabilem iterum passibilem & recens creatum nescio quo modo * intulit, quasi secundum naturam Deo Verbo accidentibus templi copulatione corruptis: aut parum aliquid hominibus putatur, quod sine peccato templum, & a diuina inseparabile natura, pro peccatoribus natiuitatem & mortem sustinet: aut non * crediderit, quod dominica vox ad Iudæos clamat: *Soluite templum hoc, & in tribus diebus suscitabo illud: Ioan. 2.*

Concil. Tom. 12.

X

non, Soluite diuinitatem meam, & in tribus diebus resurget. Iterum & hic latius volens dicere, promissionis meae memoria conticeo. Dicendum est tamen, breui sermone me vrente vbique. Diuina scriptura * quandoque memoriam facit dominicae dispensationis, natiuitatem nobis aut passionem non deitatis, sed humanationis Christi tradidit, vt vocetur secundum scrupulosam appellationem sancta Virgo Christi genitrix, non Dei genitrix. Et audi haec euangelii clamantibus: *Liber*, ait, *generationis Iesu Christi filii David, filii Abraham*. Et certum est, quia David filius Deus Verbum non erat. Accipe & aliud, si placet, testimonium: *Iacob autem genuit Ioseph virum Mariae, ex qua natus est Iesus, qui dicitur Christus*. Considera iterum alteram attestantem nos vocem: *Iesu vero generatio ita est. Desponsata enim matre eius Maria Ioseph, inuenta est in utero habens de Spiritu sancto*. Creaturam vero Spiritus quis vtique Vnigeniti aestimabit deitatem? Quid oportet dicere, quod mater Iesu erat ibi. & rursus: *Cum Maria matre Iesu. & Quod in ea natum est, ex Spiritu sancto est. & Accipe puerum & matrem eius, & fuge in Aegyptum. & De Filio eius, qui factus est ex semine David secundum carnem. & de passione rursus. Quod Deus suum Filium misit in similitudinem carnis peccati, & de peccato condemnavit peccatum in carne. Et iterum: Christus mortuus est pro peccatis nostris. & Christo passo carne. & Hoc non est deitas, sed corpus meum, quod pro vobis frangitur: & mille aliis vocibus attestantibus hominum genus, non Filii putare deitatem recentem, aut passionis corporeae capabilem, sed coniunctam naturae deitatis carnem. Vnde & Dominum David Christus semetipsum & filium nominat. *Quid enim*, ait, *vobis videtur de Christo? cuius filius est? Dicunt ei: David. Respondit Iesus, & dixit eis: Quomodo ergo David in Spiritu Dominum eum vocat, dicens: Dixit Dominus Domino meo, sede a dextris meis?* vtpote filius existens omnino David secundum carnem, secundum deitatem autem Dominus. Esse quidem deitatis Filii corpus templum, & templum secundum summam quamdam & diuinam vnitam coniunctionem, vt quae sunt corporis, deitas propria ducat, bonum est confiteri, & euangelicis traditionibus dignum. Nomini vero proprietatis adscribere & carnis proprietates, natiuitatem*

*quando
cumque

Matth. 1.

Ibidem.

Ibidem.

Iuan. 1.

Matth. 1.

Matth. 2.

Rom. 1.

Rom. 8.

1. Pet. 3.

1. Pet. 4.

Luc. 22.

Matth. 22.

Psal. 109.

ANNO
CHRISTI
553.

dico, & passionem, & mortem, errantis est, frater, intelligentiæ secundum paganos, aut desipientis Apollinarii & Arii, & quæ sunt aliarum agrotantium hæresum, magis vero si quid est illis grauius. Neesse est enim eiusmodi, qui proprietatis nomine attrahuntur, & lactationis confortem propter proprietatem Deum Verbum facere, & paulatim incrementi participem, & pauoris tempore passionis, auxilio etiam angelico indigentem. Et taceo circumcisionem, & sacrificium, & sudores, & esuritionem, quæ propter nos carni contigerunt, adorabilia contingentia. In deitate vero hæc falsè suscepta, & nobis tamquam calumniatoribus iustæ condemnationis causa sunt. Hæ sunt sanctorum patrum traditiones, hæc diuinarum scripturarum præcepta. Si quispiam & quæ sunt misericordiæ diuinæ, & quæ sunt auctoritatis diuinæ, loquitur. *Hæc meditare, in his esto, vt tuus profectus manifestus sit omnibus,* ^{1. Tim. 4.} Paulus ad omnes dicit. Quod vero pro scandalizatis curam geras, bene facis esse sollicitus, & gratulamur diuinorum curam gerenti animæ tuæ, & de nobis sollicitæ. Cognosce vero deceptum esse temetipsum ab eis qui hic a sancta Synodo depositi sunt, vtpote sapientes ea quæ Manichæorum sunt, aut certe forsân a dilectionis tuæ clericis. Qui sunt enim ecclesiæ, quotidie proficiunt, & populorum tanta multitudo crescit per gratiam Christi, vt videntes multitudines, quæ sunt prophetæ clament: *Implebitur terra ad cognoscendum Dominum, quasi aqua multa cooperire maria.* Principes vero incredibile gaudium habent, etiam quæ regni sunt, illuminati dogmate. Et vt compendiose dicam, illa in omnibus hæresibus quæ contra Deum certant, & contra ecclesiæ recta dogmata, quotidie quis reperiet apud nos voce impleri: *Domus Saul ibat & infirmabatur, & domus Dauid ibat & confortabatur.* Hæ a nobis, vtpote a fratribus ad fratrem suasiones sunt. Si vero aliquis contendit, clamabit per nos ad huiusmodi Paulus: *Nos talē consuetudinem non habemus, nec ecclesiæ Dei.* Omnem quæ tecum est in Christo fraternitatem ego & qui mecum sunt plurimum salutamus. Saluus & pro nobis orans permanes, Domine honoratissime & Dei cultor.

Cyrillus episcopus Alexandria dicit: *Quid videtur sanctæ & magnæ huic Synodo de nuper lecta epistola?* ^{Conc. Ephes. act. 1.}

Concil. Tom. 12.

X ij

Putas videtur & ipsa consona esse definitæ fidei in Synodo sanctorum patrum, qui illo tempore congregati sunt in Nicæa vrbe, an non?

Iuuenalis episcopus Hierosolymorum dixit: Nullo modo consona existit piæ fidei expositæ a sanctis patribus qui in Nicæa fuerunt: & anathematizentur ita credentes; aliena enim hæc omnia existunt ab orthodoxa fide.

Flavianus episcopus Philippensium dixit: Quæ sunt in relecta epistola, simul omnia pugnancia existunt omnino, & aliena procul dubio ab exposita fide in Nicæa a sanctissimis patribus: & alienos esse a recta fide ita credentes iudicamus.

Firmus episcopus Cæsareæ Cappadociæ dixit: Formam pietatis apponens in principiis epistolæ, procedente fermone nullo modo suum sensum obumbrare valens, nudum a velamine suum apposuit sensum, dissentientem a fide sanctorum patrum trecentorum decem & octo, & epistolæ sanctissimi episcopi Cyrilli contraria habentem.

Valerianus episcopus Iconii dixit: Omnibus conspicua est epistolæ diuersitas reuerendissimi Nestorii, non solum fidei sanctorum patrum Nicææ, & epistolæ reuerendissimi & sanctissimi archiepiscopi Cyrilli dissonans, sed nec sibi conueniens.

Et cum interlocuti essent sequenter trigintatres episcopi, omnes episcopi simul clamauerunt: Qui non anathematizat Nestorium, anathema sit. Istum recta fides anathematizat: istum sancta Synodus anathematizat. Qui communicat Nestorio, anathema sit. Omnes anathematizamus epistolam & dogmata Nestorii. Hæreticum Nestorium omnes anathematizamus. Communicantes Nestorio omnes anathematizamus. Impiam fidem Nestorii omnes anathematizamus. Impium dogma Nestorii omnes anathematizamus. Impium Nestorium omnes anathematizamus. Omnis mundus anathematizat impiam sectam Nestorii. Qui hunc non anathematizat, anathema sit.

Iuuenalis episcopus Hierosolymorum dixit: Legantur & literæ reuerendissimi & sanctissimi archiepiscopi Romanorum Cælestini, quas destinavit de fide.

EPISTOLA CÆLESTINI EPISCOPI ROMÆ
AD NESTORIVM.*Dilectissimo fratri Nestorio, Cælestinus.*

ALIQVANTIS diebus vitæ nostræ, post nefandum & hæpe damnatum dogma Pelagii atque Cælestii, catholica fides quietem habuit, quando eos cum suæ * disputationis sequacibus telo vnitæ sententiæ occidens orientem percussit. Denique sanctæ recordationis Atticus, catholicæ magister fidei, & vere beati Ioannis etiam ad ista successor, eos ita persecutus est pro rege communi, ut his ne standi quidem illic copia præstaretur. Mansit nos post eius exitum sollicitudo vel maxima, cum successor suus utrum etiam in eius fidem succederet, quæreremus; quia difficile est continuari quæ bona sunt: nam sibi hæpe alternis vicibus aduersa succedunt. Habuimus tamen post hunc, a quo eramus continuo deferendi, sanctum Sifinium, celebratum simplicitate & sanctitate collegam, eam fidem quam inuenerat prædicantem. Legerat profecto simplex sanctitas, & sancta simplicitas, *timendum* Rom. 11. *magis, quam alte sibi esse sapiendum.* Et alibi, *altiora scrutanda non esse.* Et iterum: *Si quis aliud prædicauerit, quam quod prædicauimus, anathema sit.* Hoc tamen exeunte de sæculo, cum se sollicitudo nostra intantum, in quantum ei Dominus permisit, extenderet, latificauit animum nostrum venientium narratio nuntiorum, quam mox firmavit eorum, qui interfuerunt ordinationi tuæ, relatio collegarum; qui tibi testimonii tantum detulerunt, quantum ferri huic debuit, qui aliunde videbatur electus. Tanta enim ante opinione vixisti, ut tuis te aliena ciuitas inuideret: tanto nunc horrore vitaris, ut tui in aliis videant qualiter fuerint liberati. Dudum sumpimus tuas epistolas, quibus in angusto nihil potuimus dare responsi. Erat enim in Latinum sermo vertendus. quod cum, licet fero, facimus, sancti fratris & coepiscopi mei Cyrilli probatissimi sacerdotis per filium meum Possidonium diaconum talia de te scripta suscepimus, quibus his qui de tua ordinatione retulerant, perisse suum testimonium dolebamus. Bonis enim principiis tuis malus, quantum vide-

Habetur
Græce &
Latine in
Concilio
Ephesino,
part. 1. cap.
18.

*opinio-
nis

Rom. 11.

Ecl. 3.

Galat. 1.

mus, successit euentus: bonis, inquam, principiis, quae apud nos ita celebrata fuerant, vt responsum dantes ad relationem fratrum, nos faceremus participes gaudiorum. Sed considerantes nunc & querelam praedicti fratris, & interpretatas tandem epistolas tuas, apertas blasphemias continentes, illud nobis apostolicum videmus esse dicendum: *Vellem immutare vocem meam, quia confundor in vobis*: quinimo mutavi, nisi de praecipitiis se reuocet impius disputator. *Necesse est enim malum ex nobis ipsis*, sicut praecipitur, *auferamus*. Legimus ergo epistolarum tenorem, & eos libros, quos illustri viro filio meo Antiocho redente suscepimus. In his quidem a nobis vestigatus, deprehensus & tentus es, quod multiloquio vtebaris, dum vera inuoluis obscuris; rursus vtraque confundens, vel confiteris negata, vel niteris negare confessã. Sed in epistolis tuis apertam non tam de fide nostra, quam de te tulisti sententiam, volens de Deo Verbo, aliter quam fides habet omnium, disputare. Ecce in quam de te vocamur sententiam: ecce quae tuarum sunt beneficia nouitatum: postquam ignoratus electus es, & cognitus accusaris. Iam nunc cum illo gentium doctore dicendum est: *Nam quid oremus, secundum quod oportet, nescimus*. Nonne haec ecclesiae illi verba conueniunt, quae probatos sibi viros, non notitiam tuam, sed famam secuta, contempsit? Impositum est opinioni bene de te credentium. *Quis enim intra ouile velut rapacem lupum putaret abscondi? Vox est eiusdem Apostoli, oportere etiam haereses esse, vt probati manifesti fiant*. Aperi aures tuas, & eius ad Timotheum vel Titum dictos audito sermones. Quid his aliud praecipit, quam vt nouitates euitent vocum profanas? Ad impietatem quippe ista proficiunt, quae semper spinas & tribulos intulerunt. Timotheum certe etiam rogasse se dicit, vt Ephesi remanens denuntiaret quibusdam, ne quis aliter praedicaret. Ante oculos mihi Ieremiae prophetae verba sunt: *Horribilia, inquit, facta sunt super terram: prophetae iniquitatem prophetant*. Haec, dicas volo, quasi ignota te transeunt, aut quasi nota contemnis? Si quasi ignota te transeunt, non sit pudori rectum discere, quando timori non fuit docere peruersum. Si quasi nota contemnis, intellige te inexcusabilem fore, cum a te commissi tibi talenti quaesuerit

Galat. 4.

1. Cor. 5.

Rom. 8.

1. Cor. 11.

1. Tim. 6.
Tit. 3.

1. Tim. 1.

Jerem. 5.

Matth. 25.

ANNO
CHRISTI
553.*sancto
senore fi-
bi lucrū

illerationem, qui per nos de hoc *sanctum fenus vel lu-
crum semper expectat. Aspice quæ pœna illum maneat,
qui abscondit acceptum; qui integrum certe restituit
quod accepit. Vnde euidenter aduerte, quod sit & quale
periculum, nec hoc quod acceperis reddidisse. An tu Do-
mino nostro dicturus es: *Quos dedisti mihi custodiui*, cum sic Iohn. 17.
scindi in partes audiamus eius ecclesiam? Qua conscien-
tia viuis, pene ab omnibus in hac ciuitate desertus? Opta-
ueram eos tunc fuisse tam cautos, quam nunc sunt, cum
sibi desiderant subueniri. Vnde tibi in has quæstiones ver-
ba dirigere, quas sit blasphemum cogitasse? Vnde in po-
pulos hæc episcopo prædicare, quibus virginei partus re-
uerentia faucietur? Non debent veteris fidei puritatem
blasphema in Deum verba turbare. Quis vnquam non di-
gnus est anathemate iudicatus vel adiiciens vel detrahens
fidei? Plene etenim ac manifeste tradita ab apostolis no-
bis, nec augmentum nec imminutionem requirunt. Le- Apost. 22.
gimus in nostris libris non addi debere, nec detrahi: ma-
gna quippe & addentem & detrahentem pœna constringit.
Vnde cauterium paramus & ferrum; quod vltra non
erunt fouenda vulnera, quæ merentur abscidi. Scimus
certe, maiora vitia maiore semper dolore sanari. Inter
multa, quæ a te impie prædicata, vniuersalis recusat ec-
clesia, simbolo ab apostolis tradito plangimus hæc verba
fuisse sublata, quæ nobis totius spem vitæ salutisque pro-
mittunt. Quod quare fiat, loquuntur epistolæ tuæ, de qui-
bus nulla dubitatio est, quia eas ipse misisti: quas in ma-
nus nostras nolueramus venire, ne de tanti cogeremur
sceleris genere iudicare. Omnium disputationum tua-
rum vias breuis earum sermo conclusit. Extendisti te la-
tius, multis anfractibus circuisti, sero tamen diuerso iti-
nere peruenisti ad impium constitutum. Scimus quid ille
cauerit, qui præcipit contentiones & pugnas legis esse vi-
tandas: *Sunt enim*, inquit, *inutiles & vanæ*. Quod igitur va- Tit. 3.
num & inutile iudicatur, nemo dubitet minime profutu-
rum. Itaque quamuis iam frater Cyrillus, secundis te epi-
stolis suis asserat esse *conuictum, intelligas volo, post
primam & secundam illius & hanc correptionem nostram,
quam constat esse iam tertiam, ab vniuersitate collegii &
conuentu Christianorum te profus esse seiunctum, nisi

*conue-
tum,

mox quæ male dicta sunt corrigantur, nisi in eam viam redeas, quam se Christus esse testatur. Male in hunc arma desperatione mouisti, qui te super familiam suam, velut fidelem prudentemque seruum permiserat ante constitui. Perit tibi huius vice officii beatitudo promissa: non solum non das cibum in tempore, verum etiam veneno interficis, quos ille suo sanguine & sua morte quæsiuit. Venenum namque est sub tuis labiis, quæ maledictionis & amaritudinis plena videmus, cum contra eum qui suavis est, niteris disputare. Vbi est diligentia pastoralis? *Pastor bonus animam suam ponit pro ouibus suis: mercenarius vero est, qui eas lupis dimittit & tradit.* Quid hic tu pastor acturus es, qui dominicum gregem pro lupis ipse * discerpis? Ad quamnam grex sanctus septa confugiet, si intra ouilia ecclesiæ faucietur? * Quis futurus est tuitione defensus, qui te patitur pro custode raptorem? Et *alias*, inquit Dominus, *habeo oues, quæ non sunt de hoc ouili; & illas oportet me adducere.* Ille alias se promittit adducere, tibi pereunt quas habebas: si quidem certum sit, quoties ista contingunt, non oues pastoribus, sed magis ouibus perire pastores. Et *voce*, inquit, *meam audient.* Quare? *Vt fiat vnus grex.* Ad illius vocem vnus fit grex, ad tuam vero aut inficitur, aut fugatur. Durum est, vt in te de Actibus apostolorum beati Pauli verba conueniant: *Ego, inquit, scio, quia intrabunt post discessum meum lupi graues in vos, non parcentes gregi: & ex vobis ipsis exurgent homines loquentes peruersa, vt abducant discipulos post se.* Hæc a te aliis quam tibi dicta velimus: docenda enim tibi fuerant, non discenda, quæ dicimus. Nam quis ferat doceri episcopum qualiter esse debeat Christianus? Diligenter aspice, in quam conditionem voceris. incesseris, argueris, accusaris. Quid horum conuenit sacerdoti? Duris dura responsio: si tamen vicissitudo est, verbis blasphema vindicare. An tibi a nobis existimas esse parcendum, cum animæ tuæ ita ipse non parcas, vt omnibus velis & præteritis & præsentibus & futuris beneficium salutis auferre? Persequar plane boni Domini mei fidelis seruus inimicos, cum Propheta asserat, eos odio se odisse perfecto. Moneor rursus altero loquente, ne parcam. Quem hic ego respiciam? cui honoris aliquid seruem, quando agitur vt mihi totius spei meæ causa tollatur?

Ipsi

Ipsi in euangelio verba sunt Domini, quibus ait, *non si-* *Math. 10.*
bi patrem, non matrem, non filios, non aliquam necessitudinem de-
bere præponi. Est enim talis frequenter pietas, ex qua na-
scatur impietas, cum vincente carnis affectu, caritati illi
quæ Deus est, caritas præponitur corporalis. Eius intui- *1. Ioan. 4.*
tu aliquibus sæpe deferimus: at cum in hunc tenditur qui
est ipsa dilectio, necesse est nec illa feruentur, quorum
auctor vocatur ad causam. Expergiscere tandem; quia
non sunt istæ dicendæ vigiliæ, quas non exhibes custodiæ,
sed rapinæ. Dormire te volumus in hoc quod prædicas, &
vigilare ad hoc quod impugnas. Quid dico? Leuius certe
ferremus, si in utroque dormires: nemo tibi perditus es-
set, nemo quæsitus: nullo animarum dispendio mœreret
ecclesia, nullo compendio lætaretur. fatius ei esset, si
hanc sponso suo ita ut susceperas, resignares. Sed quid
multis immoror? Loquente architecto Paulo, frustra per *1. Cor. 3.*
te superædificatum aliquid quæro, in quo non inueni fun-
damentum. Audio vim maximam catholice sentientes,
quibus nos communicamus, clericos sustinere, ita ut his
etiam ciuitas interdicta dicatur. Lætatur eos præmium
confessionis acquirere, sed dolemus quod episcopo per-
sequente. Beatus apostolus Paulus persecutorem prædi- *Act. 9.*
catore mutauit: nefas est maximum, prædicatorem per-
secutore mutatum dicere. Enumera retro hæreticos,
qui huiusmodi quæstiones ecclesiis intulerunt. Quis vn-
quam de hoc certamine victor reuertit? Habes certe tuæ
ciuitatis exemplum. Paulus ciuis Samosatenus, occu-
pata Antiochena ecclesia, cum aliqua prædicaret, col-
legit suorum seminum messem. Reliquos inuentores ma-
lorum, ecclesiis occupatis, sententiæ censura semper non
dispar eiecit. Hos quoque hæreticos, de quibus nos,
velut eorum quæ gesta sunt nescius, consulere voluisti,
sedibus suis iniusta dicentes expulit iusta damnatio: quos
illic inuenisse requiem, non putamus esse mirandum. In-
uenerunt enim impiam prædicationem, cuius compara-
tione se æstiment innocentes. Hoc loco, quia opportuni-
tas sermonis exposcit, tacere non possumus, quod stu-
pemus. Legimus quam bene teneas originale peccatum,
qualiter ipsam naturam asseras debitricem, & eum debi-
tum merito reddere, qui descendit de genere debitoris.

Luc. 4.

Quid tecum faciunt, qui sunt hæc negando damnati? Nunquam sine suspitione ea quæ sibi sunt aduersa conueniunt. Eiicerentur denique, si tibi quoque similiter displicerent. Cur tamen nunc ea, quæ in hos tunc sunt acta, quæruntur, cum certum sit illinc ad nos a catholico tunc antistite Attico gesta directa? Cur non sanctæ memoriæ Sisinius ista quæsiuit? quia utique sub decessore suo probauerat eos iuste damnatos. Defleant infelices, spe se hominum fuisse deceptos, quibus iam potuit propter communionem sola pœnitentia subuenire. Ecce scire de his incepisti, si qua ante nescisti. Causam tuam magis modo, quam aliorum, catholica & festina deliberatione curato: quia conuenienter dicimus: *Medice, cura teipsum*, qui aliis desideras subuenire. *Ægritudinis tuæ qualitas non recipit aut præstari permittit inducias.* Alexandrinæ ecclesiæ sacerdotis fidem & probauimus & probamus: & tu admonitus per eum, rursus eadem senti nobiscum, si vis esse nobiscum: cui fratri si a te præbetur assensus, damnatis omnibus quæ hucusque sensisti, statim hæc volumus prædices, quæ ipsum videas prædicare. Nos enim quod contra fas est, etiam sacerdotes volumus esse correctos: quibus ut præmissa * conuentione consuli-

* corre-
ctione

ANNO
CHRISTI
555.

& sacrosancta Constantinopolitanae urbis ecclesia ad te usque optime tenuit, & hanc perfidam nouitatem, quae hoc quod venerabilis scriptura coniungit, nititur separare, intra decimum diem a primo innotescens tibi huius conuentionis die numerandum, aperta & scripta professione damnaueris, ab vniuersalis te ecclesiae catholicae communionem deiecit. Quam formam ad te nostri iudicii per memoratum filium meum Possidonium diaconum cum omnibus chartis ad sanctum confacerdotem meum memoratae Alexandrinae urbis antistitem, qui ad nos super hoc plenius retulit, destinauimus, ut agat vice nostra, quatenus statutum nostrum & tibi & vniuersis fratribus innotescat; quia omnes debent nosse quod agitur, quoties omnium causa tractatur.

Petrus presbyter Alexandriae & primicerius notariorum dixit: His quae lecta sunt consona rescriptis sanctitas reuerendissimi episcopi nostri Cyrilli, quae & praemanibus habemus, & si iubet vestra reuerentia, legemus. Flavianus episcopus Philippensium dixit: Lecta & haec inferantur gestis. Petrus presbyter & primicerius notariorum legit.

Concilium
Ephesinum
act. 1.

Reuerendissimo & sanctissimo comministro Nestorio, Cyrillus & quae conuenit Synodus Alexandriae de Aegyptiaca diocesi, in Domino salutem.

SALVATORE nostro aperte dicente: *Qui diligit patrem aut matrem super me, non est me dignus: & qui diligit filium vel filiam super me, non est me dignus:* quid patiemur nos, qui a tua reuerentia exigimur te diligere super Christum saluatorem omnium nostrum? Quis nos in die iudicii iuuare poterit? aut quam inueniemus excusationem, qui silentium ita longum dileximus de factis a te contra ipsum blasphemis? Et si quidem temetipsum solum laederes, talia sapiens & docens, minus utique curae esset: quoniam vero omnem scandalizasti ecclesiam, & fermentum insolitae haereseos & extraneae iniecasti populis, & non ibi solummodo constitutis, sed etiam his qui vbique sunt; (circumducti sunt etenim tuarum expositionum codices) quae iam pro nostra taciturnitate sufficiens ratio? aut quomodo non necessarium est meminisse dicentis Christi:

Habetur
Graece &
Latine in
Concilio
Ephesino
part. 1. cap.
26.
Matth. 10.

Concil. Tom. 12.

Y ij

Math. 10. Non putaueritis quia veni mittere pacem super terram: non veni mittere pacem, sed gladium: veni enim diuidere hominem contra patrem suum, & filiam contra matrem suam. Cum enim fides læditur, valeat quidem, vt irrita & infirma, circa parentes reuerentia; quiescat autem & quæ in filios & fratres est affectionis lex, & piis iam melior sit mors quam vita, vt meliorem resurrectionem mereantur, secundum quod scriptum est. Ecce igitur vna cum Synodo quæ in magna Roma congregata est, præfidente sanctissimo & reuerendissimo fratre & comministro nostro Cælestino episcopo, etiam tertio te hac contestamur epistola, adhortantes desistere a * prauis sic & distortis dogmatibus, quæ & sapis & doces: pro his autem eligere rectam fidem, quæ ecclesiis ab initio tradita est per sanctos apostolos & euangelistas, qui & perspectores & ministri Verbi facti sunt. Aut si hoc non egerit tua reuerentia, secundum statutas inducias in literis memorati sanctissimi & reuerendissimi comministri nostri Romanæ vrbis episcopi Cælestini, cognosce te ipsum nullam communionem habere nobiscum, neque locum aut verbum inter sacerdotes Dei & episcopos. Nec enim possibile est despiciere nos ecclesias sic perturbatas, & scandalizatos populos, & rectam fidem dissipatam, & dissipatos a te greges, qui saluare debueras, si quidem esses secundum nos rectæ gloriæ amator, sanctorum patrum inuestigans pietatem. Omnibus autem a tua reuerentia separatis propter fidem, vel depositis, tam clericis, quam laicis, communicatores sumus omnes. Nec enim iustum est, illos qui recte sapere cognouerunt, tuis condemnari sententiis, quia bene facientes contradixerunt tibi. Hoc enim ipsum indicasti in epistola quæ scripta est a te ad magnæ Romæ sanctissimum episcopum nostrum Cælestinum. Non sufficet autem tuæ reuerentiæ confiteri solum fidei symbolum, quod expositum est illo tempore in sancto Spiritu a sancta & magna Synodo tunc temporis congregata in Nicænorum ciuitate: (intellexisti enim & interpretatus es illud non recte, distorte autem magis, quamuis confitearis voce dictionem) sed enim consequens est in scriptis & cum iureiurando confiteri, quia & anathematizas quidem tua scelerata & abominanda dogmata, sapias autem & docebis

ANNO
CHRISTI
533.*vanifi-
mis &

ANNO
CHRISTI
555.

ea quæ & nos omnes qui per occidentem & orientem episcopi, & doctores, & populis præfidentes sumus. Consensit autem & Romana sancta Synodus, & nos omnes, ut recte habentibus & irreprehensibiliter epistolis ad tuam reuerentiam scriptis ab Alexandrina ecclesia. Subiecimus autem his nostris literis quæ te oporteat sapere & docere, & a quibus conuenit abstinere. Hæc enim catholica & apostolica ecclesiæ fides est, cui consentiunt omnes & qui in occidente sunt, & qui in oriente orthodoxi episcopi.

Credimus in vnum Deum, Patrem omnipotentem, omnium visibilium & inuisibilium factorem. Et in vnum Dominum Iesum Christum Filium Dei, natum de Patre Unigenitum, hoc est, ex substantia Patris, Deum ex Deo, lumen ex lumine, Deum verum ex Deo vero, natum, non factum, consubstantialem Patri; per quem omnia facta sunt, quæ in cælo & in terra sunt. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit, & incarnatus est, & homo factus, & passus est, & resurrexit tertia die, & ascendit in cælos, venturus iudicare viuos & mortuos. Et in Spiritum sanctum. Eos autem qui dicunt: Erat aliquando quando non erat, & priusquam nasceretur, non erat, & quia ex non extantibus factus est, aut ex alia substantia aut essentia, dicentes conuertibilem esse aut mutabilem Filium Dei, eos anathematizat catholica & apostolica ecclesia. Sequentes autem vbique sanctorum patrum confessiones, quas fecerunt loquente in eis sancto Spiritu, & sensuum qui in eis sunt inuestigantes intentionem, tamquam regalem semitam ambulantes, dicimus quod ipse Unigenitus Dei Verbum, qui ex ipsa natus est Patris substantia, quia ex Deo vero Deus verus, lumen de lumine, per quem omnia facta sunt quæ in cælo & in terra, propter nostram salutem descendit, & semetipsum dedit in exinanitionem, & incarnatus est, & homo factus est, hæc est, carnem accepit de sancta Virgine, & suam eam fecit ex vtero, & secundum nos pertulit natiuitatem, & processit homo ex muliere: non hoc quod erat amittens, sed quamuis factus est in assumptione carnis & sanguinis, etiam sic mansit quod erat, Deus videlicet natura & veritate. Neque autem carnem dicimus in deitatis

naturam esse conuersam, neque in naturam carnis ineffabilem Dei Verbi translata esse naturam; inconuertibilis enim est & immutabilis omnino, idem ipse semper manens, secundum scripturas. Cum videretur autem & infans, & pannis inuolutus adhuc, & in sinu genitricis virginis, & tunc omnem implebat creaturam vt Deus, & confidebat genitori. Diuinitas etenim sine quantitate & sine mensura est, & circumterminationem non suscipit. Vnitum autem esse carni secundum subsistentiam confidentes Verbum, vnum adoramus Filium & Dominum Iesum Christum: neque per partem ponentes & diuidentes hominem & Deum, vt pote coniunctos sibi inuicem dignitatis & auctoritatis vnitione, (nouitas enim vocis hoc est, & aliud nihil) neque Verbum quod ex Deo est specialiter Christum nominantes, & simili modo specialiter quasi Christum, alterum eum qui ex muliere est: sed vnum solum scientes Christum, Verbum quod ex Deo Patre est, cum sua carne. Tunc enim humaniter iunctus est nobiscum, ipse dans his qui digni sunt accipere Spiritum, & non ad mensuram, sicut dicit beatus euangelista Ioannes. Sed neque illud dicimus, quod habitauit Deus Verbum quasi in homine quodam de sancta Virgine nato, vt non deifer homo intelligatur Christus. Si enim & habitauit in nobis Deus Verbum, dictum est autem etiam in Christo quod *habitat omnis plenitudo deitatis corporaliter*: sed tamen consideramus, quia factus caro, non sicut in sanctis habitare dicitur, eodem modo & in eo factam esse habitationem pronuntiamus, sed vnitus secundum naturam, & non in carnem mutatus, talem fecit habitationem, qualem utique habere dicitur & hominis anima in suo corpore. Vnus igitur Christus, & Filius, & Dominus, non velut coniunctione simpliciter habente homine ad Deum per vnitatem dignitatis vel auctoritatis: non enim æqualitas honoris vnit naturas. Ecce enim Petrus & Ioannes æquales quidem honore sibi sunt, eo quod & apostoli & sancti discipuli: verumtamen duo vnus non sunt. Neque quidem secundum appositionem intelligimus modum coniunctionis: non sufficit enim hoc ad vnitionem naturalem: neque quasi secundum participationem * feruilem ^{al. æqualitatem} factam esse coniunctionem dicimus, sicut nos adhæren-

Ioan. 3.

Ioan. 1.

Coloss. 1.

ANNO
CHRISTI
533tes Domino, secundum quod scriptum est: *Vnus Spiritus* 1. Cor. 6.

sumus ad eum. Magis autem coniunctionis nomen recusamus, quia non potest significare vnitionem: sed nec Deum aut Dominum Christi, Verbum quod ex Patre est, nominamus, ne iterum aperte incidamus in duo vnum Christum, & Filium, & Dominum, & blasphemiam crimen incurramus, Deum & Dominum sibi ipsum facientes. Vnitum enim, sicut praediximus, Dei Verbum carni secundum subsistentiam, Deus quidem est omnium, dominatur autem vniuersitati. Neque vero ipse sui seruus est aut dominus; stultum enim est, magis autem & impium, ita sapere vel dicere. Dixit enim Deum suum Patrem, cum sit Deus natura & de substantia eius: sed non ignorauimus, quia cum esset Deus, & homo factus est sub Deo, secundum legem conuenientem naturae humanitatis. Ipse vero sui quomodo fieret Deus aut dominus? Ergo ut homo, & quantum pertinet ad hoc quod decet exinanitionis mensuras, sub Deo nobiscum semetipsum esse dicit. *Sic factus est & sub lege*, cum certe locutus esset ipse legem, & legislator existeret ut Deus. Recusamus autem dicere de Christo: Propter eum qui induit, eum qui indutus est veneror: propter inuisibilem, adoro eum qui visibilis est. Horribile est ad hoc etiam illud dicere, quod ille qui assumptus est, ei qui assumpsit, coappellatur Deus. Qui enim haec dicit, incidit iterum in duos Christum, & hominem separatim ponit, & Deum similiter. Denegat enim euidenter *vnitatem, per quam non ut alter quidam alteri coadoratur, neque quidem coappellatur Deus: sed vnus intelligitur Christus Iesus Filius vnigenitus, vna adoratione venerandus cum sua carne. Confitemur autem, quia ipse qui ex Deo Patre natus est Filius & Deus vnigenitus, cum utique secundum suam naturam impassibilis esset, carne passus est pro nobis, secundum scripturas, & erat in crucifixo corpore, suae carnis impassibiliter proprias faciens passiones. *Gratia autem Dei* Heb. 2. *& pro omnibus gustauit mortem*, dans ei suum corpus, quamuis secundum naturam ipse sit vita & resurrectio. Ut enim ineffabili virtute calcans mortem, in prima sua carne fieret *primogenitus ex mortuis*, & *primitiae dormientium*, & viam faceret etiam humanae naturae ad incorruptionis recur-

Joan. 20.Galat. 4.Heb. 2.Coloss. 1.1. Cor. 15.

*vnitionem,

Heb. 2. fum, gratia Dei, sicut modo diximus, *pro omnibus gustauit mortem*, tertio autem die resurrexit, cum infernum spoliasset. Vnde licet dicatur per hominem facta resurrectio mortuorum, sed intelligimus hominem factum ex Deo Patre Verbum, & solutam esse per eum mortis potestatem. Veniet autem in tempore vt vnus Filius & Dominus in gloria Patris, vt iudicet mundum secundum iustitiam, sicut scriptum est. Necessario vero & illud adiiciemus, annuntiantes enim secundum carnem mortem vnigeniti Filii Dei, hoc est, Iesu Christi, & ex mortuis resurrectionem, & ad caelos ascensionem confitentes, * sine sanguine in ecclesiis * ministerium celebramus. Accedimus etiam ita ad mysticas benedictiones, & sanctificamur, participes facti tam sanctae carnis, quam venerabilis sanguinis omnium nostrum saluatoris Christi: & non vt carnem communem accipientes, (absit) neque quidem vt viri sanctificati & coniuncti Verbo secundum vnitionem dignitatis, vel etiam quasi inhabitationem diuinam habentis, sed vt viuificam vere, & suam ipsius Verbi. Vita enim existens secundum naturam vt Deus, quoniam factus est vnum cum sua carne, viuificam eam ostendit. Itaque licet ad nos dicat: *Amen, amen dico vobis: Nisi manducaueritis carnem Filii hominis, & biberitis eius sanguinem: non vt hominis secundum nos vnus & hanc esse aestimamus, (quomodo enim hominis caro viuifica erit secundum naturam suam?) sed vt propriam vere factam eius, qui propter nos & filius hominis factus & appellatus est. Euangelicas autem Saluatoris nostri voces nec subsistentiis duabus, neque quidem personis diuidimus: (nec enim est duplex, vnus & solus Christus, licet ex duabus intelligatur & diuersis rebus in vnitionem indiuiduam coadunatus; sicut certe & homo ex anima intelligitur & corpore, & non duplex magis, sed vnus ex vtroque) sed humanas etiam, & praeterea diuinas voces ab vno dictas esse existimamus, recte sapientes. Quando enim diuine * dicitur de ipso: *Qui videt me, videt & Patrem: & Ego & Pater vnum sumus.* Diuinam eius & ineffabilem intelligimus naturam, secundum quam vt vnum est ad suum Patrem propter identitatem substantiae, *imago etiam, & figura, & splendor gloriae eius.* Quando autem humanitatis mensuram non dedignans*

ANNO CHRISTI 531

* in cruce tum
* sacrificium

* dicit de se ipso

Iudaeos

ANNŌ
CHRISTI
533.Iudæos alloquitur: *Modo me queritis interficere hominem, qui* Ioan. 8.

veritatem vobis locutus sum: iterum nihilo minus ipsum, qui in æqualitate & similitudine est Patris, Deum Verbum & ex humanitatis eius mensuris agnoscimus. Si enim est necessarium credere, quia Deus existens natura, factus est caro, siue homo animatus anima rationali, qualem utique habeat rationem erubescere quosdam in vocibus eius, si factæ sunt homini condecens? Si enim recuset homini decencia verba, quis est qui coegit eum fieri secundum nos hominem? Qui vero descendit propter nos in spontaneam exinanitionem, ob quam causam recusaret exinanitioni conuenientia verba? Vni igitur personæ omnes voces euangelii insertæ applicandæ sunt, id est, vni subsistentiæ incarnati Verbi. *Dominus enim* 1. Cor. 8.

us Iesus Christus, secundum scripturas. Sin autem vocetur apostolus & princeps sacerdotum confessionis no-

stræ, utpote sacrificans Deo & Patri fidei confessionem, quæ a nobis ipsi, & per ipsum Deo & Patri offertur, nec non & sancto Spiritui: iterum ipsum esse dicimus ex Deo secundum naturam Filium vnigenitum, & non homini attribuemus præter ipsum alteri sacerdotii nomen & ipsam rem. *Factus est enim mediator Dei & hominum,* 1. Tim. 2.

ciliator * in pace, semetipsum dedicans in odorem suauitatis Ephes. 5.

Deo & Patri. Nam & dicebat: *Sacrificium & oblationem* Heb. 10.

noluisti, holocaustomata & de peccato tibi non complacuerunt, corpus autem perfecisti mihi. tunc dixi: Ecce venio, in capite libri scriptum est de me, facere Deus voluntatem tuam. ex Psal. 39.

Obtulit enim pro nobis in odorem suauitatis suum corpus, & non magis pro seipso. Qua enim indigeret oblatione vel sacrificio pro se, superior omni peccato existens ut Deus? Si enim omnes peccauerunt, & * deest illis gloria Dei, se-

Rom. 3.

condum quod facti sumus nos prompti ad transgressionem, & * informata est humana natura in peccato; ipse vero non ita, & * vincimur ob hoc gloria eius: quomodo iam erit ambiguum, quia immolatus est propter nos & pro nobis agnus verus? & dicere quia obtulit semetipsum pro se & pro nobis, nullo modo * excedit impietatis crimine. Deliquit enim nullo modo, neque fecit peccatum. Qua ergo opus habuit oblatione, dum peccatum non

Isa. 53.

esset, pro quo merito fieret? Cum autem dicit de Spiritu: 1. Pet. 2.

Concil. Tom. 12.

Z

* egent gratia

* infirma

* equimus ob hoc gratia

* exors erit ab impietatis crimine.

Ioan. 16. Ille me glorificabit; intelligentes recte, non ut gloria indigentem alterius dicimus unum Christum & Filium a sancto Spiritu gloriam accipere, quia nec potior eo est, nec supra eum Spiritus ipse. Quoniam autem ad demonstrationem suæ diuinitatis utebatur suo Spiritu magna operatione, glorificatus esse ab eo dicitur; veluti si quidam homo dicat de insita sibi fortitudine, forsân vel disciplina qualibet, Quia glorificabunt me. Quamuis enim est in subsistentia speciali Spiritus, & intelligitur separatim secundum quod Spiritus est, & non est Filius; sed tamen non est alienus ab eo. Spiritus enim veritatis nominatur, & est Christus veritas: & effunditur ab eo, sicut & ex Deo & Patre. Operatus igitur Spiritus & per manum sanctorum apostolorum miracula post ascensum Domini nostri Iesu Christi ad cælos, glorificauit eum. Creditus est enim quia Deus secundum naturam est, iterum ipse operans per suum Spiritum. Propter hoc & dicebat:

Ioan. 14. *Ibidem.* De meo accipiet, & nuntiabit vobis. Et non dicimus, quod ex participatione sapiens est Spiritus & potens: omnino enim perfectus est, & non deest illi quodcumque bonum. Quoniam autem Patris virtutis & sapientiæ, quæ est Filius, Spiritus est, vere est sapientia & virtus. Quoniam vero Deum unicum carni secundum subsistentiam sancta Virgo genuit carnaliter, ideo & Dei genitricem dicimus eam: non quia Verbi natura essentiæ suæ initium habeat ex carne, (*erat enim in principio, & Deus erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & ipse est calorum factor sempiternus Patri, & omnium opifex*) sed sicut iam prædiximus, quoniam secundum subsistentiam unius sibi humanam naturam, & ex ipso utero natiuitatem sustinuit carnalem: non quia indigebat necessario propter propriam naturam & generatione temporali, & in vltimis sæculi temporibus, sed ut ipsum essentiæ nostræ benedicat initium, & eo quod peperit eum mulier, cesset iam contra omne genus hominum maledictio, transmittens ad mortem terrena nostra corpora, & illud quod dictum est: *Irtristitia paries filios*, per ipsum destructum, verum ostenderet quod per prophetæ vocem dictum est: *Deuorauit mors præualens: & iterum: Abstulit Deus omnem lacrymã ab omni facie.* Propter hanc causam dicimus eum dispensatiue & ipsas

Ioan. 16.
Ioan. 1.
Genes. 3.
Isa. 25.
secundum
LXX.
Ibidem.

ANNO CHRISTI 559. <sup>4&poll-
cti.</sup> benedixisse nuptias, & venisse vocatum in Cana Galilææ vna cum apostolis. Hæc sapere edocti sumus tam a sanctis apostolis, quam euangelistis, & ab omni diuina scriptura, & ex beatissimorum patrum vera confessione. In his omnibus & tuam reuerentiam consentire oportet ^{*} sine omni dolo. Quæ vero necessario oportet anathematizare tuam reuerentiam, subiecta sunt huic nostræ epistolæ.

Duodecim anathematismi Cyrilli.

I.

Si quis non confitetur, Deum esse secundum veritatem Emmanuel, & propter hoc Dei genitricem sanctam Virginem, (genuit enim carnaliter carnem factum Verbum quod est ex Deo) anathema sit.

II.

Si quis non confitetur carni secundum subsistentiam vnitum esse Verbum quod est ex Deo Patre, & vnum esse Christum cum sua carne, eundem ipsum videlicet Deum simul & hominem, anathema sit.

III.

^{*substantias} Si quis in vno Christo diuidit ^{*} substantias post adunationem, sola iungens eas coniunctione quæ est secundum dignitatem vel auctoritatem, aut potentiam, & non magis concursu secundum naturalem vnitionem, anathema sit.

IV.

Si quis in personis duabus seu subsistentiis diuidit voces in euangelicis vel apostolicis scriptis de Christo a sanctis dictas, aut ab ipso de se, & quasdam quidem vt homini præter Deum Verbum intelligendo specialiter applicat, quasdam vero vt Deo decentes, soli Verbo qui est ex Deo Patre, adscribit, anathema sit.

V.

Si quis audet dicere hominem deiferum esse Christum, & non magis Deum esse secundum veritatem, vt vnum natura Filium, secundum quod ipsum Verbum ^{Hebr. 2.} factum est caro, & communicauit similiter nobis sanguini & carni, anathema sit.

VI.

Ioh. 1. Si quis dicit Deum aut Dominum * Christum esse Verbum quod ex Deo Patre est, & non magis eundem confiterur simul Deum & hominem esse, utpote facto carne Verbo secundum scripturas, anathema sit.

VII.

Si quis ait tamquam hominem purum operationem suscepisse ex Deo Verbo Iesum, & Vnigeniti gloria circumdatum esse tamquam alterum præter Deum Verbum hominem existentem, anathema sit.

VIII.

Ioh. 1. Si quis audet dicere hominem receptum adorari oportere cum Deo Verbo, & glorificari, & coappellari ut alterum cum altero, (nam qui addit, Cum, manifeste ostendit alterum cum altero adorari) & non magis vna adoratione honorificat Emmanuel, & vnam ei glorificationem refert propter hoc, quod *Verbum factum est caro*, anathema sit.

IX.

Si quis ait vnum Dominum Iesum Christum glorificatum esse a Spiritu, quasi aliena virtute ab illo data vntem, & ab ipso accepisse ut posset operari contra spiritus immundos, & adimplere in hominibus deitatis miracula, & non magis eius esse Spiritum dicit, per quem & operatus est deitatis miracula, anathema sit.

X.

Ephes. 5. Principem sacerdotum & apostolum confessionis nostræ factum esse Christum diuina dicit scriptura: *Obtulit enim semetipsum pro nobis in odorem suauitatis Deo & Patri.* Si quis ergo principem sacerdotum & apostolum nobis factum esse dicit non ipsum Deum Verbum, quando factus est caro & secundum nos homo, sed ut alterum præter ipsum specialiter hominem ex muliere: & si quis dicit & pro seipso obtulisse semetipsum oblationem, & non magis pro nobis solis, (nec enim indignum oblatione qui nescit peccatum) anathema sit.

XI.

Si quis non confitetur Domini carnem viuificam esse, & propriam ipsius Verbi quod est ex Deo Patre, sed ut altero quodam præter ipsum, coniuncto ei secundum digni-

ANNO
CHRISTI
553.
Christi

tatem, siue vt solam diuinam inhabitationem habente, & non magis viuificam, sicut dixi, quia facta est caro propria Verbi quod omnia viuificare valet, anathema sit.

XII.

Si quis non confitetur Dei Verbum passum carne, & crucifixum esse carne, & mortem gustasse carne, factum Coloss. 1. etiam primogenitum ex mortuis secundum quod vita est, & viuificus vt Deus, anathema sit.

Et collatione facta eorum quæ a sanctis patribus dicta sunt, & eorum quæ Cyrillus religiosæ memoriæ in prolatis duabus epistolis scripsit ad epistolam Nestorii, & testimonia eiusdem Nestorii prolata, & sic manifestata impietate Nestorii, facta est depositio eius. Et hæc quidem est pars gestorum quæ Ephesi acta sunt. Pars autem gestorum quæ Calchedone habita sunt de epistola sanctæ memoriæ Leonis, ita habet:

* secunda Ex* tertia actione eorum quæ Calchedone sunt acta.

MAGNIFICENTISSIMI & gloriosissimi iudices & amplissimus senatus dixerunt: Priore Conuentu de damnatione beatæ memoriæ Flauiani & Eusebii religiosissimi episcopi inquisitio facta est, & omnibus nobis manifestum est constitutum, quam iuste & secundum consequentiam prouenit examinatio; & ostensi sunt tunc crudeliter & non decenter damnati. Quæ nobis igitur visa sunt super hoc capitulo fieri oportere, tunc per interlocutiones vobis manifesta facta sunt. Nunc autem quærendum & iudicandum, vt vera fides contineatur, pro qua maxime & Concilium factum est. Scientes igitur quia & Deo rationem reddituri estis tam pro propriis animabus singuli vestrum, quam pro nostris omnibus, qui & doceri quæ ad religionem pertinent recte desideramus, & omnem ambiguitatem auferri; ex omnium sanctorum patrum concordia & consensu, & consona expositione & doctrina, festinate sine vlllo timore & gratia atque inimitia fidem puram exponere, ita vt qui videntur non eadem cum omnibus sapere, per veritatis agnitionem ad concordiam reuocentur. Scire enim vos volumus, quia tam sacratissimus & piissimus orbis terræ Dominus, quam nos, catholicam fidem a sanctis trecentis decem & octo,

& a sanctis centum quinquaginta, nec non etiam & a ceteris sanctissimis & gloriosissimis patribus traditam custodimus, & secundum ipsam credimus.

Et recitato symbolo trecentorum decem & octo sanctorum patrum, nec non expositione centum quinquaginta sanctorum patrum, & epistolis sanctæ memoriæ Cyrilli, oblata est legenda & epistola sanctæ memoriæ Leonis, quæ sic habet:

Dilectissimo fratri Flauiano Leo episcopus.

LECTIS dilectionis tuæ literis, quas miramur fuisse tam feras, & gestorum episcopalium ordine recensito, tandem quid apud vos scandali contigerit, atque contra integritatem fidei exortum fuisset, agnouimus: & quæ prius videbantur occulta, nunc nobis referata patuerunt. Quibus Eutyches, qui presbyteri nomine honorabilis videbatur, multum imprudens & nimis imperitus ostenditur; ut etiam de ipso dictum sit a Propheta: *Noluit intelligere ut bene ageret: iniquitatem meditatus est in cubili suo.* Quid autem iniquius, quam impia sapere, & sapientioribus doctioribusque non credere? Sed in hanc insipientiam cadunt, qui cum ad cognoscendam veritatem aliquo impediuntur obscuro, non ad propheticas voces, non ad apostolicas literas, nec ad euangelicas auctoritates, sed ad semetipsos recurrunt: & ideo magistri erroris existunt, quia veritatis discipuli non fuerunt. Quam enim eruditionem de sacris noui & veteris testamenti paginis acquisiuit, qui nec ipsius quidem symboli initia comprehendit? & quod per totum mundum omnium regeneratorum voce depromitur, istius adhuc senis corde non capitur? Nesciens igitur quid deberet de Dei Verbi incarnatione sentire, nec volens ad promerendum intelligentiæ lumen in sanctarum scripturarum latitudine laborare, illam saltem communem & indiscretam confessionem sollicito apprehendisset auditu, qua fidelium vniuersitas profitetur credere se in Deum Patrem omnipotentem, & in Iesum Christum Filium eius vnicum, Dominum nostrum, qui natus est de Spiritu sancto ex Maria virgine: quibus tribus sententiis omnium fere hæreticorum machinæ destruuntur. Cum enim Deus & omnipotens & æternus Pater creditur, con-

Psal. 35.

sempiternus eidem Filius demonstratur, in nullo a Patre differens, quia de Deo Deus, de omnipotente omnipotens, de aeterno natus est coaeternus: non posterior tempore, non inferior potestate, non dissimilis gloria, non diuisus essentia. Idem vero sempiterni genitoris Unigenitus sempiternus, natus est de Spiritu sancto ex Maria virgine. Quæ natiuitas temporalis illi natiuitati diuinæ & sempiternæ nihil minuit, nihil contulit, sed totam se reparando homini, qui erat deceptus, impendit, vt & mortem vinceret, & diabolum, qui mortis habebat imperiū, sua virtute destrueret. Non enim superare nos possemus peccati & mortis auctorem, nisi naturam nostram ille susciperet, & suam faceret, quem nec peccatum contaminare, nec mors potuit detinere. Conceptus quippe est de Spiritu sancto intra vterum matris Virginis, quæ ita illum salua virginitate edidit, quemadmodum salua virginitate concepit. Sed si de hoc Christianæ fidei fonte purissimo sincerum intellectum haurire non poterat, quia splendorem perspicuæ veritatis obcæcatione sibi propria tenebrarat, doctrinæ se euangelicæ subdidisset, dicente Matthæo: *Liber generationis Iesu Christi, filii David, filii Abraham:* apostolicæ quoque prædicationis expetisset instructum, & legens in epistola ad Romanos: *Paulus seruus Iesu Christi, vocatus Apostolus, segregatus in euangelium Dei, quod ante promiserat per prophetas suos in scripturis sanctis de Filio suo, qui factus est ei ex semine David secundum carnem;* ad propheticas paginas piam sollicitudinem contulisset, & inueniens promissionem Dei ad Abraham dicentis: *In semine tuo benedicentur omnes gentes:* ne de huius feminis proprietate dubitaret, securus fuisset Apostolum dicentem: *Abrahæ dictæ sunt promissiones, & semini eius.* Non dicit: Et seminibus, quasi in multis, sed quasi in vno, *Et semini tuo,* quod est Christus. Isaia quoque prædicationem interiore apprehendisset auditu dicentis: *Ecce Virgo in utero concipiet, & pariet Filium, & vocabunt nomen eius Emmanuel, quod est interpretatum, Nobiscum Deus.* Eiusdēque prophetæ fideliter verba legisset: *Puer natus est nobis, & Filius datus est nobis, cuius potestas super humeros eius, & vocabunt nomen eius, magni consilii angelus, admirabilis, consiliarius, Deus fortis, princeps pacis, pater futuri sæculi.* Nec frustratorie loquens, ita Verbum diceret carnem factum,

Hebr. 2.

Matth. 1.

Rom. 1.

Genes. 22.

Galat. 3.

Isai. 7.

Matth. 1.

Isai. 9.

* inuenisset

vt editus vtero Virginis Christus, haberet formam hominis, & non haberet materni corporis veritatem. An forte ideo putauit Dominum Iesum Christum non nostræ esse naturæ, quia missus ad beatam Mariam angelus ait: *Spiritus sanctus superueniet in te, & virtus Altissimi obumbrabit tibi; ideoque & quod nascetur ex te sanctum, vocabitur Filius Dei:* vt quia conceptus Virginis diuini fuit operis, non de natura concipientis fuerit caro concepti? Sed non ita intelligenda est illa generatio singulariter mirabilis, & mirabiliter singularis, vt per nouitatem creationis, proprietates remota sit generis. Fecunditatem enim Virgini Spiritus sanctus dedit, veritas autem corporis sumpta de corpore est, & ædificante sibi sapientia domum, *Verbum caro factum est, & habitauit in nobis*, hoc est, in ea carne quam sumpsit ex homine, & quam Spiritu vitæ rationalis animauit. Salua igitur proprietate vtriusque naturæ, & in vnam coeunte personam, suscepta est a maiestate humilitas, a virtute infirmitas, ab æternitate mortalitas: & ad resoluendum conditionis nostræ debitum, natura inuiolabilis naturæ est vnita passibili, vt quod nostris remediis congruebat, vnus atque idem *mediator Dei & hominum homo Christus Iesus*, & mori posset ex vno, & mori non posset ex altero. In integra ergo veri hominis perfectaque natura, verus natus est Deus: totus in suis, totus in nostris. Nostra autem dicimus, quæ in nobis ab initio creator condidit, & quæ reparanda suscepit. Nam illa quæ deceptor intulit, & homo deceptus admisit, nullum habuerunt in Salvatore vestigium. Nec quia communionem humanarum subiit infirmitatum, ideo nostrorum fuit particeps delictorum. Assumpsit formam serui sine sorde peccati, humana augens, diuina non minuens: quia exinanitio illa, qua se inuisibilis visibilem præbuit, & creator ac Dominus omnium rerum, vnus voluit esse mortalium, inclinatio fuit miserationis, non defectio potestatis. Proinde qui manens in forma Dei fecit hominem, idem in forma serui factus est homo. Tenet enim sine defectu proprietatem suam vtraque natura: & sicut formam serui Dei forma non adimit; ita formam Dei serui forma non minuit. Nam quia gloriabatur diabolus hominem sua fraude deceptum, diuinis caruisse muneribus, & immortalitatis dote nudatum, duram

mortis

Luc. 1.

Prou. 9.
Iohn. 1.

1. Tim. 2.

mortis subiisse sententiam, seque in malis suis quoddam de prauaricatoris consortio inuenisse solatium; Deum quoque, iustitiæ exigente ratione, erga hominem quem in tanto honore condiderat, propriam mutasse sententiam: opus fuit secreti dispensatione consilii, vt incommutabilis Deus, cuius voluntas non potest sua benignitate priuari, primam erga nos pietatis suæ dispositionem sacramento occultiore compleret, & homo diabolicæ iniquitatis versutia actus in culpam, contra Dei propositum non periret. Ingreditur ergo hæc mundi infima Filius Dei, de cælesti sede descendens, & a paterna gloria non recedens, nouo ordine, noua natiuitate generatus. Nouo ordine, quia inuisibilis in suis, visibilis factus est in nostris: incomprehensibilis, voluit comprehendi: ante tempora manens, esse cœpit ex tempore: vniuersitatis Dominus, seruilem formam, obumbrata maiestatis suæ immensitate, suscepit: impassibilis Deus, non dedignatus est esse homo passibilis; & immortalis, mortis legibus subiacere. Noua autem natiuitate generatus, quia inuiolata virginitas concupiscentiam nesciuit, carnis materiam ministrauit. Assumpta est igitur de matre Domini natura, non culpa: nec in Domino Iesu Christo ex vtero Virginis genito, quia natiuitas est mirabilis, ideo natura est dissimilis. Qui enim verus est Deus, idem verus est homo: & nullum est in hac vnitatem mendacium, dum inuicem sunt & humilitas hominis, & altitudo deitatis. Sicut enim Deus non mutatur miseratione, ita homo non consumitur dignitate. Agit enim vtraque forma cum alterius communionem, quod proprium est; Verbo scilicet operante quod Verbi est, & carne exequente quod carnis est. Vnum horum coruscet miraculis, aliud succumbit iniuriis: & sicut Verbum ab æqualitate paternæ gloriæ non recessit, ita caro naturam nostri generis non reliquit. Vnus enim idemque est (quod sæpe dicendum est) vere Dei Filius, & vere hominis Filius: Deus per id, quod *In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum:* Ioan. 1. homo per id, quod *Verbum caro factum est, & habitauit in nobis.* Deus per id, quod *omnia per ipsum facta sunt & sine ipso factum est nihil:* Ibidem. homo per id, quod *factus est ex muliere, factus* Galat. 4.

est sub lege. Natiuitas carnis, manifestatio est humanæ naturæ: partus Virginis, diuinæ est virtutis indicium. Infantia paruuli, ostenditur humilitate cunarum: magnitudo Altissimi, declaratur vocibus angelorum. Similis est rudimentis hominum, quem Herodes * impie molitur occidere: sed Dominus est omnium, quem Magi gaudentes veniunt suppliciter adorare. Iam cum ad præcursoris sui Ioannis baptismum venit, ne lateret, quod carnis velamine diuinitas tegetetur, vox Patris de cælo intonans, dixit: *Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacuit.*

Matth. 3. Quem itaque sicut hominem diabolica tentat astutia, *Matth. 4.* eidem sicut Deo angelica famulantur officia. Esurire, sitire, lassescere, atque dormire, euidenter humanum est: sed quinque panibus quinque millia hominum satiari, & largiri Samaritanæ aquam viuam, cuius haustus bibenti præstet ne ultra iam sitiat; supra dorsum maris plantis non subsidentibus ambulare, & elationes fluctuum increpata tempestate consternere, sine ambiguitate diuinum est. Sicut ergo, vt multa præteream, non eiusdem naturæ est flere miserationis affectu amicum mortuum, & eundem, remoto quatrduanæ aggere sepultura, ad vocis imperium excitare redituum: aut in ligno pendere, & in noctem luce conuersa omnia elementa tremefacere; aut clavis transfixum esse, & paradisi portas fidei latronis aperire: ita non eiusdem naturæ est, dicere: *Ego & Pater vnus sumus*; & dicere: *Pater maior me est.* Quamuis enim in Domino Iesu Christo, Dei & hominis vna persona sit; aliud tamen est vnde in vtroque communis est contumelia, aliud vnde communis est gloria. De nostro enim illi est minor Patre humanitas, de Patre illi est æqualis cum Patre diuinitas. Propter hanc vnitatem personæ in vtraque natura intelligendam, & filius hominis legitur descendisse de cælo, cum Filius Dei carnem de ea Virgine de qua est natus assumpserit. Et rursus, Filius Dei crucifixus dicitur ac sepultus, cum hæc non in diuinitate ipsa, qua Vnigenitus consempiternus & consubstantialis est Patri, sed in naturæ humanæ sit infirmitate perpeffus. Vnde Vnigenitum Filium Dei crucifixum & sepultum, omnes etiam in symbolo confitemur, secundum illud

* impius

*Matth. 2.**Matth. 3.**Matth. 4.**Marc. 11.**Ioan. 6.**Ioan. 4.**Matth. 14.**Ioan. 11.**Matth. 27.**Luc. 23.**Ioan. 10.**Ioan. 14.*

ANNO
CHRISTI
533.

Apostoli dictum: *Si enim cognouissent, nunquam Dominum ma-* 1. Cor. 2.
iestatis crucifixissent. Cum autem ipse Dominus noster atque
Saluator fidem discipulorum suis interrogationibus eru-
diret: *Quem, inquit, dicunt homines esse filium hominis?* cum-
que illi diuersas aliorum opiniones retexuissent: *Vos, ait,* Math. 16.
quem me esse dicitis? Me utique, qui sum filius hominis, &
quem in forma serui atque in veritate carnis aspicitis, *quem*
me esse dicitis? Vbi beatus Petrus diuinitus inspiratus, & con-
fessione sua omnibus gentibus profuturus, *Tues, inquit,* Ibidem.
Christus Filius Dei viui. Nec immerito beatus est pronun-
tius a Domino, & a principali petra soliditatem & virtu-
tis traxit & nominis, qui per reuelationem Patris eundem
& Dei Filium est confessus, & Christum; quia vnum ho-
rum sine alio receptum non proderat ad salutem: & æqualis
erat periculi, Dominum Iesum Christum aut Deum tan-
tummodo sine homine, aut sine Deo solum hominem cre-
didisse. Post resurrectionem vero Domini, quæ utique ve-
ri corporis fuit, quia non alter est resuscitatus, quam qui
fuerat crucifixus & mortuus, quid aliud quadraginta die-
rum mora gestum est, quam ut fidei nostræ integritas ab
omni caligine mundaretur? Colloquens enim cum disci-
pulis suis, & cohabitans atque conuescens, & pertractari
se diligenti curiosoque contactu ab eis, quos dubietas per-
fringebat, admittens, ideo & clausis ad discipulos ianuis
introibat, & flatu suo dabat Spiritum sanctum, & donato
intelligentiæ lumine, sacrarum scripturarum occulta pan-
debat: & rursus idem vulnus lateris, fixuras clauorum, &
omnia recentissimæ passionis signa monstrabat, dicens:
Videte manus meas & pedes, quia ego ipse sum. palpate & videte, Luc. 24.
quia spiritus carnem & ossa non habet, sicut me videtis habere: ut
agnosceretur in eo proprietates diuinæ humanæque naturæ
indiuina permanere, & ita sciremus Verbum non hoc esse
quod carnem, & ut vnum Dei Filium & Verbum confite-
remur & carnem. Quo fidei sacramento Eutyches iste ni-
mium æstimandus est vacuus, qui naturam nostram in
Vnigenito Dei nec per humilitatem mortalitatis, nec per
gloriam resurrectionis agnouit: nec sententiam beati apo-
stoli & euangelistæ Ioannis expauit, dicentis: *Omnis spiri-* 1. Ioan. 4.
tus qui confitetur Iesum Christum in carne venisse, ex Deo est: & om-
nis spiritus qui soluit Iesum, ex Deo non est, & hic est antichristus.
Concil. Tom. 12.

Quid autem est soluere Iesum, nisi humanam ab eo separare naturam, & sacramentum fidei, per quod vnum saluati sumus, impudentissimis vacuare figmentis? Caligans vero circa naturam corporis Christi, necesse est vt etiam in passione eius eadem obcæcatione desipiat. Nam si crucem Domini non putat falsam, & susceptum pro mundi salute supplicium verum fuisse non dubitat, cuius credit mortem, agnoscat & carnem: nec diffiteatur nostri corporis hominem, quem cognoscit fuisse passibilem; quoniam negatio veræ carnis, negatio est etiam corporeæ passionis. Si ergo Christianam suscipit fidem, & a prædicatione euangelii suum non auertit auditum, videat quæ natura transfixa clavis pependerit in crucis ligno, & aperto per militis lanceam latere crucifixi, intelligat vnde sanguis & aqua effluerint, vt ecclesia Dei & lauacro rigaretur & poculo. Audiat & beatum Petrum apostolum prædicantem, quod sanctificatio Spiritus per asperisionem fiat sanguinis Christi. Nec transitorie legat eiusdem Apostoli verba dicentis: *Scientes quod non corruptibilibus argento vel auro redempti estis de vana vestra conuersatione paternæ traditionis, sed precioso sanguine quasi agni incontaminati & immaculati Iesu Christi.* Beati quoque Ioannis apostoli testimonio non resistat dicentis: *Et sanguis Iesu Filii Dei emundat nos ab omni peccato.* Et iterum: *Hæc est victoria quæ vincit mundum, fides nostra. Et quis est qui vincit mundum, nisi qui credit quoniam Iesus est Filius Dei? Hic est qui venit per aquam & sanguinem Iesus Christus: non in aqua solum, sed in aqua & sanguine. Et Spiritus est qui testificatur quoniam Christus est veritas. Quia tres sunt qui testimonium dant, Spiritus, aqua, & sanguis: & hi tres vnum sunt.* Spiritus vtique sanctificationis, & sanguis redemptionis, & aqua baptismatis, quæ tria vnum sunt, & indiuidua manent, nihilque eorum a sui connexionem seiungitur: quia catholica ecclesia hac fide viuit ac proficit, vt in Christo Iesu nec sine vera diuinitate humanitas, nec sine vera credatur humanitate diuinitas. Cum autem ad interlocutionem examinis vestri Eutyches responderit, dicens: Confiteor ex duabus naturis fuisse Dominum nostrum ante adunationem, post adunationem vero vnam naturam confiteor: miror tam absurdam, tamque peruersam eius professionem nulla iudicantium increpatione repre-

Ioan. 19.

1. Petr. 1.

Ibidem.

1. Ioan. 1.

1. Ioan. 5.

ANNO
CHRISTI
553

*macula

hensam, & sermonem nimis insipientem nimisque blasphemum ita omissum, quasi nihil quod offenderet, esset auditum, cum tam impie duarum naturarum ante incarnationem Unigenitus Dei Filius fuisse dicatur, quam nefarie, postquam Verbum caro factum est, natura in eo singularis asseritur. Quod ne Eutyches ideo vel recte vel tolerabiliter aestimet dictum, quia nulla vestra est sententia confutatum, dilectionis tuæ diligentiam commoneamus, frater carissime, ut si per inspirationem misericordiæ Dei ad satisfactionem causa perducitur, imprudentia hominis imperiti etiam ab hac sensus sui * peste per te purgetur. Qui quidem, sicut gestorum ordo patefecit, bene coeperat a sua persuasione discedere, cum vestra sententia coarctatus, profiteretur se dicere quod ante non dixerat, & ei fidei acquiescere, cuius prius fuisset alienus. Sed cum anathematizando impio dogmati nolisset præbere consensum, intellexit eum fraternitas vestra in sua manere perfidia, dignumque esse qui iudicium condemnationis exciperet. De quo si fideliter atque utiliter dolet, & quam recte mota sit episcopalis auctoritas, vel sero cognoscit, vel si ad satisfactionis plenitudinem omnia quæ ab eo male sunt sensa, viua voce & præsentis subscriptione damnauerit, non erit reprehensibilis erga correctum quantacumque miseratio: quia Dominus noster verus & bonus pastor, *qui animam suam posuit pro ouibus suis, & qui* Ioan. 10.
Luc. 9. *venit animas hominum saluare, non perdere*, imitatores nos suæ vult esse pietatis, ut peccantes quidem iustitia coerceat, conuersos autem misericordia non repellat. Tunc enim demum fructuosissime fides vera defenditur, quando etiam a sectatoribus suis opinio falsa damnatur. Ad omnem vero causam pie ac fideliter exequendam, fratres nostros Iulianum episcopum, & Renatum presbyterum tituli sancti Clementis, sed & filium meum Hilarum diaconum vice nostra direximus: quibus Dulcitium notarium nostrum, cuius fides nobis est sæpe probata, sociauimus, confidentes ad futurum diuinitatis auxilium, ut is qui errauerat, damnata sensus sui prauitate, saluetur.

Ex eadem actione.

Act. 2.

Atticus reuerendissimus episcopus Nicopolitanae ciui-

A a iij

tatis dixit: Quoniam præstitit magnificentia vestra suarum aurium facilitatem cum patientia, precamur & inducias dari nobis, vt intra paucos dies tranquilla mente & non turbato animo, quæ Deo placent, a sanctis patribus ordinentur. Quoniã vero nunc Domini nostri & sanctissimi patris & archiepiscopi Leonis, adornantis apostolicam sedem, lecta est epistola, oportet vero & beatæ memoriae Cyrilli epistolam scriptam ad Nestorium (in qua iubet eum consentire duodecim capitulis) & hanc dari nobis, vt in tempore disceptationis parati inueniamur. Reuerendissimi episcopi clamauerunt: Si iubetis dari nobis inducias, petimus patres perscrutari. Magnificentissimi iudices & amplissimus senatus dixerunt: Differatur audientia vsque ad quinque dies, vt inter hos conueniens vestra sanctitas ad sanctissimum archiepiscopum Anatholium, communiter de fide tractetis; vt qui dubitant, doceantur.

Ex quarta actione eiusdem sancti Concilii.

Magnificentissimi & gloriosissimi iudices & amplissimus senatus dixerunt: Vnusquisque reuerendissimorum episcoporum huius præsentis sancti Concilii, quomodo credit, per scripturam sine aliquo metu, Deum præ oculis habens, festinet exponere, sciens quia sacratissimus & piissimus Dominus noster secundum expositionem sanctorum patrum trecentorum decem & octo, & secundum expositionem sanctorum centum quinquaginta, qui post hæc collecti sunt, & secundum canonicas epistolas & expositiones sanctorum patrum, Gregorii, Basilii, Hilarii, Athanasii, Ambrosii, & Cyrilli canonicas duas epistolas, quæ sunt in primo Ephesino publicatæ Concilio atque firmatæ, credit, nullo modo ab eorum fide recedens. Nam & reuerendissimus archiepiscopus senioris Romæ Leo pro contentione quæ ab Eutyche infideliter contra catholicam religionem facta est, videtur ad reuerendissimæ memoriæ Flavianum epistolam direxisse.

Et post alia.

Gloriosissimi iudices & amplissimus senatus dixerunt: Quoniam sancta euangelia posita a reuerentia vestra

ANNO CHRISTI 553. *pericipi-
mas

*perspeximus, singuli reuerendissimi episcopi qui conuenerunt doceant si expositio trecentorum decem & octo sanctorum patrum qui olim in Nicæa collecti sunt, & post hæc centum quinquaginta qui in regia congregati sunt ciuitate, consonat epistolæ reuerendissimi papæ Leonis.

Anatolius reuerendissimus episcopus regie Constantinopolis dixit: Epistola sanctissimi & apostolici archiepiscopi Leonis consonat symbolo trecentorum decem & octo sanctorum patrum qui apud Nicæam, & centum quinquaginta qui apud Constantinopolim postea sunt collecti, qui eandem fidem confirmauerunt: sed & iis quæ in Epheso sub beatissimo & sanctissimo Cyrillo gesta sunt ab vniuersali & sancto Concilio, quando maledictum Nestorium condemnauit. Quapropter consensi, & eidem epistolæ libenter subscripsi.

Paschasinus & Lucentius viri reuerendissimi episcopi, & Bonifacius vir reuerendissimus presbyter, vicarii sedis apostolicæ, per Paschasinum dixerunt: Manifestum est, nec poterit dubitari, vnam fidem beatissimi papæ sedis apostolicæ rectoris Leonis cum trecentorum decem & octo apud Nicæam patrum concordare, atque seruari; sed & centum quinquaginta apud Constantinopolim congregatorum sacerdotum, qui eandem fidem firmauerunt; sed & Cyrilli sanctæ recordationis viri apud Ephesum (quando Nestorius pro suo errore damnatus est) statuta in nullo penitus discordare. Ideoque etiam beatissimi papæ Leonis epistola, quæ eandem fidem exposuisset pro erroris Eutychis causa dignoscitur, vno sensu vnoque spiritu videtur illi fidei esse coniuncta.

Maximus reuerendissimus episcopus Antiochiæ Syriæ dixit: Concordat epistola sanctissimi archiepiscopi regie Romæ Leonis expositionibus trecentorum decem & octo apud Nicæam sanctorum patrum, & centum quinquaginta apud Constantinopolim nouam Romam, & in Epheso a sanctissimo Cyrillo expositæ fidei, & subscripsi.

Stephanus reuerendissimus episcopus Ephesi dixit: Consonat, & subscripsi.

Diogenes reuerendissimus episcopus Cyzici dixit: Consonat, & subscripsi.

Et cum omnes sequenter eadem interlocuti essent, omnes reuerendissimi episcopi clamauerunt: Omnes consentimus, omnes confitemur, omnes similiter credimus, omnes eadem sapimus: sic sapimus, sic credimus.

Sancta Synodus dixit: Ex his quæ recitata sunt, manifestum factum est, quomodo sanctæ Synodi ea quæ apud eas proferuntur, probare solent. Cum enim illi sanctissimi viri qui recitatas epistolas scripserunt, sic splenduerunt, tamen epistolarum earum comprobationem non simpliciter, nec sine inquisitione fecerunt, nisi per omnia cognouissent consonare eas expositioni & doctrinæ sanctorum patrum, ad quam & collatio facta est. Vnde omnes qui in Synodo fuerunt, vna voce & consonantia vsi sunt. Hanc igitur regulam sequentes, perspicimus recitari definitionem pro fide expositam a sancto Calchedonensi Concilio. Et cum suscepisset Stephanus reuerendissimus diaconus & notarius & instrumentarius, recitauit.

Conc. Calched. act. 5.

SANCTA & magna & vniuersalis Synodus, quæ secundum gratiam Dei & decretum piissimorum imperatorum Valentiniani & Marciani Augustorum, congregata est in Calchedonensi ciuitate, metropoli prouinciæ Bithyniæ, in basilica sanctæ ac triumphatricis martyris Euphemix, statuit quæ subter comprehensa sunt.

Ioh. 14.

Dominus & Saluator noster Iesus Christus, fidei agnitione proprios confirmans discipulos, ait: *Pacem meam do vobis, pacem meam relinquo vobis*: vt nulla fidei dissensio inter proximos oriatur, sed ex æquo veritatis prædicatio ostendatur. Sed quia non desinit malignus in ipsis pietatis seminibus zizania sua inserere, & noui quiddam aduersus veritatem semper excogitare; idcirco Dominus noster humano generi solite cupiens prouidere, piissimum hunc & fidelissimum imperatorem erexit ad zelum: qui vndique sacerdotum pōtiffices ad se conuocauit, vt gratia Domini nostri Iesu Christi cooperante, omnem mendacii pestilentiam ab ouibus Christi remoueat, easque veritatis germinibus reficiat. Quod & communi decreto peregrimus, erroris quidem sectam abiicientes, & puram & rectam patrum fidem renouantes, trecentorum decem & octo patrum symbolum omnibus prædicantes: & velut
patres

ANNO
CHRISTI
553.
*horum
domesti-
cos

* patres alios centum quinquaginta huic piissimo titulo consentientes notauimus, qui post hæc in amplissima vrbe Constantinopolitana conuenientes, etiam ipsi eandem fidem consignauerunt. Statuimus igitur, ordinem & omnes fidei formulas custodientes, & nos sanctæ etiam Synodi dudum Ephesi factæ, cuius fuerunt auctores venerabilis memoriæ Cælestinus Romanæ vrbis, & Cyrillus Alexandrinæ ecclesiæ sacerdotes, vt præfulgeat quidem recta & inculpabilis fidei expositio trecentorum decem & octo sanctorum ac beatissimorum patrum qui in Nicæa sub Constantino piæ memoriæ imperatore conuenerunt: obtinere autem & centum quinquaginta sanctorum patrum qui in vrbe Constantinopolitana conuenerunt, decretum, ad peremptionem quidem sectarum tunc pullulantium, confirmationem vero ipsius catholicæ atque apostolicæ nostræ fidei.

*Symbolum trecentorum decem & octo sanctorum patrum
qui in Nicæa conuenerunt.*

CREDIMVS in vnum Deum, Patrem omnipotentem, Omnium visibilium & inuisibilium conditorem. Et in vnum Dominum Iesum Christum, Filium Dei, de Patre natum vnigenitum, hoc est, de substantia Patris: Deum ex Deo, lumen ex lumine, Deum verum ex Deo vero: natum, non factum, homouision Patri, hoc est, eiusdem cum Patre substantiæ, per quem omnia facta sunt quæ in cælo & quæ in terra. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit, & incarnatus, & homo factus, passus est, & resurrexit tertio die, & ascendit in cælos, inde venturus iudicare viuos & mortuos. Et in sanctum Spiritum. Eos autem qui dicunt: Erat aliquando quando non erat, & antequam nasceretur non erat, & quia ex non extantibus factus est, aut ex alia substantia vel substantia dicunt esse, aut conuertibilem aut mutabilem Filium Dei, anathematizat catholica & apostolica ecclesia.

Symbolum centum quinquaginta patrum.

CREDIMVS in vnum Deum, Patrem omnipotentem, factorem cæli ac terræ, visibilium omnium & inuisibilium

Concil. Tom. 12.

Bb

lium. Et in vnum Dominum nostrum Iesum Christum, Filium Dei vnigenitum, ex Patre natum ante omnia sæcula; Deum ex Deo, lumen ex lumine, Deum verum ex Deo vero: natum, non factum, homouision Patri, hoc est, eiusdem cum Patre substantiæ, per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines & propter nostram salutem descendit, & incarnatus est de Spiritu sancto ex Maria Virgine, homo factus, crucifixus est pro nobis sub Pontio Pilato, & sepultus, tertio die resurrexit, ascendit ad cælos, sedet ad dexteram Patris, iterum venturus est in gloria iudicare viuos & mortuos, cuius regni non erit finis. Et in Spiritum sanctum Dominum & viuificantem, ex Patre procedentem, cum Patre & Filio coadorandum & conglorificandum, qui locutus est per prophetas. In vnam catholicam & apostolicam ecclesiam. Confitemur vnum baptismum in remissionem peccatorum: expectamus resurrectionem mortuorum, & vitam futuri sæculi. Amen.

Sufficeret quidem ad plenissimam pietatis agnitionem & confirmationem, sapientissimum hoc & salutare diuinæ gratiæ symbolum. De Patre enim & Filio & Spiritu sancto doctrinam perfectam edocet, & incarnationem Domini fideliter suscipientibus manifestat. Sed quoniam hi qui prædicationem veritatis destruere nituntur, quædam per proprias hæreses vocum nouitates parturiunt, (quidam enim dominicæ dispensationis mysterium pro nobis actum audentes corrumpere, & vocabulum *θεοτόκος*, quod est, Dei genitrix, in Virgine denegantes, alii autem temperamentum confusionemque inducentes, & vnam esse naturam carnis & deitatis insensate componentes, passibilem Vnigeniti diuinam naturam tali confusione prodigiose diuulgant) idcirco omnem aduersus veritatem opponendam ab ipsis machinationem volens excludere hæc sancta & magna vniuersalis Synodus, antiquam prædicationem immobilem docens, statuit præcipue trecentorum decem & octo sanctorum patrum fidem incontaminatam manere: & propter eos qui Spiritui sancto aduersantur, patrum paulo posteriore tempore in vrbe Constantinopolitana centum quinquaginta conuenientium de substantia Spiritus sancti traditam doctrinam corroborauit, quam etiam illi

ANNO CHRISTI 555
omnibus insinuauerunt, non quod præcedentibus aliquid deesset adiicientes, sed de Spiritu sancto eorumdem intellectum aduersus eos qui deitatis eius dominationem nituntur adimere scripturarum testimoniis plenius manifestantes. Propter eos sane qui dispensationis mysterium tentant corrumpere, & purum hominem esse qui ex sancta Virgine natus est, impudenter diuulgant, beatissimi Cyrilli Alexandrinæ quondam ecclesiæ sacerdotis synodicas epistolas, tam ad Nestorium, quam ad ceteros per orientem, congruas suscepit, ad confutationem quidē Nestorianæ amentix, interpretationem vero eorum qui religioso zelo salutaris symboli cupiunt intellectum. Quibus & epistolam sancti & beatissimi primæ sedis archiepiscopi Leonis, scriptam ad Flavianum sanctæ recordationis archiepiscopum, ad perimendam Eutyichis malignitatem, quæque magni Petri confessioni concordat, & communem quamdam * paginam existentem contra eos qui male credunt, ad confirmationem catholicæ religionis euidenter subiunxit. Nam & eos qui in duos filios dispensationis dominicæ mysterium scindere moliuntur, execratur: & eos qui passibilem diuinitatem vnigeniti Filii audent asserere, de concilio sacerdotum repellit: & eos qui in duabus naturis Christi temperamentum vel confusionem argumentantur, auersatur, & qui cælestem aut alterius cuiuscumque substantiæ existere formam serui quam ex nobis assumpsit insaniendo asserunt, procul abiicit: & eos qui duas quidem ante adunationem naturas Domini declarant, vnã vero post adunationem confingunt, anathema facit. Consentientes igitur sanctis patribus, vnum eundemque Filium confiteri Dominum nostrum Iesum Christum consona voce pariter edocemus, perfectum eundem in diuinitate, perfectum eundem in humanitate, Deum verum & hominem verum eundem ex anima rationali & corpore, secundum diuinitatem vnus cum patre naturæ, secundum humanitatem eundem vnus naturæ nobiscum, per omnia similem nobis absque peccato: ante sæcula quidem ex Patre natum secundum diuinitatem, in nouissimis vero diebus eundem propter nos & nostram salutem ex Maria virgine Dei genitrice secundum humanitatem, vnum

Concil. Tom. 12.

Bb ij

eundemque Christum, Filium, Dominum, Vnigenitum, in duabus naturis inconfuse, immutabiliter, indiuisibile, inseparabiliter cognoscendum; in nullo naturarum differentias propter humanitatem perimendas, magis autem salua vtriusque naturæ proprietate, & in vna persona vnaque subsistentia concurrente, non in duabus personis partiendum, vel diuidendum, sed vnum eundemque Filium vnigenitum, Deum Verbum, Dominum Iesum Christum, sicut ab exordio prophetæ deo, & ipse nos Iesus Christus erudiuit, & patrum nobis tradidit symbolum. His itaque cum omni vndique subtilitate & diligentia a nobis ordinatis, statuit sancta & vniuersalis Synodus, aliam fidem nulli licere proferre, aut scribere, aut componere, aut sapere, aut docere aliter. Qui vero audent aut exponere aliam fidem, aut proferre, aut docere, aut tradere aliud symbolum volentibus conuerti ad scientiam veritatis ex gentibus, aut ex Iudæis, vel hæreticis quibuscumque, si quidem episcopi aut clerici fuerint, alienos esse episcopos ab episcopatu, & clericos a clero; si vero monachi vel laici fuerint, anathema fieri.

Sancta Synodus dixit: Nunc necessarium nobis esse videtur conferre epistolam quam Ibas scripisse dicitur, cum definitione pro fide a Calchedonensi Concilio prolata, & insuper ad ea quæ ibi acta sunt, nec non etiam cum his quæ sancti patres scripserunt: considerare autem & quæ consonanter prædictæ epistolæ, & Theodoro & Nestorio hæreticis exposita sunt. Notarii dixerunt: Ea quæ pro his annotatis, præ manibus habemus. Sancta Synodus dixit: Recitentur. Et cum accepisset Thomas reuerendissimus diaconus & notarius, recitauit.

Calchedonensis sancta Synodus in definitione, quam de fide fecit, prædicat Deum Verbum incarnatum hominem factum esse, qui est Dominus noster Iesus Christus, vnus de sancta trinitate: epistola eos qui Verbum Deum incarnatum & hominem factum esse dicunt, hæreticos & Apollinaristas vocat.

Sancta Calchedonensis Synodus Dei genitricem sanctam virginem Mariam prædicat: epistola autem sanctam virginem Mariam abnegat Dei genitricem esse. Dicit enim: *Quomodo possibile est accipi Deum Verbum, qui ab initio*

ANNO
CHRISTI
533

ANNO
CHRISTI
553

*est, pro templo ex Maria nato? aut illud, Minorasti eum pau-
lo minus ab angelis, de deitate Vnigeniti? Diuina scriptura, &
sancti patres, & doctores ecclesie, exinanitionem & minoratio-
nem Dei Verbi incarnati esse dicunt.*

Iterum Calchedonensis sancta Synodus, in definitione quam pro fide exposuit, omnes sequi se dicit formas sancti Ephesini primi Concilii, & Nestorium anathematizat: epistola autem iniuriat Ephesinam primam sanctam Synodum, & Nestorium defendit, tamquam sine examinatione & quaestione ab ea damnatum.

Calchedonensis sancta Synodus Cyrillum sanctae memoriae & doctorem sibi adscribit, & suscipit synodicas eius epistolas, quarum vni duodecim capitula supposita sunt, ex quibus Nestorius condemnatus est: epistola autem de Nestorio quidem, qui tanta blasphemauit, & condemnatus est, dicit quod putatus est quibusdam de secta Pauli Samosatani esse, Cyrillum vero sanctae memoriae haereticum vocat, & dicit de eo, quod lapsus est in Apollinarii dogma, eo quod dicit quod ipse Deus Verbum homo factus est: & cum impia vocasset duodecim capitula, dicit quod in eis vnam naturam dixit Cyrillus deitatis & humanitatis Domini nostri Iesu Christi, vt non sit differentia inter templum, & eum qui in templo habitat. Ex quibus manifeste ostenditur scriptor epistolae, quod duas introducens personas, accusat sanctum Cyrillum, qui secutus est anteriores sanctos patres & doctores ecclesiae, & duarum naturarum secundum subsistentiam vnitatem edocuit; quod non vnam naturam deitatis & humanitatis Domini nostri Iesu Christi significat, sed quod Deus Verbum incarnatus, homo factus est. Qui enim impietatem Theodori & Nestorii insertam epistolae vindicant, diuisionem diligentes, & propter hoc duas personas introducetes, accusant vnitatem, quae secundum subsistentiam est. Hanc autem faciunt accusationem contra huiusmodi confessionem, quoniam diuisionem non suscipit. Certum etenim est quod vnitatis secundum subsistentiam, inconfusa & indiuisa custodit ea quae conuenerunt, ex quibus ineffabilis vnitio facta est.

Iterum impiae scriptor epistolae, volens secundum Theodori & Nestorii impietatem separatim Deo Verbo,

In explan.
anath. 4. in
3. part. Cō-
cil. Ephes.

& separatim homini euangelicas & apostolicas voces diuidere, accusat sanctæ memoriæ Cyrillum eo quod non secundum eorum insaniam per partes duabus personis voces diuidit. Quod autem sanctæ memoriæ Cyrillus vocum quidem scit differentiam in vno Domino nostro Iesu Christo Deo Verbo incarnato, non autem diuidit eas per partes, & distribuit separatim Deo Verbo, & separatim homini, euidenter in suis expositionibus ita scribit: Vocum autem differentiam nullo modo interemimus, licet interdiximus diuidere eas, vt Filio separatim Deo Verbo qui ex Patre est, & vt homini iterum separatim filio intelligendo, qui ex muliere est. Ex quibus ostenditur scriptor epistolæ hæreticus & calumniator.

Iterum Calchedone congregati sancti patres consonanter in gestis apud eos habitis confitentur ita credere, sicut exposuit sanctæ memoriæ Cyrillus, & anathematizant eos qui ita non credunt: epistola de eo, & qui similia ei sapiunt, dicit quod in confusione & pœnitentia sunt, contraria priori suæ doctrinæ docentes.

Concilium
Ephesinum
act. 6.

Ibidem.

Calchedonense sanctum Concilium in definitione quam de fide exposuit, anathematizat eos qui aliud symbolum, præter quod exposuerunt trecenti decem & octo sancti Patres, componunt aut tradunt: epistola laudat Theodorum, qui super alias innumerabiles blasphemias ausus est & impium exponere symbolum, in quo aliud dicit Deum Verbum, & aliud Christum; & anathematizat idem Theodorus eos qui non secundum sceleratum quasi symbolum ipsius sapiunt, vt secundum insaniam ipsius omnes sanctos patres & doctores ecclesiæ condemnaret. Hoc autem impium Theodori symbolum in Ephesino primo Concilio prolatum anathematizatum est cum suo scriptore.

Iterum Calchedonensis sancta Synodus Domnum Antiochiæ episcopum, eo quod scripsit debere taceri duodecim capitula sanctæ memoriæ Cyrilli, & post mortem condemnauit, cum confirmasset condemnationem eius, & suscepisset Maximi ordinationem. Si igitur propter XII. capitula Dominus condemnatus est, quomodo dicere præsumunt quidam, epistolam, quæ impia eadem XII. capitula dicit, susceptam esse a sancto Calchedonensi Concilio?

ANNO
CHRISTI
553.

Sancti patres & doctores ecclesiæ, quos secuta est sancta Calchedonenſis Synodus, differentiam deitatis & humanitatis ſignificare volentes, duas dicentes naturas, unitatem earum ſecundum ſubſiſtentiam conſitentur, quod eſt vnus Dominus Ieſus Chriſtus, Dei Verbum, incarnatus, & homo factus: ſcriptor autem epiſtolæ dicens duas naturas, & vnã virtutem, & vnã perſonam, & vnum Filium, & non conſitens quod Deus Verbum incarnatus & homo factus eſt, (quod eſt duarum naturarum ſecundum ſubſiſtentiam vnitas) cuius duas naturas dicit. Sed certum eſt, quod pro perſonis naturas ponit, & affectualem unitatem dicit ſecundum Theodorum & Neſtorium impios, quos defendit & laudat ſcriptor epiſtolæ. Et iſti enim duas perſonas, & duos Chriſtos, & duos filios dicentes, ſuam impietatem obumbrare volentes, duas naturas & vnum Filium dixerunt. Dicit enim impius Neſtorius in epiſtola ad Alexandrum Hierapolitanum epiſcopum, eadem ei ſapientem, hæc: *Oportet manere naturas in ſuis proprietatibus, & ſic per mirabilem & omnem rationem excedentem unitatem, vnã intelligi gloriam, & vnum conſiteri Filium.* Et iterum: *Non duas perſonas vnã perſonam facimus, ſed vnã appellatione Chriſti duas naturas ſimul ſignificamus.* Theodorus autem, ſicut prædiximus, affectualem unitatem dicens, & naturas pro perſonis ſiue ſubſiſtentiis accipiens, ita dicit in vndecimo libro de incarnatione: *Ad hæc itaque ſufficiunt quidem & quæ diximus, ubi & naturarum differentiam oſtendimus, & perſonæ unitatem, & quod ſecundum naturas iſte quidem beneficium accipit, ille autem beneficium dat, certa conſtituta unitate, ex qua indiuiſe ab vniuerſa creatura honor impletur.* Oportet conſiderare, quod cum naturas dixiſſet, & ad perſonas peruenit, inferens quod iſte quidem beneficium dat, ille autem beneficium accipit, per ſolum honorem duarum perſonarum unitatem dicens, ſicut & Neſtorius vnum Filium ſecundum gloriam conſitetur.

Quomodo autem & Neſtorius duas dicit naturas, & quod pro perſonis eas accipit, licet videtur vnum dicere Filium, euidenter ex eius blaſphemiis demonſtratur, quas ſanctæ memoriæ Cyrillus contra eum in Epheso protulit, ita habentes: *Propter hoc & Chriſtus Deus Verbum nominatur, quoniam habet coniunctionem ad Chriſtum perpetuam.* Et

Concilium
Ephelinum
act. 1.

in aliis Nestorius dicit: *Propter eum qui induit, eum qui indu- ANNO
tus est adoro: propter eum qui occultus est, eum qui apparet adoro. CHLITI
Inseparabilis ab eo qui apparet, Deus est: propter hoc eius qui in- 33-*
separabilis est, honorem non separo, separo naturas, sed unio in ado-
ratione. Et iterum: *Quoniam enim Filius homo est, & Deus (di-
cit) destinavit Filium suum, factum ex muliere: ut cum au-
dieris factum ex muliere, deinde videris nomen appositum quod
duas naturas significat, ut natiuitatem ex Maria virgine, filium
quidem voces, (Filius etenim Dei peperit & Christotocos virgo)*
sed quoniam Filius Dei duplex est secundum naturas, non genuit
quidem Filium Dei, sed genuit humanitatem, quæ est Filius pro-
pter coniunctum ei Filium. Theodorus autem in octauo de
incarnatione libro, & ipse naturas pro personis acci-
piens, ita dicit: *Sicut & Dominus de viro & muliere dicit, quod
iam non sunt duo, sed vna caro: dicamus & nos rationabili-
ter secundum unitatis rationem, quoniam non sunt duæ personæ,
sed vna, scilicet naturis discretis. Sicut enim ibi non nocet numero
dualitatis vnã dicit carnem, (certum est enim secundum quid vna
dicitur) ita & hic non nocet naturarum differentiæ personæ uni-
tas. Quando etenim naturas discernimus, perfectam naturam Dei
Verbi dicimus, & perfectam personam, (nec enim sine persona est
subsistentiam dicere) perfectam autem & hominis naturam, &
personam similiter. Quando autem ad coniunctionem respicimus,
vnã personam tunc dicimus.*

Insuper epistola dicit, oportere confiteri in templum,
& in eum qui in templo habitat: quod euidenter duas in-
troducitur personas. Sed & Nestorius iisdem vsus est verbis,
ita dicens: *Eamus igitur & naturas confitentes, & coniunctio-
nem naturarum constringentes: & dignitatem quidem dicentes. V-
nam & dominationem vnã templi & qui in templo habitat,
duas autem naturas. Et iterum dicit: Dominus enim & tem-
plum est propter coniunctam ei dominationem. Ex his autem Ne-
storii verbis, & ex his quæ in epistola continentur, mani-
festum est quod alium dicunt Christum, quem templum
vocant, & alium Deum Verbum, quem dicunt habitare
in templo: & secundum eorum impietatem, affectualem
dicentium unitatem, nulla sit differentia inter Christum
& fideles homines, de quibus dixit Apostolus: *Vos templum
Dei estis, & Spiritus Dei habitat in vobis.**

Quoniam vero & vnã virtutem in duabus naturis
dicit

Ibidem.

Galat. 4.

Matth. 19.

1. Cor. 3.

ANNO
CHRISTI
533.

dicit scriptor epistolæ, hoc & Theodorus & Nestorius dicunt, quos laudat & defendit. Theodorus quidem in duodecimo libro eiusdem opusculi, ita dicens: *Ad hæc autem beatus Apostolus respondens, conatur ostendere quomodo particeps est diuini honoris, & quod eo fruitur, non propter suam naturam, sed propter inhabitantem virtutem.* Oportet & considerare, quod purum hominem dicunt Christum, non propter suam honorandum naturam, sed propter in eo habitantem virtutem. Nestorius autem de dicto in euangelio, quod *simile est regnum cælorum homini regi*, ita dicit: *Coniunctionis & dignitatis, & ad quod videtur potentia, & diuinæ filiationis, & ipsius nominis Christi non est diuisio, rationis autem deitatis & humanitatis est diuisio.* Hanc autem impietatem vnitatis quæ secundum virtutem est, beatus Cyrillus interimens, ita dicit: Si quis dicit, per coniunctionem secundum dignitatem, vel auctoritatem, vel potentiam, siue virtutem, & non magis conuentu, qui est secundum vnitatem naturalem, vnitionem factam esse, anathema fit. Hanc doctrinam accepi a sanctis patribus, per quam condemnant eos qui non cõfitentur quod Deus Verbum carni animatæ anima rationabili & intellectuali secundum substantiam vnitus est, sed dicunt vnitatem factam esse secundum dignitatem & auctoritatem & virtutem. Vna enim virtus & vna gloria vel dignitas, non, sicut scriptor epistolæ & Theodorus & Nestorius impie exposuerunt, in diuersis naturis dicitur, sed in diuersis personis eundem honorem & dignitatem & æqualitatem habentibus, quod in sancta trinitate confitemur.

Sancta Synodus dixit: Ostendit manifeste facta collatio, quod contraria per omnia est epistola, quam Ibas scripsisse dicitur, definitioni quam pro recta fide sancta Calchedonensis Synodus pronuntiauit. Vnde & procedentes omnes, exegerunt Ibam anathematizare Nestorium, quem vindicabat impia epistola, & insuper impia eius dogmata, & subscribere definitioni, quam pro fide exposuerunt, ad refutanda certe ea quæ prædicta epistola vindicat. Et hæc fecerunt, pro nullo habentes ea quæ ab vno vel duobus pro eadem epistola dicta sunt, qui & ipsi eiusdem omnibus facti voluntatis, Ibam susceperunt, cum pœnitentiam egisset, & Nestorium anathematizasset, & sub-

Concil. Tom. 12.

Cc

scripſiſſet definitioni ab eodem ſancto Concilio expoſita.

Omnes epiſcopi exclamauerunt: Hæc omnes diximus: Episto-
la hæretica eſt: Epistolam quæ dicitur Ibæ omnes
condemnamus. Iſtam omnes anathematizamus: Episto-
la aliena Synodo eſt: Epistola contraria definitioni eſt:
Tota epistola hæretica eſt: Tota epistola blaſphema eſt.
Qui hanc non anathematizat, hæreticus eſt: Qui iſtam
ſuſcipit, hæreticus eſt. Epistolam definitio ſancti Cal-
chedonenſis Concilii condemnauit. Qui eam ſuſcipit,
non confitetur Deum Verbum hominem factum eſſe.
Qui eam ſuſcipit, Cyrillum non ſuſcipit. Definitio Cal-
chedonenſis Concilii epistolam, quæ Ibæ dicitur, eie-
cit. Vnus Neſtorius, vnus Theodorus: Anathema Theo-
doro & Neſtorio, & epistolæ quæ dicitur Ibæ. Qui e-
pistolam ſuſcipit, Cyrillum reiicit. Qui epistolam ſuſci-
pit, Calchedonenſes ſanctos patres reiicit. Calchedo-
nenſis Synodi & Cyrilli æterna memoria: Sanctarum
quatuor Synodorum æterna memoria. Qui non ana-
thematizat epistolam, Calchedonenſem Synodum in-
iuriat. Multis annis imperatorem: Orthodoxum impe-
ratorem multis annis.

Et poſt iſtas exclamationes ſancta Synodus dixit: Suf-
ficiẽte quæſtione, quæ pro tribus capitulis facta eſt, alio
die quod agendum eſt conſideremus.

COLLATIO SEPTIMA.

IMPERII domini Iuſtiniani perpetui Auguſti anno
XXVII. poſt conſulatum Baſilii viri clariffimi anno XII.
die VII. Kalendas Iunias, indiçtione I. confidentibus in
ſecretario venerabilibus epiſcopis huius regiæ ciuitatis,

Eutychio ſanctiſſimo patriarcha regiæ Conſtantinopolis nouæ
Romæ,

Apollinario ſanctiſſimo archiepiſcopo Alexandrinæ magnæ ci-
uitatis,

* Domnino ſanctiſſimo patriarcha Theopolitanæ magnæ ciui-
tatis,

Stephano religioſiſſimo epiſcopo Raphiæ, &

Georgio religioſiſſimo epiſcopo Tiberiadis, & ceteris vt ſupra
Collatione I.

* Diodorus archidiaconus & primicerius notariorum * Theo-
dorus

ANNO
CHRISTI
553.

dixit: Superiore die collecta vestra sancta Synodus quædam egit de epistola, quæ dicitur Iba, & promisit altero die quæ agenda sunt examinare; & suggerimus ad hoc quod placuerit. Sancta Synodus dixit: Quæ iam acta sunt, relegantur. Et relecta sunt. Et priusquam aliquid apud sanctam Synodum ageretur, Constantinus gloriosissimus quæstor sacri palatii, missus a piissimo imperatore, & ingressus ita dixit: Certum est vestra beatitudini, quantum semper studium victor habuit imperator, ut finem contentio a quibusdam exorta de tribus capitulis, quæ nunc apud vos requiruntur, susciperet, & calumnia pro his illata liberaretur sancta Dei ecclesia: non tamquam ignorans in dogmatibus rectitudinem vestra sanctitatis, & voluntatem, quam de his quæ mouentur, habetis; sed ut etiam synodice de his tribus capitulis definitio constituatur. Et Vigilium vero religiosissimum adhortatus est vna vobiscum conuenire, & istorum capitulorum quæstioni rectæ fidei conuenientem finem imponere. Ille vero sapius in scripturis suam manifestauit voluntatem, condemnans prædicta tria capitula, quod etiam & sine scriptis sapius dixit coram piissimo domino, præsentibus quidem gloriosissimis iudicibus, præsentibus vero quamplurimis de vestra sancta Synodo, & non intermisit semper anathematizans defensores Theodori Mopsuesteni, & epistolam quæ dicitur Iba, & conscripta Theodoriti, quæ aduersus rectam fidem & duodecim capitula sancti Cyrilli exposuit: communiter vero conuenire inuitatus, & hoc facere vna cum vestra sancta Synodo, pollicitus est per seipsum facere, & dare piissimo domino. Ut igitur etiam ea quæ sapius ab ipso facta sunt ad condemnationem trium capitulorum, vos audientes alacriores efficiamini de his formam celeriter proferre, direxit per me vestra sanctitati condemnationem ab ipso Vigilio religiosissimo prolatam aduersus Rusticum & Sebastianum diaconos Romanæ sanctæ ecclesiæ, & alios quosdam, nec non etiam literas, alias quidem ad Valentinianum religiosissimum Scythiæ episcopum ab ipso scriptas, alias vero ad Aurelianum religiosissimum, qui præsidet Arelati venerandæ ecclesiæ, quæ prima est sanctarum Galliæ ecclesiarum, omnibus translatis ad Græcam linguam, ad faciliorem

scientiam vestræ sanctitatis : per quas manifestum facit idem religiosissimus Vigilus, quod per totum tempus, eorumdem trium capitulorum impietatem auersatur. Et illud vero pars est eorum quæ permisit mihi piissimus dominus vestræ asserere beatitudini, quoniam illi qui istorum impietatem capitulorum applicare Dei ecclesiæ festinant, dicere tentauerunt ad piissimum dominum, quod decet eius pietatem custodire statum ecclesiæ, qui tenuit sub diuinæ recordationis patre suo. Volens piissimus dominus ostendere vestræ beatitudini, qualem etiam ipse diuinæ recordationis pater eius voluntatem habuit de his quæ nunc proposita sunt, sacram epistolam ab illo scriptam ad Hypatium, tum magistrum militum orientis, direxit vestræ beatitudini, vt cognoscatis quod voluntatem a patre diuinæ recordationis de his acceptam semper custodit, verumtamen pro recta fide zelum multiplicauit. Cum enim suggestissent ab oriente quidam Iustino piæ recordationis, quod clerici venerandæ ecclesiæ Cyri, imaginem Theodoriti rhedæ imposuerunt, & in prædictam ciuitatem psallentes introduxerunt; Sergius vero tunc ciuitatis episcopus collectionem celebrauit Theodori, & Diodori, & Theodoriti, & Nestorii, tamquam vnus sanctorum martyrum: literis vsus est ad Hypatium magistrum militum tunc orientis, vt hoc requireret, & ad imperium referret. Et his ita habere demonstratis, eiectus est ab episcopatu Sergius, & vsque ad mortem ita permansit, sicut omnes quidem Theopolitanae sanctæ ecclesiæ clerici sciunt, & Dionysius vero religiosissimus episcopus Seleucienſis ecclesiæ, & Hermisigenes reuerendissimus presbyter venerandæ ecclesiæ regiæ vr̄bis, nec non etiam Heraclius reuerendissimus presbyter Theopolitanae sanctissimæ ecclesiæ, scientes quod vsque ad mortem permansit Sergius extra sanctam ecclesiam, propter condemnationem de his contra illum tunc factam. Decet igitur vestram sanctam Synodum, cum omnia cognouerit, mirari quidem piissimi domini patientiam, festinare vero celerem imponere causæ finem; ne per longiorem dilationem maius scandalum simplicioribus efficiatur, & permaneant hæretici semper sanctissimæ ecclesiæ adscribentes istorum impietatem capitulorum.

ANNO
CHRISTI
535

Sancta Synodus dixit: Chartæ quarum gloriosissimus
quæstor mentionem facit, recitentur.

Et cum suscepisset Diodorus archidiaconus & primi-
cerius reuerendissimorum notariorum, recitauit.

VIGILIUS EPISCOPVS RVSTICO
& Sebastiano.

DIV vobis, Rustice & Sebastiane, Canonibus & deces-
forum nostrorum congruentem vltionem inferre
pro apostolica moderatione distulimus: sed quia doctoris
gentium in cordis vestri duritia (quod a nobis cum nimia
tristitia dicitur) verba videmus impleta, quibus ait: *Ne-
scitis quia patientia Dei ad pœnitentiam vos adducit? tu autem se-
cundum duritiam tuam & impœnitens cor, thesaurizas tibi iram
in die iræ: vt excessus vestros ex plurimis paucos interim,*
inquantum possumus, designemus, venientibus nobis
hic in regiam ciuitatem, tu Rustice, dum aliqua nobis
ignorantibus legeres, quæ hominem loci tui omnino le-
gere non decebat, & plura committere dicereris, quæ et-
iam nostram, si te non prohibuissimus (quod absit) opi-
nionem atque animam lædere potuisset: dicente quoque
de te nobis aliqua Paulo diacono, etiam te præsentem, sic-
ut oportuit, & pro affinitate, qua nobis a germano, quem
dileximus, iungebaris, & pro eo quod nos te ad Leuiti-
cum prouexeramus officium, frequenter & secrete pater-
na monuimus caritate, vt si ea quæ de te dicebantur, ex
aliqua parte cognosceres, a talibus temperares, ne, quia
Dei causam indiscussam non pateremur qualibet ratione
relinquere, canonicum per nos in te iudicium proueni-
ret. Tu autem non solum admonitionem nostram audire
maleuolo spiritu noluisti, sed etiam, sicut scriptum est, *Ar-
gue sapientem, & adamabit te: stultum, & odio habebit te.* Et ite-
rum: *Noluit intelligere vt bene ageret; iniquitatem meditatus est
in cubili suo:* ad hoc malitia tua perducta est, vt nostra ad-
monitione contempta, in odium potius profilires, & oc-
casionem quæreres, quatenus causa capitulorum, id est,
de dictis Theodori Mopsuesteni eiusque persona, sed &
epistola quæ ab Iba ad Marim Persam perhibetur scripta,
nec non & dictorum Theodoriti, quæ contra rectam fi-
dem & epistolam beatæ recordationis Cyrilli synodicam

Vigilii epi-
stola.

Rom. 2.

Proverb. 9.

Psal. 35.

ad Nestorium cum duodecim capitulis, quã & sancta Synodus Ephesina prima suscepit, & beata Calchedonenſis Synodus, ad conuincendas Nestorii veſanias in definitione fidei legitur poſuiſſe, quã te etiam inſtante certum eſt flagitata, ita vt filiis noſtris Sapato & Paulo diaconis, ſed & Surgentio notariorum primicerio clamitares dicens, non ſolum nomen & ſcripta Theodori Mopſueſteni a nobis debere damnari, ſed & territorium eius ipſum vbi poſitus eſt, & ſi oſſa eius euulſa quiſquam de ſepultura eiiceret, & cum eodem territorio incenderet, gratanter acciperes. Et cum neceſſe eſſet, vt negotium quod fuerat in iudicio noſtro perductum, te etiam quammaxime inter alios tam ſacrati ordinis, quam ſequentis conſentiente, ſententia finiretur, quod conſtat effectum, & quid de eodem iudicato feceris, quomodo etiam in palatio vt fratri noſtro Menã, ad quem ſcripſeram, celeriter traderetur inſtiteris, nulli habetur incertum, ita vt filio noſtro Surgentio primicerio petenti ſchedam ipſam iudicati noſtri, vt apud ſe pro loco ſuo ſecundum conſuetudinem retineret, per multos dies dare penitus noluiſſes, donec exemplaria per plurimos ſacerdotes ac laicos, ſed & per glorioſum virum Tyrannum magiſtrum militum, alioſque laicos in Africana prouincia deſtinares, quod in eccleſia noſtra a diacono nunquam factum eſt, ac nobis etiam neſcientibus, eius exemplaria deſtinares. Nam & Sabbatho ſancto, quo ipſum, te, ſicut præfati ſumus, imminente, protulimus iudicatum, in eccleſiam ſeſſum proceſſiſſe, & communicari, & officium tuum impleſſe cognoſceris. Nam & eodem die reuertens ab eccleſia, coepiſcopo noſtro, quantum perhibet, Iuliano hoc dices, quia melius fieri non potuit, quam quod factum eſt iudicatum, & hortareris vt Deus oraretur, * neque quod factum eſt, tolleretur. Quod etiam ſuccedente dominico die Paſchã ſimiliter effeciſti, & diu in eadem perdurando ſententia, alios, vt iudicatum noſtrum libenti animo ſequerentur, nihilo minus hortabaris. Nam dum Antiochenã eccleſiã apocriſiariis eiufdem iudicati exemplaria nos dare petentibus differremus, ſed hoc magis iuſtum eſſe prædictis apocriſiariis diceremus, vt a fratre noſtro Menã potius exemplaria peterent, ad quem a nobis videba-

* fer. n.
quod

ANNO
CHRISTI
555.

tur fuisse prolatum, tu autem publica voce deposceres, dicens dominum Leonem ita de epistola sua diuersis exemplaria destinasse, nos facere debere similiter afferendo, quia metueres, nisi vniuersitas iudicati nostri exemplaria de scrinio nostro edita teneret, qualibet ratione postea forsitan celaretur. Nam dum occasionem euntis ad Siciliam reperisses, & iudicatum nostrum laudesque eius, vbi etiam filii nostri diaconus primiceriusque tecum manifestum est subscripsisse, filiis nostris Pelagio diacono aliisque dirigere voluisses pro cautela, ne ab aliquo inueniri forsitan potuisset, nobis etiam ignorantibus, in membrana conscriptum, & in breuitate quadruplicatum, literis scriptum minutissimis destinasti.

Nam & Vincentio secundæ regionis subdiacono, iterum a nobis postea ad Siciliam directo, per eum filio nostro Pelagio diacono similiter scripsisti: sed quia ita memoratus subdiaconus prospere nauigauit, vt illum qui in membrana scripta portauerat, præcedere potuisset, quantum nobis retulit, ea quæ in membrana scripseras, Pelagius diaconus ipso præsentate percepit. Ergo dum & te præ omnibus imminente prolatum fuerit iudicatum, & tanta in eius iudicati laude succensus per multum tempus scripseris, fecerisve vt nunquam te crederemus ab hac posse rectitudine deuiare, immuratum te subito post hæc quadam animi leuitate, vulgante opinione comperimus, & cum aduersariis ecclesiæ, qui contra iudicati nostri seriem nitebantur, & a nobis sunt per iudicati ipsius tenorem a communionem suspensi, secrete tractare: & dum filius noster Paulus diaconus ad Italiam discedere voluisset, posteaquam & ad eum peruenit, quod scandalum ecclesiæ, in communionem adhuc nostra positus, secrete & hic, & in Africana prouincia, vbi antea defendendo & laudando iudicatum nostrum, eius exemplaria destinasti, facere nitebaris, tunc tibi cœpit insistere & dicere, vt si verum esset, producere debuisses; quod tu conuictus, celare minime potuisti. Tunc vero memoratus nobis cœpit imminere diaconus, vt aut corrigere te ab his quæ illicite faciebas, sub nostra præsentia clericorumque promitteres, aut certe petitionem aduersum te, & varietatem tuam atque fallaciam ab eo factam, quam & præ manibus gerebat,

deuiffemus accipere: ad hoc es propria voluntate per-
ductus, vt tactis euangeliis sacramenta præftares, & ver-
ba tua a notario fcripta in noftro teneantur fcrinio, qui-
bus inter alia legeris promiffiffe te nunquam a noftro pe-
nitus obfequio difceffurum. Pofteaquam vero peior te
Sebastianus, pro folo fcandalo faciendo, ficut & initia
ipfius venientis in Constantinopolim monftrauerunt, &
exitus peior edocuit, nofcitur adueniffiffe, ira vt mox tui
immemor fcramenti, coniurationem inter vos contra
fcripta Canonum, nobis ignorantibus, facientes, in aper-
tum vterque prorumperetis fcandalum. Sed vt tua, Seba-
ftiane, non in quantum funt, fed in quantum referre poffu-
mus, mala quæ feceris diuerfi cognofcant, & iufte te, nam
magis tarde, canonicam aduertant fubiiffiffe fententiam,
ad tuæ ordinationis veniamus initia. Abfentibus filiis no-
ftris diaconis Anatolio atque Stephano, a nobis poftula-
fti, vt ad tempus pro implendo officio, abfentium loco
diaconum te interim faceremus. Quod ideo tibi ad præ-
fens fperanti conceffimus, quia ante ordinationem tuam
cautionem nobis propria voluntate legeris emiffiffe, quam
& teftibus roborafti, & tactis euangeliis iuramentum cor-
poraliter præftitifti, vt quidquid tibi a nobis pro ecclefi-
aftica vtilitate fuiffet iniunctum, fideliter & fine aliqua
fraude compleres; officium vero locumque diaconi fine
aliquo vitio, fine aliqua fuperbia, fine aliquo neglectu,
donec reuerterentur diaconi memorati, aut quanto te
tempore in Leuitarum voluiffemus ordinatione miniftra-
re, cum omni humilitate & ftudio fine neglectu modis
omnibus impleturum: in eadem cautione rurfus adii-
ciens, quod fi de his omnibus quæ cum fcramento, tactis
corporaliter euangeliis, promiffifti, aliquid minus implef-
fes, tunc a fâncta communionem effes fufpenfus: ita vt fi a
die excessus tui intra annû poenitentia noluiiffes colla sub-
mittere, tu tibi anathema manu propria fcribendo dixi-
fti. Tunc ergo ad præfens factus es fub ea quam fperabas
& pollicitus fueras conditione diaconus. Poftea vero vt a
nobis ad Dalmatiarum patrimonium mittereris, fummis
precibus poftulafti. Quod nos fecuri, quia talem feceras
cautionem, animo libenti conceffimus. Qui dum in Sa-
lonitanam urbem pro ordinatione patrimonii adueniffes,
quantum

ANNO
CHRISTI
553

quantum ad nos postea est plurimorum relatione perdu-
ctum, illicitis te & a sede apostolica prohibitis ordinatio-
nibus miscuisti, & quos Honorius, tunc prædictæ ciuitatis
episcopus, contra consuetudinem Romanæ vel suæ ec-
clesiæ, & sedis apostolicæ constituta sacris ordinibus ap-
plicauerat, non solum prohibere penitus noluisti, sed nec
nobis ex hac causa vel scripto referre, vel quando Thessa-
lonicæ nobis occurreras, memor conscientiæ tuæ, ne
verbo quidem suggerere voluisti, & cum illis, tamquam
cum legitimo & rationabili ordine factis, cupiditatis spi-
ritu acquieuisti procedere, & eorum socius es commu-
nionis venalitate repertus. Iterum Thessalonica ad Dal-
matias patrimonii regendi causa remissus es, ex qua pro-
uincia frequenti te auctoritate monuimus, vt non ante
discederes, nisi omnes secundum pollicitationem tuam
tam de Dalmatiarum patrimonio, quam de Præualitano
colligeres pensiones.

Sed tu omnia prætermittens, ad Constantinopolitanam
urbem pro solo faciendo venire scandalo festinasti, quan-
tum & sequens exitus declarauit. Relegens tamen con-
stituti nostri seriem, quam de præfatis capitulis ad Me-
nam huius ciuitatis antistitem dedisse relegimus, in con-
spectu diaconorum, subdiaconorumque, vel vniuerso-
rum clericorum, publica voce laudabas, vt de cælo iu-
dicatum nostrum ordinatum atque prolatum omnibus,
sicut præfati sumus, clericis loquereris. Dicta vero Theo-
dori Mopsuesteni asserebas te in Roma vrbe inter ali-
quos codices inuenisse, quæ confirmabas omni execra-
tione & blasphemii esse completa. Hæc dicendo, in
nostro obsequio, & in ecclesia publice & in * Placidias
officium diaconatus implebas. Natiuitatis Christi Dei
Domini & saluatoris nostri secundum carnem præterito
anno dies aduenit: vocauimus te, quia ad nos, quæ su-
pra meminimus te fecisse in Dalmatiis, de recenti perue-
nerunt: & sicut oportuit, diximus tibi, si cum illis qui
contra sedis apostolicæ constituta in sacris sunt ap-
plicati ordinibus, processisti, aut eorum te communi-
oni, sicut dicitur, sociasti, necesse nobis est, vt si nos Deus
ad nostram dignatur ecclesiam reuocare, quæramus
ista, & veritatem manifestius cognoscentes, secundum

Concil. Tom. 12.

D d

Canones vindicemus. Tu vero conscientia tua reatu perterritus, quia contra apostolica feceras constituta, occasionem tibi discedendi dissimulans requirebas. Nam cum te pro certo mandata cum Ioanne episcopo, & Surgentio primicerio, atque Saturnino consulario nostro ad Menam fratrem nostrum huius ciuitatis antistitem misissemus, reuersus in Placidias, multis presentibus & officium diaconi tu & Rusticus ex more complestis, & quando clementissimus princeps dominus filius noster, vt alia die ad ecclesiam procedere deberemus, referendarium destinavit, vt ei promitteremus, cum aliis diaconis & clericis nos tu & Rusticus fuistis hortati. Nam & ad refectiorem pariter in nostra mensa ambo fuisse simili ratione probabimini. Sed sicut Iudas, postquam buccellam accepit, de traditione Domini cogitauit, ita & vos noctis horis pro concitando scandalo ecclesiae discessistis. Nos autem alio die mandantes vobis, vt aut procederetis locum diaconi ex more complentes, aut a communione vos cognosceretis fuisse suspensos: tu vero Sebastiane his, quos inter alios miseramus, fratribus nostris Ioanni & Iuliano episcopis hoc, quantum renuntiauerunt, dixisti. Ego iudicatum quod papa protulit sequor, si tamen in illos vindicat qui contra iudicatum faciunt. Nam & simili eis, quantum perhibent, ratione dixisti, intantum vt diceres ibi venisse Lampridium & Felicem monachos, qui nostrum iudicatum suscipere noluerunt, & mandasse vos eis, Non vos possumus videre, quia vos aliam causam habetis, & nos aliam. Postea vero ad hoc nequitia vestra peruenit, vt excommunicatis communicare contra Canones superbo presumeretis spiritu, id est, memoratis vel aliis, quos pro hoc quod contra iudicatum nostrum scripserant, per eiusdem iudicati seriem constabat iam a nobis communione suspensos: cui iudicatio, sicut supra meminimus, vos acquieuisse & consensisse & communicasse, catholica probauit ecclesia. Vnde constat vos secundum regulas Canonum iuste damnari. Definiunt enim Canones: Si quis excommunicatus ante audientiam communicare presumpserit, ipse in se damnationem protulit.

Apud Balsam. est Canon 32. Concilii Carthagin. & in

Item placuit vniuerso Concilio, vt qui excommunica-

ANNO
CENLXXI
533.

ANNO
CHRISTI
553.

tus fuerit pro suo neglectu, siue episcopus, siue quilibet clericus, & tempore excommunicationis suæ ante audentiam communicare præsumperit, ipse in se damnationis iudicetur protulisse sententiam. Adiecistis etiam execranda superbia, quæ nec leguntur, nec sine sui pontificis iussione aliquando ordinis vestri homines præsumperunt, auctoritatem vobis prædicationis contra omnem consuetudinem vel Canones vindicare, Ephesinæ primæ Synodi impugnationem & exprobrationem, sed & beati recordationis Cyrilli; blasphemias quoque contra Iesum Dominum nostrum dictas simili defendentes infania, & per omnes prouincias fallaciter scribentes, nos aliquid commisisse, quod reperiatur aduersum definitioni sanctæ Calchedonenfis Synodi, quæ præcedentium se trium, id est, Nicænæ, Constantinopolitanæ, atque Ephesinæ primæ concordat fidei Synodorum. Ita ergo cunctorum animos, qui vestram malitiam nescierunt, sed tamquam a Romanis diaconis suscipientes scripta, simpliciter crediderunt, ad tantum scelus operatio fallaciæ vestræ peruenit, vt humanus sanguis in aliquibus locis intra ecclesiam (quod dici nefas est) fundetur: & omnem legem ecclesiasticam superbo spiritu conculcare voluistis, sanctarum quoque regularum consequentiam iniuriis affecistis, impia & quæ non sunt licita per vniuersas contra nos prouincias fallaciter indicando. Nuper etiam malis vestris addentes peiora prioribus, domnum Leonem prædecessorem nostrum in Theodori Mopsuesteni dictis, quæ contra rectam fidem legitur scripsisse, consensum præbuisse atque firmasse, dato scripto ad Christianissimum principem dominum filium nostrum, ausi fuistis adstruere. Absit ergo quemlibet credere Christianum, quod aliquid tale, quod contra rectam fidem a quolibet inueniatur scriptum, illius tanti præsulis sanctitas suscepisset, quippe qui in vniuersis epistolis suis & Nestorium, & Eutychem, vel eis similia sapientes, pari legitur sententia condemnasse. In quo memorato scripto, etiam contra diuinas scripturas, non solum pontificibus multis, sed etiam (quod dici nefas est) ipsi quoque principi sacrilegas iniurias irrogare tentastis, quatenus ignorantem Christianum populum diabolica amplius

corpore Canonum Dionysii Exigui 29. sed prima pars feliciter: Si quis excommunicatus &c. est summa Canonis. A Gratiano autem II. q. 3. c. Placuit vniuerso 9. tribuitur Concilio Africano.

Concil. Tom. 12.

D d ij

deciperetis astutia. Hæc ergo sustinentes per multa temporis spatia, patientia sacerdotali refecare distulimus, credentes vos forsitan* resipisci, & ab illicitis temperare. Sed quia semel & secundo adhortatione nostra per fratres nostros episcopos, id est, Joannem Marficatum, & Iulianum Cingulanum, vel Sapatum filium nostrum atque diaconum, nec non & per gloriosum virum patricium Cethegum, & religiosum virum item filium nostrum Senatorem, alioque filios nostros commoniti nolulistis audire, & neque ad ecclesiam, neque ad nos reuer-
 ti, sicut omnia facitis, voluistis detestanda superbia: & ideo necesse nobis est in vobis canonice vindicare, ne videamur diuinarum scripturarum increpationibus subiacere. Scriptum est enim: *Videbas furem, & simul currebas cum eo, & cum adulteris portionem tuam ponebas.* & ipse Dominus ac Saluator noster dicit: *Quod si oculus tuus dexter scandalizat te, erue eum, & proiice abs te. Expedit enim tibi ut pereat unum membrum tuum, quam totum corpus mittatur in gehennam.* Et quoniam iste intellectus magis de officiis ecclesiarum, vel proximis non recte agentibus, & scandala in ecclesiis mittentibus sano sensu debet ap-
 tari, sicut & alibi nos admonet, dicens: *Oportet venire scandala, sed vix illi per quem veniunt.* Et beatus Apostolus simili prædicat ratione: *Vtinam & abscindantur qui vos conturbant.* Et iterum sancta scriptura nos commonet, dicens: *Eiice pestilentem de concilio, & exiet cum eo iurgium.* Oportet ergo nos iam post tantas admonitiones in vobis, Rustice & Sebastiane, per auctoritatem beati Petri, cuius nos Dominus sibi voluit vice seruire, regulariter vindicare, propterea ne si iam diutius differamus, omnis ecclesiasticus ordo solvatur. Ideoque quod a nobis cum gemitu, sed cum beati Petri auctoritate dicendum est, pro superscriptis excessibus alienos vos a diaconi esse honore decernimus, & omni ministerio officii Leuitici, prædictum vobis honorem auferentes, penitus submouemus, nullam vltius licentiam habentes, vt ex Leuitico nomine aut gradu aliquid facere præsumatis, vel sub nomine diaconorum scribendo, iterum Dei conturbetis ecclesiam: quippe qui ex apostolica auctoritate & patrum regulis, contra quas

Psal. 49.

Matth. 5.

Matth. 18.

Galat. 5.

Proverb. 22.

ANNO
CHRISTI
531for. reli.
piscere.

ANNO
CHRISTI
533.

multa spiritu superbo atque irreligioso fecistis, vos olim dignos damnatione præsentis auctoritate deponimus. Et ut vniuersi nos hæc pro loco, in quo nos Deus esse voluit, & auctoritate beati Petri apostoli recte fecisse cognoscant, Canonum constituta posuimus, quæ sancta Calchedonenſis Synodus apud se relecta laudauit. Actius archidiaconus relegit: Si quis presbyter aut diaconus, suum contemnens episcopum, a communione semetipſum suspendit ecclesiæ, & secretius collectam facit, & altare constituit, & noluit euocanti episcopo consentire, & noluerit eidem acquiescere, neque obedire & prius & secundo vocanti; hunc omnino damnari, nec vnquam hunc curationem mereri, nec recipere eum posse honorem. Si autem permanſerit turbas faciens & seditioſum ecclesiæ, per extraneam potestatem tamquam seditioſum debere comprimi. [Omnes reuerendissimi episcopi clamauerunt: Hæc iusta regula, hæc regula patrum.] Pariter statuentes, ut si nobis viuentibus, sicut optamus, sub humilitate & mansuetudine canonicè pœnitentes, matrem recognoueritis ecclesiam, competenter a nobis venia concedatur. Si vero (quod non optamus) sub regulari pœnitentia ad matrem ecclesiam consueta distuleritis redire superbia, Conciliorum in vobis, quorum regulas posuimus, censura seruetur, ut nullus post transitum nostrum contra constitutum nostrum, quod ex beati Petri, cuius locum, licet immeriti, gerimus, auctoritate proferimus, Canonum regulas exequentes, in ecclesiastico gradu audeat reuocare Ioannem, Gerontium, Seuerinum, Importunum, Ioannem atque Deusdedit, quos constat vestræ coniurationis & conspirationis esse participes, quos nos potentes bonos, militare ecclesiæ, cui Deo præsidemus auctore, nostro tempore feceramus: tamen ut & ipsi possint & diuersi cognoscere, de subdiaconorum & notariorum vel defensorum officio præsentis se sententia noverint fuisse depositos, & nullum penitus in ecclesia nostra gradum vltius detinere; nisi forte, sicut præfati sumus, nobis in hac luce superstitibus, & ipsi pœnitentiæ canonicæ colla submiserint. Felicem etiam monachum Afrum, qui Gillitano monasterio dicitur præfuisse, & leuitate sua atque inconstantia congregationem eiusdem

Canon.
Concilii
Antioch.
lectus in
Calched.
act. 4.

monasterii per diuersa loca certum est disperfisse, & vestra prauitatis incētor est, cum vniuersis, qui eum vel vos, tam clerici vel monachi, quam laici, post præsētia interdicta in aliqua vestra se societate polluerint, aut consensum consiliumque præbuerint, regularem in his, quæ item superius legitur, constituimus manere sententiam: quatenus in his remediis, ordine seruato canonico, nullus præsumat pacem, quam Dominus diligit, vltius ecclesiæ perturbare. Præsētem autem sententiam per Ioannem Marficanum, Zacchæum Syllacenum, Iulianum Cingulanum, fratres & coepiscopos nostros, sed & Sapatum atque Petrum filios nostros diaconos, nec non & filium nostrum Surgentium primicerium notariorum, atque Seruum dei subdiaconum regionis primæ, nec non & Vincentium subdiaconum regionis secundæ, nostræ, cui præfidemus, ecclesiæ, vobis noscitur transmisisse.

ITEM EX ALIA CHARTA RECITATVM EST.

*Dilectissimo fratri Valentiniano episcopo de Tomis prouinciæ
Scythiæ, Vigilius.*

Alia Vigilii
epistola.

FRATERNITATIS tuæ relegendes scripta, pontificalem in vobis sollicitudinem inesse gratanter accepimus: quia prophetica tibi possunt verba competenter aptari, quibus ait: *Saluabo gregem meum, & suscitabo super eum pastorem qui pascat eum, seruum meum.* Oportet ergo caritatem tuam ea quoque Domini nostri verba sectari, per quæ dixit: *Speculatorem te posui domui Israel, & audies de ore meo verbum, & annuntiabis eis ex me:* & conuocatos eos, quos scandalizari diuersis rumoribus retulisti, incessanter hortari, ne per hos forsitan seducantur, qui sub prætextu catholico, nequissimo spiritu simplicium Christianorum corda fallacia sua decipere moliuntur, & patris sui diaboli consuetudinem maligno sectantes spiritu, ecclesiam tibi commissam diuersis mendacibus scriptis conturbare desiderant, quibus apostolica lectio congruenter aptatur, dicens: *Rogo autem vos, fratres, ut obseruetis eos qui dissensiones & offendicula præter doctrinam, quam vos didicistis, faciunt, & declinate ab illis.* Et infra: *Et per dulces sermones & benedictiones seducunt corda innocentium.* Vestra autem obedientia

Exech. 34.

Exech. 3.

Rom. 16.

Ibidem.

ANNO
CHRISTI
535.

in omni loco diuulgata est. quatenus fraternitatis vestrae adhortatione saepe commoniti, nulla fideles eorum animos a rectitudine viae, quae Christus est, qui ait: *Ego sum* Ioan. 14. *via, & veritas, & vita*, qualibet maligna annuntiatione submoueat: sed si, quod non oportet, ab aduersariis conturbati, aliquid (quod Deus auertat) contra fidem factum forte formidant, cum mansuetudine, quae conuenit Christianis, prophetica verba sectentur, dicentis: *In-* Dent. 32. *terroga patrem tuum, & annuntiabit tibi; seniores tuos, & dicent tibi.* & alius propheta: *Labia sacerdotis custodiunt scientiam, & legem requirunt ex ore eius.* Malach. 2. Et quoniam Basinianus illustris & magnificus vir, filius noster, cum his qui pro actibus tuae fraternitatis ecclesiae in Constantinopoli obseruant, pari ratione dixisse noscuntur, etiam hoc Dei inimicos fuisse mentitos, quod * personae episcoporum Ibae atque Theodoriti in nostro (quod absit) fuissent iudicato damnatae: legant ergo quae de causa, quae hic mota est, ad fratrem nostrum Menam Constantinopolitanae urbis episcopum scribentes legimur definisse, & tunc cognoscent nihil a nobis, Deo nos custodiente, commissum, vel certe dispositum, quod contra fidem praedicationemque venerandarum quatuor Synodorum, quae pro vna eademque fide definita sunt, id est, Nicanae, Constantinopolitanae, Ephesinae primae, & Chalchedonensis reperitur aduersum; aut vnus ex his, qui definitioni superscriptae Chalchedonensis fidei subscripserunt, tangat iniuriam: vel quod decessorum praecessorumque nostrorum inueniatur (quod absit) constitutis forte contrarium: sed in omnibus apostolicae sedis praesulum, & beatae recordationis papae Leonis, & * praedicatorum Synodorum aduersarius restitisse. Fraternitatem autem vestram credimus non latere, inimicos fidei Christianae hoc semper saeculari & reprobanda molitos astutia, vt euangelistas quatuor contraria sibi (quod absit) dixisse monstrarent: quibus a sanctis patribus per euangeliorum concordiae libros est caelesti sapientia contradictum. Quod nunc quoque sancti Chalchedonensis Concilii aduersarii (inter quos etiam Rusticum & Sebastianum comperimus istius auctores scandali, quos olim pro meritis suis a sacra communione suspendimus, in quibus nos,

* praedicatorum

si non resipuerint celeriter, fraternitas tua cognoscat canonicam sententiam prolaturus) qui sub prætextu falsæ defensionis student, vt eandem Synodum contra prædictas tres Synodos dixisse (quod absit) ostendant. Quibus hæc conantibus prophetæ dicta consonanter aptantur, dicentis: *Vere mendacium operatus est stylus mendax scribarum.* Verbum Domini nostri proiecerunt, & sapientia nulla est in eis. *Docuerunt enim linguam suam loqui mendacium: vt inique agerent, laborauerunt.* Quibus, si non pœnituerint, veniet Psalmitæ inuocata sententia, dicentis: *Vt destruas inimicum & defensorem.* Credimus enim catholicis ecclesiæ filiis ea quæ tunc ad fratrem & coepiscopum nostrum Menam scripsimus, id est, de blasphemii Theodori Mopsuesteni, eiusque persona, vel de epistola quæ ad Marim Perfam scripta ab Iba dicitur, & scriptis Theodori, quæ contra rectam fidem & duodecim capitula sancti Cyrilli facta sunt, abunde posse sufficere: quippe dum in constituto nostro superius designato possit diligenter agnosci, quia in ipsa definitione fidei, quam sancti Calchedonensis Concilii sacerdotes secundum præcedentes eam tres alias sanctas Synodos protulerunt, non aliquid mutauerunt, sed laudantes omnia quæ a superioribus acta sunt, sancta definitione sua perpetuo roborare firmauerunt. Tamen si post hæc aliquis (quod non credimus) dubitare voluerit, hortamur, vt cum tuæ fraternitatis ordinatione ad nos venire festinet, quatenus lucida admonitione cognoscat, omnia quæ decessorum nostrorum & antefatarum quatuor Synodorum sunt de vna eademque fide acta scriptaque temporibus, a nobis inuiolabiliter fuisse seruata. Quæ ratione percepta, sublato, sicut oportet, de Christianissimis animis scandalo, pax Deo placita in eius ecclesia illibata perduret. Hoc quoque fraternitatem tuam credimus adhortandam, ne vltius prædictorum Rustici & Sebastiani, aut illorum qui prauæ eorum præsumptionis probantur esse participes, scripta suscipiat: sed & vniuersos ad tuam pertinentes ordinationem commoneas, ne vel ipsi a prædictis relegant aliquid destinatum, vel falsitati eorum vltius animum suæ credulitatis accommodent. Deus te incolumem custodiat, frater carissime. Datum xv. Kalendas Aprilis, imperii domini Iustiniani perpetui

Ier. 8.

Ier. 9.

Psal. 8.

ANNO
CHRISTI
533.

ANNO CHRISTI 533. petui Augusti anno * XXIII. post consulatum Basilio viri clarissimi anno IX. per Ioannem presbyterum & apocri-
* for. xxiy. fiarium, & ipse direxit eam per Maxentium hominem suum.

ITEM EX ALIA CHARTA RECITATVM EST.

*Dilectissimo fratri Aureliano episcopo Arelatensi
 Vigilus.*

FRATERNITATIS vestrae literas pridie Idus Iulias, Anastasio deferente, suscepimus: & gratias referimus diuinae clementiae, quia sollicitudinem vestram in fidei causa, vel in nostrae opinionis personae, sacris relegimus conuenire mandatis, vt digne caritati tuae verba Dei & conuenienter aptentur, quibus ait: *Elegi te sacerdotem ex omnibus, ait, * ascendens ad altare meum, & portes coram me * nomen magnum cunctis diebus vitae tuae.* 1. Reg. 2. Necesse ergo nobis est caritatis vestrae sollicitudinem breui interim, quantum pro temporis qualitate potuimus, releuare colloquio: quatenus modis omnibus confidatis, nihil nos penitus admisisse quod decessorum nostrorum constitutis vel sanctae, quae vna eademque est, fidei quatuor Synodorum, id est, Nicenae, Constantinopolitanae, Ephesinae primae, atque Calchedonenfis, inueniatur (quod absit) esse contrarium, aut quod ad personarum iniuriam pertineat, quae definitioni eiusdem sanctae fidei subscripserunt, vel sanctorum praedecessorum nostrorum Caestini, Xysti, Leonis, aliorumque praecedentium atque sequentium definitis reperiatur aduersum, sed a nobis omnibus praedictis Synodis vnā venerationem, vnāque fidei credulitatem indubitabiliter exhiberi: & eos qui omnes supra scriptas quatuor Synodos in rectitudine fidei non sequantur, vel vnā ex ipsis vel omnes in fide reprauant, aut reprauare, aut iniuriare, vel repudiare nituntur, abiicimus: sed & ea quae in eiusdem sanctae fidei iniuriam verbo dicta vel reperiuntur scripta, anathematizanda execrandaque iudicauimus, & constituimus iudicanda: simili poena plectentes etiam eos qui fidem beati Cyrilli, quem sanctae recordationis Leo praedecessor noster ad praecessores vestros aliosque datis probauit & laudauit scriptis, & Calchedonenfis ve-

neranda sancta Synodus legitur protulisse, aliorumque patrum, quos apostolicae sedis praefules susceperunt atque secuti sunt, execranda superbia impia vocauerunt. Fraternitas ergo tua, quem apostolicae sedis per nos constat esse vicarium, vniuersis episcopis innotescat, vt nullis aut falsis scriptis, aut mendacibus verbis, aut nuntiis qualibet ratione turbentur, sed potius primi apostolorum, sicut conuenit, verba sectentur dicentis: *Aduersarius vester diabolus, vt leo rugiens, circumit, quærens quem deuoret, cui resistite fortes in fide.* & quod item doctor gentium dicit Apostolus: *Rogo autem vos, fratres, vt obseruetis eos qui dissensiones & offendicula præter doctrinam quam vos didicistis faciunt, & declinate ab illis:* in Domino confidentes, quia, sicut præfati sumus, ab apostolis fidem traditam, & a prædictis sanctis quatuor Conciliis declaratam, & a decessoribus nostris & ab antedictis patribus prædicatam, atque inuolabiliter custoditam, sincera voluntate tenuimus, tenemus, venerati sumus, veneramur atque defendimus, & contra eam facientes apostolica auctoritate damnamus. Sed quanta possumus per filium nostrum Anastasium de his quæ gesta sunt breuiter nos indicare necesse est, & cum nos dominus filius noster clementissimus imperator, sicut promisit, Deo (qui cor ipsius tenet) iuante reuerti præceperit, hominem, qui vobis ad singula subtiliter innotescat, Deo propitio destinamus. Quod ideo adhuc non fecimus, quia & hiemis asperitas, & Italiae, quæ vos non latet, necessitas præpediuit: donec serenissimus princeps, sicut desiderat, Domino sibi * subueniat. * *Disfructus, iuante*

1. Petr. 5. Illud quoque credimus sperandum, vt quia scriptum est: *Frater fratrem adiuuans exaltabitur;* & sicut de credentibus in Domino Actuum apostolicorum scriptura testatur, quia *erat credentibus in Domino cor vnum & anima vna;* vt sit fraternitas vestra in hac quoque parte sollicita, & glorioso filio nostro Childeberto regi, quem Christianitatis studio venerationem integram sedi apostolicæ, cui nos Deus præesse voluit, cognouimus exhibere, supplicare non desinas, quatenus in tanta rerum necessitate circa ecclesiam Dei sollicitudinem, sicut & confidimus, Christiana deuotione persoluat: vt quia Gothi cum rege suo in ciuitate Romana perhibentur ingressi, hoc eis

*Præu. 18.**Act. 4.*

ANNO
CHRISTI
533

dignetur scribere, ne se in ecclesia nostra prauidicio, quippe velut alienae legis, immisceat, & aliquid faciat, aut fieri qualibet ratione permittat, vnde catholica possit ecclesia perturbari. Dignum enim est, & catholico, sicut est, regi conueniens, vt fidem & ecclesiam, in qua Deus illum voluit baptizari, omni debeat virtute defendere. Scriptum est enim: *Vino ego, dicit Dominus, quia glorificantes me, glorificabo.* Festina ergo, frater carissime, vt in sanctae fidei sinceritate persistens, ecclesiarum pacem, quae vela Deo per meritum sacerdotii tibi commissa est, vel a nobis per apostolicam auctoritatem vicaria potestate mandatur, competenti sollicitudine, Deo propitiante, custodias, & vicarium te sedis nostrae dignis Deo manifestes operibus. Deus te conseruet, frater carissime. Datum III. Kalendas Maias, imperii domini nostri Iustiniani perpetui Augusti anno XXI V. post consulatum Basilii viri clarissimi anno octauo, per hominem quem Anastasius direxit.

* fer. no-
no,

ITEM EX ALIA CHARTA ITA RECITATVM EST.

LECTA sunt nobis gesta confecta apud Antiochenae ciuitatis defensorem, quibus inferebantur testimonia militum significantium, vt compendiose dicamus, quod priusquam Sergius reuerendissimus Cyrestenam ciuitatem accederet, quidam, id est, Andronicus presbyter & defensor, & Georgius diaconus, accipientes imaginem Theodoriti, qui vndique inculpatur propter fidei errorem, in currum eam imposuerunt, & in Cyrestenam ciuitatem introduxerunt, psallentes & ostendentes quod eiusdem illi sectae sunt. Sergius autem postea cum ciuitatem accepisset, & collectionem celebrauit ipsius Theodoriti, & Diodori, & Theodori, nec non & Nestorii cuiusdam, quem martyrem esse dixit, cum prouincia nullum habeat martyrium huic appellationi conueniens. Euidenter igitur mirati sumus, primo quidem si latuerunt tuam eminentiam talia gesta in ciuitate confecta. Deinde si cum cognouisses quod factum est, non sine dilatione quaestionem fecisti negotii, maxime cum degere Sergius diceretur, & cum Paulo reuerendissimo esse. Verum etiam lecta sunt nobis paulo post gesta confecta apud Cyreste-

Concil. Tom. 12.

E c ij

næ ciuitatis defensorem, quæ reuerendissimi responsales Sergii reuerendissimi dixerunt, multorum voces contentia, quod nulla vnquam nec prædicata est, nec facta est collectio in Nestorii cuiusdam nomine. Super hæc autem gesta, & preces audiuius tam ipsius Sergii, quam reliquorum episcoporum Euphratenfis prouinciæ, qui repellunt vbique Nestorii nomen, & declinare quidem eius sectam confitentur, consentire autem sanctis quatuor Conciliis. Sancimus igitur nihil subtilitatis vel studii eminentiam tuam relinquere, sed conuocare quidem sine dilatione Cyrestenæ ciuitatis episcopum ibi degentem, sicut audiuius, trahere autem ad se milites etiam, qui testimonia in gestis Antiochiæ confectis præstitisse inueniuntur de numero tertio Stabilisianorum, nec non etiam Andronicum & Georgium, qui ea quæ de imagine dicta sunt fecisse dicuntur, & singula cum subtilitate requirere, hoc est, si quod dicitur de imagine, factum est, & si psalmum, cuius mentio gestis Antiochiæ confectis inserta est, psallentes ad imaginis honorem præcedebant; & si Sergius reuerendissimus cum hæc post Antiochiæ confectis inserta est, psallentes ad imaginis honorem ea cognouisset, & clericos admisit, & diuinis eis communicauit mysteriis: & si collectionem Theodoriti, & Theodori, & Diodori prædicari fecit, aut celebrari concessit, & si hoc idem factum est & in Nestorii nomine: & omnem circumire uiam tua magnitudo festinet, ut nihil subtilitatis possit latere. Ne autem eminentia tua nostram tantummodo timeret indignationem, sed etiam Dei iram, non piget nos & iuramentum ei imponere in nomine Domini & saluatoris Christi Dei nostri, ad quem talia pertinent, ut ipsam ueritatem undique requiras: & si quidem inueniantur milites per omnia falsa dixisse, & neque pro imagine, neque pro collectione uera dixisse, non tantum ea quæ in Nestorium referuntur, sed etiam illa quæ in Theodoritum & Theodorum & Diodorum, mox fortissimo numero eiiciantur, in quo militare noscuntur, & omnibus tormentis eorum corpora crucientur. Si autem ueritatem in suis depositionibus dixerunt, siue pro imagine, siue pro collectione uel Nestorii, uel aliorum trium, de omnibus nobis fuggere, ut cognoscere possimus eos

ANNO
CHRISTI
553.

qui in veram & immaculatam, quam & nos colimus, fidem peccauerunt. Ne quid autem ex his quæ nobis lecta sunt, tuam magnitudinem lateat, iussimus eadem gesta, quæ Cyri confecta sunt, & ad nos relata, nec non rescripta eorum quæ Antiochiæ confecta sunt, tibi transmitti, vt post confecta omnia quæ iussimus, iterum nobis remittantur ipsa quæ in Cyro confecta sunt. Pro hac etenim causa destinauimus Thomam deuotissimum, agentem in rebus, & subadiuuam. Legi. Datum VII. Idus Augusti, Constantinopoli, Rustico viro clarissimo consule.

Anno Christi
520.

Sancta Synodus dixit: Euidenter & nunc Deum placans intentio piissimi & tranquillissimi imperatoris ostensa est, qui omnia semper fecit & facit, quæ sanctam ecclesiam & recta dogmata conseruant: qui & modo recitatas chartas direxit, manifestantes & ipsas, quod nec latuit aliquem, alienam ab initio esse istorum capitulorum impietatis sanctam Dei ecclesiam. Et Christianissimus quidem imperator mercedem pro his habebit de Christo magno Deo, qui talia multiplicare solet: nos autem orationes quotidianas facientes pro eius serenitate, pro tribus capitulis altero die, adiuuante Deo, synodicam sententiam proferemus.

COLLATIO OCTAUA.

IMPERII domini Iustiniani perpetui Augusti anno LXXVII. post consulatum Basilii viri clarissimi anno XII. die IV. Nonas Iunias, indictione I. confidentibus in secretario venerabilibus episcopis huius regie ciuitatis,

Eutychio sanctissimo patriarcha regie Constantinopolis nouæ Romæ,

Apollinario sanctissimo archiepiscopo Alexandrinæ magnæ ciuitatis,

* Domno sanctissimo patriarcha Theopolitanæ magnæ ciuitatis,

Stephano religiosissimo episcopo Raphiæ, &

Georgio religiosissimo episcopo Tiberiadis, & ceteris vt supra Collatione I.

d. Theodoros

* Diodorus archidiaconus & primicerius reuerendissimorum notariorum dixit: Scit vestra sancta Synodus, quod ante aliquot dies in diuersis conuentionibus acta

sunt quædã apud vos de Theodoro Mopsuesteno, & quæ impie conscripsit Theodoritus, & impia epistola, quæ dicitur Iba ad Marim Persam conscripta, & quod in vltima actione promisit vestra sancta Synodus perfectam & synodicam sententiam imponere his quæ examinantur. Quoniam igitur ad hoc ipsum conuenistis, suggerimus ad quod placuerit. Sancta Synodus dixit: Ea quæ de propositis quæstionibus apud nos acta sunt manifestentur. Et post lectionem, cum suscepisset Callonymus reuerendissimus diaconus & notarius sententiam, recitauit.

Sententia
Synodi.
Matth. 25.

Magno Deo & saluatore nostro Iesu Christo, secundum parabolam in euangelis dictam, pro vniuscuiusque viribus talenta distribuente, & operam eorum opportuno tempore exigente, si is qui creditum sibi vnum talentum sine diminutione seruauit, eo quod non operatus est, & amplificauit hoc quod sibi creditum est, condemnatur; quanto maiori & *horribili iudicio subiaceret, qui non solum de ipso neglexerit, sed etiam aliis scandali & perturbationis causam præbuerit? cum sit omnibus fidelibus manifestum, quod quando de fide ratio moueatur, non solum impius condemnatur, sed etiam ille qui potest quidē prohibere impietatem, negligit vero aliorum correptionem. Et nos igitur, quibus regere ecclesiam Domini creditum est, timentes maledictionem, quæ imminet his qui negligenter opera Domini faciunt, festinamus bonum fidei semen purum conseruare ab impietatis zizaniis, quæ ab inimico infeminantur. Quoniam igitur videbamus, quod Nestorii sequaces conati sunt per Theodorum impium, qui Mopsuestiæ fuit episcopus, & impia eius conscripta, & insuper per ea quæ impie Theodoritus conscripsit, & per epistolam sceleratam, quæ ab Iba dicitur ad Marim Persam scripta esse, suam impietatem Dei ecclesiæ applicare; ideo ad eorum quæ mouebantur correctionem surreximus, & pro Dei voluntate, & iussione piissimi imperatoris vocati ad hanc regiam urbem conuenimus.

*horribili
lioti

Ier. 48.

Matth. 13.

Et quia contingit Vigilium religiosissimum, in hac regia vrbe degentem, omnibus interesse quæ his tribus capitulis annotata sunt, & tam sine scriptis, quam in scripturis ea sæpius condemnasse, postea tamen & consensit in

ANNO
CHRISTI
533

scriptis in Concilio conuenire, & disceptare vna nobiscum de his tribus capitulis, vt definitio communiter ab omnibus nobis præbeatur fidei rectæ conueniens; piissimus imperator secundum quod inter nos placuit, tam ipsum quam nos hortatus est communiter conuenire, eo quod sacerdotes decet communibus quæstionibus finem communem imponere. Vnde necessario petiuimus ipsius reuerentiam scriptas suas promissiones adimplere; nec enim iustum esse amplius scandalum pro tribus istis capitulis crescere, & Dei ecclesiam conturbari. Et pro his ad memoriam eius perduximus magna illa apostolorum exempla, & patrum traditiones. Licet enim sancti Spiritus gratia & circa singulos apostolos abundaret, vt non indigerent alieno consilio ad ea quæ agenda erant; non tamen aliter voluerunt de eo quod mouebatur, si oporteret gentes circumcidi, definire, priusquam communiter congregati diuinarum scripturarum testimoniis vnusquisque sua dicta confirmauerunt.

Vnde communiter de eo sententiam protulerunt, ad gentes scribentes: *Visum est Spiritui sancto & nobis, nihil aliud imponere vobis oneris, præterquam necessaria, vt abstineatis ab immolatis simulacrorum, & sanguine, & suffocato, & fornicatione.* Act. 15.

Sed & sancti patres, qui per tempora in sanctis quatuor Conciliis conuenerunt, antiquis exemplis vtentes, communiter de exortis hæresibus & quæstionibus disposuerunt, certo constituto, quod in communibus disceptationibus cum proponuntur quæ ex vtraque parte discutienda sunt, veritatis lumen tenebras expellit mendacii.

Nec enim potest in communibus de fide disceptationibus aliter veritas manifestari, cum vnusquisque proximi adiutorio indiget, sicut in Prouerbiis dicit Salomon: *Frater fratri adiutorium præstans, exaltabitur sicut ciuitas munita: valet vero sicut regnum fundatum.* Prou. 18. Et iterum in Ecclesiaste dicit: *Optimi duo quam vnus, quibus est merces bona in labore ipsorum.* Ecl. 4. Sed etiam ipse Dominus dicit: *Amen dico vobis, si duo ex vobis conuenerint super terram, de omni re quamcumque petierint, contiget illis a Patre meo qui in cælis est. Vbicumque enim fuerint duo aut tres collecti in nomine meo, ego cum eis sum in medio ipsorum.* Math. 18. Cum autem sæpius & a nobis omnibus in-

uitatus, & insuper gloriosissimis iudicibus missis ad ipsum a piissimo imperatore, promisit per seipsum de iisdem tribus capitulis sententiam proferre: huiusmodi responso audito, Apostoli nos admonitiones in corde habentes, quod *unusquisque pro se rationem reddet Deo*, timentes autem & iudicium imminens eis, qui vel vnum ex minimis scandalizat, quanto magis imperatorem ita Christianissimum, & populos & ecclesias totas; & quod dictum a Deo ad Paulum: *Ne timeas, sed loquere, & ne taceas, quoniam ego sum tecum, & nemo poterit nocere tibi*: congregati ante omnia compendiose confessi sumus fidem illam tenere, quam Dominus noster Iesus Christus verus Deus tradidit sanctis suis apostolis, & per eos sanctis ecclesiis, & qui post illos fuerunt sancti patres & doctores ecclesie creditis sibi populis tradiderunt. Tenere autem & seruare & predicare sanctis ecclesiis confessi sumus hanc fidei confessionem, quam latius exposuerunt trecenti decem & octo sancti patres Nicææ congregati, qui sanctum mathema siue symbolum tradiderunt: insuper autem & centum quinquaginta in Constantinopoli collecti exposuerunt, qui eandem fidei confessionem secuti sunt, & eam explanauerunt: & ducentorum sanctorum patrum prius Ephesi collectorum pro eadem fide consensum: & quæ a sexcentis triginta Calchedone congregatis definita sunt pro vna eademque fide, quam & ipsi secuti prædicauerunt. Eos autem qui pro tempore condemnati vel anathematizati a catholica ecclesia & prædictis quatuor Conciliis sunt, confessi sumus condemnatos & anathematizatos habere. Cumque hæc ita confessi sumus, initium fecimus examinationis trium capitulorum, & proposuimus prius de Theodoro Mopsuesteno: & cum in medio prolatae sunt blasphemie codicibus insertæ, mirati sumus Dei in his patientiam, quod non diuino igni statim incensa est lingua & mens quæ hæc eructauit: & nunquam concessissemus procedere lectorem prædictarum blasphemiarum, pro sola memoria illarum indignationem Dei timentes, (vtpote vnaquaque blasphemia magnitudine impietatis antecedentem superante, & mentem auditoris funditus permouente) nisi eos qui talibus blasphemis glorientur videremus indigere confusione, per manifestatio-

Rom. 14.

Marth. 18.

AII. 18.

ANNO
CHRISTI
533

ANNO
CHRISTI
533

stationem earū eis inferenda: vt nos omnes zelo blasphemiarum contra Deum expositarum incensi, & in medio lectionis & post ipsam inclamationes & anathematismos contra Theodorum vt viuentem & præsentem faceremus, Propitius sis Domine, dicentes; nec dæmones ausi sunt talia contra te loqui.

O intolerabilem linguam illam! o prauitatem viri! o altam illam manum, quam extendit contra creatorē suum. Scripturas scire miser ille pollicitus, non meminit Osee prophetæ dicentis: *Væ illis, quoniam exilierunt a me: famosi facti sunt, quia impii fuerunt in me, iniqua locuti sunt aduersum me, & aduersum me excogitantes, locuti sunt pessima. Ideo cadent in framea propter improbitatem linguæ suæ. Hic contemptus eorum in sinu eorum: quia transferunt testamentum meum, & aduersus legem meam impie egerunt.* Osee 7. Osee 8. Istis Theodorus impius merito subiicitur. Prophetias enim, quæ de Christo sunt, reiiciens, festinauit dispensationis pro nostra salute magnum mysterium, quantum ad se pertinet, reprobare: fabulas tantummodo ad risum propositas gentibus diuina eloquia, multis modis conatus ostendere, & contempsit tam alias propheticas pronuntiationes contra impios factas, & quod dixit diuinus Habacuc de his qui mendaciter docent: *Væ qui adaequat proximum sibi euerfione turbata, & inebriat eum, vt inspiciat speluncas eorum: id est, tenebrosas & omnino a luce alienas doctrinas eorum.* Habacuc 1. sec. 70.

Et quid oportet multa dicere? Liceat volentibus codices impii Theodori præ manibus accipere, vel quæ ex impiis codicibus eius, gestis apud nos habitis inferta sunt, impia capitula, & inuenire nimiam insaniam, & nefanda illa quæ dixit. Vterius enim procedere, & iterum memoria reperere nefanda illa veremur. Recitata nobis sunt & quædam a sanctis patribus contra illum, & omnes hæreticos superantem eius insaniam conscripta, & insuper Collat. 5. historiarum, & leges imperiales, illius impietatem ab initio diuulgantes: & quoniam post hæc omnia impietatis illius defensores, iniuriis contra creatorem suum dictis gloriantes, dicebant non oportere eum post mortem anathematizare, licet cognosceremus ecclesiasticam de impiis traditionem, quod & post mortem hæretici anathematizantur; tamen necessarium putauimus & de hoc perscru-

tari, & fertur in gestis, quomodo diuersi hæretici & post mortem anathematizati sunt: & per multa manifestatum est apud nos, quod qui hæc dicunt, nullam curam Dei iudicatorum faciunt, nec apostolicarum pronuntiationum, nec paternarum traditionum. Libenter utique interrogemus eos, quid dicant de Domino, dicente de seipso: *Qui crediderit in eum, non iudicatur: qui autem non crediderit in eum, iam iudicatus est, quia non crediderit in nomine Vnigeniti Filii Dei.* & Apostolo clamante: *Licet nos aut angelus de cælo euangelizauerit vobis præterquam euangelizauimus vobis, anathema sit. Sicut prædiximus, & nunc iterum dico: Si quis vobis euangelizauerit, præterquam quod accepistis, anathema sit.* Domino enim, quod iam iudicatus est, dicente, & apostolo etiam angelos, si docerent præter quod euangelizati sumus, anathematizante, quomodo præsumunt dicere, qui omnia audent, de viuis tantummodo hæc dicta esse? Aut ignorant, magis autem scientes ignorare confingunt, quod iudicium anathematis nihil aliud est nisi separatio a Deo? Quod impius licet non verbo ab aliquo suscepisset, tamen anathema re ipsa sibi infert, per suam impietatem semetipsum a vera vita separans. Quid autem dicunt & ad Apostolum iterum dicentem: *Hæreticum hominem post vnā & secundam correctionem euita, sciens quoniam peruersus est huiusmodi homo, & peccat, & est a semetipso damnatus?* Quibus consonantia sanctæ memoriæ Cyrillus in libris quos contra Theodorum scripsit, ita dicit: Euitandi sunt illi, qui tam pessimis culpis detinentur, siue in viuis sunt, siue non. A nocente enim semper refugere necessarium est, & non ad personam magis respicere, sed ad hoc quod Deo placet. Et iterum idem sanctæ memoriæ Cyrillus, scribens ad Ioannem episcopum Antiochiæ, & congregatam ibi Synodum, de Theodoro utpote vna cum Nestorio anathematizato, ita dicit: Erat igitur necessarium, claram propterea ducere festiuitatem, expulsa certe omni voce a quocumque dicta, quæ consonat Nestorii blasphemias. Processit enim aduersus omnes qui eadem sapiunt, vel sapuerunt aliquando, quod absolute nos & vestra sanctitas dixit: Anathematizamus illos qui dicunt filios duos, & duos Christos. Vnus enim, ut dictum est, prædicatur a nobis & vobis

1. Cor. 8.
1. Tim. 2.

ANNO
CHRISTI
533.

Christus & Filius & Dominus, vnigenitus vt homo, secundum vocem sapientissimi Pauli. Sed etiam in epistola ad Alexandrum & Martinianum, & Ioannem, & Paregorium, & Maximum presbyteros & patres monachorum, & eos qui cum ipsis erant solitariam vitam exercentes, ita dicit: Iam quidem & sancta Synodus Ephesi secundum Dei voluntatem congregata, contra Nestorianam perfidiam iusta & subtili prolata sententia, & aliorum vaniloquia, qui vel postea futuri sunt, vel iam fuerunt, eadem illi sapientes, & dicere vel scribere tale aliquid præsumentes, vna cum ipso condemnauit, æqualem condemnationem eis imponens. Consequens enim erat, vno semel pro suis tam profanis vaniloquiis condemnato, non contra vnum tantum venire, sed (vt ita dicam) contra omnem eorum hæresim, siue calumniam quã fecerunt contra pia ecclesiæ dogmata, duos colentes filios, & diuidentes indiuiduum, & anthropolatricæ crimen inferentes celo & terræ. Adorat enim nobiscum supernorum spirituum sancta multitudo vnum Dominum Iesum Christum. Sed etiam Augustini religiosæ memoriæ, qui inter Africanos episcopos splenduit, diuersæ epistolæ recitatæ sunt, significantes quod oportet hæreticos & post mortem anathematizari. Talem autem ecclesiasticam traditionem, & alii Africani reuerendissimi episcopi seruauerunt: sed & Romana sancta ecclesia quosdam episcopos & post mortem anathematizauit, licet pro fide in vita sua non essent accusati: & vtrumque apud nos habita gesta significant. Sed quoniam euidentissime veritatem impugnantes Theodori & ipsius impietatis discipuli, quædam verba sanctæ memoriæ Cyrilli & Procli proferre conantur, quasi pro Theodoro scripta, opportunum est propositis aptare verba prophetæ dicentis: *Quia rectæ sunt viæ Domini, & iusti ambulant* Osæ 14. *in eis: impii autem infirmabuntur in eis.* Nam & isti male excipientes ea quæ bene & opportune a sanctis istis patribus scripta sunt, & excusantes excusationes in peccatis, hæc Psal. 140. verba proferunt. Apparent enim patres non liberantes anathemate Theodorum, sed dispensatiue talibus quibusdam vtentes verbis propter defensores Nestorii & eius impietatis, vt ab huiusmodi errore eos abstrahentes, ad perfectum deducerent, & docerent non solum discipu-

Concil. Tom. 12.

Ff ij

lum impietatis Nestorium addicere, sed etiam doctorem eius Theodorum. Itaque & in ipsis dispensationis verbis suam patres intentionem ostendunt de eo quod oportet anathematizari Theodorum, sicut per plurima in gestis apud nos habitis demonstratum est ex his quæ ad condemnationem Theodori & eius impietatis Cyrillus & Proclus sanctæ memoriæ scripserunt. Et talem dispensationem in diuina scriptura est inuenire: ad hoc & *Act. 16.* Paulus apostolus in principio prædicationis fecisse ostenditur, propter eos qui ex Hebræis erant, Timotheum circumcidens, vt per hanc dispensationem & condescensionem ad perfectum eos deduceret. Vnde postea interdicens circumcisionem, ad Galatas ita scripsit: *Galat. 5.* *Ecce ego Paulus dico vobis, quod si circumcidamini, Christus vobis nihil prodest.* Inuenimus autem & illud quod solent hæretici facere, & a Theodori defensoribus factum. Quædam enim ex his quæ sancti patres scripserunt, circumcidentes, quædam vero falsa ex semetipsis componentes & confingentes, Cyrilli sanctæ memoriæ epistola conabantur, quasi ex testimonio patrum, prædictum impium Theodorum anathemate liberare: in quibus & ipsis veritas demonstrata est, his quidem quæ circumcisa erant, per sequentiam anteriorum & posteriorum perlectis, mendacio autem falsitatis per collationem eorum quæ vera erant, per omnia conuicto. In omnibus autem istis, qui talia vana loquuntur, secundum quod scriptum est, *Isaia 59.* *confidunt falsis, & loquuntur vana: quia concipiunt dolorem, & pariunt iniquitatem, telam araneæ texentes.* His ita de Theodoro & eius impietate discussis, pauca & ex his quæ impie a Theodorito conscripta sunt contra rectam fidem, & duodecim capitula sancti Cyrilli, & contra Ephesinam primam Synodum, nec non quædam ad defensionem Theodori & Nestorii impiorum ab eo conscripta, ad satisfactionem legentium in gestis apud nos confectis recitari & inseri perspeximus; vt sciant omnes, quod iuste isti eiiciuntur & *Collat. 5.* anathematizantur. Tertio loco epistola, quam dicitur Ibas ad Marim Persam scripsisse, ad examinationem proposita, necessarium esse perspeximus & eam recitari. Statim igitur ex ipsa lectione impietas ei inserta omnibus manifesta est. Et oporteret quidem, vsque ad hoc quæstio-

Collat. 6.

ANNO CHRISTI 533.

ne facta, condemnationem & anathematismum prædicatorum trium capitulorum facere: sed quia Theodori & Nestorii impiorum defensores alio modo machinabantur confirmare eorum personas & impietatem, & dicebant istam impiam epistolam, quæ laudat & defendit Theodorum & Nestorium, & eorum impietatem, susceptam esse a sancto Calchedonenſi Concilio; necessarium esse putauimus per omnia ostendere, liberam esse sanctam Synodum ab impietate quæ in epistola continetur, eo quod qui talia dicunt non fauore sancti Concilii hoc faciunt, sed vt per eius nomen suam impietatem confirmarent. Et ostendebatur in gestis, quod & anterioribus temporibus accusatus est Ibas propter eandem impietatem, quæ & in epistola continetur; primo quidem apud Proclum sanctæ memoriæ episcopum Constantinopolitanum, postea vero apud Theodosium piæ recordationis, & Flavianum, qui post Proclum episcopus ordinatus est, qui & causæ examinationem delegauerunt Photio episcopo Tyri, & Eustathio episcopo Berytiorum ciuitatis. Postea vero inculpatus idem Ibas ab episcopatu deiectus est. His ita subsecutis, quomodo præsumunt aliqui dicere istam impiam epistolam susceptam esse a sancto Calchedonenſi Concilio, eamque per omnia secutum esse sanctum Calchedonenſe Concilium? Tamen ne quæcumque remaneret occasio eis qui tales calumnias applicant sancto Calchedonenſi Concilio, recitari perspeximus ea quæ apud sanctas Synodos, Ephesinam primam & Calchedonenſem, pro epistolis sanctæ memoriæ Cyrilli, & religiosæ memoriæ papæ antiquioris Romæ Leonis mota sunt. Et cum ex his accepissemus, quod non aliter oportet suscipi quæ ab aliquo scribuntur, nisi prius rectæ fidei sanctorum patrum consonare demonstrantur; interlocuti sumus recitari & definitionem, quæ de fide exposita est a sancto Calchedonenſi Concilio, vt conferantur quæ in epistola, & quæ in definitione continentur. Quo facto demonstratum est contrariam per omnia epistolam esse his quæ in definitione continentur. Nam definitio quidem consonat his quæ iudicata sunt pro vna eademque fide tam a trecentis decem & octo sanctis patribus, quam a centum quinquaginta, & his qui prius Ephesi conuenerunt: im-

pia autem epistola illa continet quæ Theodorus & Nestorius hæretici blasphemauerunt, & defendit eos, & doctores sibi adscribit; sanctos autem patres hæreticos vocat. Et illud autem omnibus facimus manifestum, quod nec partes interlocutionum vnus vel secundi, quibus videntur Theodori & Nestorii sequaces, præterire sustinimus, sed & istis & aliis omnibus interlocutionibus in medio prolatis, & his quæ eis continentur consideratis, inuenimus quod non aliter passi sunt prædictum Ibas suscipere, priusquam exegissent eum Nestorium & impia eius dogmata, quæ in epistola vindicantur, anathematizare. Et hoc fecerunt tam alii religiosi episcopi prædicti sancti Concilii, quam illi duo, quorum interlocutionibus quidam uti conantur. Hoc enim & in Theodorito obseruauerunt, & exegerunt eum anathematizare ea pro quibus accusabatur. Si igitur Ibas non alio modo suscipere sustinissent, nisi impietatem, quæ in epistola continetur, condemnasset, & subscripsisset definitioni quæ pro fide a sancto Concilio data est, quomodo conantur dicere, susceptam esse impiam epistolam ab eodem sancto Concilio? *Quæ enim, ut vere dicamus, participatio est iustitiæ & iniquitatis? & quæ societas est luci cum tenebris? quæ autem conuentio est Christi cum Belial? aut quæ pars est fidei cum infidei? quæ autem est commixtio templo Dei cum idolis?*

2. Cor. 6.

Repetitis igitur omnibus quæ apud nos acta sunt, iterum confitemur, quod suscipimus sanctas quatuor Synodos, id est, Nicænam, Constantinopolitanam, Ephesinam primam, & Calchedonensem, & quæ pro vna eademque fide definierunt, prædicauimus & prædicamus. Eos autem qui hæc non suscipiunt, alienos catholicæ ecclesiæ iudicamus. Condemnamus autem & anathematizamus vna cum omnibus aliis hæreticis qui condemnati & anathematizati sunt a prædictis sanctis quatuor Conciliis, & a sancta catholica & apostolica ecclesia, & Theodorum qui Mopsuestiæ episcopus fuit, & impia eius conscripta, & quæ impie Theodoritus conscripsit contra rectam fidem, & contra duodecim capitula sancti Cyrilli, & contra Ephesinam primam Synodum, & quæ ad defensionem Theodori & Nestorii ab eo scripta sunt. Super hæc anathematizamus & impiam epistolam, quam dicitur Ibas ad

ANNO
CHRISTI
533.

Marim Persam scripsisse, quæ denegat Deum Verbum de sancta Dei genitrice & semper virgine Maria incarnatum, hominem factum esse; & sanctæ memoriæ Cyrilum, qui recte docuit, tamquam hæreticum, & similiter Apollinario scribentem, criminatur; & inculpat quidem Ephesinam primam Synodum, tamquam sine examinatione & quæstione Nestorio ab ea deposito, & duodecim sancti Cyrilli capitula impia & contraria rectæ fidei vocat; defendit autem Theodorum & Nestorium, & impia eorum dogmata & conscripta. Prædicta igitur tria capitula anathematizamus, id est, Theodorum impium Mopsuestenum cum nefandis eius conscriptis, & quæ impie Theodoritus conscripsit, & impiam epistolam, quæ dicitur Iba, & defensores eorum, & qui scripserunt vel scribunt ad defensionem eorum, vel recta ea dicere præsumunt, vel omnino impietatem eorum nomine sanctorum patrum, aut sancti Calchedonensis Concilii defenderunt, aut defendere conantur.

His ita cum omni subtilitate dispositis, in memoria tenentes promissiones de sancta ecclesia factas, & qui dixit, quod *portæ inferni non præualebunt aduersus eam*, id est, hæreticorum mortifera linguæ; recordantes autem & quæ per Oseam de ea prophetata sunt, in quibus dicit: *Et sponsabo te mihi in fide, & cognosces Dominum*: hæreticorum quidem effrenatas linguas, & eorum impiissima conscripta, & eosdem ipsos hæreticos, qui vsque ad mortem in sua impietate permanserunt, patri mendacii diabolo connumerantes, illis dicemus: *Ecce omnes vos ignem accenditis, & conualescere facitis flammam ignis: ambulabitis in lumine ignis vestri, & per flammam quam accenditis*. Nos autem mandatum habentes, per doctrinam rectam exhortari populum, & loqui in cor Ierusalem, id est, Dei ecclesiam, merito seminare quidem in iustitia festinamus, vindemiantes fructum vitæ, & illuminantes nobis ipsis lumen scientiæ, ex diuinis scripturis, & patrum doctrina, necessarium esse putauimus capitulis comprehendere & prædicationem veritatis, & hæreticorum, nec non eorum impietatis condemnationem.

I.

Si quis non confitetur Patris, & Filii, & Spiritus sancti, vnâ naturam siue substantiam, & vnâ virtutem & po-

restatem, trinitatem consubstantialem, vnam deitatem in tribus subsistentiis siue personis adorandam, talis anathema fit. Vnus enim Deus & Pater, ex quo omnia; & vnus Dominus Iesus Christus, per quem omnia; & vnus Spiritus sanctus, in quo omnia.

1. Cor. 8.

ANNO
CHRISTI
535

II.

Si quis non confitetur Dei Verbi duas esse natiuitates, vnam quidem ante sæcula ex Patre sine tempore incorporealiter, alteram vero in vltimis diebus eiusdem ipsius qui de cælis descendit, & incarnatus de sancta gloriosa Dei genitrice & semper virgine Maria, natus est ex ipsa, talis anathema fit.

III.

Si quis dicit, alium esse Deum Verbum qui miracula fecit, & alium Christum qui passus est, vel Deum Verbum cum Christo esse nascente de muliere, vel in ipso esse vt alterum in altero, & non vnum eundemque Dominum nostrum Iesum Christum, Dei Verbum incarnatum & hominem factum, & eiusdem ipsius miracula, & passionem quas voluntarie carne sustinuit, talis anathema fit.

IV.

Si quis dicit, secundum gratiam, vel secundum operationem, vel secundum dignitatem, vel secundum æqualitatem honoris, vel secundum auctoritatem, aut relationem, aut affectum, aut virtutem, vnitionem Dei Verbi ad hominem factam esse, vel secundum bonam voluntatem, quasi quod placuit Deo Verbo homo, eo quod bene visum est ei de ipso, sicut Theodorus infaniens dicit: vel secundum homonymiam, per quam Nestoriani Deum Verbum Filium & Christum vocantes, & hominem separatim Christum & Filium nominantes, & duas personas euidenter dicentes, per solam nominationem, & honorem, & dignitatem, & adorationem, vnam personam, & vnum Filium, & vnum Christum confingunt dicere: sed non confitentur vnitatem Dei Verbi ad carnem animatam anima rationabili & intellectuali, secundum compositionem siue secundum subsistentiam factam esse, sicut sancti patres docuerunt, & ideo vnam eius subsistentiam compositam, qui est Dominus noster Iesus Christus, vnus de sancta trinitate, talis anathema fit. Cum enim multis
modis

ANNO
CHRISTI
535

modis vnitas intelligitur, qui impietatem Apollinarii & Eutychetis sequuntur, interemptionem eorum quæ conueniunt colentes, vnitatem secundum confusionem dicunt: Theodori autem & Nestorii sequaces, diuisione gaudentes, affectualem vnitatem introducunt. Sancta Dei ecclesia vtriusque perfidiæ impietatem reiiciens, vnitatem Dei Verbi ad carnem secundum compositionem confitetur, quod est secundum subsistentiam. Vnitio enim per compositionem in mysterio Christi non solum inconfuse ea quæ conueniunt conseruat, sed nec diuisionem suscipit.

V.

Si quis vnā subsistentiam Domini nostri Iesu Christi sic intelligit, tamquam suscipientem plurimarum subsistentiarum significationem, & per hoc introducere conatur in mysterio Christi duas subsistentias, seu duas personas, & duarum personarum quas introducit, vnā personam dicit secundum dignitatem, & honorem, & adorationem, sicut Theodorus & Nestorius insanientes conscripserunt, & calumniantur sanctam Calchedonensem Synodum tamquam secundum istum impium intellectū vnus subsistentiæ vtentem vocabulo, sed non confitetur Dei Verbum carni secundum subsistentiam vnitum esse, & propter hoc vnā eius subsistentiam, seu vnā personam, & sic & sanctum Calchedonense Concilium vnā subsistentiam Domini nostri Iesu Christi confessum esse, talis anathema sit. Nec enim adiectionem personæ vel subsistentiæ suscepit sancta trinitas ex incarnato vno de sancta trinitate Deo Verbo.

VI.

Si quis abusive & non vere Dei genitricem dicit sanctam gloriosam semper virginem Mariam, vel secundum relationem, quasi homine puro nato, sed non Deo Verbo incarnato & nato ex ipsa, referenda autem, sicut illi dicunt, hominis natiuitate ad Deum Verbum, eo quod cum homine erat nascente, & calumniatur sanctam Calchedonensem Synodum, tamquam secundum istum impium intellectum, quem Theodorus execrandus adinuenit, Dei genitricem virginem dicentem, vel qui hominis genitricem vocat, aut Christotocon, id est, Christi genitricem,

Concil. Tom. 12.

Gg

tamquam si Christus Deus non esset, & non proprie & vere Dei genitricem ipsam confitetur, eo quod ipse qui ante secula ex Patre natus est Deus Verbum, in vltimis diebus ex ipsa incarnatus & natus est, & sic pie & sanctam Calchedonensem Synodum Dei genitricem eam esse confessam, talis anathema sit.

VII.

Si quis in duabus naturis dicens, non vt in deitate & humanitate, vnum Dominum nostrum Iesum Christum cognosci confitetur, vt per hoc significet differentiam naturarum, in quibus inconfuse ineffabilis vnio facta est, neque Deo Verbo in carnis naturam transmutato, neque carne in Verbi naturam transducta, (manet enim vtrumque hoc quod est natura, etiam facta vnitate secundum subsistentiam) sed pro diuisione per partem, talem excipit vocem in mysterio Christi, vel numerum naturarum confitendo in eodem Domino nostro Iesu Christo Deo Verbo incarnato, non intellectu tantummodo differentiam excipit earum, ex quibus & compositus est, non interemptam propter vnitatem, (vnus enim ex vtroque, & per vnum vtraque) sed in hoc numero vtitur, vt separatim vnaquaque natura suam habente subsistentiam, talis anathema sit.

VIII.

Si quis ex duabus naturis deitatis & humanitatis confitens vnitatem factam esse, vel vnam naturam Dei Verbi incarnatam dicens, non sic ea excipit sicut patres docuerunt, quod ex diuina natura & humana, vnitione secundum subsistentiam facta, vnus Christus effectus est, sed ex talibus vocibus vnam naturam siue substantiam deitatis & carnis Christi introducere conatur, talis anathema sit. Secundum subsistentiam enim dicentes vnigenitum Deum Verbum carni vnitum esse, non confusionem aliquam naturarum in se inuicem factam esse dicimus, sed magis permanente vtraque hoc quod est, vnitum esse carni Deum Verbum intelligimus. Propter quod & vnus est Christus, Deus & homo, idem ipse consubstantialis Patri secundum deitatem, & consubstantialis nobis idem ipse secundum humanitatem. Aequaliter enim & eos qui per partem diuidunt vel incidunt, & eos qui confundunt diuinam

ANNO CHRISTI 555. dispensationis mysterium Christi, reiicit & anathematizat Dei ecclesia.

IX.

Si quis in duabus naturis adorari dicit Christum, ex quo duas adorationes introducunt, separatim Deo Verbo, & separatim homini: vel si quis ad interemptionem vel ad confusionem deitatis & humanitatis, vnam naturam siue substantiam eorum quæ conuenerunt introducens, sic Christum adorat, sed non vna adoratione Deum Verbum incarnatum cum propria ipsius carne adorat, sicut ab initio Dei ecclesiæ traditum est, talis anathema sit.

X.

Si quis non confitetur Dominum nostrum Iesum Christum, qui crucifixus est carne, Deum esse verum, & Dominum gloriæ, & vnum de sancta trinitate, talis anathema sit.

XI.

Si quis non anathematizat Arium, Eunomium, Macedonium, Apollinarium, Nestorium, Eutychen, Origenem cum impiis eorum conscriptis, & alios omnes hæreticos qui condemnati & anathematizati sunt a sancta catholica & apostolica ecclesia, & a prædictis sanctis quatuor Conciliis, & eos qui similia prædictis hæreticis sapuerunt vel sapiunt, & vsque ad mortem in sua impietate permanserunt vel permanent, talis anathema sit.

XII.

Si quis defendit impium Theodorum Mopsuestenum, qui dixit alium esse Deum Verbum, & alium Christum a passionibus animæ & desideriis carnis molestias patientem, & a deterioribus paulatim recedentem, & sic ex profectu operum melioratum, & a conuersatione immaculatum factum, & tamquam purum hominem baptizatum esse in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti, & per baptismum sancti Spiritus gratiam accepisse, & filiationem meruisse, & ad similitudinem imperialis imaginis in persona Dei Verbi adorari, & post resurrectionem immutabilem cogitationibus & impeccabilem omnino factum fuisse. Et iterum dixit idem impius Theodorus, talem factam esse vnitionem Dei Verbi ad Christum, qualem dixit Apostolus de viro & muliere: *Erunt duo in carne vna.* Ephes. 5.

Concil. Tom. 12.

Gg ij

Et super alias innumerabiles blasphemias ausus est dicere, quod post resurrectionem cum insufflasset Dominus discipulis, & dixisset: *Accipite Spiritum sanctum*, non dedit eis Spiritum sanctum, sed figuratim tantummodo insufflauit. *Ioh. 20.* Iste enim & confessionem, quam fecit Thomas cum palpasset manus & latus Domini post resurrectionem, dicens: *Dominus meus & Deus meus*, inquit non esse dictam a Thoma de Christo. Nec enim dicit Theodorus Deum esse Christum, sed ad miraculum resurrectionis stupefactum Thomam glorificasse Deum, qui Christum resuscitavit. Et, quod peius est, etiam in interpretatione, quam in Actus apostolorum scripsit Theodorus, similem fecit Christum Platoni, & Manichæo, & Epicuro, & Marcioni, dicens: Quod sicut illorum vnusquisque ex dogmate quod inuenit suos discipulos fecit vocari Platonicos, & Manichæos, & Epicuræos, & Marcionistas; simili modo & cum Christus dogma inuenisset, ex ipso Christianos vocari. Si quis igitur defendit prædictum impium Theodorum, & impia eius conscripta, in quibus tam prædictas, quam alias innumerabiles blasphemias effudit contra magnum Deum & saluatorem Iesum Christum, & non anathematizat eum, & impia eius conscripta, & omnes qui suscipiunt vel defendunt eum, & dicunt orthodoxe eum exposuisse, & qui scripserunt pro eo, & eadem illi sapuerunt, vel scribunt pro eo, vel impiis eius conscriptis, & eos qui similia illi sapiunt, vel aliquando sapuerunt, & vsque ad mortem permanferunt vel permanent in tali impietate, talis anathema fit.

XIII.

Si quis defendit impia Theodoriti conscripta, quæ contra rectam fidem & contra primam Ephesinam sanctam Synodum, & sanctum Cyrillum & duodecim eius capitula exposuit, & omnia quæ conscripsit pro Theodoro & Nestorio impiis, & pro aliis qui eadem prædictis Theodoro & Nestorio sapuerunt, defendens eos & eorum impietatem, & propter hoc impios vocans doctores ecclesiæ, qui vnitatem secundum subsistentiam Dei Verbi ad carnem confitentur, & non anathematizat ea, & eos qui similia eis sapuerunt, vel sapiunt, insuper autem & omnes qui scripserunt contra rectam fidem, & sanctum Cyrillum

ANNO CHRISTI 553
 & duodecime eius capitula, & vsque ad mortem in tali impietate permanferunt, talis anathema fit.

XIV.

Si quis defendit epistolam, quam dicitur Ibas ad Marim Perfam hæreticum scripſiſſe, quæ abnegat quidem Deum Verbum de ſancta Dei genitrice ſemper virgine Maria incarnatum, hominem factum eſſe, dicit autem purum hominem ex ipſa natum eſſe, quem templum vocat, vt alius ſit Deus Verbum, & alius homo, & ſanctum Cyrillum, qui rectam fidem Chriſtianorum prædicauit, tamquam hæreticum & ſimiliter Apollinario impio ſcripſiſſe criminatur, & inculpat primam Ephelinam ſanctam Synodum tamquam ſine examinatione & quæſtione Neſtorium condemnantem, & duodecim capitula ſancti Cyrilli impia & contraria rectæ fidei vocat eadem impia epiftola, & defendit Theodorum & Neſtorium, & impia eorum dogmata & conſcripta. Si quis igitur memoratam impiam epiftolam defendit, & non anathematizat eam, & defenſores eius, & eos qui dicunt eam rectam eſſe, vel partem eius, & eos qui ſcripſerunt vel ſcribunt pro ea, vel pro impietate quæ in ea continetur, & præſumunt eam defendere, vel inferram ei impietatem nomine ſanctorum patrum, vel ſancti Calchedonenſis Concilii, & in his vsque ad mortem permanent, talis anathema fit.

Cum igitur hæc ita recte confelli ſumus, quæ tradita nobis ſunt tam a diuinis ſcripturis, quam a ſanctorum patrum doctrina, & ab his quæ definita ſunt de vna eademque fide a prædictis ſanctis quatuor Conciliis, facta autem a nobis & condemnatione contra hæreticos & eorum impietatem, nec non etiam contra eos qui defenderunt vel defendunt prædicta impia tria capitula, & permanferunt in ſuo errore, vel qui permanent: ſi quis conatus fuerit contra hæc quæ pie diſpoſuimus, vel tradere, vel docere, vel ſcribere, ſi quidem epifcopus, vel clericus ſit, iſte tamquam aliena a ſacerdotibus & ſtatu eccleſiaſtico faciens, denudabitur epifcopatu vel clericatu: ſi autem monachus vel laicus ſit, anathematizabitur.

Eutychiſ miſericordia Dei epifcopus Conſtantinopoleos nouæ Romæ, decreti quæ propoſita ſunt, & conſtitens ſic habere, ſicut omnia ſupra capitula & dogmata continent, & ſuſcipiens ſanctas

Gg iij

quatuor Synodos, id est, Nicænam, Constantinopolitanam, Ephesinam primam, & Calchedonensem, & quæ ab ipsis de vna eademque fide definita sunt, & in his omnibus permanens, sicut supra scriptum est, condemno & anathematizo super alios hæreticos & impia eorum conscripta, Theodorum impium, qui fuit Mopsuestiæ episcopus, vna cum impiis eius conscriptis, & omnia quæ impie Theodorus conscripsit, sicut prædictum est, & impiam epistolam quæ dicitur Ibæ, & qui similia eis sapuerunt & sapiunt, & subscripsi.

Apollinarius misericordia Dei episcopus Alexandria, decreui quæ proposita sunt, & confitens sic habere, sicut omnia supra capitula & dogmata continent, &c.

* Dominus misericordia Dei episcopus Theopolitanæ ciuitatis, ^{* Dominus} similiter.

Stephanus misericordia Dei episcopus Rapheotanæ ciuitatis, vicem agens Eustochii sanctissimi patriarchæ Hierosolymitanæ ciuitatis, vna cum Georgio & Damiano religiosissimis episcopis, similiter.

Georgius misericordia Dei episcopus Tiberiadis, agens vicem Eustochii sanctissimi patriarchæ Hierosolymitanæ ciuitatis, vna cum Stephano & Damiano religiosissimis episcopis, similiter.

Damianus misericordia Dei episcopus Sozytanæ ciuitatis, agens vicem Eustochii sanctissimi patriarchæ Hierosolymitanæ ciuitatis, vna cum Stephano & Georgio religiosissimis episcopis, similiter.

Benignus misericordia Dei episcopus Heracleotanæ ciuitatis, quæ est primæ Macedonia, agens vicem Eliæ sanctissimi archiepiscopi Thessalonicensium ciuitatis, tam pro illo, quam etiam pro me, similiter.

Theodorus misericordia Dei episcopus Cæsareæ primæ Cappadociæ, similiter.

Andreas gratia Christi episcopus Ephesi, similiter.

Sextilianus misericordia Dei episcopus ecclesiæ catholicæ Tuniensis, agens vicem Primosi archiepiscopi Carthaginis, totiusque Concilii prouinciæ proconsularis, tam pro illo vel illis, quam pro meipso, similiter.

Megethius gratia Dei episcopus sanctæ Dei catholicæ ecclesiæ ciuitatis Heracleæ Thraciæ, similiter.

Anastafius misericordia Dei episcopus Tabianensium ciuitatis, agens vicem Dorothei religiosissimi episcopi Ancyranorum metropoleos, similiter.

Ioannes misericordia Dei episcopus Iliorum ciuitatis, agens vicem Euprepî religiosissimi episcopi Cyzicenorum metropoleos, similiter.

Eusebius misericordia Dei episcopus Tyrriorum metropoleos, similiter.

Ioannes humilis episcopus Nicomediensium metropoleos, similiter.

Stephanus misericordia Dei episcopus Nicænorum metropoleos, similiter.

ANNO
CHRISTI
553

Constantinus misericordia Dei episcopus sanctæ Dei ecclesiæ Calchedonenſium metropolitanæ ciuitatis, ſimiliter.

Petrus misericordia Dei episcopus Tarſi metropolitanæ ciuitatis, ſimiliter.

Ioannes misericordia Dei episcopus Cucufenorum ciuitatis, agens vicem Palladii religioſiſſimi episcopi Melitenorum metropoleos, ſimiliter.

Ioannes misericordia Dei episcopus Cæſareæ Palæſtinæ, ſimiliter.

Pompeianus misericordia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ catholi- cæ ciuitatis Victorianæ, prouinciæ Byzacenæ, ſimiliter.

Amazonius gratia Christi episcopus Edeſſenorum metropolitanæ ciuitatis, ſimiliter.

Alexander misericordia Dei episcopus Gangrenorum metropoleos, ſimiliter.

Thomas misericordia Dei episcopus Apamenorum metropoli- tanæ ciuitatis, ſimiliter.

Euphrantas misericordia Dei episcopus Tyanenſium metropoleos, ſimiliter.

Theodorus misericordia Dei episcopus Hierapolitanorum apud Euphratem metropoleos, ſimiliter.

Bosphorius patientia Dei episcopus Neocæſarienſium metropoleos, ſimiliter.

Ioannes misericordia Dei episcopus Boſtrenorum metropoleos, ſimiliter.

Philippus misericordia Dei episcopus Myrenſium metropoleos Lydiæ prouinciæ ſimiliter.

Theodotus misericordia Dei episcopus Seleucienſium apud Iſau- ros metropoleos, ſimiliter.

Iulianus misericordia Dei episcopus Sardianorum metropoleos Lydiæ prouinciæ, ſimiliter.

Theodorus misericordia Dei episcopus Gortynæ, quæ eſt metro- polis Cretenſium prouinciæ, ſimiliter.

Euſtathius misericordia Dei episcopus Damasci metropolitanæ ciuitatis, ſimiliter.

Theodoſius misericordia Dei episcopus Rhodiorum metropoleos, ſimiliter.

Theodorus misericordia Dei episcopus Antiochenſium metro- poleos Piſidiæ prouinciæ, ſimiliter.

Eulogius misericordia Dei episcopus Pergenorum metropoli- tanæ ciuitatis Pamphylæ prouinciæ, ſimiliter.

Cyriacus misericordia Dei episcopus Amydenorum metropoleos, ſimiliter.

Seuerianus misericordia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ ciuitatis Aphrodiſiadis Carenſium prouinciæ, ſimiliter.

Seuerus misericordia Dei episcopus Synnadenſium metropoleos Phrygiæ Salutaris prouinciæ, ſimiliter.

Petrus misericordia Dei episcopus Sidetanorum metropoleos Pamphyliae prouinciae, similiter. ANNO CHRISTI 533

Abrahamus misericordia Dei episcopus Sergiopoleos metropolitanae ciuitatis, similiter.

Afignius misericordia Dei episcopus Traianopolitanorum ciuitatis, agens vicem Ioannis religiosissimi episcopi Laodicensium metropoleos Phrygiae Pacatianae prouinciae, similiter.

Ioannes gratia Christi episcopus Adrianopolitanorum metropoleos * eminentiorum prouinciae, similiter. * Thracia

Ioannes misericordia Dei episcopus Maronitanorum metropoleos Rhodiae prouinciae, similiter.

Theodosius misericordia Dei episcopus Iustinianopolitanorum metropoleos secundae Cappadocum prouinciae, similiter.

Stephanus misericordia Dei episcopus Laodiceae metropoleos Theodorianorum prouinciae, similiter.

Auxanon misericordia Dei episcopus Hierapolitanorum metropoleos, similiter.

Eustathius misericordia Dei episcopus Maximianopolitanorum metropoleos, similiter.

Paulus misericordia Dei episcopus Aemorum metropoleos Rhodopiae prouinciae, similiter.

Dometius misericordia Dei episcopus Chalcidensium ciuitatis, similiter.

Aetherius misericordia Dei episcopus Anazarbensium, siue Iustinianopolitanorum metropoleos, similiter. * sup. ma

Valerianus misericordia Dei episcopus sanctae ecclesiae catholicae ciuitatis Obbae prouinciae proconsularis, similiter.

Dionysius misericordia Dei episcopus Seleuciae ciuitatis, similiter.

Theodorus misericordia Dei episcopus Dryziparenorum metropoleos, similiter.

Seuerus misericordia Dei episcopus Pompeiopolitanorum ciuitatis Paphlagoniae prouinciae, similiter.

Georgius misericordia Dei episcopus nouae Iustinianae Cypselitanorum ciuitatis, similiter.

* Crescus misericordia Dei episcopus sanctae ecclesiae catholicae Cuiculitanae prouinciae Numidiae, similiter. * Crescinius

Romanus misericordia Dei episcopus Gabalorum, similiter.

Gregorius misericordia Dei episcopus Iustinianopolitanorum ciuitatis magnae Armeniae prouinciae, similiter.

Ioannes misericordia Dei episcopus Nyssenorum ciuitatis, similiter.

Basilius misericordia Dei episcopus nouae Iustinianae Camulianensium, similiter.

Ioannes misericordia Dei episcopus Iustinianopolitanorum, siue Barcusenae ciuitatis, similiter.

Sergius misericordia Dei episcopus nouae Iustinianae secundae Aegyptiorum, similiter.

Christo-

ANNO CHRISTI 557. Christophorus misericordia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Arca-
diopoleos Asianorum prouinciæ, similiter.

Stephanus misericordia Dei episcopus Clysmatis, similiter.

Theodosius misericordia Dei episcopus Bybliorum ciuitatis, si-
militer.

Leontius misericordia Dei episcopus Arcaæ Armeniæ, similiter.

Ioannes misericordia Dei episcopus Myrines prouinciæ Asiæ, si-
militer.

Alexander episcopus Amphipoleos primæ Armeniæ, similiter.

Thomas gratia Christi episcopus sanctæ ecclesiæ Berifforum ciui-
tatis, similiter.

Theodorus misericordia Dei episcopus Leontopoleos, similiter.

Æmilianus misericordia Dei episcopus Antipyrgi ciuitatis, si-
militer.

Aristodemus misericordia Dei episcopus Philomelensium ciuita-
tis, similiter.

Thalelæus misericordia Dei episcopus Hadrianopolitanorum Pi-
sidia prouinciæ, similiter.

Theoctistus misericordia Dei episcopus Erythrarum ciuitatis
prouinciæ Asiæ, similiter.

Diogenianus misericordia Dei episcopus Sozopolitanorum ciui-
tatis Pisidiæ prouinciæ, similiter.

Bassus misericordia Dei episcopus Thamiatensis, similiter.

*sup. Cymæ Anatolius misericordia Dei episcopus *Cymæorum ciuitatis pro-
uinciæ Asiæ, similiter.

Conon humilis episcopus Magoedensium ciuitatis Pamphylia
prouinciæ, similiter.

Diogenes misericordia Dei episcopus Cratianorum ciuitatis, si-
militer.

Theoctistus humillimus episcopus Prusæ ciuitatis, similiter.

Georgius misericordia Dei episcopus Ptolemaidis, similiter.

Elias misericordia Dei episcopus Diocletianopoleos, similiter.

Theonas misericordia Dei episcopus Cussitanorum ciuitatis, si-
militer.

Theodorus misericordia Dei episcopus Limyrensiū ciuitatis Ly-
ciæ prouinciæ, similiter.

Zosimus misericordia Dei episcopus Antandrensiū ciuitatis, si-
militer.

Asyncretius misericordia Dei episcopus Aradiorum ciuitatis,
similiter.

Stephanus misericordia Dei episcopus Botryenorum, similiter.

Philippus humilis episcopus Phellitanorum ciuitatis, similiter.

Menas misericordia Dei episcopus Myriangeli, similiter.

Cyprianus misericordia Dei episcopus Corycæotanorum ciuita-
tis, similiter.

Restitutus misericordia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ catholicæ
ciuitatis Mileon prouinciæ Numidiæ, similiter.

Concil. Tom. 12.

H h

Thomas misericordia Dei episcopus Constantinæ ciuitatis O-
roenorum prouinciæ, similiter.

Theodorus misericordia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Heleno-
poleos, similiter.

Seuerus misericordia Dei episcopus Taborum, similiter.

Theoctistus misericordia Dei episcopus Halicarnassensium ciuita-
tis Cariæ prouinciæ, similiter.

Thomas misericordia Dei episcopus Circessi, similiter.

Soterus misericordia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Aulonen-
sium, similiter.

Gennadius misericordia Dei episcopus Zenopolitanorum ciuita-
tis Pamphylæ prouinciæ, similiter.

Cosmas humilis episcopus Malleotanorum ciuitatis, simi-
liter.

Dionysius misericordia Dei episcopus Megarensium ciuitatis, si-
militer.

Callinicus misericordia Domini Christi episcopus Opuntiorum
ciuitatis, similiter.

Paschasius misericordia Christi episcopus sanctæ ecclesiæ Ægii ci-
uitatis, similiter.

Erasmus misericordia Dei episcopus Cibyritanorum ciuitatis,
similiter.

Sergius misericordia Dei episcopus Himereos, similiter.

Ioannes misericordia Dei episcopus Neocæsareæ Euphratesiæ,
similiter.

Thalelæus misericordia Dei episcopus Isindorum Pamphylæ
prouinciæ, similiter.

Cresconius misericordia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ catholi-
cæ municipii Zatarensis prouinciæ Numidiæ, similiter.

Anatolius humilis episcopus Sebastenorum ciuitatis, simi-
liter.

Nonnus misericordia Dei episcopus Dauron, similiter.

Stephanus misericordia Dei episcopus Balaneotanorum, simi-
liter.

Victor misericordia Dei episcopus catholicæ ecclesiæ municipii
Sinna prouinciæ proconsularis, similiter.

Constantinus misericordia Dei episcopus Midaii, similiter.

Macarius misericordia Dei episcopus Prymnesiorum ciuitatis
Phrygiæ Salutaris prouinciæ, similiter.

Megalus misericordia Dei episcopus Myrenorum ciuitatis Phry-
giæ Salutaris prouinciæ, similiter.

Genethlius misericordia Dei episcopus Dorylæi, similiter.

Cresciturus misericordia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ catholicæ
ciuitatis Boslæ prouinciæ proconsularis, similiter.

Nicetas misericordia Dei episcopus Epiphaniensium ciuitatis se-
cundæ Ciliciæ prouinciæ, similiter.

Alexander misericordia Dei episcopus Dionysi ciuitatis, similiter.

ANNO
CHRISTI
527.

Pelagius misericordia Dei episcopus Azanorum ciuitatis prouinciae Phrygiae Pacatianae, similiter.

Hieron misericordia Dei episcopus Anastasiopolitanorum ciuitatis Phrygiae Pacatianae prouinciae, similiter.

Glaucus misericordia Dei episcopus Alionorum ciuitatis Phrygiae Pacatianae prouinciae, similiter.

Procopius misericordia Dei episcopus sanctae ecclesiae Antenon Thebanae ciuitatis, similiter.

Petrus misericordia Dei episcopus Domitiopolitanorum ciuitatis Ifauriae prouinciae, similiter.

Ioannes misericordia Dei episcopus Colonensium, siue Theodoriadis ciuitatis, similiter.

Phronimus misericordia Dei episcopus Sinaitanorum Phrygiae Pacatianae prouinciae, similiter.

Ioannes misericordia Dei episcopus sanctae ecclesiae Dorostoli ciuitatis, similiter.

Vranus misericordia Dei episcopus Trallenorum ciuitatis Lydiae prouinciae, similiter.

* sup. Caesariensis

Ioannes misericordia Dei episcopus * Caesarenorum ciuitatis Lydiae prouinciae, similiter.

Macedonius misericordia Dei episcopus nouae Iustinianae Bithyniae prouinciae, similiter.

Ecdicius misericordia Dei episcopus Teni insulae, similiter.

* sup. Danaborum

Eulogius misericordia Dei episcopus * Dabon ciuitatis, similiter.

Theodorus misericordia Dei episcopus Coradensium ciuitatis, similiter.

Elpidiphorus misericordia Dei episcopus sanctae ecclesiae Anastasiopoleos Cariae prouinciae, similiter.

Cyryon misericordia Dei episcopus sanctae ecclesiae Dadimorum, similiter.

Theodorus misericordia Dei episcopus Laodicensium ciuitatis, similiter.

Silas misericordia Dei episcopus Tiberiopoleos Pacatianae prouinciae, similiter.

Megas misericordia Dei episcopus Myrenorum ciuitatis, agens vicem Diogenis religiosissimi episcopi Augustopolitanae ciuitatis, similiter.

Theodorus misericordia Dei episcopus Ingilon ciuitatis, similiter.

Iulianus misericordia Dei episcopus ciuitatis Zeugmatis, similiter.

Dorymenes misericordia Dei episcopus ciuitatis Adraon Arabiae prouinciae, similiter.

Ioannes misericordia Dei episcopus Leri ciuitatis, similiter.

Theodorus misericordia Dei episcopus Comanensium ciuitatis secundae Armeniae prouinciae, similiter.

Rufinus misericordia Dei episcopus Sebastenorum metropoleos, similiter.

Conon misericordia Dei episcopus Semneatorum ciuitatis, si-
militer.

Cyriacus episcopus sanctæ ecclesiæ Casatanorum ciuitatis, si-
militer.

Sifinnius misericordia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Præneti ci-
uitatis, similiter.

Iulianus misericordia Dei episcopus Batnon ciuitatis, similiter.

Anastasius misericordia Dei episcopus Rachlenorum ciuitatis
prouinciæ Tyriorum, similiter.

Theodorus misericordia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Porthmi
Græciæ prouinciæ, similiter.

Paulus misericordia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Stectorii ciui-
tatis Pentapoliticæ regionis, Phrygiæ Salutaris prouinciæ, similiter.

Stephanus misericordia Dei episcopus Amasenorum claræ metro-
poleos, similiter.

Paulus misericordia Dei episcopus Adrasenorum ciuitatis, si-
militer.

Euander humilis episcopus sanctæ Dei ecclesiæ Gnidi ciuitatis,
similiter.

Menas peccator & humilis episcopus Carpathiorum insularum,
similiter.

Eleusinius misericordia Dei episcopus Traianopolitanorum me-
tropoleos Rhodopiæ prouinciæ, similiter.

Sabbatius misericordia Dei episcopus Arcadiopoleos, simi-
liter.

Stephanus misericordia Dei episcopus metropoleos Iustinianæ
nouæ, siue Darasi, similiter.

Stephanus misericordia Dei episcopus Cherfonis, similiter.

Cyprianus misericordia Dei episcopus Adrianutheron ciuitatis,
similiter.

Ioannes misericordia Dei episcopus Apamenorum ciuitatis Pisi-
diæ prouinciæ, similiter.

Leontius misericordia Dei episcopus Amadessenorum ciuitatis,
similiter.

Theodorus gratia Christi episcopus Byzanorum metropoleos, si-
militer.

Paulus misericordia Dei episcopus Anchiali ciuitatis, similiter.

Conon misericordia Dei episcopus Adrianitanæ ciuitatis, si-
militer.

ANNO CHRISTI 533
**FRAGMENTA QVINTÆ SYNODI,
 GRÆCE REPERTA, ET ALIA**
 quædam ad eandem Synodum
 pertinentia.

Ἡ ἕκτη συνόδος, περὶ τῆς ἐν τῇ
 Ἰπσολῇ Ἀγάθωνος πάπας πρὸς
 Κωνσταντῖνον βασιλέα.

*Sexta Synodus, Act. iv. in epi-
 stola Agathonis papæ ad
 Constantinum imp.*

ΤΟΥΤΟ αὐτὸ καὶ ἡ ἁγία συνό-
 δος ἡ ἐν τῇ ἐκείνῃ βασιλείᾳ μνή-
 μης Ἰουστινιανοῦ βασιλέως ἐν Κων-
 σταντινουπόλει συναθροισθεῖσα ἐν τῷ
 ἑβδόμῳ κεφαλῶν τῆς ὁδοῦ κηρύτ-
 τει· Εἴ τις ἐν δύο φύσεσι, λέγων, μὴ
 ὡς ἐν θεότητι καὶ ἀνθρώποτητι ἓν αὐτὸ
 κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν γνωρί-
 ζει ὁμολογεῖ, ἵνα διὰ τοῦτου σημα-
 ντικῶς διαφορῶν τῆς φύσεως, ὅτι ὡς ἀ-
 συχύτως ἡ ἀφροσύνη ἐνωσις γέγονεν,
 οὔτε τὰ λόγου εἰς πλὴν τῆς σαρκὸς με-
 ταποιηθέντος φύσιν, οὔτε τῆς σαρκὸς
 πρὸς τὴν λόγου φύσιν μεταωρη-
 σαντος· μήτις γὰρ ἐκείτην ὁπὲρ ἐστὶ τῆς
 φύσεως, ἐν ἁρμοδίᾳ τῆς ἐνώσεως καθ'
 ἑσώσαν· ἀλλ' ἵππ' διαίρεσιν τῆς ἀνὰ
 μέρος τῆς αὐτῆς λαμβανόμενης φωνῆς
 ἵππ' ἓν καὶ Χριστὸν μυστηρίῳ ἢ τῷ ἁριθ-
 μῷ τῆς φύσεως ὁμολογῶν ἵππ' αὐ-
 τῆς ἐνός κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς
 θεοῦ λόγου σαρκωθέντος, μὴ τῆς θεω-
 είας μόνον τῆς διαφορῶν τούτων λαμ-
 βάνει, ὅτι ὡς καὶ σωτέριον, ἐκ δὴ ἡ-
 ρημῶν διατῆ ἐνωσιν· εἰς γὰρ ὅτι ἀμ-
 φῶν, καὶ δι' ἐνός ἀμφοτέρων· ἀλλ' ἵππ'
 τούτων κέρηται τῷ ἁριθμῷ, ὡς κε-
 χωρισμένας καὶ ἰδιοῦ ποσάτους ἕστι τὰς
 φύσεις· ὁ τοιοῦτος ἀνάθεμα ἔστω.

HOC idem etiam & sancta
 Synodus, quæ sub augustæ
 memoriæ Iustiniano principe in
 Constantinopoli congregata est,
 in septimo definitionum capitulo prædicat: Si quis in duabus na-
 turis, dicens, in deitate videlicet Col. 8.
 & humanitate, vnum Dominum
 nostrum Iesum Christum cogno-
 sci non confitetur, vt per hoc si-
 gnificet differentiam naturarum,
 ex quibus inconfusa & ineffabilis
 vnitas facta est, neque Verbo in
 naturam carnis transfigurato, ne-
 que carne in Verbi naturâ trans-
 lata (manet enim vtrumque quod
 est secundum naturam & post fa-
 ctam vnitionem secundum sub-
 sistentiam) sed in diuisione per
 partem huiusmodi suscipit vo-
 cem in mysterio Christi: aut nu-
 merum naturarum confitens in
 vno eodemque Domino nostro
 Iesu Christo, Deo Verbo incar-
 nato, non tantummodo contem-
 platione differentiam earum ac-
 cipit, ex quibus & compositus
 est, non interemptam propter vn-
 tionem (vnus enim ex vtrisque,
 & per vnum vtraque) sed pro-
 pterea numero vtitur, tamquam
 diuisas propriæ substantiæ con-
 sistentes naturaliter; talis anathe-
 ma sit.

ANNO
CHRISTI
552

τη σωόδο ἀρεσιδέντας, οἱ πνες διὰ
πύτων ἠκολούθησαν τῷ αὐτῷ ἀγίῳ
συμβόλῳ ἢ τοι μαθηματι, κατέκρι-
νεν Νεστοριον τ' ἀσεβῆ, καὶ τὰ μωσαρε
αὐτῷ δογματι, καὶ τὸν τὰ ὅμοια αὐτῷ
ὀπεδήποτε Φρονοῦντας ἢ Φρονήσαν-
τας. πρὸς δὲ τούτοις δεχόμεθα καὶ τὸν
ἑξακοσίους ζυάκοντα ἀγίους πατέρας
τὸν ἐν Καλχηδόνι σωμαρεσιδέν-
τας, οἱ πνες ἐ αὐτοὶ διὰ πάντων σω-
ήνεα τῆς πρὸς ῥήνθεις τεισὶν ἀ-
γίας σωόδοις, καὶ ἠκολούθησαν τῷ προ-
ειρημένῳ συμβόλῳ ἢ τοι μαθηματι,
τῷ πρὸ τ' τριακοσίων ὀκτωκαίδεκα
θεοφορον πατέρον ἐκπέσει, καὶ τὸν
τ' ἑκατὸν πενήκοντα ἀγίων πατέρον
σαφλωιδέντι, καὶ ἀνεματία τὸν ἐ-
τῶν πρὸ τ' εἰρημένον σύμβολον πολ-
μῶντας διδάσκον, ἢ ἐκπέσει, ἢ πρὸς διδόναι τῆς ἀγίας τ' θεοῦ ἐκκλησίας.

Εὐάγγελος σχολαστικός κεφ. λη. τ' δ'.
βιβ. τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἰστορίας,
ἐκ τῆς ὅρου τῆς πέμπτης σωόδοι
Φέρει τῶτα.

Τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτήρος ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ κτ' ἰτὶν ἐν τῆς βίαγε-
λίου παραβολῶν.

Καὶ μὴ ἔτερεα.

Κατακρίνομεν καὶ ἀναθεματίζομεν
πρὸς τοῖς ἄλλοις ἀπασιν αἰρετικοῖς
τοῖς κατακριθεῖσι παρὰ τ' εἰρημένον
ἀγίων πατέρον σωόδοι, καὶ δὲ τῆς
ἀγίας καθολικῆς ἐκκλησίας, ἐ θεό-
δωρον τ' λεγόμενον ἐπίσκοπον Μοψ-
εσίας, καὶ τὰ ἀσεβῆ αὐτῷ συζητήμα-
τι, καὶ τὰ ἀσεβῶς συζητήματα παρὰ
θεοδώρητου κατὰ τ' ὀρθῆς πίστεως,
καὶ τ' δωδεκα κεφαλαίων τῶν ἐν ἀγίοις
Κυρίλλου, καὶ τ' ἐν Εφέσω ἀγίας πρώ-
της σωόδοι, ἐ ὅσα ἐπὶ σωηγρεία

prima Synodo congregatos, qui
per omnia secuti sunt idem san-
ctum symbolum siue mathema,
& condemnauerunt Nestorium
impium, & impia eius dogmata,
& eos qui similia ei aliquando sa-
puerunt vel sapiunt. Ad hæc au-
tem suscipimus & sexcentos tri-
ginta sanctos patres Calchedone
congregatos, qui etiam ipsi per
omnia consenserunt prædictis tri-
bus Synodis, & secuti sunt præ-
dictum symbolum siue mathe-
ma a trecentis decem & octo san-
ctis patribus expositum, & a cen-
tum quinquaginta sanctis patri-
bus explanatum, & anathemati-
zauerunt eos, qui aliud præter
prædictū symbolum præsumunt
docere, aut exponere, aut tradere
sanctis ecclesiis Dei.

*Euagrius scholasticus lib. 4. hi-
stor. eccles. cap. 38. citat par-
tem definitionis quintæ Sy-
nodi.*

Magno Deo & Salvatore no-
stro Iesu Christo secundum para-
bolam in euangelii dictam.

Et post alia.

Condemnamus autem & ana-
thematizamus vna cum omnibus
aliis hæreticis, qui condemnati
& anathematizati sunt a prædi-
ctis sanctis quatuor Conciliis, &
a sancta catholica & apostolica
ecclesia, & Theodorum, qui Mo-
psuestiæ episcopus fuit, & impia
eius conscripta; & quæ impie
Theodoretus conscripsit contra
rectam fidem, & contra duode-
cim capitula sancti Cyrilli, & con-
tra Ephesinam primam Syno-
dum, & quæ in defensionem

ANNO CHRISTI 528

Theodori & Nestorii ab eo scripta sunt. Super hæc anathematizamus & impiam epistolam, quam dicitur Ibas ad Marim Persam scripsisse.

Θεοδώρου καὶ Νεστορίου ἀπὸ συγγραμμάτων καὶ πρὸς τούτους ἀναθεματίζομεν καὶ τὴν ἀσέβην ἐπιστολὴν, τὴν λεγομένην πρὸς Ἰβᾶ γεγραμμένην πρὸς Μάρκον τὸν Πέρσην.

Ac deinde subdit Euagrius, quod iidem patres exposuerunt quatuordecim capita de recta & irreprehensibili fide.

Καὶ μὲν ἕνα, ὃ ἐξέδεντο τέσσαρα καὶ δέκα κεφάλαια περὶ τῆς ὀρθῆς καὶ ἀμωμήτου πίστεως.

Et paulo post ponit verba ex relatione Concilii ad Iustinianum imp. de damnatione Origenis.

Εἶτα προσέειπεν ὡς τὰ πρὸς Φωνηκοῦ τῆς συνόδου πρὸς Ἰουστινιανὸν τὸν βασιλέα περὶ τῆς κατὰ κρείσσως Ωριγῆνους παύσεως.

Qui animum nobilitatis antiquæ participem tenes, imperator Christianissime.

Τῆς ἀνάθεν ἐπιθυμίας μετέχουσαν κεκτημένης τὴν ψυχὴν Χριστιανικώτατε βασιλεῦ.

Et post quædam.

Καὶ μὲν ἕτερα.

Effugimus igitur, effugimus istam doctrinam. non enim agnouimus vocem alienorum, atque ut furem & latronem hunc vinculis anathematis firme constructum extra ecclesiæ septa eiecimus.

Ἐφύγομεν πότῳ, ἐφύγομεν τὴν πλὴν. ἐπεὶ ἐγνωρίσαμεν τὴν ἄλλοτελειαν τῆς Φωνῆς, καὶ ὡς κλέπτην καὶ ὡς ληστὴν τὸ ποιῆσαν τοῖς τῆς ἀναθεματικῆς βροχῆς ἀσφαλῶς περὶ τῆς ἐξουσίας, τὴν ἕξω περὶ τῶν ἀπέβαλον ἄμωμους.

Et paulo post.

Καὶ μετ' ὀλίγα.

Vim autem eorum quæ a nobis gesta sunt, ex eorum lectione facile intelliges.

Τῶν ἡμῶν πεπραγμένων διὰ τῆς ἐπ' αὐτοῖς ἀναγωγῆς εἰσέλθετε τὴν δυνάμιν.

Postremo refert quintum caput eorum dogmatum, quæ ab Origenis sectatoribus defendebantur, quæ similiter a Concilio damnata fuerunt.

Ἐπὶ τούτοις φέρεται τὸ ἐκ τῆς Ωριγηνιστῶν αἰρέσεως δογματικὸν κεφάλαιον, τὸ μὲν τῶν λοιπῶν ὁμοίως δόξασμα δέν.

Theodorus Ascidas Cappadox dixit : Si iam apostoli & martyres miracula edunt, & in tanto honore sunt, in restitutione, nisi fiant Christo pares, quærit ipsis restitutio?

Θεόδωρος ὁ Ἀσκιδαῖος ὁ Καππαδόκιος εἶπεν· εἰνὼ οἱ ἀποστολὴ καὶ οἱ μάρτυρες θαυμασιὰ ἔργα ποιοῦσι, καὶ ἐν τῇ ποσότητι ἡμῶν ὑπερῶσιν, ἐν τῇ δόξαστασίᾳ, εἰ μὴ ἴσοι γίνωσιν τοῦ Χριστοῦ, ποῖα δόξα τὰς αὐτοῖς ἔσται;

Ἀντιώ-

ANNO
CHRISTI
553.

Αντιθέσθαι αὐτοῖς Διδύμω, καὶ Εὐα-
γελίου, καὶ Θεοδώρου ἑτέρας πολλὰς
βλασφημίας τοῖς μάλα σπουδαί-
ως τὰ πρὸς τούτων ἐκλεξαμένοις.
Εν τῇ σωόδι τῇ ἰσοεὶαν Γεωργίου
τῆς Κεδρῖνος καὶ τῆς κεί. τῆς Ιουστι-
νιανοῦ βασιλείας ἔτος.

Ἡμεῖς ὁ κατακρίνομεν καὶ ἀναθεμα-
τίζομεν πρὸς τοῖς ἄλλοις ἅπανιν αι-
ρετικοῖς, τοῖς κληρικείοις καὶ ἀναθεμα-
πείσομεν ὑπὸ τῆς εἰρημνῶν ἀγίων πατέρ-
ων σωόδων, καὶ Θεόδωρον γυρόμε-
νον ἐπίσκοπον Μοψουστίας, ὃς ἐξ ἄδυσ-
σεβῆ συζητήματα αὐτῶν καὶ μὲν τῶν καὶ
τὰ κακῶς πρὸς Θεοδώρου συζη-
θέντα κατὰ τὴν ὁρθῆς πίστεως, καὶ τῶν
δώδεκα κεφαλαίων τῶν ἀγίων Κυ-
ρίλλου, καὶ τῶν ἐφ' ἑσῶ πρὸς τῆς ἱερέως
σωόδου, ὅσα ὑπὸ τῆς σωότητος Θεο-
δώρου καὶ Νεστορίου ἀπὸ γέγραπται.
πρὸς τούτοις ἀναθεματίζομεν καὶ τὴν ἀ-
σεβῆ ἐπισκόπον τῆς λεγομένης περὶ
Ἰβας γέγραπται πρὸς Μάρκον τῆς Πέρ-
σων, τῆς δὲ γυρόμενον τῆς ἐκ τῶν λόγων ἐκ τῆς
ἀγίας πατρῶν τῆς Θεοτόκου Μαρίας
σερκαζέντα ἀθέτον γέγραπται, καὶ
τῆς δευτέρας Κυρίλλου ὡς αἰρετικὸν
διαβάλλουσαν, ὃς μεμφομένη μὲν τῆς
ἐν ἐφ' ἑσῶ πρὸς τῶν ἀγίων σωόδων, ὡς
χωρὶς κρίσεως καὶ ζήτησεως τῆς Νεστορίου
κατέλασεν, ὃς τὰ δώδεκα κεφάλαια
τῆς μακαρίου Κυρίλλου διαπίψουσαν,
ἐκδικῆσθαι τῆς Νεστορίου καὶ Θεοδώρου, ὃς
ἐξ ἄσεβῆ αὐτῶν συζητήματα τε καὶ
δογματῶν. διὸ δὴ τῶν τῶν μὲν τῆς αι-
ρετικῶν τούτων καὶ πάντων ἀθυροσύμοις
Ἰλίου, καὶ τῶν τῶν ἀσεβείας συ-
ζητάς, αὐτοῖς τε καὶ τῶν αἰρετικῶν καὶ τῶν
κακοδοξῶν καὶ πονηρίαν, καὶ τῶν πατρῶν τῶν
μὲν τῶν ἐξ ἑμῶν πορεύεται τῶν φωτῶν τῶν
πρὸς ἡμῶν, καὶ τῆς φλογὶ ἢ ἐξεκαύσατε.

Concil. Tom. 12.

Oblata etiam sunt ab iis qui has
res studiose admodum collegerunt,
multae aliae blasphemiae
Didymi, Euagrii, & Theodori.
Georgius Cedrenus in compendio
historiarum, anno 25. Justiniani imp.

Nos autem praeter reliquos omnes
haereticos a dictis quatuor sanctis
Conciliis damnatos, atque ecclesia
exclusos, damnamus etiam, atque
proscribimus Theodorum, qui fuit
Mopsuestiae episcopus, eiusque
impios libros: nec non ea quae
Theodoretus male scripsit contra
veram fidem & duodecim S. Cyrilli
capita, ac primam S. Ephesinam
Synodum, & pro defensione Theodori
ac Nestorii. Praeterea damnamus
etiam impiam epistolam, quam Ibas
fertur scripsisse ad Marim Persam,
quae negat Verbum Dei ex sancta
virgine deipara Maria incarnatum,
hominem esse factum, & B. Cyrillum
pro haeretico traducit: ac primam
quidem Ephesinam sacram Synodum
reprehendit, ut quae incognita
causa Nestorium damnauerit: duodecim
autem capitula sancti Cyrilli respuit,
Nestorio & Theodoro, eorumque
impiis scriptis & opinionibus patrocina-
tur. Quapropter effrenes haereticorum
istorum linguas, impiissimaque
scripta, ipsosque ad extremum in
falsis suis opinionibus ac malitia
perseuerantes, optimo iure patri-
mendaciorum diabolo annumerantes,
dicimus: *Ambulate in lumine ignis
vestri, & in flamma quam succendistis.*

Coll. 8.

Isti. 50.

ΕΚ ΤΩΝ

ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ
ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΠΕΜΠΤΗΣ

συνόδου.

Τὰ πάντα ἀγιωτάτω καὶ μακαριωτάτω κυρίῳ ἀδελφῷ
καὶ συναποστολῇ Βιγιλίῳ, Εὐτύχιος.

ΙΔΟΝΤΕΣ ὅπως ἀγαθῶν ἀγαθῶν ὅστιν ἡ τῆς θεοῦ εἰρήνῃ φρουροῦ-
 σα τὰς καρδίας καὶ τὰ νοήματα τῆς πᾶν, καὶ σωζήσουσα αὐτῶν εἰς
 τὸ εὖ καὶ τὸ αὐτὸ φρονεῖν, ἐν τῇ ἀρετῇ τῆς ὁρθῆς πίστεως ὁμολογία, καὶ τῇ
 τῆς θεῶν ἐπιτολῶν κατωρθώσῃ, καὶ τῷ θεῷ ἐν δόξῃ καθεστῶσα ποῖς εἰς τὰ
 ὁρθὰ ὁμοιοδοσί. Διὰ τῆτο ἀποδοχῶντες πῶ ἐνωσιν φυλάξαι, πρὸς πῶ
 καὶ δικίαν καὶ δόξαν τῆς ὑμετέρας μακαριότητος φανερόν ποιησόμεν, ὅτι
 αἱ ἡμεῖς ἐφυλάξαμεν καὶ φυλάξομεν πῶ πίστιν, πῶ ἑξαρχῆς παραδοθεῖ-
 σαν ὑπὸ τῆς μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ποῖς ἀγίοις ἀπο-
 στόλοις, καὶ ἁγίων ἐκείνων ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ κηρυχθεῖσαν, καὶ ὑπὸ τῆς ἀγίων
 πατέρων σαφηνισθεῖσαν, καὶ μάλιστα ὑπὸ τῆς ἐν ταῖς ἀγίαις τέσσασι συνό-
 δοις συνελθόντων, οἷς διαπαντός καὶ ἐν πᾶσιν ἀκολουθησόμεν, καὶ δεχόμεθα,
 τούτοις ἐν τελεωσίοις δέκα ἐκ τῶν ἀγίων πατέρων ἐν Νικαίᾳ συνελ-
 θόντας, καὶ τὸ ἅγιον σύμβολον ἡτοῖ μαθήματα τῆς πίστεως ἐκτελέσομεν, καὶ πῶ
 Ἀρείου μανίαν ἀναθεμάτισαντας, καὶ ἐν τῷ αὐτῷ φρονήσαντας ἢ φρονοῦν-
 τας. Δεχόμεθα δὲ καὶ ἐκ τῶν ἐκατὸν πενήκοντα ἀγίων πατέρων ἐν Κων-
 στατινουπόλει συνελθόντας, οἱ πῶ τὸ αὐτὸ ἅγιον μαθήματα ἐσαφηνίσαν, καὶ
 τὰ ἀρετῆς τῆς θεότητος τῆς ἀγίου πνεύματος ἐστρέψαν, καὶ πῶ ἀίρεσιν Μακε-
 δονίου τῆς πνεύματος μάχου, καὶ τῆς ἀσεβῆ Ἀπολιναρίου κατέκριναν, καὶ τῆς
 τὰ αὐτὰ ἐκείνοις φρονησάντων ἢ φρονοῦντων. Δεχόμεθα δὲ καὶ ἐκ τῶν διακο-
 σίαις ἀγίων πατέρων ἐν τῇ κατ' Ἐφεσον ἑστῆσιν συνόδῳ ἀθεοματίας,
 οἱ πῶν διὰ πάντων ἠκολούθησαν τῷ αὐτῷ ἀγίῳ συμβόλῳ ἡτοῖ μαθήματα,
 κατέκριναν δὲ Νεστόριον τῆς ἀσεβῆ καὶ τὰ μυστὰ αὐτοῦ δόγματα, καὶ ἐκ τῶν
 τὰ ὅμοια αὐτῷ ὁμοιοδοτήσαντες ἢ φρονοῦντας. Πρὸς τούτοις δεχό-
 μεθα καὶ ἐκ τῶν ἐξακοσίων τελεωσίων ἀγίων πατέρων ποῖς ἐν Καλχηδὼνι συν-
 ελθόντας, οἱ πῶν καὶ αὐτοὶ διὰ πάντων σιγήσαντες τῆς ἑσθέρηθῆσιν ἀ-
 γίας τελεῖς συνόδοις, καὶ ἠκολούθησαν τῷ ἑσθέρηθῆσιν συμβόλῳ, ἡτοῖ μα-
 θήματα, τῶν ἁγίων τῆς ἀγίων πατέρων ἐκτελέσει, καὶ ἐκ τῶν ἐκατὸν πενή-
 κοντα ἀγίων πατέρων σαφηνισθέντι· καὶ ἀνεθεμάτισαν ποῖς ἑστῆσιν παρὰ
 τὸ εἰρημῶν σύμβολον πολυμῶντας διδάσκων, ἢ ἐκπέδων, ἢ παραδιδό-
 νων τῆς ἀγίας τῆς θεοῦ ἐκκλησίας. κατέκριναν δὲ, καὶ ἀνεθεμάτισαν καὶ
 Εὐτύχιον, καὶ Νεστόριον, καὶ τὰ ἀσεβῆ αὐτῶν δόγματα, καὶ ποῖς τὰ ὅμοια
 αὐτοῖς φρονησάντας ἢ φρονοῦντας. Τούτων οὕτως ἐχόντων, δῆλον ποιη-

Concil. Tom. 12.

I i ij

Epistola
Eutychni
ad Vigilium:
extat supra
Latine in
Coll. i. pag.
19.

μην, ὅτι πάντα τὰ ὑπὸ τῆς παρρησιᾶς ἀγίων πατέρων σωόδων κελ-
 ῶν τε καὶ οὐρανῶν, καὶ ἐφυλάξαμεν, καὶ φυλάσσομεν ὅπως καὶ κτ'
 διαφοροῖς χρόνοις αἱ εἰρημύαι ἄγαι τέσσαρες σωόδοι ἐγγύοντο, ὁμῶς
 μίαν καὶ πῶ αὐτῶ ὁμολογίᾳ τῆς πίστεως ἐφυλάξαν καὶ ἐκήρυξαν. Δε-
 χόμεθα δὲ καὶ ἐπιπυστόμεθα ἐπὶ τὰς ὀπίσθιας τῆς πατρῴων τῆς ἐν Ρώμῃ
 ἁποστολικῆς καθέδρας, τῆς τε ἄλλων, καὶ Λέοντος τῆς ἐν ἀγίοις, τὰς πρὸς τῆς
 ὁρθῆς πίστεως γεγραμμένας, πρὸς τῆς ἀγίων πατέρων σωόδων, ἢ μίας ὅσων
 αὐτῶν. Ὅποτε τῶν τῶν παρρησιᾶς πάντα καὶ ἐφυλάξαμεν, καὶ φυ-
 λάσσομεν, καὶ ἐν πύτοις συμφωνοῦμεν ἀλλήλοις, ἀναγκασθὲν ὅτι διὰ τὴν ἐπι-
 στήμην πρὸς τῶν τῶν κεφαλῶν, πρὸς ὧν ἡσὶ ζήτησις ἀνεφύη. Καὶ διὰ τῆ-
 πο ἀπὸ μέρους, παρρησιᾶς ἡμῶν τῆς ὑμετέρας μακαροπότου, ἀπαράχως
 ἐμὴ ἱερατικῆς παρρησιᾶς, τῆς ἀγίων παρρησιᾶς διαγωγῆς, τὰ αὐτὰ
 κεφάλαια ἐν μέσῳ παρρησιᾶς κοινῶς τρακτάτω ζήτησιν, καὶ ἀπι-
 βλησθῆναι, ἐπὶ τῆς ὀπίσθιας τῆς ζήτησις διὰ τῆς ἐρέσκον, καὶ συμφωνοῦν τοῖς
 παρὰ τῶν ἀγίων πατέρων σωόδων οὐρανῶν ὅπως εἰς αὐξήσιν τῆς εἰρήνης,
 καὶ εἰς ὁμόνοιαν τῆς ἐκκλησιᾶς σωτηρίας, τὸ πάσης διχονοίας ἐν μέσῳ ἀπαρρη-
 σιᾶς, τὰ ἐπὶ τῆς ἀγίων πατέρων σωόδων οὐρανῶν, ἀσάλαστα τηρηθῆ-
 ναί, τῆς σεβασμῶν τῆς ἀγίων σωόδων ἐν ἅπασιν φυλάσσομεν. Τούτοις
 ἢ καὶ ὑποσημειώμεθα. καὶ ὑπογραφή ἑβρωμῶν ἐν κελίῳ ὑπὸ ἀρχῆς ἡμῶν,
 ἀγιώτατε καὶ μακαρώτατε ἀδελφέ. Εὐχὴ Εὐτύχιος ἐλέει θεοῦ ὀπίσθιας
 Κωνσταντινουπόλεως νέας Ρώμης, πᾶσι τοῖς παρρησιᾶς ἐπὶ τῆς
 ἡ. Ο αὐτὸς λίβελλος ἐγγύετο καὶ πρὸς Ἀπολιναρίου τῆς ὁσιωτάτου ἡγε-
 μοσύνης τῆς Ἀλεξανδρείων μεγαλοπόλεως, καὶ Δομνίνου τῆς ὁσιωτά-
 του ἡγεμοσύνης τῆς Θεουπολιτῶν, καὶ τῆς ὑπὸ αὐτῶν θεοφιλεστάτων
 ὀπίσθιας, τῆς καὶ ἐπισημῶν ταύτη τῆ βασιλείδι πόλει, πρὸς τὸ αὐ-
 ὁσιώτατον Βιγίλιον.

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΒΙΓΙΛΙΟΥ

τῆς ὁσιωτάτου πάπα πρὸς Εὐτύχιον ἀγιώτατον ἡγε-
 μοσύνην Κωνσταντινουπόλεως, καὶ πῶ
 ὑπὸ αὐτῶ σωόδοι.

Τῶν ἀγαπητῶν ἀδελφῶν Εὐτύχιω καὶ τοῖς ὑπὸ σέ ὀπίσθιας,
 Βιγίλιον.

Epistola
 Vigili ad
 Eutychiū.

ΕΠΛΗΡΩΘΗ χάρις τὸ σῶμα ἡμῶν, καὶ ἡ Γλυῶσα ἡμῶν ἀγαλλιά-
 σεως, ὅτι τῆς συγχύσεως τῆς διχονοεῖν παρρησιᾶς, πῶ εἰρημῶν ὁ θεὸς
 τῆ αὐτῆς ἀποκατέστησεν ἐκκλησίαν ἵνα πληροῦται τὸ γεγραμμένον ἰδοὺ δὴ πῶ
 κελόν, ἢ πῶ τῆς πῶν, ἀλλ' ἢ τὸ καποικεῖν ἀδελφοὺς ὀπίσθιας; Πάντ γὰρ ἡμᾶς
 ἐν κελίῳ ἀγαλλιάσθαι παρρησιᾶς, ὅτι πῶ ἐπὶ τῆς ἡμῶν παρρησιᾶς
 πληροφροῦν τῆς ὑμετέρας ἀγάπης, ἢς ἡ δυνάμις οὕτως ἔχει. Inferta est

ANNO
 CHRISTI
 555

hoc loco superior Eutychii epistola, plenior autem hic est
 subscriptio aliquot verbis, vt in editione Latina. Τούτοις δὲ
 καὶ ὑποσημνωμένα, ταύτης τῆς ὀρθοδόξου ὁμολογίας πλὴν Φαιδρότητα
 ἀσμένως περιπυξάμενοι, τὰ αὐτὰ ἡμεῖς διὰ πάντων καὶ ἐν ἅπασιν διποδε-
 χόμενοι, φυλάξεν τε καὶ ἀμωμῆτως τηρήσῃ, τῆς θεοῦ ἡμῶν προσηγοριμέ-
 νου, ἐπιγελλόμεθα. Ἀπάντων ἑνὶ τῷ τῆς ὑμετέρας παρεχομένων ὁμο-
 λογία, ἐν τῇ οἰκείᾳ δυνάμει εἰς τὸ διωκεῖς μόνον, ἤπισεν ἡ ἀδελφό-
 τῆς ἡμῶν, ὡς ἡμῶν προκαθημένων, πρὸς τῶν τελῶν κεφαλαίων, ὅς
 ὦν ζήτησις ἀνεφύη, ἀπερῶς τε καὶ μὴ ἰερατικῆς ἀρετῆς, τῶν
 ἀγίων παρεχομένων διαγελίων, συκριθίωται, καὶ τέλει τῆς ζήτησός ταύ-
 τη τῷ θεῷ δρέσκον, καὶ συμβαῖν τοῖς παρὰ τῶν μνημονόδοξων πεισά-
 ρων ἀγίων συνόδων ὀρεαῖσιν, ἵππεθίωται ἵνα πάσης ἐκ μέσου διχονοίας
 αἰαιρουμένης, τὰ διὰ τῶν ἀγίων πεισάρων συνόδων ὀρεαῖσιν, ἀσάλλῃ
 φυλαχθῆν, τῆς σεβάσματος τῶν ἀπάντων συνόδων ἐν ἅπασιν φυλαχτιομένου.
 Ἰωπρὸς ὁμολογίαν τῶν πατριαρχῶν παρὰ δόσεων μνημονόουσαν, καὶ αὐτῆς
 ἀκολουθούσαν, τὸ το μὲν ἐν τῇ ἡμῶν ἀδελφότητι, τὸ δὲ ἐν ἅπασιν τοῖς τῶ
 ὁμοία ὁμολογησασί τε καὶ ὁμολογησασί, παντὸς ἐπάμνου πεπληρωμένῳ
 κρίνομεν, καὶ ὑμετέροις ὅς αὐτῶν τῆς ἀρετῆς ἀληθῶς ἀδελφοῦς ἵππι-
 νόσκουμεν. Ὅθεν πλὴν τῆς θεοῦ Φιλιδουθεσίᾳ ἱκεθίωται, ὡς πάντας ἡμᾶς
 ἐν ταύτῃ τῇ ὁμολογίᾳ καὶ ταῖς πατριαρχῆς παραδόσεσιν ἐμμένοντα, ἀξίως
 ἄρεθίωται τῆς ἐπιγελίας ἡμῶν, καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς θείας κρίσεως ἐπὶ
 οὐδεμῶ παραβάσῃ τῶν πατριαρχῶν διατυπώσεων ὑποθιθίωται ἄρεθίωται.
 Τούτων οὕτως εἰρημύων, τῆς ὑμετέρας ἀίτησεως τῶν πόδων ἐγνωκότες, ἐπε-
 νόουσαμεν, ἵνα πρὸς τῶν τελῶν κεφαλαίων, ὅς ὦν ζήτησις ἀνεφύη, ἱνομένης
 κανονικῆς συνόδου, καὶ τῆς δικαίου φυλαχτιομένου, ἐν μέσῳ [τῶν] παρεκει-
 μένων τῶν ἀγίων διαγελίων, ἀμα τοῖς ἐνωθεῖσιν ἡμῖν ἀδελφοῖς, σύγκρισιν
 ποιησόμεθα, καὶ τέλει τῶν θεῶν δρέσκον, καὶ συμβαῖν τοῖς παρὰ
 τῶν ἀγίων πεισάρων συνόδων ὀρεαῖσιν· εἰδότες δηλαδὴ, κατὰ τῆς καὶ ἡ
 τῆς κοινῆς ὁμολογίας μῆρτυρία δείκνυσιν, ὡς τῶν μνημονόδοξων πεισά-
 ρων συνόδων ἐν ἅπασιν τὸ σεβάς φυλαχτιετα. Ὑπογραφή. Ὁ θεός σε ὑγίῃ
 διαφυλάξῃ, ἀδελφὲ ἱμμώτατε. Ἐδόθη πρὸς ἐπὶ εἰδῶν Ἰαννουαρίων, βα-
 σιλείας τῆς δεσπότης Ἰουστινιανοῦ τῆς αἰωνίου Αὐγούστου ἔπις εἰκοσιεβδό-
 μου, μὴ πλὴν ὑπατίου Βασιλείου τῆς λαμπεροῦ, ἔπις δωδεκάτου.
 Τὰ ἀπὸ πύπου ἔγραψε καὶ πρὸς Ἀπολιναρίῳ τῶν ὀσιώτατον ἀρχιε-
 πίσκοπον τῆς Ἀλεξάνδρειας μεγαλοπόλεως, καὶ πρὸς Δομνῶν τῶν ὀσιώ-
 τατον ἀρχιεπίσκοπον τῆς Θεουπολιτῶν, καὶ πλὴν ὑπὸ αὐτῶν συνόδων.

ANNO
CHRISTII
537

πρὸς αὐτὸν. ἀλλ' ὡς εἶπεν, τὰ χεῖρα νικᾷ. ὑποπλάσιό μιν οὐ γὰρ τὰ Νεστορίου
μισῶν, ἐτέρω πάλιν αὐτὰ συγκροτοῦσι ἕθω, τὰ Θεοδώρου θεωμαζόν-
τες, καὶ τοὶ πλὴν ἰσῶν, μᾶλλον δὲ πολλὰ χείρονα νοσοῦντα δυσέβειον. οὐ γὰρ
Θεόδωρος Νεστορίου γέρονε μαθητὴς, ἀλλ' οὗτος ἐκείνου, καὶ ὅξ' ἐνὸς ὡσαύ-
τε λαοῦ σῶματος, ἕνα τε Θ τῆς κακοδοξίας ἐκ τῆς ἑαυτῶν καρδίας ἀναπί-
οισιν ἰόν. γεγράφασι γὰρ πρὸς μὲν Θ ἐκ τῆς ἀνατολῆς, ὅτι οὐ γὰρ τὰ Θεο-
δώρου διαβάλλεσθαι ἴνα μὴ, Φασί, καὶ τὰ τῆ μακαρίου Ἀθανασίου, καὶ
Θεοφίλου, καὶ Βασιλείου, καὶ Γρηγορίου διαβληθῆναι. ἀ γὰρ ἐλάλησε Θεόδω-
ρος, ταῦτα καὶ κείνοι. ἐγὼ δὲ πᾶσι γεγράφοντων ἐκ ἑωυτοῦ μίμω, ἀλλ' ἔφω
ἐν παρρησίᾳ, ὅτι Θεόδωρος μὲν δυσφημιον ἔχει καὶ Γλαύσαν, καὶ κάλαμον
ὑπερβύβωτα ταύτη· Θ δὲ γεγόνασιν ὀρθοδοξίας πίστεως διδασκαλοὶ, καὶ
διέπρεψαν ἐν πύτοις. διέθηκαν δὲ οὕτως ἑστῶσι διὰ τῆς ἀνατολῆς, ὡς καὶ ἐκ-
βοήσας γρη῏σσαι ἐν ἐκκλησίᾳς πρὸς τῆς δὴμων· αὐξείτω ἡ πίστις Θεοδώρου·
οὕτω πρὸς ὁμοῦ ὡς Θεόδωρος· λίθοις αὐτὸν βαλόντες ποτὲ ἐν τῇ πρὸς αὐτοῖς
ἐκκλησίᾳ, πολήσαντα ἕνι πρὸς ἀφ' ἑξῆς αὐτῶν βραχί. ἀλλ' ὡς ὁ διδασκαλὸς
βούλεται, οὕτω φρονεῖ τὸ ποίμνι Θ. ἐγὼ μὲν οὐκ οὔτε ἐπαισάμην ὀπι-
μῶν οἷς γεγράφασι, οὔτε παύσομαι. ἵππ' ἢ ἐχρῆν καὶ ἀνελογίας ἐγρέ-
φοις Θ παρ' αὐτοῖς, ἐκλύψας τοῖς Θεοδώρου καὶ Διοδώρου βιβλίοις, οἷς
γεγράφασι, οὐ πρὸς τῆς σαρκώσεως μᾶλλον Θ τῆς μονοφυσίως, ἀλλὰ καὶ τῆς
σαρκώσεως, ἐπελεξάμην ἕνα τῆς κεφαλῶν καὶ Θ ἐν δὲ γόμῳ Θ ἕ-
πον ἀντιπρὸς αὐτοῖς, διὰ φωνῶν πανταχοῦ βδελυρίας οὐσαν μεσῶν
πλὴν δόξαν αὐτῶν. πρὸς ἑξῆς αὐτῶν δὲ μετὰ τῆς μνημονοθέντος βλαβεράτου
διακόνου καὶ ἀρχιμανδρίτου Μαξίμου διεμυθῶσαι τὸ σύμβολον τῆς πί-
στεως, τὸ ἐκπέδον παρὰ τῆς ἀγίας τῆς ἐν Νικαίᾳ σωελθόντων, καὶ πρὸς τὸ
καθῆκα ἑμαυτὸν. διαβεβαίονται γὰρ πανούργως ἕνας πρὸς ἀποπεισάσαι τε καὶ
λέγειν αὐτῶν, καὶ ἀκολουθεῖν αὐτῶν, μὴ μὲν ἐπ' καὶ ἐνόοιαι ἔχειν ὀρθαί, διὰ
φέρειν δὲ μᾶλλον Θ τὰ ὀρθῶς τε καὶ ἀπρὸς κλινῶς εἰρημῶνα πρὸς τὸ
αὐτοῖς δοκοῦν. ἵνα δὲ μὴ ταῦτα λαμβάνῃ πλὴν σῶν ὁσίοις τε, πεπόμεφα μὲν τὸ βι-
βλίον * εἰς αὐτὸ Θ τὸμον. καὶ δὴ ἐντυχοῦσα κατὰ ξίωσάτω τὰς σωθήσας ὑπὲρ
ἑμοῦ ποιῆσαι πρὸς οὐχί.

ΚΥΡΙΑΛΟΥ ΠΡΟΚΛΩ. ΕΠΙΣΚΟΠΩ.

Κωνσταντινουπόλεως πρὸς Θεοδώρου τῆς Μοψουεσίας, ἀιτουῦτος
αὐτῷ, ὡς μὴ συγχαρῆσαι ἀναθεματιζέτω αὐτὸν,
ὡς ἀπὸ τῆς ταραχῆς γινόμενον Θ.

ΜΟΛΙΣ ποτὲ καὶ πολλοῖς ἰδρῶσι τῆς τε σῆς ὁσίοις καὶ τῆς ἀγίας σω-
δου τῆς σωμαχθείσης καὶ πλὴν Εφεσίων, τὰς Νεστορίου κενοφωρίας
διὰ βελήκασι ἐν πανταχοῦ τῆς θεοδ' ἐκκλησίᾳ· δυσφοροῦσι δὲ λίαν ὀπι-
πύτοις ἕνεκ τῆς καὶ πλὴν ἑῶν, οὐ λαϊκῶν μόνον, ἀλλὰ γὰρ καὶ τῆς τετραμέ-
νων εἰς ἱερουργίᾳ. ὡσαύτ' ὅτι τὰ χρονώτερα τῆς παιδῶν δυσχερέστερα πως

δεῖ πρὸς τὸ θεράπευσαι, ἢ τὰ χα ποὺ κὺ εἰς ἅπαν ὄρνείται τῆτο· οὕτω κὺ ψυ-
 χὴ διεσφραμμένων ἐνοιῶν καὶ δογματῶν σιπηδόνι ἀρρώγησασα, δυσσπό-
 βλητον ἐχθὲρ πάθος. πλὴν τῆ τῆ θεοδ χελεπ, εἴτε πρὸ φάσας, εἴτε ἀληθεία,
 Ὡ ἐνα Χελεπὸν καὶ λαλοδοσι καὶ κηρύττοισι, καὶ ταῖς Νεσορέου δυσσέβεις πε-
 ρεπλορηγίας ἀνιδεμαίωσαν. καὶ τέως ἐν δὶ δία πολλῆ τῆ αὐ πόδι, ἔσφραξισιν
 εἰς τὸ ἀραρὸς ἐν πίστῃ καθ' ἡμέραν καὶ Ὁ σαλβυόμυοί ποτε. νυνὶ δὲ, ὡς γέ-
 γραφε πρὸς μὲ ὁ κύριός μου ὁ θεότατος ἐπίσκοπος τῆς Ἀντιοχείων Ἰωάν-
 νης, ἀρχὴ παρ' αὐτοῖς ἐτέρου κλύδων Ὁ ἐγήγαρται. καὶ τὰ χα ποὺ πολὺ τὸ
 δέῃ, μὴ ἀρεα ποδ' ἕνες τῆς ὠπαραφόρον ἰσπονοσήσασιν εἰς τὸ ἐν ἀρχαῖς.
 Φασὶ γὰρ ἕνας τ' ἐμεγάλω ἐκείνω πόλιν κατὰ λαβεῖν, εἴτα πρὸσελθὼν
 τοῖς δισσεβέσασιν καὶ φιλοχρῆστοῖς βασιλεύσιν, ὄξαιτήσασιν τε διὰ διακρίμα-
 τος αὐτῶν ἱεροδ' τῆ Θεοδώρου τῆ Μοχουεσίας ἀναδεμαίωσαι βίβλια, αὐ-
 τὸν τε Ὡ μνημονυθέντα ἀύδρα. πολὺ δὲ αὐτῶ κ' πλὴν ἐφ' αὐ ὄνομα, κὺ δαυ-
 μαζόνται λίαν αἰ σωτῆ ζεις αὐτῶ. καὶ ὡς γέ Φασι, δυσσοροδοσιν ἅπαντες, ὡς
 ἀνδρὸς ἐπίσμου καὶ τελυθήσαντος ἐν κοινωγία τῆς ἐκκλησιῶν, ἀναδεμα-
 υζομύου νυνὶ ὅπ μὲν γὰρ ἐν τοῖς σωτάγμασιν αὐτῶ δὲ ἰσποκόμεν ἕνα ἐκτό-
 πως εἰρημύρα, καὶ ἀκράτου γέμοντα δυσσοημίας, οὐδενὶ τ' ὄρθα φρονεῖν εἰω-
 θῶτων ἀμφίβολον. ἴσω δὲ ἢ σὴ ὀσιόπισ, ὅπ πρὸνεχθείσιν τῆ ἀγία σωόδο
 ἐκδέσσεως πρ' αὐτῶ σωτῆ χθείσιν, ὡς Ὁ * πρὸσελόντες ἐφασκον, οὐδὲν ἐχθ-
 σης ὑγιές, κατεκεδέθηλθε μὲν αὐτῶ ἢ ἀγία σωόδο, ὡς διεσφραμμένων
 γέμουσαν ἐνοιῶν, κὺ τ' Νεσορέου δυσσέβειδιν οἰονεῖ πως πηγάζουσαν. κα-
 τὰ κείνασα δὲ ἑδὼ οὕτω φρονουῶτας, οἰκονομικῶς ἐκ ἐμνημόνυσε τῆ αἰ-
 δρὸς, οὐδὲ αὐτὸν ἰσπέσκειν ὄνομασὶ τῶ ἀναδεμαίωσαι δὲ οἰκονομίῳ ἵνα
 μὴ ἕνες τῆ ἰσπολήψα τῆ ἀνδρὸς πρὸσεχρηκότες, ἀποβάλωσιν ἐαυτῶν τ' ἐκ-
 κλησιῶν. ἢ δὲ ἐν τούτοις οἰκονομία ἀρεπὸν πρηῆμα καὶ ἄφόν. εἰ μὲν γὰρ ἕνω
 ἐν τοῖς ζῶσιν ἐπ, καὶ σωόπλ Ὡ ταῖς Νεσορέου δυσσοημίας, ἢ σωαγο-
 ρβῆιν ἠδελον οἷς ἐγραφεν αὐτὸς, πέπονδεν αὐ κὺ Ὡ εἰς ἴδιον πρὸσωπον ἀνα-
 δεμαίωσαι. ὅπ δὲ ἀπεδήμωσε πρὸς θεόν, ἀρκεῖ, κατὰ πρ' ἐγ' ὡμαι, τῆ
 ἐκτόπως αὐτῶ γεγραμμένα ἐκβάλλεσασιν παρὰ τῆς ὄρθως ἐχόντων τὰς δὲ-
 ζας, ὅτε ταῖς αὐτῶ πειτυχανοῖσι βίβλοισι. καὶ τὸ πρῶμπεσφ χωρεῖν, θορύ-
 βων ἐδὲ ὅτε πῆκει πρὸ φάσας. κὺ καθ' ἕπερον δὲ ἕσπον ἀναδεμαίωσαι κὺ
 ἐκβεβλημύων τῆς Νεσορέου δυσσοημίων, σωικεβέβλωται κὺ τὰ ἐκείνου
 πλείω ἐχόντα πρὸς ταῦτα πλὴν συγγύειδιν. εἰ μὲν οὖν ἕδρων τῆτο ἀμελλ-
 λητῆ τῆ κ' πλὴν ἐφ' αὐ ἕνες, κὺ οὐδένα θορύβον ἕνω ἐντῶθεν πρὸσοδοκῶν,
 ἐφλω αὐ, ὅπ τὸ λυποῦν οὐδὲν ἀπατεῖσασιν νυνὶ τῆτο καὶ ἐγρέφωσιν αὐτοῖς.
 εἰ δὲ, ὡς γράφει ὁ κύριός μου ὁ ὀσιώπειτ Ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ἀντιοχείων
 Ἰωάννης, ἕλονται αὐ μᾶλλον γηυέσασιν πρὸ κείνωσιν, ἢ πρὸ ξαῖ ἕ ποιοδ' Ὡ,
 ἵνα π' φλόγα κατενωαδεῖσασιν ἀναρρίπυζομύου, κὺ παυσασμένους θορύβους ἀνα-
 σκαλβύομύου ἐκ δικαίεσφ, μὴ ποτέ πως τὰ ἐχάτα χείρονα τῆς πρὸσωπον
 βρεθῆ; καὶ ταῦτα φημι σφόδρα μὲν ἐπίμυῶν οἷς γέγραφεν ὁ μνημο-
 νυθεῖς

AVRO
CHERIT
511

ANNO
CHRISTII
533.

νδύεις Θεόδωρο, ὑφορμόμου δὲ τῶν παρὰ Ἰωνων ἐσομύριους ἐπὶ τῶν
 ἀσμάτων σου, μὴ ἀρεσῶς τῶν Νεσορείου δριμύτων ἀρξωνταῖ ἴνες κα-
 τασκασμένως κατ' ἐκείνο που τὸ εἰρημόριον τῶν παρ' Ἑλλήσι ποιητῆ, Πά-
 κλον ἀφ' ἑαυτῶν, σφῶν δὲ ἀπάν κήδε ἐκάστη. ἀν' Ἰόνιω συναρέσει ταῦτα τῆ
 σὴ ὁσότητι, μιλῶσαι κατὰ ζήλοισιν, ἵνα καὶ κοινῶν γράμματι κατὰ σαλῆ. διω-
 πὸν γὰρ καὶ τοῖς ταῦτα ἀπήσασι τὸ οἰκονομίαν ἀφηγήσασθαι τὸ ἀσμάτου, πε-
 σά τε αὐτῶν ἠρεμεῖν ἐλέσθαι μάλλον, καὶ μὴ σκαυδαλοῦ ἀφ' ἑαυτῶν ταῖς ἐκ-
 κλησίαις γινέσθαι. πέπομφα δὲ καὶ τὸ ἴσον τῶν γραφέντων ἀρεσῶς ἐμὲ παρὰ
 τῶν κυρίου μου τῶ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Ἰωάννου. ὧ καὶ ἐπιτυχόσα ἡ σὴ ὁσότη-
 τος, δέξεται πάντως ὀφθαλμῶν εἰς τὴν ὑπόδειξιν.

ΕΚ ΤΗΣ ΟΓΔΟΗΣ ΠΡΑΞΕΩΣ ΤΗΣ
 ἀγίας οἰκουμένης πέμπτης συνόδου, κατὰ Θεοδώρου
 ἐπισκόπου γυμομύου Μοψουετίας.

I.

Εἰς οὐχ ὁμολογεῖ πατρὸς, καὶ υἱοῦ, καὶ ἀγίου πνεύματος μίαν φύ-
 σιν, ἢ τοῦ οὐσίου, μίδου τε δυνάμιν, καὶ ὁμοσίαν, τετάδα ὁμοούσιου,
 μίδου θεότητι ἐν τριῶν ὑποστάσεων, ἢ ἕνωσιν ἀρεσῶς ἀρεσῶν ἀρεσῶν.
 ὁμοούσιος ἀνάθεμα ἔστω. Εἰς γὰρ θεὸς ἔστι πατήρ, ὁμοούσιος τῶν πάντων, καὶ εἰς κύριος
 Ἰησοῦς Χριστὸς, δι' οὗ τὰ πάντα, καὶ ἐν πνεύμα ἅγιον, ἐν ᾧ τὰ πάντα.

Anathema-
 tismi decre-
 ti a quinta
 Synodo.
 Extant La-
 tine supra
 coll. 8.

II.

Εἰς οὐχ ὁμολογεῖ τῶν θεοῦ λόγων εἶναι τὰς δύο γυνήσας, τὴν τε ἀφ' ἑ-
 αὐτῶν ἐκ τῶν πατρὸς, ἀρχόντως, καὶ ἀσωμάτως, τὴν τε ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμέ-
 ρων, τῶν ἀπὸ κατελάθοντος ἐκ τῶν οὐρανῶν, ἔσκαρκεντῶν ἐκ τῆς ἀγίας
 ἐκδόξου θεοτόκου, καὶ ἀπαρθέντου Μαρίας, καὶ γυνηθέντος ὁμοούσιος ὁ
 θεοτόκος ἀνάθεμα ἔστω.

III.

Εἰς λέγει ἄλλον εἶναι τῶν θεοῦ λόγων, ἢ ἑαυτοῦ ἀπορρήσαντα, καὶ ἄλλον τὸ
 Χριστὸν πατὸντα, ἢ τὸν θεὸν λόγον σῶσαι λέγει τῶν Χριστῶν γυμομύου
 ἐκ γυναικός, ἢ ἐν αὐτῶν εἶναι ἄλλον ἐν ἄλλῳ ἄλλ' οὐχ ἓνα, καὶ αὐτὸν αὐτὸν
 κύριον ἢ μὴ Ἰησοῦν Χριστὸν, τῶν θεοῦ λόγων, σκαρκεντῶν καὶ ἐναν-
 θεσπῆσαντα, ἔστι τῶν ἀπὸ τὰ τε θαύματα, καὶ τὰ πάθη, ἀπὸ ἐκοισίως ὑπέ-
 μινε σαρκί· ὁμοούσιος ἀνάθεμα ἔστω.

IV.

Εἰς λέγει κατὰ χάριν, ἢ κατὰ ἐνέργειαν, ἢ κατὰ ἀξίαν, ἢ κατὰ ἰσοπμίαν, ἢ κατὰ
 αὐθεντίαν, ἢ ἀναφοράν, ἢ χάριν ἢ δυνάμιν, ἢ ἐνωσιν τῶν θεοῦ λόγων ἀρεσῶς
 ἀνθεσπον γινέσθαι ἢ κατὰ διδοκίαν, ὡς ἀρεσῶν τῶν θεοῦ λόγων, τῶν ἀν-
 θεσπου, ἀπὸ τῶν ὅντων, καὶ καλῶς δόξα αὐτῶν ἀπὸ αὐτῶν, κατὰ Θεόδωρο
 μαγνόμενος λέγει ἢ κατὰ ὁμωνυμίαν, καθ' ἡν τῶν Νεσορείαν τῶν θεοῦ λό-
 γων, Ἰησοῦν, καὶ Χριστὸν καλοῦντες, καὶ τὸ ἀνθεσπον κατωλισμένως Χριστὸν,
 Concil. Tom. 12.

καὶ ἡὸν ὀνομάζοντες, καὶ δύο παρόσωπα παρῶφαναως λέγοντες, καὶ μόνῳ
 πλὴν παροσηροείδῳ, καὶ ἱμελίῳ, καὶ ἀξίῳ, καὶ παροσηκωήσῳ, ἔν ἑν παρόσωπον, καὶ
 ἕνα Χριστὸν ὑποκείμενον λέγειν. Ἀλλ' οὐχ ὁμολογεῖ πλὴν ἐνώσειν τῷ Θεοῦ λό-
 γου παρὸς σαρκὶ ἐμψυχωμένην ψυχῇ λογικῇ, ἔνοεσθαι, καὶ συνῆσθαι,
 ἡγῶν καθ' ὑπόστασιν γηγνησθαι, καθὼς ὁ ἅγιος πατέρες ἐδίδαξαν. ἔ
 διὰ τῆτο μίαν αὐτῶ πλὴν ὑπόστασιν, ὅ ὅστιν ὁ κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς, εἰς
 τῆς ἁγίας τριάδος· ὁ ὅσιος δὲ ἀνάστημα ἔστω. Πολυζήπως γὰρ νοουμένης
 τῆς ἐνώσεως, ὁ μὲν τῆ ἀσέβεια Ἀπολιναρίου καὶ Εὐπυχοῦ ἀκολουθησά-
 ντες, πῶ ἀφανισμῶ τῆρ συνελθόντων παροσηκωῆμοι, πλὴν καὶ σύγχισιν πλὴν
 ἐνώσειν πρεσβύσοισιν. ὁ δὲ παὶ Θεοδώρου καὶ Νεστορίου φρονουῦτες, τῆ
 διαίρεσθαι χαιρόντες, χαιρικῶ πλὴν ἐνώσειν ἐπεισάγοισιν. ἡ μὲντοι ἁγία ἔ
 Θεοῦ
 ἐκκλησία ἐκατέρωσ ἀίρέσεως πλὴν ἀσέβειαν ἀποβαλλομένη, πλὴν ἐνώσειν τῷ
 Θεοῦ λόγου παρὸς πλὴν σαρκὶ, καὶ συνῆσθαι ὁμολογεῖ, ὅ ὅστιν καθ' ὑπόστα-
 σιν. Ἡ γὰρ καὶ συνῆσθαι ἐνώσειν, ὅ ὅστιν καὶ Χριστὸν μωσήου, οὐ μόνον ἀσύ-
 χητα ἔ
 συνελθόντα διαφυλάττει, ἀλλ' οὐδὲ διαίρεσιν ὁμοδοχεταί.

V.

Εἰ πῆ πλὴν μίαν ὑπόστασιν τῷ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ οὕτως ἐκλαμ-
 βανῆ, ὡς ὁμοδοχουμένη πλὴν ὑποστάσεων σημασίαν, καὶ διὰ τούτου εἰσα-
 γῆν ὁμοδοχεῖ ὅ ὅστιν καὶ Χριστὸν μωσήου δύο ὑποστάσεσ, ἡποὶ δύο παρόσω-
 πα, καὶ τῆρ πῶ αὐτῶ εἰσαγομένων δύο παρόσωπων, ἐν παρόσωπον λέ-
 γει καὶ ἀξίῳ, καὶ ἱμελίῳ, καὶ παροσηκωήσῳ, καθὰ τῆ Θεοδώρου, καὶ Νε-
 στορίου μαγνησῶμοι συνεγρῶσαντο. ἔ συκοφαντεῖ πλὴν ἁγίῳ ἐν Καλχηδόνι
 συνόδῳ, ὡς καὶ ταῦ πλὴν πλὴν ἀσέβει ἐνοιου χρησαμένη πλὴν τῆς μίας ὑπο-
 στάσεως ῥήματι. Ἀλλὰ μὴ ὁμολογεῖ ὁ τῷ Θεοῦ λόγον σαρκὶ καθ' ὑπόστα-
 σιν ἐνώσειν, ἔ διὰ τῆτο μίαν αὐτῶ πλὴν ὑπόστασιν, ἡποὶ ἐν παρόσωπον· οὐ-
 πως τε ἔ πλὴν ἁγίαν ἐν Καλχηδόνι συνόδῳ, μίαν ὑπόστασιν τῷ κυρίῳ ἡμῶν
 Ἰησοῦ Χριστοῦ ὁμολογεῖται· ὁ ποιοδὸς ἀνάστημα ἔστω. Οὐτε γὰρ παροσηκωῆ
 παροσηκωῆ, ἡγῶν ὑποστάσεως ἐπεδέξατο ἡ ἁγία τριάς, καὶ σαρκωθέντος
 τῷ ἐνὸς τῆς ἁγίας τριάδος Θεοῦ λόγου.

VI.

Εἰ πῆ κατὰ χριστικῶσ, ἀλλ' ἐκ δληθῶσ θεοτόκον λέγει πλὴν ἁγίαν ἐνδο-
 ξῶ ἀειπαρθέν Μαρίῳ ἡ καὶ αἰαφορῶν, ὡς ἀνδρόπου ψυλοδ γνη-
 σθέντος, ἀλλ' οὐχ τῷ Θεοῦ λόγου σαρκωθέντος, καὶ τῆς ὅσ αὐτῆσ, αἰαφερο-
 μῆσ ὅ κατ' ἐκείνου τῷ ἀνδρόπου γνησέως ὅ ὅστιν τῷ Θεοῦ λόγον, ὡς συνό-
 τα τῷ ἀνδρόπου γνησῶν καὶ συκοφαντεῖ πλὴν ἁγίαν ἐν Καλχηδόνι συνό-
 δῳ, ὡς καὶ ταῦ πλὴν πλὴν ἀσέβει ὁμοδοχεῖσαν πῶ Θεοδώρου ἐνοιου, θεοτό-
 κον πλὴν παρθέν εἰποδῶ· ἡ εἰ πῆ ἀνδροποτόκον αὐτῷ καλεῖ, ἡ χριστικῶν,
 ὡς τῷ Χριστοῦ μὴ ὄντος Θεοῦ· ἀλλὰ μὴ κυρίως, καὶ καὶ ἀλήθειαν θεοτόκον
 αὐτῷ ὁμολογεῖ, διὰ τῶ, ὁ παρὸ τῶν αἰώνων ἐκ τῶ παρὸσ γνησθέντα Θεοῦ
 λόγον, ἐπ' ἐγῶτων τῶν ἡμερῶν ὅσ αὐτῆσ σαρκωθέντα, οὐπο τε βίσεβῶσ

καὶ πῶς ἀγίου ἐν Καλαχιδόνι συνέθετον θεοτόκον αὐτῶν ὁμολογήσῃ, ὁ ἱεροδότης ἀνάθεμα ἔστω.

VII.

Εἴ τις ἐν δύο φύσει λέγων, μὴ ὡς ἐν θεότητι καὶ ἀνθρώποτητι ἓν ἕνα κύνειον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν γνωρίζεται ὁμολογᾷ, ἵνα διὰ τούτου σημαίῃ πῶς διαφορὰν τῆν φύσεων, ὅξ ὧν ἀσυγχύτως ἢ ἀφρατος ἐνωσις γέγονεν· οὔτε τῆ λόγου εἰς πῶς τῆς σαρκὸς μεταποιηθέντων φύσιν, οὔτε τῆς σαρκὸς πρὸς πῶς τῆ λόγου φύσιν μεταχωρησάσης (μὴ δὲ γὰρ ἐκάστη ὅπου ἔστι τῆ φύσις,) καὶ ἡμοιότης τῆς ἐνώσεως καθ' ἑσώσασιν, ἀλλ' ὅτι διαρέσῃ τῆ αἰὰ μέρους, πῶς τῶ αὐτῶν λαμβάνει φωνῶν ὅτι τῆ καὶ Χριστὸν μωσχείου ἢ ἀειθμὸν τῆ φύσεων ὁμολογῶν, ὅτι τῆ αὐτῶν ἐνός κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆ θεοῦ λόγου σαρκωθέντων, μὴ τῆ θεωρεῖα μόνῃ πῶς διαφορὰν τούτων λαμβάνει, ὅξ ὧν καὶ σωετέθη, ἐκ διαουριμύλου διὰ πῶς ἐνωσις, (εἰς γὰρ ὅξ ἀμφοῖν, καὶ δι' ἐνός ἀμφοτέρων) ἀλλ' ὅτι τῶ πῶς καὶ κληθῆται τῶ ἀειθμῶν, ὡς κεχωρισμένας καὶ ἰδιοῦσάτους ἔχῃ τὰς φύσεις, ὁ ἱεροδότης ἀνάθεμα ἔστω.

VIII.

Εἴ τις ἐκ δύο φύσεων θεότητος καὶ ἀνθρώποτητος ὁμολογῶν πῶς ἐνωσιν γαργηῆσαι, ἢ μίαν φύσιν τῆ θεοῦ λόγου σεσαρκωμύλου λέγων, μὴ οὕτως αὐτὰ λαμβάνει καθάπερ καὶ ἄγιοι πατέρες ἐδίδαξαν, ὅτι ἐκ τῆς θείας φύσεως καὶ τῆς ἀνθρώπινης τῆς ἐνώσεως καθ' ἑσώσασιν ἡμοιότης, εἰς Χριστὸς ἀπετέλεσθαι. Ἀλλ' ἐκ τῆν ποιούτων φωνῶν μίαν φύσιν, ἢτοι οὐσίαν, θεότητος καὶ σαρκὸς τῆ Χριστοῦ εἰσάγειν ὅτι γὰρ εἶ, ὁ ἱεροδότης ἀνάθεμα ἔστω. Καθ' ἑσώσασιν γὰρ λέγοντες ἓν μονογενῆ λόγον ὡμῶν, ἐκ ἀνάγκης ἵνα πῶς εἰς ἀλλήλους τῆν φύσεων πεπεσῆσθαι φωνῶν μύλουσας δὲ μᾶλλον ἐκάτερας, ὅπου ἔστιν, ὡμῶν σαρκὶ νοομένου ἓν λόγον. Διὸ καὶ εἰς ἔστιν ὁ Χριστὸς, θεὸς καὶ ἀνθρώπος, ὁ αὐτὸς ὁμοούσιος τῶ πατρὶ καὶ πῶς θεότητα, καὶ ὁμοούσιος ἡμῖν ὁ αὐτὸς καὶ πῶς ἀνθρώποτητα· ὅτι τῆς γὰρ ἐστὶν ἀνά μέρους διαουριώτας, ἢτοι τέμνοντας, καὶ ἐστὶν συχρόντας τὸ τῆς θείας οἰκονομίας μυστήριον τῆ Χριστοῦ, ὁμοῦς ἐφεται καὶ ἀνάθεμα πῶς τῆ θεοῦ ἐκκλησία.

IX.

Εἴ τις θεωροῦσθαι ἐν διόσι φύσει λέγῃ Χριστὸν, ὅξ οὐ δύο θεωροῦσθαι εἰσάγονται, ἴδια τῶ θεοῦ λόγῳ, καὶ ἴδια τῶ ἀνθρώπου· ἢ εἴπῃ ὅτι διαρέσῃ τῆς σαρκὸς, ἢ ὅτι συγχύσῃ τῆς θεότητος καὶ τῆς ἀνθρώποτητος, ἢ μίαν φύσιν ἡγῶν οὐσίαν τῆν σωελθέντων τερατομύλου, οὕτω θεωροῦσθαι Χριστὸν· ἀλλ' οὐχὶ μᾶλλον θεωροῦσθαι τὸν λόγον σαρκωθέντα μὴ τῆς ἰδίας αὐτῶν σαρκὸς θεωροῦσθαι, καθάπερ ἢ τῆ θεοῦ ἐκκλησία παρέλαβεν ὅξ ἀρχῆς· ὁ ἱεροδότης ἀνάθεμα ἔστω.

X.

Εἴ τις οὐχ ὁμολογᾷ $\text{\textcircled{C}}$ ἑσαυθευμένῳ $\text{\textcircled{C}}$ σαρκὶ κύριῳ $\text{\textcircled{C}}$ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστὸν, $\text{\textcircled{C}}$ θεὸν ἀληθινόν, καὶ κύριον τῆς δόξης, καὶ ἕνα τῆς ἀγίας τετραδός· ὁ τοιοῦτος ἀνάθεμα ἔστω.

XI.

Εἴ τις μὴ ἀναθεματίζει Ἀρειον, Εὐνόμιον, Μακεδόνην, Ἀπολινάριον, Νεστέριον, Εὐτυχέα, καὶ Ωεργήλιον, μὴ τῶν ἀσεβῶν ἀπάν συζηρημάτων, καὶ ἄλλοις πάντας αἰρέτικοῖς, ἅντων κατακριθέντας καὶ ἀναθεματισθέντας ὑπὸ τῆς ἀγίας καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας, καὶ τῶν περσερηθῶν ἀγίων πεσάφρων σωόδων, καὶ ἅντων ὁμοίῳ τῶν περσερημένων αἰρετικῶν φρονήσαντας ἢ φρονουῶντας, καὶ μέχρι τέλους τῆ οἰκεία ἀσεβεία ἐμμένοντας· ὁ τοιοῦτος ἀνάθεμα ἔστω.

XII.

Εἴ τις ἀπιποιεῖται Θεοδώρου τῆ ἀσεβοῦς τῆ Μοψουεσίας, ἢ εἰπόντος ἄλλον $\text{\textcircled{C}}$ θεὸν λόγον ἢ ἄλλον $\text{\textcircled{C}}$ Χριστὸν ὑπὸ παθῶν ψυχῆς καὶ τῶν τῆς σαρκὸς ἐπιθυμιῶν ἐνοχλούμενον, καὶ τῶν χρόνων καὶ μικρὸν χωροῦμενον, καὶ οὕτως ἐν περσοπῆς ἔργων βελπωθέντα, καὶ ἐν πολιτείας ἀμωμον καταστάντα, ὡς ψιδὸν ἀνθεσπον βαπτισθῆναι εἰς ὄνομα πατρὸς, καὶ υἱοῦ, καὶ ἀγίου πνεύματος, καὶ διὰ τῆ βαπτίσματος τὴν χάριν τῆ ἀγίου πνεύματος λαβεῖν, καὶ ὑποστάσας ἀξιοθῆναι καὶ κατ' ἰσότητα βασιλικῆς εἰκότος, εἰς περσοπῆς τῆ θεοῦ λόγου περσοκωεῖσθαι· καὶ μὴ τὴν ἀνάστασιν ἀτρεπῆ τῆς ἐννοίας, καὶ ἀναμάρτητον παντελῶς γηρέσθαι. Καὶ πάλιν εἰρηκότος τῆ ἀσεβοῦς Θεοδώρου, τὴν εὐωσιν τῆ θεοῦ λόγου περσο $\text{\textcircled{C}}$ Χριστὸν, τῶν τῶν γεγηρέσθαι, ὡς ὁ ἀποστόλος ἐπὶ δούρος καὶ γωαμῶς· ἔσονται $\text{\textcircled{C}}$ δύο εἰς σαρκὰ μίαν. Καὶ περσο τῆς ἄλλας ἀναριθμητοῖς ἀξῆ βλασφημίας, ἑλμήσαντος εἰπεῖν, ὅτι μὴ τὴν ἀνάστασιν ἐμφυσήσας ὁ κύριος ποῖς μαθητῆς, καὶ εἰπὼν· λάβετε πνεῦμα ἅγιον, οὐ δέδωκεν αὐτοῖς πνεῦμα ἅγιον, ἀλλὰ γημάει μόνον ἐνεφύσησε. Οὗτος δὲ καὶ τὴν ὁμολογίαν Ὁωμᾶ τὴν ἐπὶ τῆ ψηλαφῆσθαι τῶν χριστῶν, καὶ τῆς πλῆθους τῆ κυρίου, μὴ τὴν ἀνάστασιν, ἢ, ὁ κύριός μου καὶ ὁ θεός μου, εἶπε, μὴ εἰρηάσαι περσο τῆ Χριστοῦ παρὰ τῆ Ὁωμᾶ· ἀλλ' ἐπὶ τῶ παραδόξῳ τῆς ἀναστάσεως ἐκπλαγῆτα τ' Ὁωμᾶν ὑμνήσαι $\text{\textcircled{C}}$ θεὸν $\text{\textcircled{C}}$ ἐγείραντα $\text{\textcircled{C}}$ Χριστὸν. Τὸ δὲ χεῖρον, καὶ ἐν τῆ τῶν περσοξέων τῶν ἀποστόλων γηνομῆ παρ' αὐτῶν δῆθεν ἐρμηνεία, συγκεῖναν ὁ αὐτὸς Θεόδωρος $\text{\textcircled{C}}$ Χριστὸν Πλάτωνι, καὶ Μαιζαίῳ, καὶ Ἐπικούρῳ, καὶ Μαρκίῳ, λέγῃ, ὅτι ἄσπερ ἐκείνων ἕκαστος ἀρεθῶν οἰκειῶν δόγμα, ἅντων αὐτῶν μαθητῆσαντας, πεποίηκε καλεῖσθαι Πλατωνικοῖς, καὶ Μαιζαίῳ, καὶ Ἐπικουρείοις, καὶ Μαρκιωνισαῖς, $\text{\textcircled{C}}$ ὁμοίον ἔσπον καὶ τῆ Χριστοῦ ἀρεθῶν δόγμα, ὅξ αὐτῶν ἅντων χριστιανοῖς καλεῖσθαι. Εἴ τις τῶν ἀπιποιεῖται τῆ εἰρημῶν ἀσεβείας τοῦ Θεοδώρου, ἢ τῶν ἀσεβῶν ἀξῆ συζηρημάτων, ἐν οἷς τὰς τε εἰρημῶν, ἢ ἄλλας ἀναριθμητοῖς βλασφημίας ὅξ ἔχει καὶ τῆ

ANNO
CHRISTI
553.

μεγάλου Θεοῦ, καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ἄλλα μὴ ἀνάθεμα πῆξαι αὐ-
τὸν, καὶ τὰ ἀσέβη αὐτῶν συζηρήματα, καὶ πάντας τῶν δεχομένων, ἢ καὶ ἐκδι-
κουώτας αὐτὸν, ἢ λέγοντας ὀρθοδόξως αὐτὸν ἐκδικεῖσθαι, καὶ τῶν γεράφαντας
ὑπὲρ αὐτῶν, καὶ τῶν ἀσεβῶν αὐτῶν συζηρημάτων, καὶ τῶν τὰ ὅμοια φρονοῦ-
ντων, ἢ φρονήσαντας πώποτε, καὶ μέχρι τέλους ἐμμείναντας τῆ τοιαύτη αἰρέσει·
ἀνάθεμα ἔστω.

XIII.

Εἰ τις ἀντιποιεῖται τῶν ἀσεβῶν συζηρημάτων Θεοδορείου, τῶν καὶ τῆς
Χρηστοῦ πίστεως, καὶ τῆς ἐν Εφέσῳ πεφωτισμένης καὶ ἀγίας συνόδου, καὶ τῆς ἐν ἀγίοις
Κυρίλλου, καὶ τῶν δώδεκα αὐτῶν κεφαλαίων, καὶ πάντων ὧν σωεγράφηται
ὑπὲρ Θεοδορίου, καὶ Νεστορίου τῶν δυσεβῶν, καὶ ὑπὲρ ἄλλων τῶν πρὸ αὐτῶν τοῖς
περιεφημιόμοις Θεοδώρου καὶ Νεστορίου φρονοῦντων, καὶ δεχομένων αὐ-
τῶν, καὶ πῶς αὐτῶν ἀσέβειαν, καὶ δι' αὐτῶν τῶν ἀσεβῶν καλεῖται τῆς ἐκ-
κλησίας διδασκαλίας, τῶν καθ' ἑσώτασιν πῶς ἔνωσιν τῆς Θεοδόρου φρο-
νουώτας, καὶ ὁμολογούσας· καὶ εἴπερ ἐκ ἀναθεματίζει τὰ εἰρημύα ἀσέβη
συζηρήματα, καὶ τῶν τὰ ὅμοια πούτοις φρονήσαντας ἢ φρονοῦντας, καὶ
πάντας δὲ τῶν γεράφαντας καὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως, ἢ τῶν ἐν ἀγίοις Κυρίλλου καὶ
τῶν δώδεκα αὐτῶν κεφαλαίων, ἔστω τῆ τοιαύτη ἀσέβεια τελευτήσαντας· ὁ ποι-
ὸς ἀνάθεμα ἔστω.

XIV.

Εἰ τις ἀντιποιεῖται τῆς ἑπιστολῆς τῆς λεγομένης πρὸς Ἰβὰ γεγραμμένης
πρὸς Μάρτυρα Πέτρον, τῆς ζήνουμένης μὲν τῶν Θεοδόρου ἐκ τῆς
ἀγίας συνόδου καὶ ἀπαρτένου Μαρίας σαρκωθέντα, ἀνθρώπον γεγε-
νησάτω· λεγούσης δὲ ψιλὸν ἀνθρώπον εἶναι αὐτῆς γυναικῆ, ὃν ναὸν δόπο-
καλεῖ. ὡς ἄλλοι τῶν Θεοδόρου, καὶ ἄλλοι τῶν ἀνθρώπων· καὶ τῶν ἐν
ἀγίοις Κυρίλλου πῶς ὀρθῶς τῶν χριστιανῶν πίστιν κηρύττοντα διαβαλλού-
σης, ὡς αἰρετικῶν, καὶ ὁμοίως Ἀπολιναρίου τῶν δυσεβῶν γεράφαντα· καὶ μεμ-
φομένης τῶν ἐν Εφέσῳ πεφωτισμένης ἀγίας συνόδου, ὡς χωρὶς κείσεως καὶ
ζητήσεως Νεστορίου κατελοδοσαν· καὶ τὰ δώδεκα κεφάλαια τῶν ἐν ἀγίοις
Κυρίλλου ἀσέβη, καὶ ἐναντία τῆ ὀρθῆς πίστεως δόποκαλεῖ ἢ αὐτῆ ἀσέβη ἐπι-
στολή· καὶ ἐκδικεῖ Θεοδόρου, καὶ Νεστορίου καὶ τὰ ἀσέβη αὐτῶν δόγματα, καὶ
συζηρήματα· εἰ τις ποίνω τῆς εἰρημένης ἀσέβη ἐπιστολῆς ἀντιποιεῖται, ἔ-
μὴ ἀνάθεμα πῆξαι αὐτὸν, καὶ τῶν ἀντιποιοῦμένων αὐτῆς, καὶ λέγοντας
αὐτῶν ὀρθῶς εἶναι, ἢ μέρους αὐτῆς, ἔστω γεράφαντα καὶ γεράφοντα ὑπὲρ αὐ-
τῆς, ἢ τῶν πεφωτισμένων αὐτῆ ἀσέβη, ἔστω πολμῶντας ταῦτῶν ἐκδικεῖν, ἢ
ταῖς πεφωτισμέναις αὐτῆ ἀσέβη ὀνόματι τῶν ἀγίων πατέρων, ἢ τῆς ἀγίας
ἐν Καλκηδόνι συνόδου, καὶ πούτοις μέχρι τέλους ἐμμείναντας· ὁ ποιὸς
ἀνάθεμα ἔστω.

Τούτων ποίνω οὕτως ὁμολογηθέντων, ἀ καὶ παρελάβομεν ἐκ τῆς θείας
γραφῆς, ἔστω τῶν ἀγίων πατέρων διδασκαλίας, καὶ τῶν ὀρεθέντων περὶ τῆς

μιας κ' τῆς αὐτῆς πίστεως ὡρὰ τῆς παρειρημύων ἀγίων πεσάρον σωόδων·
 γυρομένης δὲ κ' ὡρὰ ἡμῶν τῆς ἐπὶ τοῖς αἰρετικοῖς κ' τῆς αὐτῶν ἀσεβείας, ὡρὰς
 γε καὶ τῆς τῆς ἐκδικησάντων, ἢ ἐκδικουῶντων τὰ εἰρημύρα τεῖα κεφάλαια,
 κ' εἰσπομάναντων, ἢ ὀπομύοντων τῆ οἰκεία πλάη, κατὰ κείσεως, εἰς
 ἐπιχρήσει ἐναυπία τοῖς παρ' ἡμῶν ἀσεβῶς διατυπωθεῖσι ὡραδοῦμαι, ἢ δι-
 δάξαι, ἢ γράψαι, εἰ μὲν ἐπίσκοπος εἴη, ἢ εὐκλήρω ἀναφερῶν, ὁ ποι-
 οδτος ἀλλότεια ἱερέων κ' τ' ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως ὡραπῶν, γυμνω-
 θήσεται τῆς ἐπίσκοπῆς, ἢ τῆς κλήρου· εἰ δὲ μοναχός, ἢ λαϊκός, ἀναδημαπιδί-
 σεται. Εὐτύχιος ἐλέω θεοῦ ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέας Ρώμης,
 ἐκκλησιαστικῶν τὰ ὡρακίμυρα, καὶ ὁμολογῶ οὕτως ἔχον, ὡς πάντα τὰ
 ὡραγεραμμένα κεφάλαια τε κ' ὀρμάτα ὡεῖχα, καὶ δεχόμενος τὰς
 ἀγίας πεσάρον σωόδους, τυτέσι τῶν εὐ Νικαῖα, κ' τῶν εὐ Κωνσταντινου-
 πόλεως, κ' τῶν εὐ Εφέσω τ' ὡραπῶν, κ' τῶν εὐ Καλχηδόνι, κ' τὰ παρ' αὐ-
 τῶν ὡεῖ τῆς μιας κ' τῆς αὐτῆς πίστεως ὀραδέντα, κ' πᾶσι τυτοῖς ἐμμένον,
 καὶ ὡς ὡραγεραπῆα, κατὰ κείνω καὶ ἀναδημαπῆω ὡρὰς τοῖς ἀλλοῖς αἰρε-
 τικοῖς, κ' τοῖς ἀσεβέσιν αὐτῶν συγγραμμάσι, Θεόδωρον ὡραπῶν ὡραπῶν Μο-
 ψουεσίας γυρόμενον ἐπίσκοπον, μὲν τῶν ἀσεβῶν αὐτῶν συγγραμμάτων· καὶ
 πάντα τὰ ἀσεβῶς συγγραφέντα Θεοδωρήτω, καὶ ὡραπῶν κ' τῶν ἀσε-
 βῶν ἐπιστολῶν τῶν λεγομύντων Ἰσα, κ' ὡραπῶν ὡμοῖα τυτοῖς φρονήσαντας ἢ
 φρονουῶντας· κ' ὡραπῶν. Απολινάριος ἐλέω θεοῦ ἐπίσκοπος Αλε-
 ξανδρείας. Δομνῖνος ἐλέω θεοῦ ἐπίσκοπος τ' Θεουπολιτῶν· ὀμῶως κ' ὡραπῶν
 ὡραπῶν ἐπίσκοποι ὡραπῶν.

ANNO
CHRISTI
553.

EPISTOLA DECRETALIS
VIGILII PAPÆ

PRO CONFIRMATIONE
QVINTÆ SYNODI OECVMENICÆ.

Ex manuscripto codice bibliothecæ regiae,

CVM INTERPRETATIONE LATINA
ET DISSERTATIONE PETRI DE MARCA
ordinarii in Regio Consistorio Consiliarii, & in
supremo Nauarræ senatu præsidis.

*Dilecto fratri Eutychio,
Vigilius.*

Τῶ ἀγαπητῶ ἀδελφῶ Εὐτυχίω,
Βιγίλιος.

SCANDALA quæ humani
generis inimicus in vniuerso
mundo excitauit, nullus ignorat:

ΤΑ σκανδαλα, ἀπὸ ὅ τῶ ἀνθρώ-
πινου γένους ἐχθρὸς τῶ σύμ-
παντι κόσμῳ διήχρηεν, οὐδεὶς ἀγνοεῖ·